

Internationell klassifikation av funktionstillstånd, funktionshinder och hälsa

Barn- och ungdomsversion

Svensk version av International Classification of Functioning, Disability
and Health: Children & Youth Version: ICF-CY

Klassifikationen är publicerad av Världshälsoorganisationen (WHO) 2007 med titeln International Classification of Functioning, Disability and Health: Children & Youth Version: ICF-CY

© World Health Organization 2007

Generaldirektören för Världshälsoorganisationen har beviljat Socialstyrelsen översättningsrättigheter för en utgåva på svenska, men med copyright kvarstående hos WHO. Den svenska titeln är *Internationell klassifikation av funktionstillstånd, funktionshinder och hälsa: barn- och ungdomsversion. ICF-CY*.

Socialstyrelsen är ensam ansvarig för översättningen.

© World Health Organization 2010

ISBN 978-91-86585-16-7

Artikelnr 2010-4-26

Sättning: Fredrik Bäckström

Tryck: Edita Västra Aros AB, Västerås, april 2010

Boken kan beställas från

Socialstyrelsens beställningsservice, 120 88 Stockholm.

Telefon 08-779 96 66, Fax 08-779 96 67,

E-post: socialstyrelsen@strd.se

Rapporten kan också laddas ner från Socialstyrelsens

webbplats: www.socialstyrelsen.se

Förord

Socialstyrelsen publicerar härmed Internationell klassifikation av funktions-tillstånd, funktionshinder och hälsa – barn och ungdomsversion 2010.

Denna klassifikation är en svensk översättning av International Classification of Functioning, Disability and Health – Children & Youth Version (ICF-CY) som utgivits av Världshälsoorganisationen (WHO) 2007.

Klassifikationens övergripande mål är att erbjuda en struktur och ett standardiserat språk för att beskriva funktionsförmåga och funktionshinder i relation till hälsa.

Översättningen har genomförts av Eva Björck-Åkesson och Margareta Adolfsson, Högskolan för Lärande och kommunikation i Jönköping, Hälsohögskolan i Jönköping. Vid Socialstyrelsen har Fredrik Bäckström, Lars Berg och Annika Näslund ansvarat för arbetet med den svenska versionen.

Socialstyrelsen i april 2010

Lars-Erik Holm

Anders Printz

Innehållsförteckning

ICF-CY förord	7
ICF-CY inledning	13
1. Bakgrund	15
2. Syfte med ICF-CY	17
3. Utveckling av ICF-CY	18
4. Information till användare av ICF-CY	24
5. Fallbeskrivningar	29
6. Tack till personer och olika instanser som har deltagit i arbetet	32
ICF inledning	35
1. Bakgrund	37
2. Syften med ICF	39
3. Egenskaper hos ICF	41
4. Översikt över ICF-komponenter	44
5. Funktionstillstånd och funktionshinder som modell	53
6. Användning av ICF	56
Klassifikationens första nivå	61
Klassifikationens andra nivå	65
Detaljerad klassifikation med definitioner	81
Kroppsfunktioner	83
Kroppsstrukturer	153
Aktiviteter och delaktighet	177
Omgivningsfaktorer	249
Bilagor	293
Bilaga 1: Taxonomiska och terminologiska frågor	295
Bilaga 2: Kodningsanvisningar för ICF	304

Bilaga 3: Olika tänkbara användningar av förteckningen över aktiviteter och delaktighet_____	320
Bilaga 4: Fallbeskrivningar_____	324
Bilaga 5: ICF och personer med funktionshinder_____	328
Bilaga 6: Etiska riktlinjer för användning av ICF_____	330
Bilaga 7: Sammanfattning av revisionsprocessen_____	332
Bilaga 8: Framtida anvisningar för ICF_____	337
Bilaga 9: ICF-kategorier som föreslås kunna ingå i önskvärda respektive begränsade hälsoinformationssystem eller för kartläggningar_____	340
Bilaga 10: Tack till personer och instanser som har deltagit i arbetet_____	342
 Index över inledning och bilagor_____	 357
 Index över kategorier_____	 361

ICF- CY

Förord

De första två årtiondena i livet karaktäriseras av en snabb tillväxt och stora förändringar i barns och ungdomars fysiska, sociala och psykologiska utveckling. Samtidigt sker förändringar i miljöns utformning och komplexitet under spädbarnsperioden, den tidiga barndomen, skolorn och tonåren. Förändringar i miljön är relaterade till barnets ökande kompetens, delaktighet i samhället och oberoende.

Internationell klassifikation av funktionstillstånd, funktionshinder och hälsa: barn- och ungdomsversion (ICF-CY), är härledd ur *Internationell klassifikation av funktionstillstånd, funktionshinder och hälsa (ICF)* (WHO, 2001). Den är utformad för att dokumentera karaktäristika hos det växande barnet och de omgivande miljöer som påverkar barnet.

ICF-CY kan användas av personal, brukare och alla andra som är engagerade i barns och ungdomars hälsa, utbildning och välbefinnande. Den erbjuder ett universellt språk för användning inom sjukvård, utbildning, hälsovård och forskning och underlättar dokumentation och kartläggning av hälsa och funktionshinder hos barn och ungdom.

Klassifikationen bygger på ICF:s begreppsliga ram och ger ett gemensamt språk och en gemensam terminologi för dokumentation av problem inom kroppsliga funktioner och strukturer, aktivitetsbegränsningar och inskränkningar i delaktighet såsom de manifesteras under spädbarnstiden, barndomen och tonåren samt för relevanta miljöfaktorer.

ICF-CY hör till "familjen" av internationella klassifikationer utvecklade av Världshälsoorganisationen (WHO) för att beskriva olika aspekter av hälsa. WHO:s familj av internationella klassifikationer (WHO-FIC) ger en ram för att koda ett brett spektrum av information om hälsa (t.ex. diagnos och funktionshinder samt anledningar till kontakt med vårdgivare och andra stödgivande instanser) och använder ett standardiserat språk som ger möjligheter till kommunikation om hälsa och hälsovård över hela världen, inom och mellan olika discipliner och vetenskapsområden. I WHO:s internationella klassifikationer klassificeras hälsotillstånd, såsom sjukdomar, funktionsnedsättningar och skador primärt i ICD-10, vilken ger en etiologisk ram. Funktioner och funktionshinder som är relaterade till hälsotillstånd klassificeras med ICF. Dessa två klassifikationer kompletterar varandra och ska användas tillsammans. ICF-CY kan hjälpa kliniskt verksam personal inom sjuk- och hälsovård, utbildare, forskare, administratörer, politiker och föräldrar att dokumentera sådana karaktäristika hos barn och ungdomar som är betydelsefulla för att befrämja växande, hälsa och utveckling.

ICF-CY utvecklades för att möta ett behov av en version av ICF som kunde användas universellt inom hälsovård, skola och utbildning och inom den sociala sektorn. Funktionsnedsättningar och kroniska tillstånd manifesteras annorlunda i barndomen och ungdomsåren än vad de gör hos vuxna. Manifestationerna skiljer sig i natur, intensitet och påverkan. Dessa skillnader måste beaktas så att innehållet i klassifikationen återspeglar för-

ändringar under individens utveckling samt omfattar karaktäristika för olika åldersgrupper och miljöer.

Mellan 2002 och 2005 genomförde en arbetsgrupp¹ tillsatt av WHO en serie av möten² och fältprövningar där existerande ICF-koder granskades och nya koder identifierades för att beskriva karaktäristika hos barn och ungdom. Föreliggande publikation är ett resultat av den processen³ och omfattar dimensioner, klasser och koder för att dokumentera kroppsfunktioner, kroppsstrukturer, omgivningsfaktorer, aktiviteter och delaktighet hos barn och ungdom över olika stadier i utvecklingen. Med utgångspunkt från riktlinjer i bilaga 8 av ICF, överensstämmer versionen för barn och ungdom med organisationen och strukturen i huvudvolymen.

Utvecklingen av ICF-CY gjordes genom:

- (a) modifiering eller utökning av beskrivningar;
- (b) tilldelande av nytt innehåll till tidigare ej använda koder;
- (c) modifiering av inklusions- och exklusionskriterier; och
- (d) utökning av bedömningsfaktorer så att de även omfattar utvecklingsaspekter.

Således utvidgar denna härledda version av ICF för barn och ungdom huvudvolymens omfattning genom att tillföra specifikt innehåll och ytterligare detaljer som täcker kroppsliga funktioner och strukturer, aktivitet, delaktighet och miljöer särskilt relevanta för spädbarn, förskolebarn, skolbarn och ungdomar⁴. Med sin funktionella betoning använder ICF-CY

¹ Medlemmarna i arbetsgruppen var Eva Björck-Åkesson, Sverige, Judith Hollenweger, Schweiz, Don Lollar, USA, Andrea Martinuzzi, Italien och Huib Ten Napel, Nederländerna, med Matilde Leonardi, Italien, och Rune J. Simeonsson, USA, som vice ordförande respektive ordförande. Inom WHO ledde och koordinerade Nenad Kostanjsek ICF-CY gruppens arbete med T. Bedirhan Üstün som övergripande ansvarig. Gruppens arbete finansierades primärt av the National Center on Birth Defects and Developmental Disabilities of the Centers for Disease Control and Prevention (CDC), USA. Ytterligare stöd gavs av social/hälsodepartementen i Italien och i Sverige, UNESCO, WHO samt av gruppmedlemmarnas universitet/högskolor.

² Det första mötet hölls i Trieste i Italien våren 2002 i samband med WHO:s officiella introduktion av ICF för världens hälsoministrar. Senare möten mellan 2002-2005 inkluderade seminarier och konferenser i olika länder tillsammans med lokala och nationella representanter för brukare, hälsovård, social service, politiker och forskare.

³ En första version av ICF-CY producerades 2003 och fältprövades 2004. Därefter utvecklades en betaversion av ICF-CY som fältprövades 2005. En preliminär slutversion lämnades in till WHO i slutet av 2005 för granskning. Rekommendationer från granskningen beaktades in i den slutliga versionen som presenterades på det årliga mötet för WHO:s familj av Internationella klassifikationer (WHO-FIC) i Tunis under hösten 2006. ICF-CY accepterades 2006 officiellt för publikation som den första härledda klassifikationen av ICF.

⁴ Trots att tillägg av nya koder och modifieringar av existerande koder i ICF-CY gjordes specifikt för barn och ungdom kan dessa också vara relevanta för ICF. Därför har de nya och modifierade koderna i ICF-CY blivit beaktade i uppdateringsprocessen för ICF.

ett gemensamt språk som kan användas av olika discipliner och över nationella gränser för att vidareutveckla service, policy och forskning till nytta för barn och ungdomar.

ICF- CY

Inledning

1. Bakgrund

Denna volym innehåller *Internationell klassifikation av funktionstillstånd, funktionshinder och hälsa: barn- och ungdomsversion (ICF-CY)*. ICF-CY är härledd ur och har samma struktur och innehåll som Internationell klassifikation av funktionstillstånd, funktionshinder och hälsa (ICF) (WHO, 2001; Socialstyrelsen, 2003). ICF-CY har en ökad detaljeringsgrad för att kunna användas till dokumentation av karaktäristika hos barn och ungdom till och med 17 års ålder. Introduktionen till ICF och bilagorna till ICF ingår även i denna volym.

I egenskap av en härledd klassifikation utvecklades ICF-CY genom att ”anta samma struktur och kategorier som ursprungsklassifikationen men med ytterligare detaljer” (WHO-FIC, 2004, s.5).

Med utgångspunkt från riktlinjer i bilaga 8 av ICF, överensstämmer versionen för barn och ungdom med organisationen och strukturen i huvudvolymen.

Utvecklingen av ICF-CY gjordes genom:

- (a) modifiering eller utökning av beskrivningar;
- (b) tilldelande av nytt innehåll till tidigare ej använda koder;
- (c) modifiering av inklusions- och exklusionskriterier; och
- (d) utökning av bedömningsfaktorer så att de även omfattar utvecklingsaspekter⁵.

Således utvidgar denna härledda version av ICF för barn och ungdom huvudvolymens omfattning genom att tillföra specifikt innehåll och ytterligare detaljer som täcker kroppsliga funktioner och strukturer, aktivitet, delaktighet och miljöer särskilt relevanta för spädbarn, förskolebarn, skolbarn och ungdomar⁴. Med sin funktionella betoning använder ICF-CY ett gemensamt språk som kan användas av olika discipliner och över nationella gränser för att vidareutveckla service, policy och forskning till nytta för barn och ungdomar.

På detta sätt utökar ICF-CY huvudvolymens täckningsområde genom att tillföra innehåll och en högre detaljeringsgrad för att omfatta kroppsliga funktioner och strukturer, aktivitet, delaktighet och miljöer som är specifika för spädbarn, småbarn, skolbarn och ungdomar.

ICF-CY täcker åldersgrupperna från födseln till och med 17 års ålder, vilket motsvarar åldersindelningen i FN:s konventioner (t.ex., FN:s konvention om

⁵ Trots att tillägg av nya koder och modifikationer av existerande koder i ICF-CY gjordes specifikt för barn och ungdom kan dessa också vara relevanta för ICF. Därför har de nya och modifierade koderna i ICF-CY blivit beaktade i uppdateringsprocessen för ICF.

Barns rättigheter). Genom att vara medlem av WHO:s familj av internationella klassifikationer (WHO-FIC) kompletterar ICF-CY ICD-10 och andra härledda och relaterade klassifikationer, genom att ge ett ramverk och ett standardiserat språk för att beskriva hälsa och hälsorelaterade aspekter hos barn och ungdom.

2. Syften med ICF-CY

ICF-CY är avsedd att användas av kliniskt verksamma, utbildare, policy-utvecklare, familjemedlemmar, brukare och forskare för att dokumentera hälsorelaterade faktorer och funktionstillstånd hos barn och ungdom.

ICF-CY erbjuder en begreppslig ram och ett gemensamt språk och terminologi för att uppmärksamma problem som involverar kroppsliga funktioner och strukturer, aktivitetsbegränsningar och delaktighetsinskränkningar, såsom de visar sig under spädbarnsperioden, småbarnsåren, skollåldern och under ungdomstiden, samt faktorer i miljön som är betydelsefulla för barn och ungdom. Med fokus på funktionstillstånd bidrar ICF-CY till ett gemensamt språk som kan användas över yrkesgränser och samhällsliga sektorer, liksom över nationella gränser för att definiera och dokumentera hälsa, funktionstillstånd och utveckling hos barn och ungdom.

3. Utveckling av ICF-CY

Utvecklingen av ICF-CY kan sammanfattas i termer av:

- (a) bakomliggande praktiska och filosofiska antaganden för dess utveckling; och
- (b) nyckelfaktorer i utvecklingsprocessen.

En kort historik av aktiviteter under utvecklingsprocessen för barn- och ungdomsversionen av klassifikationen gavs i förordet.

3.1 Bakomliggande faktorer för behovet av ICF-CY

De bakomliggande faktorerna för behovet av utveckling av ICF-CY baserades på praktikrelaterade, filosofiska, taxonomiska och folkhälso-relaterade ställningstaganden.

A. Praktikrelaterade faktorer

Från ett praktikrelaterat perspektiv behövs en omfattande klassifikation av funktionshinder i barndomen som kan användas inom och mellan olika verksamheter för stöd och service. Detta har tidigare uppmärksammats men ej realiserats. Även när det gäller barns rättigheter avseende stöd och service från hälsovård, utbildningsväsendet, socialtjänst och habilitering behövs ett klassifikationssystem som är känsligt för fysiska, sociala och psykologiska faktorer som är unika för barn och ungdom. ICF-CY utvecklades för att fånga alla faktorer som påverkar funktionstillstånd hos barn och ungdom ("the universe of functioning").

Utöver detta manifesterar sig funktionstillstånd, funktionshinder och hälsa under barn- och ungdomstiden på ett annorlunda sätt, med annan intensitet och påverkan jämfört med hur det är för vuxna. Dessa skillnader har beaktats när ICF-CY utvecklats på ett sätt som är känsligt för förändringar relaterade till tillväxt och utveckling.

B. Filosofiska bakomliggande faktorer

Ur ett filosofiskt perspektiv var det betydelsefullt att en klassifikation som definierar hälsa och funktionstillstånd hos barn och ungdom innefattar fundamentala mänskliga rättigheter såsom de definieras i FN:s konvention för Rättigheter hos personer med funktionshinder (FN, 2007). I egenskap av en taxonomi som är härledd från ICF, beskriver ICF-CY funktionstillstånd och hälsa i form av koder med större detaljeringsgrad vilka fungerar som föregångare till ett mer moget funktionstillstånd. De bakomliggande faktorerna för ett folkhälsoperspektiv bygger på tanken att förebygga funktionella begränsningar och funktionshinder under barndomen. Hela innehållet i ICF-CY utvecklades för att vara i linje med internationella

konventioner och deklARATIONER avseende barns rättigheter. Sambandet mellan ICF-CY och dessa konventioner och deklARATIONER är tydliggjort för att försäkra att dokumentation av kategorier och koder i ICF-CY kan utgöra evidens för att tillförsäkra barn och ungdomar rättigheter.

Huvudsakliga teman i dessa konventioner och deklARATIONER sammanfattas nedan, med betoning på de mest sårbara barnen - barn med funktionshinder.

1989 FN:s konvention för barns rättigheter med speciell referens till artikel 23

”Konventionsstaterna erkänner att ett barn med fysiskt eller psykiskt handikapp bör åtnjuta ett fullvärdigt och anständigt liv under förhållanden som säkerställer värdighet, främjar självförtroende och möjliggör barnets aktiva deltagande i samhället.” (art. 23:1)

Denna artikel i konventionen talar om att barn med funktionshinder har rättighet att få speciellt stöd och assistans till barnet och vårdnadshavaren anpassat efter barnets funktionshinder och behov. Stöd ska ges utan kostnad och vara utformat så att barnet får effektiv service och tillgång till utbildning, träning, hälsovård, habilitering som stödjer barnets sociala integration och individuella utveckling.

FN:s standardregler för att tillförsäkra människor med funktionsnedsättning delaktighet och jämlikhet (1994)

Regel 6 handlar om utbildning och lyfter fram principen om lika möjligheter till utbildning på grundskole-, gymnasie- och högskolenivå för barn, ungdomar och vuxna med funktionshinder. Sådan utbildning ska vara en integrerad del av den ordinarie utbildningen. Dessutom betonar den vikten av tidig intervention och speciell uppmärksamhet på den tidiga barndomen och förskolebarn med funktionshinder.

Utbildning för alla - World Education Forum i Dakar (2000)

World Education Forum i Dakar lyfter fram omhändertagande och utbildning under den tidiga barndomen, samt obligatorisk utbildning utan kostnad till alla barn. Andra mål är att befrämja lärande och färdighetsutveckling hos unga människor och vuxna, att öka läskunnigheten hos vuxna, samt att uppnå jämställdhet och lika rättigheter och slutligen att befrämja utbildningskvalitet.

Salamanca-deklARATIONEN och handlingsram för undervisning av elever med behov av särskilt stöd (2001)

SalamancadeklARATIONEN lyfter fram att varje barn har grundläggande rättigheter till utbildning och att specialpedagogiska utbildningsbehov uppkommer vid funktionshinder eller komplicerad inlärningsituation. Den säger också att alla barn ska ha tillgång till en pedagogik som sätter barnet i

centrum. Dessutom betonas betydelsen av inkludering i den ordinarie skolan för barn med funktionshinder, samt tidiga utbildningsinsatser för att befrämja utveckling och förberedelse för skolstart.

FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionshinder (2006)

” [...] erkänner att barn med funktionshinder ska fullt ut åtnjuta alla mänskliga rättigheter och grundläggande friheter på samma villkor som andra barn och erinrar om åtaganden som de stater som är parter i konventionen om barnets rättigheter har gjort i detta syfte [...]” (Inledning).

”1. Konventionsstaterna ska vidta alla nödvändiga åtgärder som behövs för att säkerställa att barn med funktionshinder fullt åtnjuter alla mänskliga rättigheter och grundläggande friheter på samma villkor som andra barn. 2. I alla åtgärder som rör barn med funktionshinder ska barnets bästa komma i främsta rummet. 3. Konventionsstaterna ska säkerställa att barn med funktionshinder har rätt att fritt uttrycka sina åsikter i alla frågor som rör dem, varvid deras åsikter ska tillmätas betydelse i förhållande till deras ålder och mognad på samma villkor som för andra barn, och att de för att utöva denna rättighet erbjuds stöd anpassat till funktionshinder och ålder [...]” (Artikel 7).

Artikel 30 i FN:s Konvention om rättigheter för personer med funktionshinder framhåller delaktighet på lika villkor och understryker betydelsen av att barn med funktionshinder leker, deltar i sporter och har ett kulturellt liv: ”Deltagande i kulturliv, rekreation, fritidsverksamhet och idrott: 1. Konventionsstaterna erkänner rätten för personer med funktionshinder att på samma villkor som andra delta i kulturlivet [...]få möjlighet att utveckla och använda sin kreativa, artistiska och intellektuella förmåga, inte endast i eget intresse utan även för samhällets berikande; [...] säkerställa att lagar till skydd för immateriella rättigheter inte utgör ett oskäligt eller diskriminerande hinder för tillgång till kulturella produkter för personer med funktionshinder [...] till erkännande av och stöd för sin särskilda kulturella och språkliga identitet, däribland teckenspråk och dövas kultur. [...] på samma villkor som andra delta i rekreations- och fritidsverksamhet och idrott [...], att barn med funktionshinder har lika möjligheter som andra barn att delta i lek, rekreation, fritidsverksamhet och idrott, däribland inom utbildningssystemet;” (Artikel 30).

3.2 Centrala områden rörande barn och ungdom i ICF-CY

Barns tillväxt och utveckling utgör centrala teman som har varit vägledande vid identifikation och anpassning av innehåll i ICF-CY. Många ställningstaganden ligger bakom tillägg eller utvidgning av innehållet, och dessa omfattar kognition och språk, lek, agerande och beteende hos det växande barnet. Speciell uppmärksamhet ägnades åt fyra nyckelområden vid härledning av ICF-CY.

Barnet i sin familjekontext

Barns utveckling är en dynamisk process där barnet från spädbarnsperioden utvecklas från att vara helt beroende av andra i alla aktiviteter till fysisk, social- och psykologisk mognad och oberoende i tonåren. I denna dynamiska process är barnets funktionstillstånd beroende av det ömsesidiga samspelet med familjen och andra personer i den nära sociala omgivningen. Barnets funktionstillstånd kan därför inte ses som en isolerad företeelse utan snarare i termer av att vara en del i ett större system. Detta är viktigt vid bedömning av barnets färdigheter och delaktighet i sin livssituation. Inflytandet av samspelet med familjen och den nära omgivningen på färdigheter och funktionstillstånd är större tidigt i livet än vid någon annan tidpunkt i individens liv. Genom att detta samspel utgör ramen för utveckling och lärande under barn- och ungdomstiden blir den fysiska och sociala miljön ytterst betydelsefull.

Utvecklingsförsening

Hos barn och ungdomar finns individuella variationer i när kropps-funktioner, kroppsstrukturer och utvecklandet av färdigheter uppstår vilket är associerat med individuella variationer i tillväxt och utveckling. Fördröjning av olika funktioners, strukturers eller färdigheters uppträdande behöver inte vara permanenta utan kan reflektera en försening i utvecklingen. Dessa fördröjningar manifesteras i de olika domänerna (t.ex. kognitiva funktioner, talfunktioner, rörlighet och kommunikation). De är åldersspecifika och influerade av både fysiska och psykologiska faktorer i omgivningen.

Dessa variationer i uppträdande av kroppsfunktioner, kroppsstrukturer, eller utförande av förväntade utvecklingsmässiga färdigheter definierar begreppet utvecklingsförsening, och utgör ofta grund för identifikation av barn som löper risk för funktionshinder. Ett viktigt ställningstagande vid utvecklingen av ICF-CY handlade om utformningen av bedömningsfaktorer för att bedöma svårighetsgrad eller storlek på problem avseende Kroppsfunktioner, Kroppsstrukturer, Aktivitet och Delaktighet. I huvudvolymen av ICF omfattar den universella bedömningsfaktorn fem nivåer, från (0) ingen funktionsnedsättning, svårighet eller hinder till (4) fullständig funktionsnedsättning, svårighet eller hinder. För barn är det viktigt att tänka på begreppet förskjutning eller försening i uppkomst av funktioner, strukturer, aktivitet och delaktighet vid användning av bedömningsfaktorer avseende svårighetsgrad. I detta avseende inkluderar ICF-CY begreppet försening i definition av den universella bedömningsfaktorn för Kroppsfunktioner, Kroppsstrukturer och för Aktivitet och Delaktighet. Detta underlättar dokumentation av omfattning eller storlek i förskjutning eller försening i utveckling av funktioner, strukturer och kapacitet, och i utförande av aktiviteter hos ett barn, och utgår ifrån att svårighetsgrad i en bedömningsfaktor kan förändras över tid.

Delaktighet

Delaktighet definieras som en persons ”engagemang i en livssituation” och representerar ett socialt/samhälleligt perspektiv på funktionstillstånd. Eftersom livssituationen hos barn och ungdomar skiljer sig avsevärt från vuxnas har Delaktighet fått speciell uppmärksamhet i ICF-CY. Genom utvecklingen förändras livssituationen dramatiskt i komplexitet, från relationen med en viktig vuxen och ensamlek hos det lilla barnet till social lek, relationer med andra barn och till att gå i skolan under senare år. Ju yngre barnet är desto mer är dess möjligheter till delaktighet definierad av föräldrar, vårdgivare och andra som ger stöd och service till barnet. Familjens roll och rollen av andra personer i närmiljön är därför ytterst betydelsefull för att förstå barnets delaktighet, särskilt i den tidiga barndomen.

Förmågan att vara engagerad och ingå i socialt samspel utvecklas i de nära relationerna med andra såsom föräldrar, syskon och jämnåriga i det lilla barnets omedelbara närhet. Den sociala miljön förblir en betydelsefull faktor som påverkar barnets utveckling, men förutsättningarna och komplexiteten i miljön förändras från den tidiga barndomen genom tonårsperioden.

Omgivningsfaktorer

Omgivningen definieras genom faktorer som ”utgör den fysiska och sociala miljön och de attityder som omger miljöer där personer är verksamma och lever och verkar”. Beaktandet av samspelet mellan personen och den omgivande miljön, vilket är underförstått i paradigmskiftet från en medicinsk till en bredare biopsykosocial modell för funktionshinder, kräver speciell uppmärksamhet på omgivningsfaktorer för barn och ungdom. En central fråga handlar om att sammansättningen och komplexiteten i barns och ungdomars omgivning förändras dramatiskt vid övergångar mellan olika stadier, från spädbarnstiden, småbarnstiden, den tidiga barndomen, till den sena barndomen och tonåren. Förändringar i barns och ungdomars omgivning är relaterade till deras ökade kompetens och oberoende.

Man kan se barns och ungdomars omgivning i termer av en serie av sammansatta system som omger dem, från de närmaste till de på längre avstånd, vilka vart och ett påverkar på olika sätt beroende på barnets ålder och utvecklingsnivå. Den begränsade omgivningen för spädbarnet och det lilla barnet reflekterar deras begränsade förmåga att förflytta sig och behovet av trygghet och skydd. Det lilla barnet är i hög grad beroende av personer i den omedelbara närheten. Produkter för personlig användning måste anpassas till barnets utvecklingsnivå. Saker att leka med och tillgång till kamrater till exempel är ytterst viktiga faktorer i barnets livssituation. För äldre barn är vardagslivet starkt förknippat med hemmet och skolan, och för ungdomar blir vardagslivet gradvis utökat till att omfatta andra miljöer i samhällsgemenskapen och i samhället i stort.

Hos barnet blir den fysiska och sociala omgivningen en betydelsefull faktor

som påverkar dess funktionstillstånd i vardagslivet. Negativa faktorer i omgivningen har ofta en starkare inverkan på barn än på vuxna. Till exempel bidrar brist på näringsrik mat, brist på rent vatten samt brist på säkra och rena sanitära anordningar inte enbart till sjukdomar och dålig hälsa utan påverkar också barnets funktionstillstånd och förmåga att lära. Intervention och förebyggande åtgärder för att bidra till barns hälsa och välbefinnande bör därför fokusera på förändringar eller befrämjande av fysiska, sociala eller psykologiska omgivningsfaktorer.

Förändringar i den fysiska miljön i barnets närhet handlar om att barnet har tillgång till mat, boende och kan känna sig tryggt. Att ge barnet hjälpmedel eller tekniska anpassningar omfattar förändringar som kan underlätta funktionstillståndet för ett barn med fysiska funktionsnedsättningar.

Förändringar i barnets sociala och psykologiska miljö kan omfatta socialt stöd till familjen eller utbildning för vårdnadshavare.

Sammansättningen och omfattningen av stöd i miljön varierar med barnets ålder och utvecklingsnivå. Det lilla barnets behov skiljer sig således markant från tonåringens. Förändringar i miljöer som ligger långt ifrån barnets vardagsmiljö kan beröra lagändringar eller nationell policy för att försäkra barns tillgång till hälsovård, social service och utbildning.

4. Information till användare av ICF-CY

4.1 Användning av ICF-CY

ICF-CY definierar hälsokomponenter och hälsorelaterade komponenter för välbefinnande. Bland barn och unga omfattar dessa komponenter psykiska funktioner som uppmärksamhet, minne och perception liksom aktiviteter som lek, lärande, familjeliv och utbildning inom olika domäner. Domänerna i ICF-CY definieras med hjälp av två ”paraplytermer”. ”Funktionstillstånd” är en term som omfattar alla kroppsfunktioner, aktiviteter och delaktighet. ”Funktionshinder” är en term som omfattar funktionsnedsättning, aktivitetsbegränsningar eller delaktighetsinskränkningar. Omgivningsfaktorer definierar hindrande eller underlättande faktorer för funktions-tillstånd.

ICF-CY använder ett alfanumeriskt kodsysteem där ”b” betecknar Kroppsfunktioner, ”s” Kroppsstrukturer, ”d” Aktivitet/Delaktighet och ”e” omgivningsfaktorer. Dessa bokstäver följs av en numerisk kod som börjar med kapitelnummer (en siffra), följd av rubriker på den andra nivån (två siffror) och rubriker på den tredje och fjärde nivån (varsin siffra). Bedömningsfaktorn, med värden från 0=inget problem till 4=totalt problem, sätts in efter en punkt för att visa omfattningen av en funktion eller aktivitet i förhållande till en förväntad eller typiskt förekommande omfattning. De negativa aspekterna i omgivningsfaktorerna bedöms i termer av hinder medan de positiva används för att beskriva underlättande faktorer i omgivningen⁶.

Informationen som skapas genom ICF-CY kan användas på många olika sätt såsom klinisk verksamhet, administration, populationsstudier, policyutveckling och forskningsverksamhet. ICF-CY kan användas såväl för att dokumentera enstaka problem som för att göra en profil av ett barns hälsa och funktionella svårigheter.

I kliniskt bruk kan koderna i ICF-CY ge en sammanfattning av kartläggningsinformation, klargöra information som hör samman med en diagnos och användas som grund för att planera intervention.

Administrativt kan information som berör tillgänglighet och åtkomst till service, service och stöd, finansiering eller uppföljning dokumenteras med ICF-CY-koder. Vid populationsstudier kan ett begränsat antal koder användas för att standardisera datainsamlingsprocedurer över tid från olika instrument i syfte att dokumentera prevalens för olika hälsotillstånd, behov av stöd och service och mönster i användning av stöd och service.

Vid användning i policysammanhang kan ICF-CY:s begreppsliga ram utgöra en grund för att definiera ett speciellt fokusområde, till exempel barns rätt

⁶ Utförlig information om kodningsstrukturen återfinns i Bilaga 2. Kodningsanvisningar för ICF

till utbildning.

I forskningsverksamhet kan utvalda ICF-CY-koder eller -klasser användas för att standardisera egenskaper hos deltagare eller urval av kartläggningsinstrument och för att definiera utfall.

I all användning av ICF-CY bör föräldrar, barn och ungdomar vara inkluderade då det är möjligt.

4.2. Steg i användning av ICF-CY

Klassifikation och kodning av dimensioner av funktionshinder hos barn och ungdom är en komplex aktivitet som kräver hänsynstagande till signifikanta begränsningar i kroppsfunktioner, kroppsstrukturer, aktivitet och delaktighet i relation till fysisk, social och psykologisk utveckling. Kodningsanvisningar för ICF presenteras i bilaga 2 i denna volym och ger information om hur koder tilldelas för att dokumentera hälsokomponenter och hälsorelaterade tillstånd. Användare rekommenderas att gå igenom dessa kodningsanvisningar och träna sig i användning av ICF-CY innan klassifikationen används. För att kunna koda manifestationer av funktionshinder hos barn och ungdom på ett korrekt sätt krävs kunskap om förändringar i funktionstillstånd relaterat till tillväxt och utveckling, liksom förmågan att skilja mellan typiskt funktionstillstånd hos barn och unga samt utveckling och förändring som ej faller inom den typiska ramen. Förändringar i funktionstillstånd är en del av den ”typiska” utvecklingen för ett barn. Det är därför viktigt att vara medveten om att vad som är typiskt för barn och ungdom är åldersrelaterat och förutsätter en förståelse för vad som är ”normalt funktionstillstånd” vid en given tidpunkt. Det är också viktigt att vara medveten om den medierande roll som omgivningen har för barns och ungdomars funktionstillstånd.

Klassifikationsenheter i ICF-CY ger inte en diagnos för ett barn, utan en profil över hur barnet fungerar i vardagen. Syftet med ICF-CY är att beskriva sammansättning och svårighetsgrad vad gäller begränsningar i barnets funktionstillstånd och att identifiera omgivningsfaktorer som påverkar barnets funktionstillstånd. Även om kodning kan användas för en rad olika syften (i enlighet med de etiska riktlinjerna för användning av ICF i bilaga 6) bör denna användas på ett systematiskt och konsekvent sätt för att ge pålitliga och valida data. När ICF-CY används är det nödvändigt att tilldela koder som baseras på primär information i form av direkt mätning, observation, intervju med primära källor och/eller professionell bedömning. Det är viktigt att användningsområdet för ICF-CY definierar detaljeringsnivå för kodningen från klinisk användning till populationsstudier. Följande steg ger användaren vägledning i att tilldela ICF-CY klasser och koder relaterade till problem hos barn och ungdom.

- 1) Definiera information som finns tillgänglig för kodning och identifiera vilken domän den tillhör; Kroppsfunktioner,

Kroppsstrukturer, Aktivitet/Delaktighet eller Omgivningsfaktorer.

- 2) Ta fram kapitlet (4-symboler, dvs. en bokstav och tre siffror) i den domän som ligger närmast den information som ska kodas (t.ex. d115, Att lyssna).
- 3) Läs beskrivningen av koden och använd de noteringar som relaterar till beskrivningen.
- 4) Gå igenom innefattade och uteslutna termer för koden och gå vidare.
- 5) Bestäm på vilken nivå informationen ska kodas. Antingen på 4-symbolersnivån eller på 5- eller 6-symbolersnivån.
- 6) Fortsätt sedan till den nivå som bäst sammanfaller med den information som ska kodas. Gå igenom beskrivningen och innefattade och uteslutna termer för koden.
- 7) Välj kod och gå igenom den information som finns för att använda bedömningsfaktorerna som definierar omfattningen av funktionsnedsättningen, aktivitetsbegränsningen, delaktighetsinskränkningen (0=ingen funktionsnedsättning/svårighet till 4=total funktionsnedsättning/svårighet) eller hindrande miljöfaktorer (0=inget hinder till 4=totalt hinder) eller underlättande faktorer (0=inget underlättande till 4=totalt underlättande)
- 8) Tilldela koden med bedömningsfaktorn på den andra, tredje eller fjärde nivån, t.ex. d 115.2 (måttlig svårighet att lyssna).
- 9) Upprepa steg 1-8 för varje manifestation av funktion eller funktionsnedsättning som är av intresse att koda och där det finns tillgänglig information.
- 10) Föräldrar och brukare kan delta i processen genom att fylla i åldersrelaterade kartläggningsskärmar som kan lyfta fram speciella frågor innan de professionella eller teamet av professionella bidrar med sin bedömning.

4.3 Kodningskonventioner

De huvudsakliga kodningsanvisningarna för denna klassifikation beskrivs i Introduktionen och Bilagorna till ICF, som följer denna ICF-CY Introduktion. De bör läsas noggrant innan användning av ICF-CY. Dessa anvisningar innehåller kommentarer, inklusions- och exklusionskriterier samt definitioner för kodning av Annat specificerat och Ospecificerat. Det förekommer en rad ytterligare anvisningar i ICF-CY.

- 1) Med hänvisning till definitionerna av den negativa aspekten av Kroppsfunktioner, Kroppsstrukturer och Aktivitet/Delaktighet lades termen ”försening” till för att spegla det faktum att ett problem i någon av dessa domäner också kan avse en förskjutning i tid eller en försening i utvecklingen.
- 2) Begreppet försening kan relateras till bedömningsfaktorerna enligt nedan, 0=ingen försening till 4=total försening.

4.4 Evidens för kodning

ICF-CY är en klassifikation av Kroppsfunktioner, Kroppsstrukturer, Aktivitet och Delaktighet samt Omgivningsfaktorer uttryckta i neutrala termer. Dokumentation av ett barns problem genom att tilldela koder är baserat på användning av bedömningsfaktorn. Tilldelning av koder bör inte baseras på antaganden utan kräver noggrann information om begränsningar i den domän och den fråga det handlar om.

Såsom nämnts ovan kan underlag för kodning baseras på direkt mätning, observation, respondent intervjuer och/eller professionella bedömningar. Även om formen för underlaget beror på vilken aspekt av funktionstillstånd som är av intresse ska ansträngning göras för att erhålla så objektiv information som möjligt. Direkt mätning i form av laboratoriedata, biomedicinsk data eller antropometrisk data kan utgöra passande/lämplig information för Kroppsfunktioner och Kroppsstrukturer. När det gäller Aktivitet och Delaktighet kan direkt mätning göras genom olika standardiserade instrument och även andra mätningar kan göras som ger data inom en specifik domän. I båda dessa sammanhang, kan mätning som baseras på normerad data underlätta översättningen till motsvarande bedömningsfaktor i form av percentiler eller standard avvikelser. För närvarande finns det instrument och mätmetoder som kan användas som underlag för att tilldela koder, men motsvarigheten till specifika domäner är begränsad. I sökandet efter lämpliga instrument uppmanas användaren att välja de som har närmast motsvarighet till ICF-CYdomänerna och har demonstrerat god reliabilitet.

Kvalitativa beskrivningar av barnet, baserade på direkt observation, kan vara användbara vid datainsamling inom funktionsområden där det inte finns kartläggningsinstrument eller där sådana inte är lämpliga att använda. Ett huvudsakligt mål för ICF och ICF-CY är att involvera respondenten i att definiera beskaffenheten och omfattningen av funktionstillståndet i vardagen. Detta är speciellt viktigt när delaktighet ska kodas. Användning av intervju av barn och unga rekommenderas när det är möjligt. När det gäller små barn och barn med begränsade verbala färdigheter kan den primära vårdgivaren företräda barnet. Slutligen, underlag för kodning kan baseras på professionell bedömning och på olika informationskällor innefattande journalanteckningar, observation och andra former av klientkontakt.

Det finns en rad olika resurser som kan användas för att få ett underlag till

kodning. Det är utöver denna volyms uppgift att göra en lista över instrument och mätmetoder, men användare uppmuntras till att ställa samman sådana listor. Det kan vara till hjälp att se över referenstagter som identifierar en rad mätmetoder som kan användas för Kroppsfunktioner och Kroppsstrukturer, Aktivitet och Delaktighet och Omgivningsfaktorer. Brukare rekommenderas att använda referenstagter som beskriver instrument som används i det land de arbetar i. Det ökande intresset för användning av ICF och ICF-CY bidrar till identifiering av användbara instrument liksom till utveckling av nya mätinstrument inom ramen för ICF-CY. Praktiska manualer behöver utvecklas som ger anvisningar för att använda ICF-CY i olika sammanhang. Slutligen behövs träningsmanualer och kurser för att lära ut hur ICF-CY kan användas.

5. Fallbeskrivningar

Den korta information som presenteras i fallbeskrivningarna nedan ska tjäna som ett exempel på hur man kan tilldela ICF-CY-koder till problem som kan förekomma hos barn. I praktiken är beskaffenheten och komplexiteten hos informationen om ett barn mer innehållsrik och allsidig än i dessa fallbeskrivningar. I syftet att illustrera användning av ICF-CY uppmanas användaren emellertid att gå igenom fallbeskrivningarna och identifiera koder som speglar de problem som karaktäriserar vart och ett av de barn som presenteras. Som ett första steg, kan användaren finna det användbart att gå igenom de breda frågorna nedan och identifiera problem i fallbeskrivningarna. Sedan kan användaren fortsätta genom att använda den följd av steg som tidigare beskrevs i sektionen om användning av ICF-CY och tilldelning av koder och använda informationen om barnet som underlag. Primärt fokus ska ligga på att identifiera relevanta koder då fallbeskrivningarna inte ger tillräcklig information för att använda bedömningsfaktorer.

1. Förekommer problem inom fysiska eller psykologiska funktioner?
2. Har barnet problem i organ, lemmar eller andra kroppsstrukturer?
3. Har barnet problem med att genomföra uppgifter eller handlingar?
4. Har barnet problem med att engagera sig i åldersadekvata roller?
5. Finns det faktorer i omgivningen som begränsar eller underlättar barnets funktionstillstånd?

Fallbeskrivning

3 år gammal flicka

C är en tre år gammal flicka, som föddes efter en normal graviditet. Hon har medfödda hjärtproblem, som behandlades genom hjärtkirurgi vid två tillfällen tidigt i livet. Hon har ofta infektioner i övre luftvägarna och öroninflammationer, som förmodligen har påverkat hennes hörsel.

C och hennes mamma bor i en lägenhet mitt i en stor stad och får medicinsk hjälp från en klinik på stadens sjukhus. Pappan lämnade mamman och C kort efter födseln och bidrar ej till familjens ekonomi. En granne tar hand om C under dagen då hennes mamma arbetar i en lokal affär. När mamman arbetar på helger bor C hos sin mormor tillsammans med sina syskon. C är ett allvarligt barn som inte ler eller skrattar ofta. Hon tillbringar stor del av sin tid med att ensam leka enkla lekar med saker och samspelar inte mycket med andra barn. Hon tycker om saker som ger ljud ifrån sig när de puttas eller dras, och leker med dem långa perioder. Utöver detta blir hon lätt distraherad. När hennes uppmärksamhet inte är riktad mot något tenderar hon att gunga med kroppen. Hon började gå för tre månader sedan, och kan inte gå uppför trappor om inte någon håller henne i handen. Hon har ett ordförråd på cirka 20 ord som kan förstås – som ”min”, ”mer”, ”kloss”, ”juice”, och ett större ordförråd som ej kan förstås av andra. En av hennes

favoritaktiviteter är att sitta i sin mammas knä och läsa sagor. Hon pekar då på bilder hon känner igen men har svårigheter att benämna saker hon ser på bilderna. När någon ropar eller nämner hennes namn svarar hon inte och hon verkar ofta omedveten om personer runt omkring henne. Anledningen till detta är okänd, men kan bero på en hörselskada beroende på många öroninflammationer. En kartläggning som gjordes då hon var 24 månader gammal visade att hennes utvecklingsnivå var jämförbar med 17 månader. Förseningar var uppenbara när det gällde receptivt och expressivt språk. Kartläggning av hörseln visade en lätt, bilateral hörselskada.

Med referens till de fem frågorna ovan ger de problem som detta barn visar koder i kapitel 1, 2, 4 och 7 i Kroppsfunktioner. För Aktivitet och Delaktighet kan användbara koder finnas i kapitlen 1, 3, 4, 7 och 8. Koderna som definierar hindrande och underlättande faktorer i detta barns situation kan hämtas i kapitel 1 och 3 i Omgivningsfaktorer.

Fallbeskrivning

10 år gammal pojke

T är en tio år gammal pojke som blev remitterad till en klinik för en bedömning efter att ha erfarit mycket stora svårigheter i skolan under två skolår. Utifrån en observation står det klart att han har signifikanta problem att koncentrera sig på uppgifter i skolan och han blir mycket lätt distraherad. Hans föräldrar rapporterar att T "håller igång hela tiden" och verkar inte lyssna på dem. Enligt föräldrarna och läraren har han svårt att sitta stilla längre tider och arbeta med olika uppgifter både hemma och i skolan. Vid denna tidpunkt innebär det att han har svårt att slutföra arbetsuppgifter i klassrummet. Han har speciella svårigheter att komma ihåg sådant som han studerat. För tillfället har han inte nått målen i några ämnen och i läsning och skrivning är han på samma nivå som barn i första klass. Han har även svårigheter att anpassa sig i sociala situationer med andra barn.

Både i skolan och hemma är T:s lärare och föräldrar oroliga för hans höga aktivitetsnivå och att han ofta inte tänker innan han handlar. Detta märks i det sociala beteendet genom att han inte väntar på sin tur i lekar och i sporter, och hemma när han cyklar rakt ut på en stor gata med mycket trafik utan att se sig för. Ett antal olika åtgärder har satts in för att försöka stötta T att klara skolsituationen, men dessa har inte resulterat i positiva förändringar. Familjen ställer sig tveksamma till medicinering. Då T nyligen träffade barnläkaren skrevs dock stimulerande medicin ut för att påverka hans höga aktivitetsnivå. I samband med försöken att medicinera har en omfattande plan gjorts för att ge stöd till T i klassrummet.

Problemen för denna 10-åriga pojkes situation omfattar en rad koder i kapitel 1 Kroppsfunktioner. Kapitlet Aktivitet och Delaktighet har koder i kapitlen 1, 2, 3, 7 och 8 som kan användas för att dokumentera hans höga aktivitetsnivå och de svårigheter som handlar om krav i skolan, både de som avser själva skolsituationen och de som avser skolarbetet. Inom Omgivningsfaktorer finns relevanta koder i kapitel 1 och 5.

Fallbeskrivning

14 år gammal flicka

J är en 14-årig flicka som bor tillsammans med sina föräldrar i en liten stad. Hon har allvarlig astma som upptäcktes när hon var liten. Dessutom har hon förhöjd respons till specifika allergener, och J's astmaattacker utlöses också av att hon anstränger sig, kall luft och när hon känner sig orolig. Dessa attacker varar 1-2 timmar och förekommer flera gånger varje vecka. För närvarande använder hon inhalator och inflammationsdämpande läkemedel samt luftrörsutvidgande läkemedel i förebyggande syfte. Under det senaste året har J inte medicinerat regelbundet med resultat att hon har haft fler akuta astmaattacker. Från att J började förskolan till dags datum har J ofta varit frånvarande från skolan. Detta har drabbat hennes skolarbete på ett negativt sätt hela tiden, och även om hon har nått målen i skolan så halkar hon efter sina klasskamrater mer och mer.

För närvarande går J i åttonde klass i den lokala grundskolan. Eftersom fysiska ansträngningar i skolidrotten ofta leder till astmaanfall har hon inte deltagit i idrottslektionerna i skolan och engagerar sig inte i någon form av fysisk aktivitet. Hon är ofta borta från skolan. Då stannar hon hemma och tittar på tv och småäter. Som ett resultat har hon ökat mycket i vikt under det senaste året. Eftersom hon ofta är borta från skolan är hon inte med i någon kompisgrupp i skolan. J säger att hon känner sig annorlunda jämfört med sina klasskamrater och känner sig isolerad. Hennes föräldrar blir mer och mer oroliga för hennes fysiska och emotionella hälsa och har vänt sig till en läkare för att få råd.

Det kroniska hälsotillståndet hos denna flicka visar sig i problem som kan beskrivas med koder i kapitel 1, 4 och 5 i Kroppsfunktioner. Med hänsyn till Aktivitet och Delaktighet finns de flesta koder som passar in i kapitel 2, 5, 7, 8 och 9. Slutligen kan den omgivande miljöns betydelsefulla roll och medicineringen liksom konsekvenserna av den sociala isoleringen beskrivas genom kapitel 1, 2 och 3 i Omgivningsfaktorerna. Genom dessa kan hinder i miljön dokumenteras.

6. Tack till personer och olika instanser som deltagit i arbetet

Medlemmarna i arbetsgruppen uttrycker sin uppskattning för det stöd och de bidrag som har erhållits från:

Christian Care Foundation for Children with Disabilities in Thailand (CCD), Nonthaburi, Thailand; Collaborating Centers för WHO:s familj av internationella klassifikationer och associerade organ i Australien, Kanada, Danmark, Finland, Frankrike, Tyskland, Island, Japan, Nederländerna, Norge, Kina, Sverige och USA; EducAid, Rimini, Italien; Istituto Nazionale Neurologico Carlo Besta, Fondazione IRCCS, Milano, Italien; Gruppo di ricerca, Istituto di Ricovero e Cura a Carattere Scientifico (IRCCS) "Eugenio Medea", Associazione la Nostra Famiglia, Costa Masnaga, Italien; Neuropsykiatriska enheten, Sjukhuset i Treviglio, Treviglio, Bergamo, Italien; Organismo Volontari Cooperazione Internazionale (OVCI-La Nostra Famiglia), Usratuna, Juba, Sudan; Personer inom statliga, kommunala och privata program och aktiviteter för barn och ungdomar runt omkring i världen för deltagande i fältprovningar; Regionala representanter som deltagit i gruppens möten i Sverige, Sydafrika, Schweiz, Thailand och USA; Epidemiologiskt Center, Socialstyrelsen, Sverige; The National Center on Birth Defects and Developmental Disabilities of the US Centers for Disease Control and prevention, Atlanta, GA, USA; Universitetet i North Carolina, Chape Hill, NC, USA; Universitetet i Zürich, Zürich, Schweiz.

Personer:

Argentina

Christian Plebst

Egypten

Mohammed El Banna

Australien

Sharynne McLeod

Finland

Markku Leskinen

Brasilien

Heloisa Dinubila

Frankrike

Catherine Barral

Jean-Yves Barreyre

Marie Cuenot

Canada

Diane Caulfield

Patrick Fougeyrollas

Janice Miller

Ghana

Kofi Marfo

Danmark

Tora Dahl

Island

Halla Tulinius

Italien

Daniela Ajovalasit
Francesca Albanesi
Luigi Barruffo
Mariamalia Battaglia
Daniela Beretta
Debora Bonacina
Gabriella Borri
Giovanni Cattoni
Elisa Ceppi
Alessio Chiusso
Annalisa Colpo
Maria Antonella Costantino
Guido Corona
Antonella Dimo
Enrico Gruppi
Guido Fusaro
Felicia Licciardi
Bertilla Magagnin
Elena Maria Mauri
Barbara Orlandi
Sabrina Pasqualotti
Alfredo Pisacane
Camilla Pisoni
Gianni de Polo
Monica Pradal
Alberto Raggi
Daria Riva
Lia Rusca
Emanuela Russo
Carlo Sorella
Antonella Vaudano
Gianpiero Vellar
Anna Zana

Japan

Yutaka Sakai
Akio Tokunaga

Kuwait

Hashem Taqi

Kina

Qiu Zhuoying

Makedonien

Bilijana Ancevska
Anica S. Apceva

Sande S. Bojkovski
Katerina Dimitrova
Vasilka S. Dimovska
Ivan S. Dvojakov
Joanis Gajdazis
Teuta Jakupi
Nikola Jankov
Olga Jotovska
Mirjana P. Kjaeva
Saso S. Kocankovski
Petre S. Krstev
Oliviera Lekovska
Lidja S. Parlic
Snezana D. Pejkovska
Anastasija S. Petrova
Marina S. Pop-Lazarova
MMarija Raleva
Fulvia V. Tomatis
Milka S. Vancova
Juliya S. Vasileva

Mexiko

Fabiola Barron

Peru

Liliana Mayo

Portugal

Joaquim Bairrao
Maria Isabel Felgueiras

Schweiz

Simon Haskell

Spanien

Jaime Ponte

Sudan

Sanson Baba
Marco Sala

Sverige

Margareta Adolfsson
Lars Berg
Kristina Bränd Persson
Lilly Eriksson
Mats Granlund
Nina Ibragimova

Mia Pless
Regina Ylvén

Sydafrika
Erna Alant

Thailand
Wasan Saenwian
Chariya Saenwian
Ko-Chih Tung

USA
Stephen Bagnato
Scott Brown
Wendy Coster
Marjorie Greenberg
Heidi Feldman
Anita Scarborough
Travis Threats

Zambia
Elisa Facelli
sister Irina
Paolo Marelli

ICF

Inledning

1. Bakgrund

Denna volym innehåller ICF, *Internationell klassifikation av funktionstillstånd, funktionshinder och hälsa*.⁷ Det övergripande målet för klassifikationen är att erbjuda ett samlat och standardiserat språk och en struktur för att beskriva hälsa och hälsorelaterade tillstånd. Den definierar hälsokomponenter och några hälsorelaterade komponenter av välbefinnande (såsom utbildning och arbete). ICF:s domäner kan därför ses som *hälsodomäner* och *hälsorelaterade domäner*. Dessa beskrivs ur kroppsliga, personliga och sociala perspektiv genom två grundläggande förteckningar: (1) kroppsfunktioner och kroppsstrukturer, (2) aktiviteter och delaktighet.⁸ Som klassifikation grupperar ICF olika domäner⁹ för en person med en given hälsobetingelse (dvs. vad en person med en sjukdom eller störning gör eller kan göra). *Funktionstillstånd* utgör en paraplyterm för alla kroppsfunktioner, kroppsstrukturer, aktiviteter och delaktighet och på motsvarande sätt är *Funktionshinder* en paraplyterm för funktionsnedsättningar, strukturavvikelser, aktivitetsbegränsningar eller delaktighetsinskränkningar. ICF förtecknar även omgivningsfaktorer som interagerar med alla dessa begrepp. ICF erbjuder därmed en möjlighet att beskriva en profil av personers funktionstillstånd, funktionshinder och hälsa inom flera domäner.

ICF tillhör en ”familj” av klassifikationer, som utvecklats av Världshälsoorganisationen (WHO) för att tillämpas på olika aspekter av hälsa. WHO-familjen av internationella klassifikationer erbjuder en begreppsram för att koda ett brett omfång av information om hälsa (t.ex. diagnoser, funktionstillstånd och funktionshinder samt orsaker till kontakt med hälsovård och service) och använder ett standardiserat gemensamt språk som möjliggör kommunikation världen över om hälsa och hälsovård inom olika yrkesområden och vetenskaper.

I WHO:s internationella klassifikationer klassificeras hälsobetingelser (sjukdomar, störningar, skador etc.) huvudsakligen enligt ICD-10 (International Classification of Diseases, Tenth Revision),¹⁰ som erbjuder en

⁷ Texten representerar en revision av The International Classification of Impairments, Disabilities and Handicaps (ICIDH), som Världshälsoorganisationen först publicerade 1980 för försöksändamål. Denna version har utvecklats efter systematiska fältprövningar och internationell konsultation under de senaste fem åren och godkändes av WHO:s ledningsorgan för internationell användning den 22 maj 2001 (resolution WHA54.21).

⁸ Dessa termer ersätter de tidigare använda termerna – ”funktionsbegränsning” (impairment), ”begränsning av förmåga” (disability) och ”handikapp” (handicap) och utvidgar deras innebörd genom att inkludera positiva erfarenheter. De nya termerna definieras närmare i denna inledning och mer detaljerat inom klassifikationen. Det bör noteras att dessa termer används med speciella betydelser som kan skilja sig från vad de betecknar i vardagligt tal.

⁹ En domän är en praktisk och meningsfull uppsättning av besläktade fysiologiska funktioner, anatomiska strukturer, handlingar, uppgifter eller livsområden.

¹⁰ *International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems, Tenth revision, Vols. 1-3*. Geneva, World Health Organization, 1992-1994.

etiologisk referensram. Funktionstillstånd och funktionshinder som sammanhänger med hälsoförhållanden klassificeras enligt ICF. ICD-10 och ICF kompletterar därför varandra¹¹ och användare uppmuntras att utnyttja dessa två internationella klassifikationer tillsammans.

ICD-10 ger diagnoser på sjukdomar, störningar eller andra hälsobetingelser och denna information berikas av den ytterligare information som ICF erbjuder när det gäller funktionstillstånd.¹² Information om diagnos ger tillsammans med information om funktionstillstånd en bredare och mer meningsfull bild av människors eller befolkningsgruppers hälsa, en bild som kan användas som grund för beslutsfattande.

WHO-familjen av internationella klassifikationer erbjuder ett värdefullt verktyg för att beskriva och jämföra befolkningsgruppers hälsa i ett internationellt sammanhang. Information om dödlighet och sjuklighet (genom ICD-10) och om hälsoföljder (genom ICF) kan kombineras i sammanfattande folkhälsomått på hälsoläget och dess fördelning hos olika befolkningsgrupper och även för att bedöma olika bidragande orsaker till dödlighet och sjuklighet.

ICF har ändrats från att vara en klassifikation av "sjukdomskonsekvenser" (1980 års ICIDH-version) till en klassifikation av "hälsokomponenter". "Hälsokomponenter" beskriver vad som utgör hälsa medan "konsekvenser" fokuserar på vilka effekter sjukdomar eller andra hälsobetingelser kan ha. På detta sätt intar ICF en neutral ståndpunkt vad avser etiologi så att forskare genom att använda lämpliga vetenskapliga metoder kan dra slutsatser om orsaksförhållanden. På liknande sätt skiljer sig denna ansats från att ange bestämningsfaktorer för hälsa eller hälsorisker. För att underlätta studier av bestämnings- eller riskfaktorer innehåller ICF en förteckning av omgivningsfaktorer som beskriver den kontext i vilken personer lever.

¹¹ Det är också viktigt att uppmärksamma överlappningen mellan ICD-10 och ICF. Både ICF och ICD-10 börjar med kroppssystemen. Funktionsnedsättningar och strukturavvikelser brukar vara delar av "sjukdomsprocessen" och används därför också i ICD-10. Icke desto mindre använder ICD-10 funktionsnedsättningar och strukturavvikelser (som tecken och symtom) som underlag för att fastställa en "sjukdom" eller ibland för att ange skäl för kontakt med hälsovård, medan ICF använder funktionsnedsättningar som problem i kroppsfunktioner som sammanhänger med hälsobetingelser.

¹² Två personer med samma sjukdom kan ha olika nivåer av funktionstillstånd och två personer med samma funktionstillståndsnivå har inte nödvändigtvis samma hälsobetingelser. Kombinerad användning av ICD och ICF kan därför höja kvaliteten av data för medicinska ändamål. Användning av ICF bör inte förbigå sedvanlig medicinsk diagnostik. I vissa sammanhang kan ICF användas separat.

2. Syften med ICF

ICF är en klassifikation som har utformats för att kunna användas för flera skilda syften inom olika yrkesområden och samhällssektorer. ICF:s olika syften kan sammanfattas på följande sätt:

- att ge en vetenskaplig grund för att förstå och studera hälsa och hälsorelaterade tillstånd, deras konsekvenser och bestämningsfaktorer
- att skapa ett gemensamt språk för att beskriva hälsa och hälsorelaterade tillstånd i syfte att förbättra kommunikation mellan olika användare såsom hälso- och sjukvårdspersonal, forskare, politiker och allmänhet inklusive människor med funktionshinder
- att möjliggöra jämförelser av data mellan länder, mellan olika delar av hälso- och sjukvården, service- och tjänsteverksamheter samt över tid
- att skapa ett systematiskt kodschema för hälsoinformationssystem.

Dessa syften hänger inbördes samman eftersom behov och användning av ICF kräver konstruktion av ett meningsfullt och praktiskt system, som kan utnyttjas av olika användare för hälsopolitik, kvalitetssäkring och utvärdering av resultat inom olika kulturer.

2.1. Tillämpningar av ICF

Sedan publiceringen av den första försöksversionen 1980 har ICIDH använts för olika ändamål, t.ex.:

- som ett statistiskt verktyg - vid insamling och sammanställning av data i t.ex. befolkningsstudier och kartläggningar eller i informationssystem för verksamhetsledning
- som ett verktyg för forskning - för att mäta resultat, livskvalitet eller omgivningsfaktorer
- som ett kliniskt verktyg - vid bedömning av behov, vid koppling av behandlingar till specifika tillstånd, vid arbetsbedömningar, rehabilitering, habilitering och utvärdering av resultat
- som ett socialpolitiskt verktyg - för planering av social trygghet, ersättningssystem och för utformning och implementering av policy
- som ett redskap för utbildning - för utformning av läro- och kursplaner och för att öka medvetenhet och vidta sociala åtgärder.

Eftersom ICF till sin natur är en hälsorelaterad klassifikation används den också inom andra områden såsom försäkringsbolag, socialförsäkring, arbetsliv, utbildning, ekonomi, socialpolitik och vid utveckling av allmän lagstiftning och miljöanpassningar. Den har sålunda accepterats som en av Förenta Nationernas sociala klassifikationer och har införlivats i samt hänvisas till i Standardregler för att tillförsäkra människor med funktionsnedsättning delaktighet och jämlikhet.¹³ Därigenom erbjuder ICF ett lämpligt instrument för att implementera ingångna internationella avtal om mänskliga rättigheter liksom även för nationell lagstiftning.

ICF har ett brett spektrum av tillämpningar inom olika områden, t.ex. socialförsäkring, utvärdering av hälsovård och befolkningsundersökningar på lokal, nationell och internationell nivå. Den erbjuder en begreppslik ram för information som kan tillämpas inom personlig hälso- och sjukvård, inklusive förebyggande verksamhet, friskvård och för ökad delaktighet för enskilda personer genom att undanröja eller minska sociala hinder och uppmuntra till att det erbjuds socialt stöd och underlättande faktorer. Den är också användbar för att studera hälsovårdssystem såväl för utvärdering som för formulering av policy.

¹³ *Standard Rules on the Equalization of Opportunities for Persons with Disability*, Standardregler för att tillförsäkra människor med funktionsnedsättning delaktighet och jämlikhet. Antagen av Förenta Nationernas Generalförsamling vid dess 48:e session den 20 december 1993 (Resolution 48/96), publicerad av FN:s informationsavdelning, 1994.

3. Egenskaper hos ICF

En klassifikation måste vara tydlig vad gäller det som klassificeras, dvs. dess begreppsliga område, omfattning, analysenheter, organisering och hur dessa element är strukturerade med avseende på deras inbördes samband. Följande avsnitt förklarar dessa grundläggande egenskaper hos ICF.

3.1 ICF:s begreppsliga område

ICF omfattar alla aspekter av människors hälsa samt några komponenter av välbefinnande som har med hälsa att göra. Dessa beskrivs i termer av dels *hälsodomäner* dels *hälsorelaterade domäner*¹⁴. Klassifikationen är avgränsad till att gälla hälsa i vid bemärkelse och den täcker således inte omständigheter som inte hör samman med hälsa, t.ex. sådana som uppkommer genom socioekonomiska faktorer. En person kan exempelvis ha en inskränkning i möjligheten att genomföra en uppgift i sin aktuella omgivning på grund av ras, kön, religion eller andra socioekonomiska kategorier men dessa klassificeras inte som hälsorelaterade delaktighetsinskränkningar enligt ICF.

Det råder en bred missuppfattning att ICF endast skulle gälla personer med funktionshinder, men den kan faktiskt användas på *alla människor*. Hälsotillstånd och hälsorelaterade tillstånd som sammanhänger med olika hälsobetingelser kan beskrivas med användning av ICF. Med andra ord har ICF en allmängiltig tillämpning.¹⁵

3.2 ICF:s omfattning

ICF erbjuder en beskrivning av situationer med avseende på mänskliga funktionstillstånd och dess begränsningar och tjänar som en ram för att organisera information om dessa. Den ger en struktur för att presentera information på ett meningsfullt, sammanhängande och lättillgängligt sätt.

ICF organiserar information i två delar: (1) funktionstillstånd och funktionshinder och (2) kontextuella faktorer. Varje del har två komponenter:

(1) Komponenter av funktionstillstånd och funktionshinder

Kroppskomponenten omfattar två klassifikationer; en för funktioner i kroppssystemen och en för kroppens struktur/anatomi. Båda klassifikationernas kapitel är ordnade enligt kroppssystemen.

¹⁴ Exempel på hälsodomäner innefattar att se, att höra, att gå, att lära och att komma ihåg medan exempel på hälsorelaterade domäner innefattar förflyttning, utbildning, sociala interaktioner och så vidare.

¹⁵ Bickenbach JE, Chatterji S, Badley EM, Üstün TB (1999) Models of disablement, universalism and the ICIDH, *Social Science and Medicine*, 48:1173-1187.

Aktivitets- och delaktighetskomponenten omfattar alla domäner som avser olika aspekter av funktionstillstånd ur såväl ett individuellt som ett socialt perspektiv.

(2) Kontextuella faktorerens komponenter

En förteckning över *omgivningsfaktorer* utgör den första komponenten av de kontextuella faktorerna. Omgivningsfaktorerna påverkar samtliga komponenter av funktionstillstånd och funktionshinder och är ordnade från personens närmaste omgivning till den allmänna omgivningen.

Även *personliga faktorer* utgör en komponent av de kontextuella faktorerna men klassificeras inte i ICF på grund av de stora sociala och kulturella variationer som är förknippade med dem.

Komponenter av funktionstillstånd och funktionshinder i ICF kan uttryckas på två sätt. Å ena sidan kan de användas för att påvisa problem, dvs. funktionsnedsättningar (impairments), strukturavvikelser (impairments), aktivitetsbegränsningar (activity limitations) eller delaktighetsinskränkningar (participation restrictions), sammanfattade under paraplytermen *funktionshinder*. Å andra sidan kan de indikera oproblematiske eller neutrala aspekter av hälsa och hälsorelaterade tillstånd, sammanfattade under paraplytermen *funktionstillstånd*.

Funktionstillstånd och funktionshinder uttolkas med hjälp av fyra åtskilda men sammanhängande *begreppskonstruktioner*. Dessa operationaliseras genom användning av *bedömningsfaktorer* (qualifiers). Kroppsfunktioner och kroppsstrukturer kan tolkas utifrån förändringar i fysiologiska system eller anatomiska strukturer. För aktivitets- och delaktighetskomponenten finns det två begreppskonstruktioner: *kapacitet* och *genomförande* (se vidare avsnitt 4.2).

En persons funktionstillstånd och funktionshinder bör ses som en dynamisk interaktion¹⁶ mellan hälsoförhållanden (sjukdomar, störningar, skador, trauma etc.) och kontextuella faktorer. De kontextuella faktorerna innefattar såväl personliga faktorer som omgivningsfaktorer och ICF ger en bred förteckning av omgivningsfaktorer som en väsentlig komponent i klassifikationen. Omgivningsfaktorerna interagerar med samtliga komponenter avseende funktionstillstånd och funktionshinder. Den grundläggande idén när det gäller omgivningsfaktorer är att dessa kan ha en underlättande eller hindrande inverkan i form av olika inslag i den fysiska, sociala och attitydmässiga omgivningen.

3.3 Klassifikationens analysenhet

ICF klassificerar hälsa och hälsorelaterade tillstånd. Klassifikationsenheten är därför kategorier inom varje domän av hälsa och hälsorelaterade tillstånd.

¹⁶ Denna interaktion kan ses som en *process* eller ett *resultat* beroende på användaren.

Det är därför viktigt att notera att det inte är personer som är klassifikationsenheter i ICF, dvs. ICF klassificerar inte personer utan beskriver varje persons situation inom olika hälso- eller hälsorelaterade domäner. Beskrivning sker alltid inom en kontext som innefattar omgivnings- och personfaktorer.

3.4 Utgivningen av ICF

ICF presenteras i två versioner för att möta olika användares behov av detaljnivå.

Den *fullständiga versionen* av ICF, som presenteras här, tillhandahåller klassifikation på fyra detaljnivåer. Dessa fyra nivåer kan sammanföras till en högre nivå i ett klassifikationssystem med två nivåer. Detta två-nivå-system finns tillgängligt som en *kortversion av ICF*.

4. Översikt över ICF-komponenter

Definitioner ¹⁷

I hälsosammanhang innebär det att

Kroppsfunktioner är kroppssystemens fysiologiska funktioner inklusive psykologiska funktioner

Kroppsstrukturer är anatomiska delar av kroppen såsom organ, lemmar och deras komponenter

Aktivitet är en persons genomförande av en uppgift eller handling

Delaktighet är en persons engagemang i en livssituation

Funktionsnedsättningar respektive *strukturavvikelser* är problem såsom en betydande avvikelse eller förlust i kroppsfunktion eller kroppsstruktur

Aktivitetsbegränsningar är svårigheter som en person kan ha vid genomförande av aktiviteter

Delaktighetsinskränkningar är problem som en person kan ha i engagemang i livssituationer

Omgivningsfaktorer utgör den fysiska, sociala och attitydmässiga omgivning i vilken människor lever och verkar

I Tabell 1 ges en grundläggande översikt över dessa begrepp och de förklaras vidare i operationella termer i sektion 5.1. Såsom tabellen visar:

- ICF består av två *delar*, vardera med två *komponenter*:
 Del 1: Funktionstillstånd och funktionshinder
 (a) kroppsfunktioner respektive struktur
 (b) aktiviteter och delaktighet

 Del 2: Kontextuella faktorer
 (a) omgivningsfaktorer
 (b) personliga faktorer
- Varje komponent kan uttryckas i såväl *positiva* som *negativa* termer
- Varje komponent består av olika domäner och varje domän av

¹⁷ Se även bilaga 1: Taxonomiska och terminologiska frågor.

kategorier, som är klassifikationsenheter. En persons hälsa och hälsorelaterade tillstånd kan registreras genom att välja lämpliga kategorikoder eller kod med tillägg av *bedömningsfaktorer*, vilka är numeriska koder som anger omfattning eller grad av funktionstillstånd eller funktionshinder inom respektive kategori eller i vilken utsträckning en omgivningsfaktor är underlättande eller hindrande.

Tabell 1. Översikt över ICF

	Del 1: Funktionstillstånd och funktionshinder		Del 2: Kontextuella faktorer	
Komponenter	Kroppens funktioner och strukturer	Aktiviteter och delaktighet	Omgivningsfaktorer	Personfaktorer
Domäner	1. Kropps-funktioner 2. Kropps-strukturer	Livsområden (uppgifter, handlingar)	Yttre påverkan på funktions-tillstånd och funktionshinder	Inre påverkan på funktions-tillstånd och funktionshinder
Begrepps-konstruktioner	Förändring i kropps-funktion (fysiologisk) Förändring i kroppsstruktur (anatomisk)	<i>Kapacitet</i> att utföra uppgifter i en standard-omgivning <i>Genomförande</i> att utföra uppgifter i aktuell omgivning	Underlättande eller hindrande påverkan från omständigheter i den fysiska, sociala och attitydmässiga omgivningen	Påverkan av utmärkande drag hos personen
Positiv aspekt	Funktionell och strukturell integritet	Aktivitet Delaktighet	Underlättande faktorer	Ej tillämplbart
	Funktionstillstånd			
Negativ aspekt	Funktions-nedsättning, Struktur-avvikelse	Aktivitets-begränsning, Delaktighets-inskränkning	Barriärer/hinder	Ej tillämplbart
	Funktionshinder			

4.1. Kroppsfunktioner och kroppsstrukturer samt funktionsnedsättningar respektive strukturavvikelser

Definitioner:

Kroppsfunktioner är kroppssystemens fysiologiska funktioner (inklusive psykologiska funktioner).

Kroppsstrukturer är kroppens anatomiska delar såsom organ, lemmar och deras komponenter.

Funktionsnedsättningar respektive strukturavvikelser är problem i kroppens funktioner eller struktur i form av en betydande avvikelse eller förlust.

- (1) Kroppsfunktioner och kroppsstrukturer klassificeras i två sektioner. Dessa har en parallell kapitelindelning. Kroppsfunktioner innefattar t.ex. grundläggande mänskliga sinnen såsom ”synfunktioner” och deras strukturella motsvarigheter finns i form av ”öga och därmed relaterade strukturer”.
- (2) ”Kropp” hänför sig till den mänskliga organismen som helhet och innefattar följaktligen hjärnan och dess funktioner, dvs. förståndet. Därför är psykiska (eller psykologiska) funktioner inordnade under kroppsfunktioner.
- (3) Kroppsfunktioner och kroppsstrukturer klassificeras efter kroppssystemen och därför betraktas inte anatomiska strukturer som organ.¹⁸
- (4) Strukturavvikelser kan innefatta en anomali, defekt, förlust eller annan påvisbar avvikelse i kroppsstrukturer. Funktionsnedsättningar och strukturavvikelser beskrivs begreppsmässigt i överensstämmelse med biologisk kunskap på vävnads- och cellnivå och på en subcellulär eller molekylär nivå. Av praktiska skäl är dessa dock inte förtecknade.¹⁹ De biologiska grunderna för funktionsnedsättningar och strukturavvikelser har styrt klassifikationen och det finns utrymme att utöka klassifikationen på cellulär eller molekylär nivå. För professionella brukare bör det noteras att funktionsnedsättningar och strukturavvikelser inte är samma sak som den underliggande patologin utan snarare manifestationer av denna patologi.

¹⁸ Fastän det talas om organnivå i 1980 års version av ICIDH är definitionen av ”organ” otydlig. Öga och öra betraktas traditionellt som organ; dock är det svårt att identifiera och definiera deras gränser. Detsamma gäller extremiteter och inre organ. Istället för ett ”organsynsätt”, vilket förutsätter förekomst av en helhet eller enhet inom kroppen, använder ICF termen ”kroppsstruktur”.

¹⁹ Funktionsnedsättningar och strukturavvikelser som kodas i den fullständiga versionen av ICF ska således vara möjliga att upptäcka och vara märkbara för andra eller för personen själv genom direkt observation eller genom slutsatser från observation.

- (5) Funktionsnedsättningar respektive strukturavvikelser betecknar en avvikelse från vissa standarder för kroppens biomedicinska status och dess funktioner som är allmänt accepterade i en befolkning. Definitioner av dess beståndsdelar utförs främst av personer som är kvalificerade att bedöma fysiskt och psykiskt funktionstillstånd i överensstämmelse med de standarder som finns.
- (6) Funktionsnedsättningar respektive strukturavvikelser kan vara tillfälliga eller permanenta, progredierande, regredierande eller statiska, intermittenta eller kontinuerliga. Avvikelse från en populationsnorm kan vara liten eller avsevärd och kan variera över tid. Dessa karakteristika ingår i fortsatta beskrivningar, huvudsakligen i koder efter punkten genom användning av bedömningsfaktorer.
- (7) Funktionsnedsättningar respektive strukturavvikelser definieras inte av etiologin eller genom hur de har uppstått, t.ex. kan förlust av syn eller av en kroppsdel uppkomma på grund av en genetisk avvikelse eller en skada. Förekomst av en funktionsnedsättning eller strukturavvikelse förutsätter givetvis en orsak, men denna behöver inte helt förklara den uppkomna funktionsnedsättningen eller strukturavvikelsen. Vidare kan en och samma funktionsnedsättning hänga samman med olika sjukdomar, störningar eller fysiologiska tillstånd.
- (8) Funktionsnedsättningar respektive strukturavvikelser kan vara en del av eller ett uttryck för ett hälsotillstånd men utvisar inte nödvändigtvis att det föreligger en sjukdom eller att personen bör betraktas som sjuk.
- (9) Funktionsnedsättningar respektive strukturavvikelser har en bredare och mer omfattande spännvidd än störningar eller sjukdomar. Till exempel är förlust av ett ben en avvikelse i kroppsstrukturen men inte en sjukdom.
- (10) Funktionsnedsättningar respektive strukturavvikelser kan i sin tur ge upphov till andra funktionsnedsättningar eller strukturavvikelser. T.ex. kan en förlust av muskelkraft nedsätta rörlighetsfunktioner, nedsatta hjärtfunktioner kan sammanhålla med svaghet i andningsfunktioner och nedsatt perception kan sammanhålla med tankefunktioner.
- (11) Vissa kategorier av komponenter i kroppsfunktioner och kroppsstrukturer kan tyckas överlappa med kategorier i ICD-10, särskilt med avseende på symtom och sjukdomstecken. Dock är de två klassifikationernas syften olika. ICD-10 klassificerar symtom i ett speciellt kapitel för att dokumentera sjuklighet eller resursanvändning medan ICF klassificerar dem som kroppsfunktioner, vilka kan användas som underlag för förebyggande insatser eller för att identifiera patienters behov. Viktigast är att klassifikation av kroppsfunktioner och kroppsstrukturer enligt ICF avses användas tillsammans med aktivitets- och delaktighetskategorierna.

- (12) Funktionsnedsättningar respektive strukturavvikelser är klassificerade i kategorier genom definierade identifikationskriterier, dvs. som befintliga eller ej enligt en tröskelnivå. Kriterierna är desamma för funktioner och struktur: (a) förlust eller avsaknad, (b) reduktion, (c) ökning eller övermått och (d) avvikelse. En befintlig funktionsnedsättning eller strukturavvikelse kan graderas i termer av dess svårighetsgrad genom att använda den generiska bedömningsfaktorn.
- (13) Omgivningsfaktorer interagerar med kroppsfunktioner genom t.ex. interaktionen mellan luftkvalitet och andning, ljus och seende, ljud och hörande, störande stimuli och uppmärksamhet, beskaffenhet hos underlaget och balans samt omgivningstemperatur och reglering av kroppstemperaturen.

4.2. Aktivitet och delaktighet/aktivitetsbegränsningar och delaktighetsinskränkningar

Definition: **Aktivitet** är en persons utförande av en uppgift eller handling.

Delaktighet är en persons engagemang i en livssituation.

Aktivitetsbegränsningar är svårigheter som en person kan ha vid utförandet av aktiviteter.

Delaktighetsinskränkningar är problem som en person kan ha i engagemang i livssituationer.

- (1) Domänerna för aktivitets- och delaktighetskomponenten presenteras i en enda förteckning som täcker det fullständiga omfånget av livsområden, från grundläggande lärande eller observerande till sammansatta områden såsom mellanmännisklig interaktion och arbete. Komponenterna kan användas för att beteckna (a) ”aktiviteter” eller (p) ”delaktighet” eller båda. Domäner i denna komponent bedöms genom de två bedömningsfaktorerna för *genomförande* och *kapacitet*. Härigenom ges information som samlas enligt förteckningen i en datamatrix utan någon överlappning eller överflöd (se Tabell 2)

Tabell 2. Matris för bedömning av aktiviteter och delaktighet

Domäner		Bedömningsfaktorer	
		Genomförande	Kapacitet
d1	Lärande och att tillämpa kunskap		
d2	Allmänna uppgifter och krav		
d3	Kommunikation		
d4	Förflyttning		
d5	Personlig vård		
d6	Hemliv		
d7	Mellanmänskliga relationer		
d8	Större livsområden		
d9	Samhälle, socialt och medborgerligt liv		

- (2) Bedömning av genomförande beskriver vad en person gör i sin aktuella omgivning. Eftersom den aktuella omgivningen utgör en social kontext kan genomförande även förstås som människors ”engagemang i en livssituation” eller ”erfarenhet av livet” i det sammanhang i vilket de lever.²⁰ Detta sammanhang innefattar omgivningsfaktorer, dvs. alla aspekter av den fysiska, sociala och attitydmässiga omgivningen som kan kodas genom att använda omgivningsfaktorerna.
- (3) Kapacitetsbedömningen beskriver en persons förmåga att utföra en uppgift eller handling. Denna konstruktion syftar till att påvisa den högsta möjliga funktionsnivå som en person kan tänkas uppnå inom en given domän vid en given tidpunkt. För att bedöma en persons fulla förmåga skulle man behöva ha en ”standardiserad” omgivning för att neutralisera den varierande påverkan som olika omgivningar har på personens förmåga. Den standardiserade omgivningen kan vara: (a) en aktuell omgivning som allmänt används för att bedöma kapacitet i testsituationer eller (b) i fall där detta inte är möjligt en antagen omgivning som kan tänkas ha en enhetlig påverkan. Denna omgivning

²⁰ Definitionen av delaktighet för in begreppet engagemang. Några föreslagna definitioner av ”engagemang” innefattar att delta, att ingå i eller att vara involverad inom ett livsområde, att vara accepterad eller att ha tillgång till nödvändiga resurser. I informationsmatrisen i Tabell 2 är den enda möjliga indikatorn på delaktighet en kodning av genomförande. Detta betyder inte att delaktighet automatiskt jämföras med genomförande. Begreppet engagemang bör också skiljas från den subjektiva erfarenheten av engagemang (känsla av tillhörighet). Användare som vill koda engagemang separat bör vända sig till kodanvisningar för ICF i Bilaga 2.

kan kallas "enhetlig" eller "standard". Kapacitet återspeglar sålunda personens omgivningsanpassade förmåga. Denna anpassning måste vara densamma för alla människor i alla länder för att tillåta internationella jämförelser. För att vara exakt kan inslag av den enhetliga eller standardiserade omgivningen koda genom att använda klassifikationen av omgivningsfaktorer. Skillnaden mellan kapacitet och genomförande återspeglar skillnaden mellan påverkan från de aktuella och enhetliga omgivningarna och ger därmed en användbar vägledning för vad som kan göras i personens omgivning för att förbättra genomförandet.

- (4) Såväl bedömning av kapacitet som bedömning av genomförande kan vidare användas med avseende på utförande med eller utan hjälpmedel eller personlig assistans. Varken hjälpmedel eller personlig assistans eliminerar funktionsnedsättningar eller strukturavvikelser men de kan undanröja begränsningar i funktionstillstånd inom specifika domäner. Denna typ av kodning är särskilt användbar för att identifiera hur mycket en persons funktionstillstånd skulle begränsas utan hjälpmedlen (Se Kodningsanvisningar för ICF i Bilaga 2).
- (5) Svårigheter eller problem i dessa domäner kan uppstå när det finns en kvalitativ eller kvantitativ förändring av det sätt på vilket dessa domänfunktioner genomförs. Aktivitetsbegränsningar eller delaktighetsinskränkningar bedöms i relation till en allmänt accepterad populationsstandard. Denna standard eller norm mot vilken personens kapacitet och genomförande jämförs är en person utan motsvarande hälsobetingelser (sjukdom, störning eller skada etc.). Aktivitetsbegränsningen eller delaktighetsinskränkningen registrerar den bristande överensstämmelsen mellan observerat och förväntat genomförande. Ett förväntat genomförande är den populationsnorm som svarar mot vad som erfarenhetsmässigt kan förväntas av människor utan de specifika hälsobetingelserna. Samma norm används i kapacitetsbedömningen så att man kan dra slutsats om vad som kan göras i personens omgivning för att förbättra genomförandet.
- (6) Problem med genomförande kan uppstå till följd av den sociala omgivningen även om personen inte har någon funktionsnedsättning/strukturavvikelse. En person som är HIV-positiv utan några symtom eller tecken på sjukdom eller en person som har ärftlig disposition för en viss sjukdom uppvisar kanske inte några funktionsnedsättningar eller strukturavvikelser och har även tillräcklig kapacitet att arbeta men kan ändå inte arbeta på grund av nekad tillgång till tjänster, diskriminering eller stigmatisering.
- (7) Det är svårt att skilja mellan "aktiviteter" och "delaktighet" enbart med utgångspunkt i domäner. På liknande sätt har det inte varit möjligt att skilja mellan "individuellt perspektiv" och "socialt perspektiv" på grundval av domänerna mot bakgrund av internationell

variation och olika perspektiv mellan yrkesgrupper och teoretiska system. ICF erbjuder därför en enda förteckning där olika användare kan operationalisera aktiviteter (a) och delaktighet (p) på önskat sätt. Detta förklaras närmare i Bilaga 3.

Det finns i grunden fyra möjliga sätt att göra detta:

- (a) att beteckna vissa domäner som aktiviteter och andra som delaktighet utan att tillåta någon överlappning
- (b) samma som föregående alternativ men med viss överlappning
- (c) att beteckna alla detaljerade domäner som aktiviteter och använda de breda kategoriöverskrifterna som delaktighet
- (d) att använda samtliga domäner som såväl aktiviteter som delaktighet

4.3. Kontextuella faktorer

Kontextuella faktorer representerar den fullständiga bakgrunden till en persons liv och leverne. De innefattar två komponenter, omgivningsfaktorer och personliga faktorer, som kan påverka en person med ett visst hälsotillstånd och den personens hälsa och hälsorelaterade tillstånd.

Omgivningsfaktorer omfattar den fysiska, sociala och attitydmässiga omgivning i vilken personer lever sina liv. Faktorerna finns ”utanför” personen och kan ha positivt eller negativt inflytande på personens genomförande som samhällsmedlem, på personens kapacitet att utföra uppgifter eller handlingar eller på personens kroppsfunction eller struktur.

- (1) Omgivningsfaktorer är i klassifikationen ordnade för att fokusera på två olika nivåer:
 - a. *Individnivå* - personens omedelbara omgivning, som innefattar t.ex. hem, arbetsplats och skola. På den här nivån innefattas såväl de fysiska och materiella dragen i omgivningen som en person möter öga mot öga även som direkt kontakt med andra såsom familj, vänner, kamrater och okända människor.
 - b. *Service, tjänster och system* - formella och informella sociala strukturer, tjänster och övergripande strategier eller system i samhället eller i en kultur, som påverkar personer. Denna nivå innefattar organisationer och tjänster som hänger samman med arbetsmiljö, kommunala verksamheter, statliga organ, kommunikations- och transportservice samt informella sociala nätverk liksom även lagar, bestämmelser, formella och informella regler, attityder och ideologier.
- (2) Omgivningsfaktorer samverkar med komponenterna kroppsfunctioner och kroppsstrukturer, aktiviteter och delaktighet. För varje komponent

kan karaktären och omfattningen av interaktion mellan dessa utformas vidare genom framtida vetenskapligt arbete. Funktionshinder karakteriseras som en följd eller ett resultat av ett komplext samband mellan en persons hälsotillstånd och personliga faktorer samt av de yttre faktorer som representerar omständigheterna i vilka personen lever. Genom detta samband kan olika omgivningar ha mycket olika påverkan på en viss person med ett givet hälsotillstånd. En omgivning med hinder eller utan underlättande faktorer gör att personens genomförande begränsas. Andra omgivningar som är mer underlättande kan förbättra genomförandet. Samhället kan hindra en persons genomförande genom att antingen skapa barriärer (t.ex. otillgängliga byggnader) eller genom att inte tillhandahålla underlättande faktorer (t.ex. ingen tillgång till hjälpmedel).

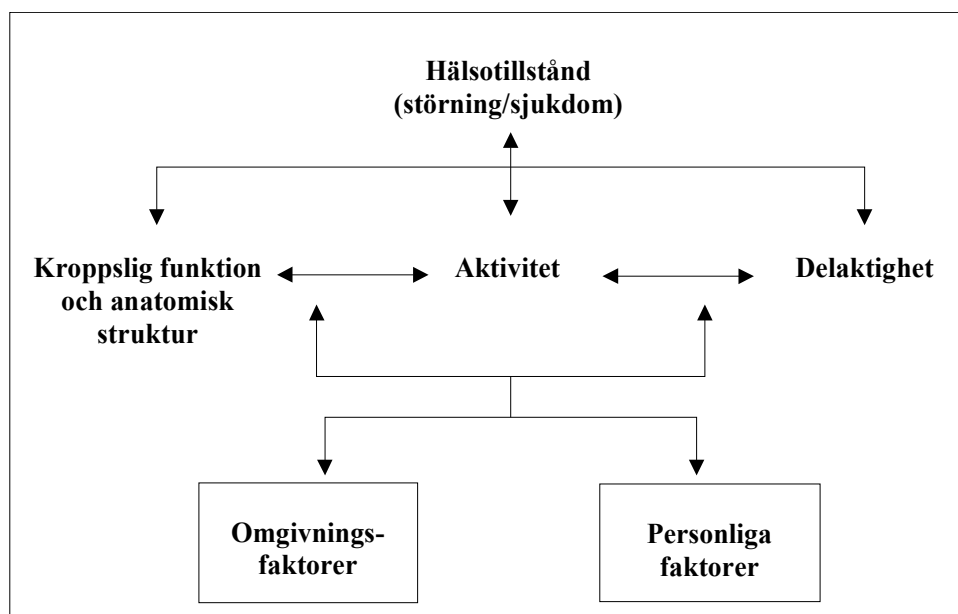
Personfaktorer är den individuella bakgrunden till en persons liv och leverne och utgörs av personliga egenskaper som inte hör till hälsoförhållandet eller hälsotillståndet. Dessa faktorer kan bl.a. vara kön, ras, ålder, andra hälsofaktorer, kondition, livsstil, vanor, uppfostran, copingsätt, social bakgrund, utbildning, yrke och tidigare respektive aktuell erfarenhet (händelser i det förflutna eller aktuella händelser), allmänna beteendemönster och karaktär, individuella psykologiska tillgångar och andra egenskaper, som tillsammans eller var och en kan påverka funktionshinder på varje nivå. Personfaktorer klassificeras inte i ICF. De har dock tagits med i Figur 1 för att visa att de kan påverka resultatet av olika interventioner.

5. Funktionstillstånd och funktionshinder som modell

5.1. Funktionstillstånd och funktionshinder som process

ICF som klassifikation beskriver inte funktionstillstånd och funktionshinder som en ”process”. Den kan dock användas för att beskriva processen genom att erbjuda olika möjligheter att kartlägga de olika konstruktionerna och domänerna. ICF erbjuder ett synsätt med flera perspektiv på klassifikation av funktionstillstånd och funktionshinder som en interaktiv utvecklingsprocess. Den tillhandahåller ”byggstenar” för användare som önskar skapa modeller och studera olika aspekter av denna process. På detta sätt kan ICF betraktas som ett språk: texter som kan skapas med detta beror på användarna, deras kreativitet och vetenskapliga orientering. Diagrammet i Figur 1 kan hjälpa till att illustrera den nuvarande uppfattningen av interaktionen mellan olika komponenter.²¹

Figur 1: Aktuell tolkning av interaktioner mellan komponenterna i ICF

²¹ ICF skiljer sig väsentligt från 1980 års version av ICIDH vad avser bilden av de ömsesidiga relationerna mellan funktionstillstånd och funktionshinder. Det bör noteras att varje diagram troligen blir ofullständigt och benäget att ge en oriktig bild på grund av komplexiteten i interaktionerna i en mångdimensionell modell. Avsikten med modellen är att illustrera multipla interaktioner. Det är säkert möjligt att illustrera andra viktiga aspekter i processen. Tolkning av interaktioner mellan olika komponenter och konstruktioner kan också variera, t.ex. inverkan av omgivningsfaktorer på kropps-funktioner skiljer sig säkert från inverkan på delaktighet.

Enligt Figur 1 kan en persons funktionstillstånd inom en specifik domän ses som en interaktion eller ett sammansatt förhållande mellan hälsotillstånd och kontextuella faktorer, dvs. omgivnings- och personfaktorer. Mellan dessa faktorer finns det en dynamisk interaktion så att interventioner inom en enhet kan påverka en eller flera andra enheter. Interaktionerna är specifika och inte alltid möjliga att förutsäga som ett till ett samband mellan varandra. Interaktionen verkar i två riktningar: förekomst av funktionshinder kan till och med förändra själva hälsoförhållandet. Det kan tyckas rimligt att dra slutsats om en kapacitetsbegränsning utifrån en eller flera funktionsnedsättningar/strukturavvikelser eller om en inskränkning i genomförande utifrån en eller flera begränsningar. Det är dock viktigt att samla in data oberoende av dessa konstruktioner och därefter utforska sambanden och orsaksförhållanden dem emellan. Om en persons fullständiga hälsoerfarenhet ska beskrivas är samtliga komponenter användbara. En person kan t.ex.:

- ha funktionsnedsättningar/strukturavvikelser utan att ha kapacitetsbegränsningar (t.ex. avvikande utseende på grund av spetälska behov inte påverka personens kapacitet)
- ha problem med genomförande och begränsningar av kapacitet utan påtagliga funktionsbegränsningar/strukturavvikelser (t.ex. begränsat genomförande av dagliga aktiviteter som sammanhänger med många sjukdomar)
- ha problem med genomförande utan vare sig funktionsnedsättningar/strukturavvikelser eller begränsningar av kapacitet (t.ex. en HIV-positiv person eller en före detta patient som tillfrisknat från psykisk sjukdom som möter stigma eller diskriminering i mellanmänniskliga relationer eller arbete)
- ha begränsningar av kapacitet utan assistans men inte ha problem med genomförande i den aktuella omgivningen (t.ex. kan en person med förflyttningsbegränsningar genom samhällets försorg ha fått tekniska hjälpmedel för förflyttning)
- uppleva en viss påverkan i motsatt riktning, (t.ex. kan inaktivitet i kroppsdelar orsaka muskelatrofi och institutionalisering kan resultera i förlust av social förmåga).

Schemat i Figur 1 visar den roll kontextuella faktorer, dvs. omgivnings- och personfaktorer, spelar i processen. Dessa faktorer interagerar med den personen som har en viss hälsobetingelse och det bestämmer nivån och omfattningen av personens funktionstillstånd. Omgivningsfaktorer är externa och utanför individen (t.ex. attityder i samhället, arkitektoniska karakteristika och lagstiftning) och dessa klassificeras enligt förteckningen av omgivningsfaktorer i klassifikationen. Personfaktorer klassificeras däremot inte i den aktuella versionen av ICF. Dessa inkluderar bl.a. kön, ras,

ålder, personens hälsotillstånd, kondition, livsstil, vanor, uppfostran, coping-sätt och andra sådana faktorer. Bedömning av dem lämnas till användaren om behov föreligger.

5.2. Medicinska och sociala modeller

Ett antal olika begreppsliga modeller²² har föreslagits för att förstå och förklara funktionshinder och funktionstillstånd. Dessa kan uttryckas i en dialektik mellan en ”medicinsk modell” kontra en ”social modell”. Den *medicinska modellen* ser funktionshinder som ett problem hos en person, direkt orsakat av sjukdom, skada eller andra hälsoförhållanden som kräver medicinsk vård. Vården erbjuds i form av individuell behandling av professionella yrkesutövare. Behandling av funktionshinder syftar till bot eller till anpassning och beteendeförändring hos en person. Medicinsk vård ses som det viktiga och på politisk nivå är det huvudsakliga ansvaret att förändra eller reformera hälsovårdspolicyn. Den *sociala modellen* ser å andra sidan funktionshinder huvudsakligen som ett socialt skapat problem och principiellt som en fråga om individers fullständiga integrering i samhället. Funktionshinder är inte ett attribut som åsätts en person utan snarare en komplex samling omständigheter, av vilka många är en följd av den sociala miljön. För att hantera problemet krävs sociala åtgärder, och det är samhällets kollektiva ansvar i stort att vidta nödvändiga förändringar i omgivningen för fullständig delaktighet av personer med funktionshinder inom alla områden av det sociala livet. Frågan gäller därför attityder och ideologi och den kräver social förändring. På politisk nivå blir det en fråga om mänskliga rättigheter. Funktionshinder blir kort sagt en politisk fråga.

ICF bygger på en kombination av dessa två motstridiga modeller. För att fånga kombinationen av de olika perspektiven på hur människan fungerar har en ”biopsykosocial” inriktning använts. ICF försöker således uppnå en syntes av olika perspektiv för att erbjuda en sammanhållen syn på hälsa utifrån ett biologiskt, ett individuellt och ett socialt perspektiv.²³

²² Termen ”modell” betyder här konstruktion eller paradigm och skiljer sig från användningen av termen i föregående avsnitt.

²³ Se även Bilaga 5 – ICF och personer med funktionshinder

6. Användning av ICF

ICF är en klassifikation av mänskliga funktionstillstånd och funktionshinder. Den ordnar systematiskt hälso- och hälsorelaterade domäner. Inom varje komponent har domäner ytterligare grupperats i enlighet med gemensamma karakteristika, såsom ursprung, typ eller likhet, och ordnats på ett meningsfullt sätt. Klassifikationen har organiserats i enlighet med en uppsättning principer (se Bilaga 1). Dessa principer hänför sig till nivåernas inbördes relationer och klassifikationens hierarki, dvs. uppsättning av nivåer. Några kategorier i ICF är dock ordnade på ett icke-hierarkiskt sätt utan någon ordning utan som likvärdiga delar av en gren.

Klassifikationen har följande strukturella egenskaper av betydelse för dess användning:

- (1) ICF ger standardiserade operationella definitioner av hälso- och hälsorelaterade domäner i motsats till "lokala" hälsodefinitioner. Definitionerna beskriver varje domäns väsentliga attribut (t.ex. kvaliteter, egenskaper, relationer) och innehåller information om vad som varje domän innefattar och utesluter. Definitionerna innefattar allmänt använda hållpunkter för bedömning så att de kan översättas till frågeformulär. Omvänt kan resultaten från befintliga bedömningsinstrument kodas i ICF-termer. Som exempel definieras "syn" i termer av funktioner att uppfatta form och kontur på olika avstånd, med ett öga eller båda ögonen så att graden av synsvårighet kan kodas som lätt, måttlig, svår eller total i termer av dessa parametrar.
- (2) ICF använder alfanumeriska system där bokstäverna b, s, d, a, p och e används för att beteckna kroppsfunktioner (b), kroppsstrukturer (s), domäner för aktiviteter och delaktighet (d) alternativt aktiviteter (a) och delaktighet (p) samt omgivningsfaktorer (e). Dessa bokstäver följs av en numerisk kod som börjar med kapitelnummer (1 siffra), följs av den andra nivån (2 siffror) och av den tredje respektive fjärde nivån (3 respektive 4 siffror).
- (3) ICF-kategorierna är sammankopplade så att bredare kategorier definieras för att innefatta mer detaljerade underkategorier av den övergripande kategorin. Till exempel innefattar kapitlet om förflyttning de skilda kategorierna att stå, att sitta, att gå, att bära, etc. Den korta (kortfattade) versionen har två nivåer medan den fullständiga (detaljerade) versionen täcker fyra nivåer. Koderna i såväl den korta som den fullständiga versionen överensstämmer med varandra, dvs. den korta versionen kan aggregeras från den fullständiga versionen.
- (4) Varje person kan ges en uppsättning koder på varje nivå. Koderna kan vara oberoende av varandra eller inbördes relaterade.
- (5) Koderna i ICF är fullständiga endast om man använder en *bedömnings-*

faktor (qualifier), som anger graden av ett hälsotillstånd (t.ex. problemets svårighetsgrad). Bedömningsfaktorer anges med en, två eller flera siffror efter decimalpunkten. Vid kodning bör varje kod följas av åtminstone en bedömningsfaktor. Utan en bedömningsfaktor har en kod ingen mening utöver begreppsdefinitionen.

- (6) Den första bedömningsfaktorn för respektive kroppsfunktioner och strukturer, genomförande och kapacitet beträffande aktivitet och delaktighet samt den första bedömningsfaktorn för omgivningsfaktorer beskriver samtliga problemens omfattning inom var och en av dessa komponenter.
- (7) Samtliga komponenter (kroppsfunktioner och kroppsstrukturer, aktiviteter och delaktighet samt omgivningsfaktorer) kvantifieras genom användning av samma skala. Att ha ett problem kan betyda en funktionsnedsättning, strukturavvikelse, aktivitetsbegränsning, delaktighetsinskränkning eller hinder beroende på konstruktionen. Lämpliga ord att använda för bedömningen visas nedan inom parentes och bör väljas utifrån vad som passar för respektive klassifikationsdomän, (där xxx står för den andra nivåns domänsiffra). För att kvantifiering ska kunna ske på ett genomgående enhetligt sätt krävs att det utvecklas bedömningsmetoder genom forskning. Ett brett omfång av procenttal ges för de fall det finns tillgång till kalibrerade bedömningsinstrument eller andra standarder för att kvantifiera en funktionsnedsättning, strukturavvikelse, kapacitetsbegränsning, genomförandeproblem eller hinder. Vid t.ex. ”inget problem” eller ”totalt problem” kan detta innefatta en felmarginal på upp till 5 %. ”Måttligt problem” motsvarar generellt upp mot halva tiden eller halva skalan av total svårighet. Procenttalen ska kalibreras inom olika domäner med hänsyn till populationsstandarder som percentiler.

xxx.0	INGET problem	(ingen, avsaknad, obetydlig...)	0-4 %
xxx.1	LÄTT problem	(litet, lågt...)	5-24 %
xxx.2	MÅTTLIGT problem	(medel, ganska stort....)	25-49 %
xxx.3	STORT problem	(gravt, högt, extremt, svårt...)	50-95 %
xxx.4	TOTALT problem	(fullständigt....)	96-100 %
xxx.8	ej specificerat		
xxx.9	ej tillämbart		

- (8) Vad avser omgivningsfaktorer kan den första bedömningsfaktorn användas för att beteckna antingen graden av positiva aspekter av miljön, dvs. underlättande faktorer, eller graden av negativa effekter, dvs. hinder. För att beteckna underlättande faktorer kan samma 0-4 skala användas, men decimalpunkten ersätts med ett plustecken, t.ex. e110+2. Omgivnings-faktorer kan kodas (a) i förhållande till varje konstruktion individuellt, eller (b) utan relation till individuell konstruktion. Det förra

sättet är att föredra eftersom det tydligare identifierar påverkan och tillskrivning.

- (9) Olika användare kan finna det lämpligt och till hjälp att lägga till andra slag av information för kodning av varje item. Det finns en uppsättning andra möjliga bedömningsfaktorer som skulle kunna användas. Tabell 3 visar mer detaljerat bedömningsfaktorer för varje komponent.
- (10) Beskrivningar av hälsa och hälsorelaterade domäner hänför sig till användning vid en given tidpunkt (dvs. som ger en ögonblicksbild). Genom att göra bedömningar vid flera tidpunkter är det möjligt att beskriva en kurva över tid och därmed en process.
- (10) I ICF ges en persons hälsa och hälsorelaterade tillstånd en uppsättning koder som omspannar klassifikationens två delar. Det maximala antalet koder per person kan vara 34 på ensifternivån (8 kroppsfunktioner, 8 kroppsstrukturer, 9 genomförande och 9 kapacitetskoder). På motsvarande sätt är det totala antalet koder på tvåsifternivån 362. På mer detaljerade nivåer går dessa kodantal upp till 1424. Vid tillämpning av ICF i praktiken kan en uppsättning av 3 till 18 koder vara tillräcklig för att beskriva ett fall med två nivåers precision (tresifferkod). Den mer detaljerade fyrasifternivån används i allmänhet inom olika specialistområden (t.ex. vid utvärdering av rehabilitering, inom geriatrik etc.) medan klassificering på tvåsifternivå kan användas för kartläggningar och övergripande utvärderingar av kliniska resultat.

Ytterligare riktlinjer för kodning ges i Bilaga 2. Användare rekommenderas starkt att skaffa sig träning i bruket av klassifikationen genom WHO och dess nätverk av Collaborating Centres.

Tabell 3. Bedömningsfaktorer

Konstruktion	Första bedömningsfaktorn	Andra bedömningsfaktorn
Kroppsfunktioner (b)	Generisk bedömningsfaktor med negativ skala som används för att beteckna grad eller storlek av en nedsättning <i>Exempel: b168.3 för att beteckna en stor funktionsnedsättning i specifika mentala språkfunktioner</i>	Ingen
Anatomisk struktur (s)	Generisk bedömningsfaktor med negativ skala som används för att beteckna grad eller storlek av en nedsättning <i>Exempel: s730.3 för att beteckna en svår strukturavvikelse i en övre extremitet</i>	Används för att ange karaktären av en förändring inom respektive struktur 0 = ingen strukturförändring 1 = total avsaknad 2 = delvis avsaknad 3 = en ytterligare del 4 = avvikande dimensioner 5 = diskontinuitet 6 = avvikande position/felställning 7 = kvalitativ förändring i struktur, inkl. vätskeansamling 8 = ej specificerat 9 = ej tillämpligt <i>Exempel: s7300.32 för att beteckna delvis avsaknad av övre extremitet</i>
Aktivitet och Delaktighet (d) Endast aktivitet (a) Endast delaktighet (p)	GENOMFÖRANDE Generisk bedömningsfaktor Problem i personens aktuella omgivning. <i>Exempel: a5101.1_ för att beteckna lätt svårighet att bada hela kroppen med användning av hjälpmedel som personen har tillgång till i sin aktuella omgivning</i>	KAPACITET Generisk bedömningsfaktor Begränsning utan assistans. <i>Exempel: a5101._2 för att beteckna måttlig svårighet att tvätta hela kroppen och det tyder på måttlig svårighet utan användning av hjälpmedel eller personlig hjälp</i>
Omgivningsfaktorer (e)	Generisk bedömningsfaktor med negativ och/eller positiv skala för att beteckna omfattningen av hindrande respektive underlättande faktorer <i>Exempel: e130.2 för att beteckna att produkter för utbildning utgör ett måttligt hinder. Tvärtom skulle e130+2 beteckna att produkter för utbildning är måttligt underlättande faktorer</i>	Ingen

54:e Världshälsoförsamlingens godkännande av ICF för internationellt bruk

Resolution WHA54.21 lyder på följande sätt:

Den femtiofjärde världshälsoförsamlingen

1. GODKÄNNER den andra utgåvan av International Classification of Impairments, Disabilities and Handicaps (ICIDH ²⁴) med titeln International Classification of Functioning, Disability and Health, händanefter benämnd ICF
2. UPPMANAR medlemsstaterna att använda ICF i sin forskning, utvärdering och rapportering som lämplig med hänsyn tagen till speciella situationer i medlemsstaterna och särskilt med tanke på möjliga framtida revisioner
3. UPPDRAR åt generaldirektören att på begäran ge stöd till medlemsstater för användning av ICF

²⁴ Den svenska versionen av ICIDH har titeln Klassifikation – Funktionsbegränsning på organnivå, Begränsning av förmåga på personnivå, Handikapp konsekvenser på social nivå.

ICF-CY

Klassifikationens första nivå

Förteckning över kapitelrubrikerna i klassifikationen

KROPPSFUNKTIONER

Kapitel 1	Psykiska funktioner
Kapitel 2	Sinnesfunktioner och smärta
Kapitel 3	Röst- och talfunktioner
Kapitel 4	Hjärt-kärlfunktioner, blodbildnings-, immunsystems- och andningsfunktioner
Kapitel 5	Matsmältnings- och ämnesomsättningsfunktioner och endokrina funktioner
Kapitel 6	Funktioner i köns- och urinorganen samt reproduktiva funktioner
Kapitel 7	Neuromuskuloskeletala och rörelserelaterade funktioner
Kapitel 8	Funktioner i huden och därmed relaterade strukturer

KROPPSSTRUKTURER

Kapitel 1	Strukturer i nervsystemet
Kapitel 2	Ögat, örat och därmed relaterade strukturer
Kapitel 3	Strukturer involverade i röst och tal
Kapitel 4	Strukturer i hjärt-kärlsystemet, immunologiska systemet och andningssystemet
Kapitel 5	Strukturer som sammanhänger med matsmältnings- och ämnesomsättningssystemen samt endokrina systemet
Kapitel 6	Strukturer som sammanhänger med köns- och urinorganens system
Kapitel 7	Strukturer som sammanhänger med rörelse
Kapitel 8	Hud och därmed sammanhängande strukturer

AKTIVITETER OCH DELAKTIGHET

Kapitel 1	Lärande och att tillämpa kunskap
Kapitel 2	Allmänna uppgifter och krav
Kapitel 3	Kommunikation

Kapitel 4	Förflyttning
Kapitel 5	Personlig vård
Kapitel 6	Hemliv
Kapitel 7	Mellanmänskliga interaktioner och relationer
Kapitel 8	Viktiga livsområden
Kapitel 9	Samhällsgemenskap, socialt och medborgerligt liv

OMGIVNINGSAKTORER

Kapitel 1	Produkter och teknologi
Kapitel 2	Naturmiljö och mänskligt skapade miljöförändringar
Kapitel 3	Personligt stöd och personliga relationer
Kapitel 4	Attityder
Kapitel 5	Service, tjänster, system och policies

ICF-CY

Klassifikationens andra nivå

Förteckning över kapitelrubriker, avsnittsrubriker
samt den första undernivån

KROPPSFUNKTIONER

Kapitel 1 Psykiska funktioner

Övergripande psykiska funktioner (b110-b139)

- b110 Medvetandefunktioner
- b114 Orienteringsfunktioner
- b117 Intellektuella funktioner
- b122 Övergripande psykosociala funktioner
- b125 Personlig läggning och intrapersonella funktioner
- b126 Temperament och personlighetsfunktioner
- b130 Energi och driftfunktioner
- b134 Sömnfunktioner
- b139 Övergripande psykiska funktioner, annat specificerat och ospecificerat

Specifika psykiska funktioner (b140-b189)

- b140 Uppmärksamhetsfunktioner
- b144 Minnesfunktioner
- b147 Psykomotoriska funktioner
- b152 Emotionella funktioner
- b156 Perceptuella funktioner
- b160 Tankefunktioner
- b163 Grundläggande kognitiva funktioner
- b164 Högre kognitiva funktioner
- b167 Psykiska språkfunktioner
- b172 Kalkyleringsfunktioner
- b176 Psykisk funktion att ordna sammansatta rörelser i följd
- b180 Funktioner för upplevelse av jaget och tid
- b189 Specifika psykiska funktioner, annat specificerat och ospecificerat
- b198 Andra specificerade psykiska funktioner
- b199 Psykiska funktioner, ospecificerat

Kapitel 2 Sinnesfunktioner och smärta

Syn och därmed sammanhängande funktioner (b210-b229)

- b210 Synfunktioner
- b215 Funktioner hos strukturer intill ögat
- b220 Förnimmelser förenade med öga och angränsande strukturer
- b229 Synfunktioner och relaterade funktioner, annat specificerat och ospecificerat

Hörsel och vestibulära funktioner (b230-b249)

- b230 Hörselfunktioner
- b235 Vestibulära funktioner
- b240 Förnimmelser i samband med hörsel och vestibulär funktion
- b249 Hörsel och vestibulära funktioner, annat specificerat och ospecificerat

Övriga sinnesfunktioner (b250-b279)

- b250 Smakfunktion
- b255 Luktfunktion
- b260 Proprioceptiv funktion
- b265 Beröringsfunktion
- b270 Sinnesfunktioner som hänger samman med temperatur och andra sinnesintryck
- b279 Övriga sinnesfunktioner, annat specificerat och ospecificerat

Smärta (b280-b289)

- b280 Smärtförmimelse
- b289 Förmimelse av smärta, annat specificerat och ospecificerat
- b298 Andra specificerade sinnesfunktioner och smärta
- b299 Sinnesfunktioner och smärta, ospecificerat

Kapitel 3 Röst- och talfunktioner

- b310 Röstfunktioner
- b320 Artikuleringsfunktioner
- b330 Funktioner för språkbehärskning och rytm i tal
- b340 Alternativa vokaliseringsfunktioner
- b398 Andra specificerade röst- och talfunktioner
- b399 Röst- och talfunktioner, ospecificerat

**Kapitel 4 Hjärt-kärlfunktioner, blodbildnings-,
immunsystems- och andningsfunktioner****Funktioner i hjärt-kärlsystemet (b410-b429)**

- b410 Hjärtfunktioner
- b415 Blodkärlfunktioner
- b420 Blodtrycksfunktioner
- b429 Funktioner i hjärt-kärlsystemet, annat specificerat och ospecificerat

**Funktioner i blodbildningssystemet och det immunologiska systemet
(b430-b439)**

- b430 Blodbildningsfunktioner
- b435 Immunologiska funktioner
- b439 Blodbildningsfunktioner och immunologiska funktioner, annat specificerat och ospecificerat

Andningsfunktioner (b440-b449)

- b440 Andningsfunktioner
- b445 Andningsmuskelfunktioner
- b449 Andningsfunktioner, annat specificerat och ospecificerat

Övriga funktioner och förmågelser i hjärt-kärlsystemet och andningssystemet (b450-b469)

- b450 Övriga andningsfunktioner
- b455 Funktioner relaterade till tolerans för fysiskt arbete
- b460 Förmågelser i samband med hjärt-kärlfunktioner och andningsfunktioner
- b469 Övriga funktioner i hjärt-kärlsystemet och andningssystemet, andra specificerade och ospecificerade
- b498 Andra specificerade hjärt-kärlfunktioner, blodbildnings-, immunsystems- och andningsfunktioner
- b499 Hjärt-kärlfunktioner, blodbildnings-, immunsystems- och andningsfunktioner, ospecificerat

Kapitel 5 Matsmältnings- och ämnesomsättningsfunktioner och endokrina funktioner***Funktioner som sammanhänger med matsmältningssystemet (b510-b539)***

- b510 Födointagningsfunktioner
- b515 Matsmältningsfunktioner
- b520 Funktioner för näringsupptag
- b525 Avföringsfunktioner
- b530 Viktuppehållande funktioner
- b535 Förmågelser förenade med matsmältningssystemet
- b539 Funktioner avseende matsmältningssystemet, annat specificerat och ospecificerat

Funktioner som sammanhänger med ämnesomsättningssystemet och det endokrina systemet (b540-b569)

- b540 Allmänna ämnesomsättningsfunktioner
- b545 Funktioner för vatten-, mineral- och elektrolytbalans
- b550 Värmereglerande funktioner
- b555 Endokrina funktioner
- b560 Tillväxtfunktioner
- b569 Funktioner som sammanhänger med ämnesomsättning och endokrina system, andra specificerade och ospecificerade
- b598 Andra specificerade matsmältnings- och ämnesomsättningsfunktioner och endokrina funktioner
- b599 Matsmältnings- och ämnesomsättningsfunktioner och endokrina funktioner, ospecificerat

Kapitel 6 Funktioner i köns- och urinorganen samt reproduktiva funktioner***Urinfunktioner (b610-b639)***

- b610 Urinutsöndringsfunktioner
- b620 Urineringsfunktioner
- b630 Förmågelser förenade med urinfunktioner

b639 Urinfunktioner, annat specificerat och ospecificerat

Genitala och reproduktiva funktioner (b640-b679)

b640 Sexuella funktioner

b650 Menstruationsfunktioner

b660 Fortplantningsfunktioner

b670 Förnimmelser i samband med genitala och reproduktiva funktioner

b679 Genitala och reproduktiva funktioner, annat specificerat och ospecificerat

b698 Andra specificerade funktioner i köns- och urinorganen samt reproduktiva funktioner

b699 Funktioner i köns- och urinorganen samt reproduktiva funktioner, ospecificerat

Kapitel 7 Neuromuskuloskeletala och rörelserelaterade funktioner

Funktioner i leder och skelett (b710-b729)

b710 Funktioner för rörlighet i leder

b715 Ledstabilitetsfunktioner

b720 Funktioner för rörlighet mellan skelettdelar

b729 Funktioner i leder och skelett, annat specificerat och ospecificerat

Muskelfunktioner (b730-b749)

b730 Muskelkraftsfunktioner

b735 Muskeltonusfunktioner

b740 Muskeluthållighetsfunktioner

b749 Muskelfunktioner, annat specificerat och ospecificerat

Rörelsefunktioner (b750-b789)

b750 Motoriska reflexfunktioner

b755 Funktioner för icke viljemässiga rörelsereaktioner

b760 Funktioner för kontroll av viljemässiga rörelser

b761 Spontana rörelser

b765 Funktioner för icke viljemässiga rörelser

b770 Gångmönster

b780 Förnimmelser vad avser muskler och rörelsefunktioner

b789 Rörelsefunktioner, annat specificerat och ospecificerat

b798 Andra specificerade neuromuskuloskeletala och rörelserelaterade funktioner

b799 Neuromuskuloskeletala och rörelserelaterade funktioner, ospecificerat

Kapitel 8 Funktioner i huden och därmed relaterade strukturer

Funktioner i huden (b810-b849)

- b810 Hudens skyddsfunktioner
- b820 Hudens läkande funktioner
- b830 Andra hudfunktioner
- b840 Förnimmelser som hänger samman med huden
- b849 Hudfunktioner, annat specificerat och ospecificerat

Funktioner i hår och naglar (b850-b869)

- b850 Hårfunktioner
- b860 Funktioner i naglar
- b869 Funktioner i hår och naglar, annat specificerat och ospecificerat
- b898 Andra specificerade funktioner i huden och därmed relaterade strukturer
- b899 Funktioner i huden och därmed relaterade strukturer, ospecificerat

KROPPSSTRUKTURER

Kapitel 1 Strukturer i nervsystemet

- s110 Struktur i hjärnan
- s120 Ryggmärgen och därmed relaterade strukturer
- s130 Struktur i hjärnhinnor
- s140 Struktur i sympatiska nervsystemet
- s150 Struktur i parasympatiska nervsystemet
- s198 Andra specificerade strukturer i nervsystemet
- s199 Strukturer i nervsystemet, ospecificerat

Kapitel 2 Ögat, örat och därmed relaterade strukturer

- s210 Struktur i ögonhåla
- s220 Struktur i ögonglob
- s230 Struktur i ögats omgivning
- s240 Struktur i yttre örat
- s250 Struktur i mellanöra
- s260 Struktur i inneröra
- s298 Andra specificerade strukturer i ögat, örat och därmed relaterade strukturer
- s299 Ögat, örat och därmed relaterade strukturer, ospecificerat

Kapitel 3 Strukturer involverade i röst och tal

- s310 Struktur i näsan
- s320 Struktur i munnen

- s330 Struktur i svalget
- s340 Struktur i struphuvudet
- s398 Andra specificerade strukturer involverade i röst och tal
- s399 Strukturer involverad i röst och tal, ospecificerat

Kapitel 4 Strukturer i hjärt-kärlsystemet, immunologiska systemet och andningssystemet

- s410 Struktur i hjärt-kärlsystemet
- s420 Struktur i immunsystemet
- s430 Struktur i andningssystemet
- s498 Andra specificerade strukturer i hjärt-kärlsystemet, immunologiska systemet och andningssystemet
- s499 Strukturer i hjärt-kärlsystemet, immunologiska systemet och andningssystemet, ospecificerat

Kapitel 5 Strukturer som sammanhänger med matsmältnings- och ämnesomsättningssystemen samt endokrina systemet

- s510 Struktur i spottkörtlar
- s520 Struktur i matstruben
- s530 Struktur i magsäcken
- s540 Struktur i tarm
- s550 Struktur i bukspottkörteln
- s560 Struktur i levern
- s570 Struktur i gallblåsan och gallgångar
- s580 Struktur i endokrina körtlar
- s598 Andra specificerade strukturer som sammanhänger med matsmältnings- och ämnesomsättningssystemen samt endokrina systemet
- s599 Strukturer som sammanhänger med matsmältnings- och ämnesomsättningssystemen samt endokrina systemet, ospecificerat

Kapitel 6 Strukturer som sammanhänger med köns- och urinorganens system

- s610 Struktur i urinsystemet
- s620 Struktur i bäckenbotten
- s630 Struktur i könsorgansystemet
- s698 Andra specificerade strukturer som sammanhänger med köns- och urinorganens system
- s699 Strukturer som sammanhänger med köns- och urinorganens system, ospecificerat

Kapitel 7 Strukturer som sammanhänger med rörelse

- s710 Struktur i huvud och halsregion
- s720 Struktur i skulderregion
- s730 Struktur i övre extremitet
- s740 Struktur i bäckenregion
- s750 Struktur i nedre extremitet
- s760 Struktur i bål
- s770 Övrig muskuloskeletal struktur som sammanhänger med rörelse
- s798 Andra specificerade strukturer som sammanhänger med rörelse
- s799 Strukturer som sammanhänger med rörelse, ospecificerat

Kapitel 8 Hud och därmed sammanhängande strukturer

- s810 Struktur i hudområde
- s820 Struktur i hudkörtlar
- s830 Struktur i naglar
- s840 Struktur i hår
- s898 Andra specificerade strukturer i hud och därmed sammanhängande strukturer
- s899 Hud och därmed sammanhängande strukturer, ospecificerat

AKTIVITETER OCH DELAKTIGHET**Kapitel 1 Lärande och att tillämpa kunskap*****Målinriktade sinnesupplevelser (d110-d129)***

- d110 Att betrakta
- d115 Att lyssna
- d120 Annat målinriktat utnyttjande av sinnesintryck
- d129 Målinriktade sinnesupplevelser, annat specificerat och ospecificerat

Grundläggande lärande (d130-d159)

- d130 Att härma
- d131 Att lära genom att använda föremål
- d132 Att tillägna sig information
- d133 Att tillägna sig språk
- d134 Att tillägna sig flera språk
- d135 Att repetera
- d137 Att tillägna sig begrepp
- d140 Att lära sig läsa
- d145 Att lära sig skriva
- d150 Att lära sig räkna och beräkna
- d155 Att förvärva färdigheter
- d159 Grundläggande lärande, annat specificerat och ospecificerat

Att tillämpa kunskap (d160-d179)

- d160 Att fokusera uppmärksamhet
- d161 Att rikta uppmärksamhet
- d163 Att tänka
- d166 Att läsa
- d170 Att skriva
- d172 Att räkna och beräkna
- d175 Att lösa problem
- d177 Att fatta beslut
- d179 Att tillämpa kunskap, annat specificerat och ospecificerat
- d198 Lärande och att tillämpa kunskap, annat specificerat
- d199 Lärande och att tillämpa kunskap, ospecificerat

Kapitel 2 Allmänna uppgifter och krav

- d210 Att företa en enstaka uppgift
- d220 Att företa mångfaldiga uppgifter
- d230 Att genomföra daglig rutin
- d240 Att hantera stress och andra psykologiska krav
- d250 Att behärska sitt eget beteende
- d298 Allmänna uppgifter och krav, annat specificerat
- d299 Allmänna uppgifter och krav, ospecificerat

Kapitel 3 Kommunikation***Att kommunicera - att vara mottagare (d310-d329)***

- d310 Att kommunicera genom att ta emot talade meddelanden
- d315 Att kommunicera genom att ta emot icke-verbala meddelanden
- d320 Att kommunicera genom att ta emot meddelanden på teckenspråk
- d325 Att kommunicera genom att ta emot skrivna meddelanden
- d329 Att kommunicera genom att ta emot meddelanden, annat specificerat och ospecificerat

Att kommunicera - att vara sändare (d330-d349)

- d330 Att tala
- d331 Preverbal vokalisation
- d332 Att sjunga
- d335 Att uttrycka sig genom icke-verbala meddelanden
- d340 Att uttrycka sig genom meddelanden på teckenspråk
- d345 Att skriva meddelanden
- d349 Att kommunicera - vara sändare, annat specificerat och ospecificerat

Konversation och användning av kommunikationsutrustningar och kommunikationstekniker (d350-d369)

- d350 Konversation
- d355 Diskussion
- d360 Att använda kommunikationsutrustningar och kommunikationstekniker

- d369 Konversation och användning av utrustning och teknik för kommunikation, annat specificerat och ospecificerat
- d398 Kommunikation, annat specificerat
- d399 Kommunikation, ospecificerat

Kapitel 4 Förflyttning

Att ändra och bibehålla kroppsställning (d410-d429)

- d410 Att ändra grundläggande kroppsställning
- d415 Att bibehålla en kroppsställning
- d420 Att förflytta sig själv
- d429 Att ändra och bibehålla kroppsställning, annat specificerat och ospecificerat

Att bära, flytta och hantera föremål (d430-d449)

- d430 Att lyfta och bära föremål
- d435 Att flytta föremål med hjälp av benen
- d440 Handens finmotoriska användning
- d445 Användning av hand och arm
- d446 Fotens finmotoriska användning
- d449 Att bära, flytta och hantera föremål, annat specificerat och ospecificerat

Att gå och röra sig omkring (d450-d469)

- d450 Att gå
- d455 Att röra sig omkring på olika sätt
- d460 Att röra sig omkring på olika platser
- d465 Att förflytta sig med hjälp av utrustning
- d469 Att gå och röra sig omkring, annat specificerat och ospecificerat

Att förflytta sig med hjälp av transportmedel (d470-d489)

- d470 Att använda transportmedel
- d475 Att vara förare
- d480 Att rida på djur för transport
- d489 Att förflytta sig med hjälp av transportmedel, annat specificerat och ospecificerat
- d498 Förflyttning, annan specificerad
- d499 Förflyttning, ospecificerat

Kapitel 5 Personlig vård

- d510 Att tvätta sig
- d520 Kroppsvård
- d530 Att sköta toalettbehov
- d540 Att klä sig
- d550 Att äta
- d560 Att dricka
- d570 Att sköta sin egen hälsa

- d571 Att se till sin egen säkerhet
- d598 Personlig vård, annat specificerat
- d599 Personlig vård, ospecificerat

Kapitel 6 Hemliv

Att skaffa förnödenheter (d610-d629)

- d610 Att skaffa bostad
- d620 Att skaffa varor och tjänster
- d629 Att skaffa förnödenheter, annat specificerat och ospecificerat

Hushållsgöromål (d630-d649)

- d630 Att bereda måltider
- d640 Hushållsarbete
- d649 Hushållsgöromål, annat specificerat och ospecificerat

Att ta hand om hushållsföremål och att bistå andra (d650-d669)

- d650 Att ta hand om hemmets föremål
- d660 Att bistå andra
- d669 Att ta hand om hushållsföremål och att bistå andra, annat specificerat och ospecificerat
- d698 Hemliv, annat specificerat
- d699 Hemliv, ospecificerat

Kapitel 7 Mellanmänskliga interaktioner och relationer

Allmänna mellanmänskliga interaktioner (d710-d729)

- d710 Grundläggande mellanmänskliga interaktioner
- d720 Sammansatta mellanmänskliga interaktioner
- d729 Allmänna mellanmänskliga interaktioner, annat specificerat och ospecificerat

Särskilda mellanmänskliga relationer (d730-d779)

- d730 Att ha kontakt med okända personer
- d740 Formella relationer
- d750 Informella sociala relationer
- d760 Familjerelationer
- d770 Intima relationer
- d779 Särskilda mellanmänskliga relationer, annat specificerat och ospecificerat
- d798 Mellanmänskliga interaktioner och relationer, annat specificerat
- d799 Mellanmänskliga interaktioner och relationer, ospecificerat

Kapitel 8 Viktiga livsområden

Utbildning (d810-d839)

- d810 Informell utbildning

- d815 Förskoleutbildning
- d816 Förskolelivet och relaterade aktiviteter
- d820 Skolutbildning
- d825 Yrkesutbildning
- d830 Högre utbildning
- d835 Skollivet och relaterade aktiviteter
- d839 Utbildning, annat specificerat och ospecificerat

Arbete och sysselsättning (d840-d859)

- d840 Lärlingskap (arbetsförberedelse)
- d845 Att skaffa, behålla och sluta ett arbete
- d850 Betald sysselsättning
- d855 Obetald sysselsättning
- d859 Arbete och sysselsättning, annat specificerat och ospecificerat

Ekonomiskt liv (d860-d879)

- d860 Grundläggande ekonomiska transaktioner
- d865 Komplexa ekonomiska transaktioner
- d870 Ekonomisk självförsörjning
- d879 Ekonomiskt liv, annat specificerat och ospecificerat
- d880 Engagemang i lek
- d898 Viktiga livsområden, annat specificerat
- d899 Viktiga livsområden, ospecificerat

Kapitel 9 Samhällsgemenskap, socialt och medborgerligt liv

- d910 Samhällsgemenskap
- d920 Rekreation och fritid
- d930 Religion och andlighet
- d940 Mänskliga rättigheter
- d950 Politiskt liv och medborgarskap
- d998 Samhällsgemenskap, socialt och medborgerligt liv, annat specificerat
- d999 Samhällsgemenskap, socialt och medborgerligt liv, ospecificerat

OMGIVNINGSAKTORER***Kapitel 1 Produkter och teknologi***

- e110 Produkter eller substanser för egen konsumtion
- e115 Produkter och teknik för eget bruk i det dagliga livet
- e120 Produkter och teknik för personlig förflyttning och transport inomhus och utomhus
- e125 Produkter och teknik för kommunikation
- e130 Produkter och teknik för utbildning
- e135 Produkter och teknik för sysselsättning
- e140 Produkter och teknik för kultur, rekreation och sport

- e145 Produkter och teknik för utövande av religion och andlighet
- e150 Design, konstruktion, byggnadsteknik och byggnadsprodukter för allmänt bruk
- e155 Design, konstruktion, byggnadsteknik och byggnadsprodukter för privat bruk
- e160 Produkter och teknik för markutveckling
- e165 Tillgångar
- e198 Andra specificerade produkter och teknologi
- e199 Produkter och teknologi, ospecificerat

Kapitel 2 Naturmiljö och mänskligt skapade miljöförändringar

- e210 Fysisk geografi
- e215 Befolkning
- e220 Flora och fauna
- e225 Klimat
- e230 Naturkatastrofer
- e235 Mänskligt orsakade katastrofer
- e240 Ljus
- e245 Tidsrelaterade förändringar
- e250 Ljud
- e255 Vibration
- e260 Luftkvalitet
- e298 Naturmiljö och mänskligt skapade miljöförändringar, annat specificerat
- e299 Naturmiljö och mänskligt skapade miljöförändringar, ospecificerat

Kapitel 3 Personligt stöd och personliga relationer

- e310 Närfamilj
- e315 Storfamilj
- e320 Vänner
- e325 Bekanta, kamrater, kollegor, grannar och personer i umgänget
- e330 Människor i maktpositioner
- e335 Människor i underordnade positioner
- e340 Personliga vårdgivare och personliga assistenter
- e345 Okända människor
- e350 Husdjur
- e355 Yrkesutövare inom hälso- och sjukvård
- e360 Andra yrkesutövare
- e398 Personligt stöd och personliga relationer, annat specificerat
- e399 Personligt stöd och personliga relationer, ospecificerat

Kapitel 4 Attityder

- e410 Nära familjemedlemmars personliga attityder
- e415 Personliga attityder hos medlemmar av den utvidgade familjen
- e420 Vänners personliga attityder
- e425 Personliga attityder bland bekanta, kamrater, kollegor, grannar och personer i umgängeskretsen
- e430 Personliga attityder hos personer i maktpositioner
- e435 Personliga attityder hos personer i underordnade ställningar
- e440 Personliga attityder hos personliga vårdgivare och personliga assistenter
- e445 Personliga attityder hos okända människor
- e450 Personliga attityder hos yrkesutövare inom hälso- och sjukvården
- e455 Personliga attityder hos andra yrkesutövare
- e460 Samhälleliga attityder
- e465 Sociala normer, konventioner och ideologier
- e498 Attityder, annat specificerat
- e499 Attityder, ospecificerat

Kapitel 5 Service, tjänster, system och policies

- e510 Service, tjänster, system och policies för produktion av konsumtionsvaror
- e515 Service, tjänster, system och policies för arkitektur och konstruktion
- e520 Service, tjänster, system och policies för planering av öppna områden
- e525 Service, tjänster, system och policies för bostäder
- e530 Service, tjänster, system och policies för allmänna nyttigheter
- e535 Service, tjänster, system och policies för kommunikation
- e540 Service, tjänster, system och policies för transport
- e545 Service, tjänster, system och policies för beskydd av medborgare
- e550 Service, tjänster, system och policies gällande lagreglering
- e555 Service, tjänster, system och policies i sammanslutningar och organisationer
- e560 Service, tjänster, system och policies inom massmedia
- e565 Service, tjänster, system och policies inom ekonomi
- e570 Service, tjänster, system och policies inom socialförsäkring
- e575 Service, tjänster, system och policies för allmänna sociala stödinsatser
- e580 Service, tjänster, system och policies inom hälsovård
- e585 Service, tjänster, system och policies för utbildning och yrkesförberedelse
- e590 Service, tjänster, system och policies för arbete och sysselsättning
- e595 Politiska tjänster, system och policies
- e598 Service, tjänster, system och policies, annat specificerat
- e599 Service, tjänster, system och policies, ospecificerat

ICF-CY

Detaljerad klassifikation med definitioner

Klassifikationens samtliga kategorier
med definitioner och vad dessa
innefattar och utesluter

KROPPSFUNKTIONER

Definitioner:

Kroppsfunktioner (Body Functions) är kroppssystemens fysiologiska funktioner, inklusive psykologiska funktioner

Funktionsnedsättningar (Impairments) är problem i kroppsfunktioner i form av en påvisbar avvikelse eller förlust

Under uppväxten kan funktionsnedsättningar också ta sig uttryck i form av försenad eller långsam utveckling av kroppsfunktioner.

Bedömningsfaktor

Enhetlig bedömningsfaktor med negativ skala används för att ange graden eller storleken av en funktionsnedsättning:

xxx.0	INGEN funktionsnedsättning	(ingen, frånvarande, försumbar,...)	0–4 %
xxx.1	LÄTT funktionsnedsättning	(lätt, låg,...)	5–24 %
xxx.2	MÅTTLIG funktionsnedsättning	(medel, ganska stor,...)	25–49 %
xxx.3	SVÅR funktionsnedsättning	(grav, hög, stor, extrem,...)	50–95 %
xxx.4	TOTAL funktionsnedsättning	(fullständig,...)	96–100 %
xxx.8	ej specificerat		
xxx.9	ej tillämbart		

Breda procenttalsområden har angivits för de fall där det finns tillgång till kalibrerade bedömningsinstrument eller andra standarder för att kvantifiera en funktionsnedsättning vad avser kroppslig funktion. När man anger ”ingen funktionsnedsättning” eller ”total funktionsnedsättning” kan dock ett fel på upp till 5 procent föreligga. ”Måttlig funktionsnedsättning” avser en funktionsnedsättning på upp till hälften av en fullständig funktionsnedsättning. Procenttalen måste kalibreras inom olika domäner med populationsstandarder på percentil nivå som referens. För att kunna använda denna kvantifiering på ett allmängiltigt sätt måste bedömningsmetoder utvecklas genom forskning.

För vidare förklaring hänvisas till kodningsanvisningar för ICF i Bilaga 2.

Kapitel 1

Psykiska funktioner

Detta kapitel handlar om hjärnans och det centrala nervsystemets funktioner, såväl övergripande funktioner såsom medvetande, energi och drift som specifika psykiska funktioner såsom minne, språk och kalkylerande psykiska funktioner

Övergripande psykiska funktioner (b110-b139)

b110

Medvetandefunktioner

Allmänna psykiska funktioner rörande tillstånd av medvetenhet, uppmärksamhet inklusive tillståndets organisation, klarhet och kontinuitet i vakenhet

Innefattar: funktioner av medvetandetillståndets kontinuitet och beskaffenhet; medvetlöshet, koma, vegetativa tillstånd, fuguetillstånd, transtillstånd, besatthetstillstånd, förändrat medvetande orsakat av droger; delirium, stupor

Utesluter: orienteringsfunktioner (b114); energi och driftfunktioner (b130); sömnfunktioner (b134)

b1100

Medvetandetillstånd

Psykiska funktioner som, när de förändras, ger tillstånd av grumlat medvetande, stupor eller koma

b1101

Medvetandets kontinuitet

Psykiska funktioner som ger upprätthållen vakenhet, beredskap och uppmärksamhet och som, när de avbryts, kan ge fuguetillstånd, trans eller andra likartade tillstånd

b1102

Medvetandets beskaffenhet

Psykiska funktioner som, när de förändras, påverkar förändringar i karaktären av vakenhet, beredskap och uppmärksamhet såsom vid drogpåverkan eller delirium

b1103

Reglering av vakenhetstillstånd

Psykiska funktioner som reglerar organisationen av stabila tillstånd av vakenhet och medvetenhet

b1108

Andra specificerade medvetandefunktioner

b1109 Medvetandefunktioner, ospecificerat**b114 Orienteringsfunktioner**

Allmänna psykiska funktioner för att känna till och fastställa sin relation till objekt, till sig själv och andra, till tid och rum och till den nära omgivningen

Innefattar: funktioner för orientering till tid, rum och person; orientering till sig själv och andra; desorientering till tid, rum och person

Utesluter: medvetandefunktioner (b110); uppmärksamhetsfunktioner (b140); minnesfunktioner (b144)

b1140 Orientering till tid

Psykiska funktioner som ger medvetenhet om idag, imorgon, igår, datum, månad och år

b1141 Orientering till plats

Psykiska funktioner som ger medvetenhet om var man befinner sig, såsom stad, land och den omedelbara omgivningen

b1142 Orientering till person

Psykisk funktion som ger medvetenhet om den egna identiteten och om personer i den omedelbara omgivningen

b11420 Orientering till jaget

Psykiska funktioner som ger medvetenhet om den egna identiteten

b11421 Orientering till andra

Psykisk funktion som ger medvetenhet om identiteten hos andra personer i den omedelbara omgivningen

b11428 Andra specificerade orienteringsfunktioner till person**b11429 Orienteringsfunktioner till person, ospecificerade****b1143 Orientering till föremål**

Psykiska funktioner som ger medvetenhet om objekt eller kännetecken hos objekt

b1144 Orientering till omgivningen
Psykiska funktioner som ger medvetenhet om den egna kroppen i relation till det närmaste fysiska rummet

b1148 Andra specificerade orienteringsfunktioner

b1149 Orienteringsfunktioner, ospecificerat

b117 Intellektuella funktioner
Allmänna psykiska funktioner som krävs för att förstå och konstruktivt integrera olika psykiska funktioner inklusive kognitiva funktioner och deras utveckling över livscykeln

Innefattar: den intellektuella utvecklingens funktioner; intellektuell utvecklingshämning, psykisk utvecklingshämning, demens

Utesluter: minnesfunktioner (b144); tankefunktioner (b160); grundläggande kognitiva funktioner (b163); högre kognitiva funktioner (b164)

b122 Övergripande psykosociala funktioner
Allmänna psykiska funktioner, och deras utveckling över livscykeln, som krävs för att förstå och på ett konstruktivt sätt integrera de olika psykiska funktioner som utgör grund för uppbyggnad av personella och interpersonella förmågor vilka är nödvändiga för att upprätta ömsesidiga sociala interaktioner, både avseende innebörd och syfte

Innefattar: varje svårighet i relationen med andra, inklusive anknytning

b125**Personlig läggning och intrapersonella funktioner**

Fallenhet för att agera eller reagera på ett speciellt sätt, vilket utmärker en persons individuella beteendestil i förhållande till andras. Dessa beteenden och reaktionsmönster är i sin natur föränderliga under uppväxten och kan vara grundläggande för senare mönster av temperament och personlighetsfaktorer.

Anmärkning: Koderna under kategorin Personlig läggning och intrapersonella funktioner kan vara relaterade till koder som ingår i kategorin Temperament och personlighetsfaktorer (b126). Användare kan använda en av kategorierna eller båda. De taxonomiska egenskaperna hos dessa koder och deras relationer behöver utvecklas genom forskning

Innefattar: funktioner för anpassningsbarhet, responsivitet, aktivitetsnivå, förutsägbarhet, uthållighet, öppenhet

Utesluter: intellektuella funktioner (b117), energi och driftfunktioner (b130), psykomotoriska funktioner (b147), emotionella funktioner (b152)

b1250**Anpassningsbarhet**

Fallenhet för att agera eller reagera inför nya objekt eller upplevelser på ett accepterande sätt snarare än ett avvisande sätt

b1251**Mottaglighet**

Fallenhet för att reagera på ett positivt sätt snarare än på ett negativt sätt inför faktiska eller uppfattade krav

b1252**Aktivitetsnivå**

Fallenhet för att agera eller reagera med energi och handling snarare än med trötthet och inaktivitet

b1253**Förutsägbarhet**

Fallenhet för att agera eller reagera på ett förutsägbart och stabilt sätt snarare än på ett oregelbundet och oförutsägbart sätt

b1254**Uthållighet**

Fallenhet för att agera med tillräckligt stor ansträngning snarare än med begränsad ansträngning

b1255**Öppenhet**

Fallenhet för att agera på ett inbjudande sätt vid närmande till person eller objekt snarare än att dra sig undan

b1258 Andra specificerade personliga läggningar och intrapersonella funktioner

b1259 Personlig läggning och intrapersonella funktioner, ospecificerat

b126**Temperament och personlighetsfunktioner**

Allmänna psykiska funktioner i en persons konstitutionella disposition att reagera på ett särskilt sätt i situationer och som innefattar den uppsättning av psykiska egenskaper som gör att personen klart skiljer sig från andra.

Anmärkning: Koderna under kategorin Temperament och personlighetsfaktorer kan vara relaterade till koder som ingår i kategorin Personlig läggning och intrapersonella funktioner (b125). Användare kan använda en av kategorierna eller båda. De taxonomiska egenskaperna hos dessa koder och deras relationer behöver utvecklas genom forskning

Innefattar: utåtvändhet, inåtvändhet, behaglighet, samvetsgrannhet, psykisk och emotionell stabilitet och öppenhet för upplevelser; optimism; att söka nyheter; självförtroende; trovärdighet

Utesluter: intellektuella funktioner (b117), energi och driftfunktioner (b130), psykomotoriska funktioner (b147), emotionella funktioner (b152)

b1260 Extroversion (utåtvändhet)

Psykiska funktioner som ger personlig disposition att vara utåtriktad, social och öppen i motsats till att vara blyg, återhållen och hämmad

b1261 Behaglighet

Psykiska funktioner som ger personlig disposition att vara samarbetsvillig, vänlig och tillmötesgående i motsats till att vara ovänlig, oppositionell och trotsig

b1262 Samvetsgrannhet

Psykiska funktioner som ger personlig disposition att vara hårt arbetande, metodisk och noggrann i motsats till psykiska funktioner som ger dispositioner att vara lat, opålitlig och oansvarig

b1263 Psykisk stabilitet

Psykiska funktioner som ger personlig disposition att vara jämn till humöret, lugn och samlad i motsats till att vara lättirriterad, orolig, oberäknelig och nyckfull

- b1264 Öppenhet för upplevelser**
Psykiska funktioner som ger personlig disposition att vara nyfiken, fantasifull, frågvis och sökande efter erfarenhet i motsats till att vara slö, ouppmärksam och ha svårt att visa känslor
- b1265 Optimism**
Psykiska funktioner som ger personlig disposition att vara gladlynt, livlig och hoppfull i motsats till att vara nedstämd, dyster och misströstande
- b1266 Självförtroende**
Psykiska funktioner som ger personlig disposition att vara självsäker, djärv och säker i motsats till att vara blyg, osäker och självutplånande
- b1267 Pålitlighet**
Psykiska funktioner som ger personlig disposition att vara etisk och principfast i motsats till att vara utmanande, svekfull och asocial
- b1268 Andra specificerade temperament och personlighetsfunktioner**
- b1269 Temperament och personlighetsfunktioner, ospecificerat**

b130 Energi och driftfunktioner
Allmänna psykiska funktioner av fysiologiska och psykologiska mekanismer som gör att personen envist strävar efter att tillfredsställa specifika behov och allmänna mål

Innefattar: funktioner av energinivå, motivation, aptit; begär efter substanser, inklusive sådana som kan missbrukas; impuls kontroll

Utesluter: medvetandefunktioner (b110); temperament och personlighetsfunktioner (b126); sömnfunktioner (b134); psykomotoriska funktioner (b147); emotionella funktioner (b152)

- b1300 Energinivå**
Psykisk funktion som ger kraft och uthållighet
- b1301 Motivation**
Psykiska funktioner som skapar handlingsberedskap, medveten eller omedveten drivkraft att handla

- b1302 Aptit**
Psykiska funktioner som ger en naturlig längtan eller önskan om att tillgodose särskilt det naturliga och återkommande behovet av mat och dryck
- b1303 Begär**
Psykiska funktioner som ger begär efter substanser inklusive sådana som kan missbrukas
- b1304 Impulskontroll**
Psykiska funktioner som reglerar och motverkar plötsliga starka begär att göra någonting
- b1308 Andra specificerade energier och drifter**
- b1309 Energi och drifter, ospecificerat**

b134 Sömnfunktioner
Allmänna psykiska funktioner av periodisk, reversibel och selektiv fysisk och psykisk avkoppling från sin egen omedelbara omgivning med samtida karakteristiska fysiologiska förändringar

Innefattar: funktioner av sömnmängd, insomning, sömnunderhåll, sömnkvalitet, funktioner som rör sömncykeln såsom sömnlöshet, hypersömn, narkolepsi

Utesluter: medvetandefunktioner (b110); energi och driftfunktioner (b130); uppmärksamhetsfunktioner (b140); psykomotoriska funktioner (b147)

- b1340 Sömnmängd**
Psykiska funktioner rörande tid som används för att sova enligt en återkommande dygnsrytm
- b1341 Insomning**
Psykiska funktioner som styr övergången från vakenhet till sömn
- b1342 Sömnunderhåll**
Psykiska funktioner som upprätthåller sömntillståndet
- b1343 Sömnkvalitet**
Psykiska funktioner som ger naturlig sömn vilken leder till optimal fysisk och psykisk vila och avslappning

- b1344 Funktioner som omfattar sömncykeln**
Psyksiska funktioner som ger sömn med hastiga ögonrörelser (REM, som sammanhänger med att drömma) och sömn som inte är förknippad med hastiga ögonrörelser (NREM, som kännetecknas av traditionella begrepp för sömn som en tid av minskad fysiologisk och psykologisk aktivitet)
- b1348 Andra specificerade sömnfunktioner**
- b1349 Sömnfunktioner, ospecificerat**

b139 Övergripande psykiska funktioner, annat specificerat och ospecificerat

Specifika psykiska funktioner (b140-b189)

- b140 Uppmärksamhetsfunktioner**
Särskilda psykiska funktioner för att under en erforderlig tidsperiod rikta in sig mot ett yttre stimulus eller en inre erfarenhet
- Innefattar: funktioner att vidmakthålla uppmärksamhet, att skifta uppmärksamhet, att fördela uppmärksamhet, dela gemensam uppmärksamhet; koncentration; distraherbarhet*
- Utesluter: medvetandefunktioner (b110); energi och driftfunktioner (b130); sömnfunktioner (b134), minnesfunktioner (b144); psykomotoriska funktioner (b147); perceptuella funktioner (b156)*

- b1400 Att vidmakthålla uppmärksamhet**
Psyksiska funktioner som ger koncentration under den tidsperiod som krävs
- b1401 Att skifta uppmärksamhet**
Psyksiska funktioner som tillåter koncentrationsförflyttning från ett stimulus till ett annat
- b1402 Delad uppmärksamhet**
Psyksiska funktioner som tillåter inriktning på två eller flera stimuli samtidigt

b1403 Gemensam uppmärksamhet
Psyksiska funktioner som tillåter inriktning på samma stimulus som någon eller några andra personer, som t.ex. ett barn och en vårdnadsgivare som riktar uppmärksamheten på en leksak

b1408 Andra specificerade uppmärksamhetsfunktioner

b1409 Uppmärksamhetsfunktioner, ospecificerat

b144 Minnesfunktioner
Specifika psykiska funktioner som registrerar och lagrar information och återkallar den vid behov

Innefattar: funktioner av kort- och långtidsminne, omedelbart, nyligt och avlägset minne; minnesomfång; att dra sig till minnes; att erinra sig; funktioner som används för att komma ihåg och att lära in, såsom vid allmän, selektiv och dissociativ minnesförlust

Utesluter: medvetandefunktioner (b110); orienteringsfunktioner (b114); intellektuella funktioner (b117); uppmärksamhetsfunktioner (b140); perceptuella funktioner (b156); tankefunktioner (b160); högre kognitiva funktioner (b164); psykiska språkfunktioner (b167); kalkyleringsfunktioner (b172)

b1440 Korttidsminne
Psyksiska funktioner som ger ett temporärt och upplösbart minne på omkring trettio sekunders varaktighet från vilken information förloras om den inte befästes i långtidsminnet

b1441 Långtidsminne
Psyksiska funktioner som ger ett minnessystem som tillåter långtidslagring av information från korttidsminnet och såväl autobiografiskt minne för tidigare händelser som semantiskt minne av språk och fakta

b1442 Återkallande och processande av minne
Specifik psykisk funktion att komma ihåg information som är lagrad i långtidsminnet och föra det till medvetenhet

b1448 Andra specificerade minnesfunktioner

b1449 Minnesfunktioner, ospecificerat

b147**Psykomotoriska funktioner**

Specifika psykiska funktioner för kontroll över motoriska och psykologiska händelser på kropps nivå

Innefattar: handdominans och lateral dominans; funktioner för psykomotorisk kontroll såsom vid psykomotorisk försening, överretning och motorisk oro, avvikande kroppshållning, stereotypier, motorisk perseveration, katatoni; negativism; ambitendens; ekopraxi och ekolali; psykomotoriska funktioners kvalitet

Utesluter: medvetandefunktioner (b110); orienteringsfunktioner (b114); intellektuella funktioner (b117); energi och driftfunktioner (b130); uppmärksamhetsfunktioner (b140); grundläggande kognitiva funktioner (b163); psykiska språkfunktioner (b167); klumpighet (b760)

b1470**Psykomotorisk kontroll**

Psykiska funktioner som reglerar hastigheten i beteende eller responstid som innefattar såväl motoriska som psykologiska komponenter såsom vid störning av kontroll som ger psykomotorisk långsamhet (att röra sig och tala långsamt; minskning av gestikulerande och spontanitet) eller psykomotorisk överretning (överdriven beteendemässig och kognitiv aktivitet, vanligen icke-produktiv och ofta som svar på inre spänning som t.ex. vicka med fötterna, vrida händerna, agitation eller rastlöshet)

b1471**Psykomotoriska funktioners kvalitet**

Psykiska funktioner som ger icke-verbalt beteende i rätt följd och karaktär vad avser delkomponenter, såsom öga-hand-koordination och gångkoordination

b1472**Organisation av psykomotoriska funktioner**

Psykiska funktioner som ger komplexa målinriktade rörelsesekvenser

b1473**Handdominans**

Utveckling och preferens vid användning av handen

b1474**Lateral dominans**

Utveckling och preferens vid användning av öga, arm och ben

b1478**Andra specificerade psykomotoriska funktioner****b1479****Psykomotoriska funktioner, ospecificerat**

b152**Emotionella funktioner**

Specifika psykiska funktioner som hänför sig till känslö- och affektkomponenterna i tankeprocesserna

Innefattar: funktioner av emotionens lämplighet, reglering och omfattning; affekt; sorgsenhet, lycka, kärlek, rädsla, ilska, hat, spänning, ångest, glädje, sorg; emotionslabilitet; utslätning av affekt

Utesluter: temperament och personlighetsfunktioner (b126); energi och driftfunktioner (b130)

b1520**Lämplighet i emotion**

Psykiska funktioner som ger kongruens mellan känsla eller affekt och situationen såsom t.ex. lycka när man mottar goda nyheter

b1521**Reglering av emotion**

Psykiska funktioner som kontrollerar upplevelse och uppvisande av affekt

b1522**Omfattning av emotion**

Psykiska funktioner som leder till ett upplevelsespektrum vid uppväckande av affekt eller känslor såsom t.ex. kärlek, hat, oro, sorg, glädje, fruktan och vrede

b1528**Andra specificerade emotionella funktioner****b1529****Emotionella funktioner, ospecificerat****b156****Perceptuella funktioner**

Specifika psykiska funktioner för att känna igen och tolka sinnesstimuli

Innefattar: funktioner av auditiv och visuell perception, lukt, smak samt taktil och visuospatial perception såsom vid hallucinering eller illusion

Utesluter: medvetandefunktioner (b110); orienteringsfunktioner (b114); uppmärksamhetsfunktioner (b140); minnesfunktioner (b144); psykiska språkfunktioner (b167); syn och därmed sammanhängande funktioner (b210-b229), hörsel och vestibulära funktioner (b230-b249); övriga sinnesfunktioner (b250-b279)

b1560**Auditiv perception**

Psykiska funktioner som ingår i att urskilja ljud, toner, tonhöjder och andra akustiska stimuli

- b1561 Visuell perception**
Psykiska funktioner som ingår i att urskilja form, storlek, färg och andra synliga intryck
- b1562 Luktperception**
Psykiska funktioner som ingår i att urskilja skillnader i dofter
- b1563 Smakperception**
Psykiska funktioner som ingår i att med tungan urskilja skillnad i smak, såsom sött, surt, salt och beskt
- b1564 Taktil perception**
Psykiska funktioner som ingår i att genom beröring urskilja skillnader i textur, såsom t.ex. strävt eller lent
- b1565 Visuospacial perception**
Psykiska funktioner involverade i att med synen urskilja föremåls relativa position i omgivningen eller i relation till sig själv
- b1568 Andra specificerade perceptuella funktioner**
- b1569 Perceptuella funktioner, ospecificerat**

b160 Tankefunktioner
Specifika psykiska funktioner som sammanhänger med förmågan att skapa tankemässiga representationer

Innefattar: funktioner av tempo, form, kontroll och innehåll i tanke; målinriktade tankefunktioner; icke-målinriktade tankefunktioner; logiska tankefunktioner såsom vid tanketryck, idéflykt, tankeblockering, osammanhängande tankar, ovidkommande tankar, omständlighet, vanföreställningar och tvångstankar, tvångsföreställningar

Utesluter: intellektuella funktioner (b117); minnesfunktioner (b144); psykomotoriska funktioner (b147); perceptuella funktioner (b156); högre kognitiva funktioner (b164); psykiska språkfunktioner (b167); kalkyleringsfunktioner (b172)

- b1600 Tanketempo**
Psykiska funktioner som reglerar hastighet i tankeprocessen

b1601 Tankeform

Psykiska funktioner vad avser organisation av tankeprocessen och dess sammanhang och logik

Innefattar: funktionsnedsättningar i form av idémässig perseveration, hoppande från det ena till det andra och omständlighet

b1602 Tankeinhåll

Psykiska funktioner som består av idéer i tankeprocessen och det som man gör sig en föreställning om

Innefattar: funktionsnedsättning i form av vanföreställningar; övervärderade idéer och somatisering

b1603 Tankekontroll

Psykiska funktioner som ger viljemässig tankekontroll och som betraktas som sådan av personen

Innefattar: funktionsnedsättningar i form av grubbleri, tvångsföreställning, tankespridning och tanketillägg

b1608 Andra specificerade tankefunktioner**b1609 Tankefunktioner, ospecificerat****b163 Grundläggande kognitiva funktioner**

Psykiska funktioner som behövs för att förvärva kunskap om föremål, händelser och upplevelser samt för att organisera och använda denna kunskap i uppgifter som kräver mental aktivitet

Innefattar: funktioner för kognitiv utveckling av representation, kunskap och resonemang

Utesluter: högre kognitiva funktioner (b164)

b164**Högre kognitiva funktioner**

Specifika psykiska funktioner särskilt relaterade till frontalloberna, inklusive komplext målinriktat beteende såsom beslutsfattande, abstrakt tänkande, planering och utförande av planer, mental flexibilitet och att fatta beslut om vilket beteende som är påkallat under vilka omständigheter, ofta benämnda exekutiva funktioner

Innefattar: funktioner att göra abstraktioner och organisera tankar; tidsplanering, insikt och omdöme; begreppsbildning, kategorisering och kognitiv flexibilitet

Utesluter: minnesfunktioner (b144); tankefunktioner (b160); psykiska språkfunktioner (b167); kalkyleringsfunktioner (b172)

b1640**Abstraktion**

Psykiska funktioner för att skapa allmänna idéer, kvaliteter eller karakteristika med utgångspunkt i, men skiljt från konkreta realiteter, specifika föremål eller verkliga exempel

b1641**Organisering och planering**

Psykiska funktioner för att samordna delar till en helhet, att systematisera; psykisk funktion som är involverad i att utveckla en metod för hur man ska gå tillväga eller handla

b1642**Tidsplanering**

Psykiska funktioner för att ordna händelser i kronologisk ordning, fördela tidsåtgång till händelser och aktiviteter

b1643**Kognitiv flexibilitet**

Psykiska funktioner för att ändra strategier, skifta infallsvinkel, särskilt vid involvering i problemlösning

b1644**Förståelse**

Psykiska funktioner av medvetenhet och förståelse av sig själv och det egna beteendet

b1645**Omdöme**

Psykiska funktioner som är involverade i att göra val när man ställs inför alternativ, t.ex. sådana som innefattas i att fatta beslut eller att bilda sig en åsikt

b1646**Problemlösning**

Psykiska funktioner för att identifiera, analysera och integrera oförenlig eller motstridig information till en lösning

b1648 Andra specificerade högre kognitiva funktioner**b1649 Högre kognitiva funktioner, ospecificerat****b167 Psykiska språkfunktioner**

Specifika psykiska funktioner för att känna igen och använda tecken, symboler och andra språkkomponenter

Innefattar: funktioner för mottagning och avkodning av talat, skrivet eller andra former av språk såsom teckenspråk; funktioner att uttrycka talat, skrivet eller andra språkformer; integrerande språkfunktioner, talade och skrivna såsom vid receptiv afasi, expressiv afasi, Brocas- och Wernickes afasi samt konduktionsafasi

Utesluter: uppmärksamhetsfunktioner (b140); minnesfunktioner (b144); perceptuella funktioner (b156); tankefunktioner (b160); högre kognitiva funktioner (b164); kalkyleringsfunktioner (b172); psykisk funktion att ordna sammansatta rörelser i följd (b176); Kapitel 2 Sinnesfunktioner och smärta; Kapitel 3 Röst- och talfunktioner

b1670 Mottagning av språk

Specifika psykiska funktioner för att tolka budskap i talad, skriven, tecknad eller annan form för att erhålla deras innebörd

b16700 Mottagning av talat språk

Psykiska funktioner för att tolka talade meddelanden, för att förstå deras innebörd

b16701 Mottagning av skrivet språk

Psykiska funktioner för att tolka skrivna meddelanden, för att förstå deras innebörd

b16702 Mottagning av tecknat språk

Psykiska funktioner för att tolka meddelanden på språk som använder tecken, gjorda med händer eller andra rörelser, för att förstå deras innebörd

b16703 Mottagning av kroppsspråk

Psykiska funktioner för att tolka meddelanden som är uttryckta med icke-formaliserade gester, handrörelser och andra rörelser gjorda för att framföra ett budskap

- b16708 Andra specificerade psykiska funktioner i mottagning av språk**
- b16709 Psykiska funktioner i mottagning av språk, ospecificerat**
- b1671 Uttryckande av språk**
Specifika psykiska funktioner som är nödvändiga för att framställa meningsfulla budskap i talad, skriven, tecknad eller annan form
- b16710 Uttryckande av talat språk**
Psykiska funktioner som är nödvändiga för att framställa meningsfulla talade meddelanden
- b16711 Uttryckande av skrivet språk**
Psykiska funktioner som är nödvändiga för att framställa meningsfulla skrivna meddelanden
- b16712 Uttryckande av tecknat språk**
Psykiska funktioner som är nödvändiga för att framställa meningsfulla budskap på språk som använder tecken gjorda med händerna och andra rörelser
- b16713 Uttryckande av kroppsspråk**
Psykiska funktioner som är nödvändiga för att framställa meddelanden med icke-formaliserade gester utförda med händer och andra rörelser
- b16718 Andra specificerade språkuttryckanden**
- b16719 Språkuttryckanden, ospecificerat**
- b1672 Integrerande språkfunktioner**
Psykiska funktioner som organiserar semantisk och symbolisk mening, grammatikalisk struktur och idéer, för att framställa budskap i talad, skriven eller annan form
- b1678 Andra specificerade psykiska språkfunktioner**
- b1679 Psykiska språkfunktioner, ospecificerat**

b172**Kalkyleringsfunktioner**

Specifika psykiska funktioner för att bestämma, approximera och hantera matematiska symboler och processer

Innefattar: funktioner att addera, subtrahera och andra enkla matematiska kalkyler; komplexa matematiska beräkningsfunktioner

Utesluter: uppmärksamhetsfunktioner (b140); minnesfunktioner (b144); tankefunktioner (b160); högre kognitiva funktioner (b164); psykiska språkfunktioner (b167)

b1720**Enkel aritmetisk kalkylering**

Psykiska funktioner för att räkna med siffror som t.ex. addition, subtraktion, multiplikation och division

b1721**Sammansatt kalkylering**

Psykiska funktioner för att översätta problem uttryckta i ord till aritmetiska procedurer, att översätta matematiska formler till aritmetiska procedurer och andra komplexa hanteringar som innefattar siffror

b1728**Andra specificerade kalkyleringsfunktioner****b1729****Kalkyleringsfunktioner, ospecificerat****b176****Psykisk funktion att ordna sammansatta rörelser i följd**

Specifika psykiska funktioner vad avser att organisera och samordna sammansatta målinriktade rörelser

Innefattar: funktionsnedsättningar som vid ideatorisk apraxi, ideomotorisk apraxi, påklädningsapraxi, okulomotorisk apraxi och talapraxi

Utesluter; psykomotoriska funktioner (b147); högre kognitiva funktioner (b164); Kapitel 7 Neuromuskuloskeletala och rörelserelaterade funktioner

- b180** **Funktioner för upplevelse av jaget och tid**
Specifika psykiska funktioner som rör medvetenheten om egen identitet, egen kropp och egen plats i den omgivande verkligheten samt om tiden
Innefattar: funktioner av erfarenhet av jaget, kroppsbild och tid
- b1800** **Upplevelse av jaget**
Specifika psykiska funktioner av att vara medveten om sin egen identitet och sin egen plats i den omgivning som man befinner sig i
Innefattar: funktionsnedsättningar såsom depersonalisering och derealisering
- b1801** **Kroppsbild**
Specifika psykiska funktioner som sammanhänger med föreställning och medvetenhet om den egna kroppen
Innefattar: funktionsnedsättningar såsom fantomkänslor och känslan av att vara för tjock eller för smal
- b1802** **Upplevelse av tid**
Specifika psykiska funktioner av de subjektiva upplevelsorna som sammanhänger med tidens längd och gång
Innefattar: funktionsnedsättningar såsom jamais vu och déjà vu
- b1808** **Andra specificerade funktioner av upplevelse av jaget och tid**
- b1809** **Upplevelse av jaget och tid, ospecificerat**
- b189** **Specifika psykiska funktioner, annat specificerat och ospecificerat**
- b198** **Andra specificerade psykiska funktioner**
- b199** **Psykiska funktioner, ospecificerat**

Kapitel 2

Sinnesfunktioner och smärta

Detta kapitel handlar om sinnesorganens funktioner, syn, hörsel, smak och så vidare samt om smärtförmågor

Syn och därmed sammanhängande funktioner (b210-b229)

b210**Synfunktioner**

Sinnesfunktioner avseende att förnimma närvaro av ljus och synintryckets form, storlek, utformning och färg

Innefattar: synskärpefunktioner; synfältsfunktioner; synkvalitet; funktioner att förnimma ljus och färg, synskärpa vid syn på långt och nära håll, syn med ett öga och båda ögonen; visuell bildkvalitet; funktionsnedsättningar såsom närsynthet, översynthet, astigmatism, halvsidigt synfältsbortfall, färgblindhet, tunnelseende, fläckvisa synfältsbortfall centralt och perifert i synfältet, dubbelseende, nattblindhet, omställningsförmåga från seende i mörker till ljus

Utesluter: perceptuella funktioner (b156)

b2100**Synskärpefunktioner**

Synfunktioner att uppfatta form och kontur såväl med båda ögonen som med ett öga och för syn på såväl långt som nära håll

b21000**Binokulär synskärpa på långt avstånd**

Synfunktioner för att uppfatta storlek, form och kontur vid användning av båda ögonen för föremål på långt håll

b21001**Monokulär synskärpa på långt avstånd**

Synfunktioner för att uppfatta storlek, form och kontur vid användning av enbart antingen höger eller vänster öga för föremål på långt håll

b21002**Binokulär synskärpa vid närseende**

Synfunktioner för att uppfatta storlek, form och kontur vid användning av båda ögonen för föremål på nära håll

- b21003 Monokulär synskärpa vid närseende**
Synfunktioner för att uppfatta storlek, form och kontur vid användning av enbart antingen höger eller vänster öga för föremål på nära håll
- b21008 Andra specificerade synskärpefunktioner**
- b21009 Synskärpefunktioner, ospecificerat**
- b2101 Synfältsfunktioner**
Synfunktioner som hänger samman med hela det område som kan ses genom intensivt betraktande
Innefattar: funktionsnedsättningar såsom vid skotom (mörk fläck i synfältet), tunnelseende och anopsi
- b2102 Synkvalitet**
Synfunktioner som involverar ljuskänslighet, färgseende, kontrastkänslighet och övergripande bildkvalitet
- b21020 Ljuskänslighet**
Synfunktioner för att förnimma en minimal ljusmängd (ljusminimum) och minimal åtskillnad i intensitet (ljusskillnad)
Innefattar: funktioner av mörkeranpassning; funktionsnedsättningar såsom nattblindhet (hyposensitivitet för ljus); ljusskygghet (hypersensitivitet för ljus)
- b21021 Färgseende**
Synfunktioner för att skilja färger åt och att para ihop färger
- b21022 Kontrastkänslighet**
Synfunktioner att urskilja figur från bakgrund, som innefattar den minsta mängd belysning som krävs för detta ändamål
- b21023 Visuellt bildkvalitet**
Synfunktioner innefattande bildens kvalitet
Innefattar: funktionsnedsättningar såsom att se strödda ljus; påverkad bildkvalitet (flugor eller nät); bildförvrängning, att se stjärnor eller blixtrar
- b21028 Annan specificerad synkvalitet**

b21029 Synkvalitet, ospecificerat**b2108 Andra specificerade synfunktioner****b2109 Synfunktioner, ospecificerat****b215 Funktioner hos strukturer intill ögat**

Funktioner hos strukturer i och runt ögat som underlättar synfunktioner

Innefattar: funktioner i ögats inre muskler, ögonlocket, ögats yttre muskler, innefattande viljemässiga rörelser att följa med blicken och att fixera med blicken, funktioner hos tårkörtlarna, ackommodering, pupillreflex; funktionsnedsättningar såsom vid nystagmus, ögontorrhet, nedhängande ögonlock (ptos)

Utesluter: synfunktioner (b210); Kapitel 7 Neuromuskuloskeletal och rörelserelaterade funktioner

b2150 Funktioner hos ögats inre muskler

Funktioner hos ögats inre muskler såsom regnbågshinnan, som anpassar pupillens och linsens form och storlek i ögat

Innefattar; ackommodationsfunktioner; pupillreflex

b2151 Ögonlockets funktioner

Funktioner hos ögonlocket såsom blinkreflexen

b2152 Funktioner hos ögats yttre muskler

Funktioner hos de muskler som används för att se i olika riktningar och att följa ett objekt när det rör sig tvärs över synfältet, att göra sackaderade ögonrörelser för att hinna ifatt ett rörligt mål och för att fixera blicken

Innefattar: nystagmus (ögondarrning); samverkan mellan båda ögonen

b2153 Funktioner hos tårkörtlarna

Funktioner i tårkörtlar och tårkanaler

b2158 Andra specificerade funktioner hos strukturer intill ögat**b2159 Funktioner hos strukturer intill ögat, ospecificerat**

b220**Förnimmelser förenade med öga och angränsande strukturer**

Förnimmelser av trötthet, torrhet och klåda och liknande förnimmelser i ögat

Innefattar: känsla av tryck bakom ögat, av något i ögat, ögonansträngning, brännande känsla i ögat; ögonirritation

Utesluter: smärtförnimmelse (b280)

b229**Synfunktioner och relaterade funktioner, annat specificerat och ospecificerat****Hörsel och vestibulära funktioner (b230-b249)****b230****Hörselfunktioner**

Sinnesfunktioner som hänger samman med att förnimma närvaro av ljud och att urskilja lokalisering, tonhöjd, ljudstyrka och ljudkvalitet

Innefattar: hörselfunktioner, auditiv diskriminering (att skilja mellan ljud), avgöra varifrån ljud kommer (lokalisera, lateralisera), taldiskriminering (talurskiljning); funktionsnedsättningar såsom dövhet, hörselskada, hörselförlust

Utesluter: perceptuella funktioner (b156); psykiska språkfunktioner (b167)

b2300**Att upptäcka ljud**

Sinnesfunktioner som hänger samman med att uppfatta närvaro av ljud

b2301**Auditiv diskriminering**

Sinnesfunktioner som hänger samman med att förnimma närvaro av ljud vilket inbegriper att skilja mellan och smälta samman bakgrundsljud och ljudintryck från båda öronen

b2302**Att lokalisera en ljudkälla**

Sinnesfunktioner avseende att bestämma varifrån ett ljud kommer

b2303**Lateralisering av ljud**

Sinnesfunktioner avseende att bestämma om ljudet kommer från höger eller vänster sida

b2304 Urskiljning av tal
Sinnesfunktioner avseende att fastställa talat språk och att skilja det från andra ljud

b2308 Andra specificerade hörselfunktioner

b2309 Hörselfunktioner, ospecificerat

b235 **Vestibulära funktioner**
Innerörats sinnesfunktioner som hänger samman med kroppsställning, balans och rörelse
Innefattar: kroppens balansfunktion och förmåelse att känna kroppens ställning (positionsuppfattning)
Utesluter: förmåelser i samband med hörsel och vestibulär funktion (b240)

b2350 Vestibulär positionsfunktion
Innerörats sinnesfunktioner avseende att avgöra kroppens ställning

b2351 Vestibulär balansfunktion
Innerörats sinnesfunktioner avseende att avgöra balansen

b2352 Vestibulär rörelsefunktion
Innerörats sinnesfunktioner avseende att avgöra kroppens rörelse innefattande dess riktning och hastighet

b2358 Andra specificerade vestibulära funktioner

b2359 Vestibulära funktioner, ospecificerat

b240**Förnimmelser i samband med hörsel och vestibulär funktion**

Förnimmelser av yrsel, av att falla, tinnitus och svindel

Innefattar: förnimmelser av öronsus (tinnitus), irritation i örat, örontryck, illamående i samband med yrsel eller svindel

Utesluter: vestibulära funktioner (b235); smärtförnimmelse (280)

b2400**Öronsus eller tinnitus**

Förnimmelse av lågfrekvent, stormande, brusande eller ringande ljud i örat

b2401**Yrsel**

Förnimmelse av rörelse antingen av en själv eller ens omgivning; rotationskänsla, känsla av att svaja, luta eller välta

b2402**Känsla av att falla**

Förnimmelse av att tappa balansen och falla

b2403**Illamående i samband med yrsel eller svindel**

Förnimmelse av att vilja kräkas som uppkommer på grund av yrsel eller svindel

b2404**Irritation i örat**

Förnimmelse av klåda eller andra liknande förnimmelser i örat

b2405**Örontryck**

Förnimmelse av tryck i örat

b2408**Andra specificerade förnimmelser i samband med hörsel och vestibulär funktion****b2409****Förnimmelser i samband med hörsel och vestibulär funktion, ospecificerat****b249****Hörsel och vestibulära funktioner, annat specificerat och ospecificerat**

Övriga sinnesfunktioner (b250-b279)

b250

Smakfunktion

Sinnesfunktioner för att uppfatta beskt, sött, surt och salt

Innefattar: smakfunktioner; funktionsnedsättningar såsom förlorad smak, nedsatt smak

b255

Luktfunktion

Sinnesfunktioner för att uppfatta lukter och dofter

Innefattar: funktioner för att lukta; funktionsnedsättningar såsom förlorat luktsinne, nedsatt luktsinne

b260

Proprioceptiv funktion

Sinnesfunktioner för att förnimma kroppen och kroppsdelars inbördes läge och relation till varandra

Innefattar: statestesifunktioner (förnimmande av kroppens ställning i vila) och kinestesifunktioner (kroppens ställning i rörelse)

Utesluter: vestibulära funktioner (b235); förnimmelser vad avser muskler och rörelsefunktioner (b780)

b265

Beröringsfunktion

Sinnesfunktioner för att känna ytor och deras struktur eller kvalitet

Innefattar: beröringsfunktioner; att känna beröring; funktionsnedsättningar såsom domningskänsla, känsellöshet/bedövning, krypningar/stickningar, parestesi (onormala känselförnimmelser), hyperestesi (överkänslighet för beröring)

Utesluter: sinnesfunktioner som hänger samman med temperatur och andra sinnesintryck (b270)

- b270** **Sinnesfunktioner som hänger samman med temperatur och andra sinnesintryck**
Sinnesfunktioner för att uppfatta temperatur, vibration, tryck och skadligt sinnesintryck
Innefattar: funktioner att förnimma temperatur, vibration, skakning eller svängning, ytligt tryck, djupt tryck, att man bränner sig eller annat skadligt stimulus
Utesluter; beröringsfunktion (b265); smärtförnimmelse (b280)
- b2700** **Temperaturkänsl**
Sinnesfunktion för att uppfatta kyla och värme
- b2701** **Vibrationskänsl**
Sinnesfunktion för att uppfatta skakning eller svängning
- b2702** **Tryckkänsl**
Sinnesfunktion för att uppfatta tryck mot eller på huden
Innefattar: funktionsnedsättningar såsom överkänslighet för beröring, känsla av domning, hypestesi (nedsatt beröringskänsla), hyperestesi (överkänslighet för beröring), parestesi (onormal känsel förnimmelse), krypande/stickande känsla
- b2703** **Känslighet för ett obehagligt eller farligt sinnesintryck**
Sinnesfunktioner för att uppfatta smärtsamma eller oangenäma förnimmelser
Innefattar: funktionsnedsättningar såsom hypalgesi (nedsatt smärtekänsla), hyperpati, allodyni, analgesi (okänslighet för smärta), anaesthesia dolorosa
- b2708** **Andra specificerade sinnesfunktioner som hänger samman med temperatur och andra sinnesintryck**
- b2709** **Sinnesfunktioner som hänger samman med temperatur och andra sinnesintryck, ospecificerat**
- b279** **Övriga sinnesfunktioner, annat specificerat och ospecificerat**

Smärta (b280-b289)**b280****Smärtförmimelse**

Förmimelse av obehaglig känsla som tyder på tänkbar eller faktisk skada i någon del av kroppens struktur

Innefattar: förmimelser av generell eller lokal smärta i en eller flera kroppsdelar, smärta i ett dermatom (hudsegment), huggande, brännande, molande smärta och värk; funktionsnedsättningar såsom myalgi (muskelsmärta), analgesi (okänslighet för smärta) och hyperalgesi (överkänslighet för smärta)

b2800**Generell smärta**

Förmimelse av obehaglig känsla som tyder på möjlig eller faktisk skada i någon del av kroppens struktur som känns överallt i kroppen

b2801**Smärta i en kroppsdel**

Förmimelse av obehaglig känsla som tyder på möjlig eller faktisk skada i någon kroppsstruktur som upplevs i en eller flera delar av kroppen

b28010**Smärta i huvud och hals**

Förmimelse av obehaglig känsla som tyder på möjlig eller faktisk skada i någon kroppsstruktur som känns i huvudet och halsen

b28011**Smärta i bröstkorgen**

Förmimelse av obehaglig känsla som tyder på möjlig eller faktisk skada i någon kroppsstruktur som känns i bröstkorgen

b28012**Smärta i mage eller buk**

Förmimelse av obehaglig känsla som tyder på möjlig eller faktisk skada i någon kroppsstruktur som känns i mage eller buk

Innefattar: smärta i bäckenregionen

b28013**Smärta i rygg**

Förmimelse av obehaglig känsla som tyder på möjlig eller faktisk skada i någon kroppsstruktur som känns i ryggen

Innefattar: smärta i bålen; nedre ländryggssmärta

b28014 Smärta i övre extremitet
Förnimmelse av obehaglig känsla som tyder på möjlig eller faktisk skada i någon kroppsstruktur som känns antingen i en eller båda övre extremiteterna innefattande händer

b28015 Smärta i nedre extremitet
Förnimmelse av obehaglig känsla som tyder på möjlig eller faktisk skada i någon kroppsstruktur som känns antingen i en eller båda undre extremiteterna innefattande fötter

b28016 Smärta i leder
Förnimmelse av obehaglig känsla som tyder på möjlig eller faktisk skada i någon kroppsstruktur som känns i en eller flera leder innefattande små och stora leder

Innefattar: smärta i höften; smärta i skuldran

b28018 Annan specificerad smärta i kroppsdel

b28019 Smärta i kroppsdel, ospecificerat

b2802 Smärta i flera delar av kroppen
Förnimmelse av obehaglig känsla som tyder på möjlig eller faktisk skada i någon kroppsstruktur lokaliserad till flera kroppsdelar

b2803 Smärta i ett dermatom (hudsegment)
Förnimmelse av obehaglig känsla som tyder på möjlig eller faktisk skada i någon kroppsstruktur som är lokaliserad till hudsegment som betjänas av samma nervrot

b2804 Utstrående smärta i ett segment eller region
Förnimmelse av obehaglig känsla som tyder på möjlig eller faktisk skada i någon kroppsstruktur lokaliserad till hudområden i olika kroppsdelar som inte betjänas av samma nervrot

b289 Förnimmelse av smärta, annat specificerat och ospecificerat

b298 Andra specificerade sinnesfunktioner och smärta

b299 Sinnesfunktioner och smärta, ospecificerat

Kapitel 3

Röst- och talfunktioner

Detta kapitel handlar om funktioner som producerar ljud och tal

b310

Röstfunktioner

Funktioner för att producera olika ljud genom passage av luft genom luftstrupen

Innefattar: funktioner för röstproduktion och röstkvalitet; funktioner att frambringa ljud (fonation), tonhöjd, ljudstyrka och andra röstkvaliteter; funktionsnedsättningar såsom afoni, dysfoni (oförmåga eller avvikande förmåga att frambringa ljud), rubbad stämbildning, heshet, hyper- eller hyponasalering (för mycket eller för lite nasalt uttal)

Utesluter: psykiska språkfunktioner (b167); artikuleringsfunktioner (b320); att åstadkomma en rad av ljud (b3401)

b3100

Röstproduktion

Funktioner för att producera ljud genom koordination av struphuvudet och omgivande muskler med andningssystemet

Innefattar: funktioner att frambringa ljud (fonation), röststyrka; funktionsnedsättningar såsom afoni (oförmåga att frambringa ljud)

b3101

Röstkvalitet

Funktioner för att producera röstkaraktäristika innefattande tonhöjd, resonans och andra drag

Innefattar: funktioner av hög och låg tonhöjd; funktionsnedsättningar såsom för mycket eller för lite nasalt uttal, rubbad stämbildning, heshet, strävhhet

b3108

Andra specificerade röstfunktioner

b3109

Röstfunktioner, ospecificerat

b320**Artikuleringsfunktioner**

Funktioner för att producera talljud

Innefattar: funktioner för uttal, fonemartikulering (att forma språkljud); spastisk, ataktisk och slapp dysartri (avvikande artikulering); anartri (oförmåga att artikulera)

Utesluter: psykiska språkfunktioner (b167); röstfunktioner (b310)

b330**Funktioner för språkbehärskning och rytm i tal**

Funktioner för att producera flyt och tempo i tal

Innefattar: funktioner av talmönster, rytm, hastighet och melodi i tal; prosodi och intonation (satsmelodi och betoningsmönster); funktionsnedsättningar såsom stamning, rörigt tal, bradylali och takylali (för långsamt och för snabbt tal)

Utesluter: psykiska språkfunktioner (b167); röstfunktioner (b310); artikuleringsfunktioner (b320)

b3300**Flytande tal**

Funktioner för att producera ett jämnt, oavbrutet talflöde

Innefattar: funktioner för en jämn talförbindelse; funktionsnedsättningar såsom stamning, rörigt tal, tal utan flyt, upprepning av ljud, ord eller delar av ord, oregelbundna avbrott i talet

b3301**Talrytm**

Funktioner för avvägning, tempo- och betoningsmönster i tal

Innefattar: funktionsnedsättningar såsom stereotypa eller återkommande språkkadenser

b3302**Talhastighet**

Funktioner för talproduktionens hastighet

Innefattar: funktionsnedsättningar såsom bradylali (långsamt tal) och takylali (snabbt tal)

b3303**Talmelodi**

Funktioner för modulering av tonhöjdsmonster i tal

Innefattar: talprosodi, intonation, talmelodi; funktionsnedsättningar såsom monotont tal

b3308 **Andra specificerade funktioner för språkbehärskning och rytm i tal**

b3309 **Funktioner för språkbehärskning och rytm i tal, ospecificerat**

b340 **Alternativa vokaliseringsfunktioner**

Funktioner för att på andra sätt producera ljud (vokalisera)

Innefattar: funktioner att frambringa toner såsom att sjunga, nynna, jollra och gnola, ropa och skrika

Utesluter: psykiska språkfunktioner (b167); röstfunktioner (b310); artikuleringsfunktioner (b320); funktioner för språkbehärskning och rytm i tal (b330)

b3400 **Produktion av toner**

Funktioner för att frambringa musikaliska vokala ljud

Innefattar: att upprätthålla, modulera och avsluta produktion av enstaka eller sammanhängande vokaliseringar med variation i tonhöjd såsom att sjunga, nynna och gnola

b3401 **Att åstadkomma en rad av ljud**

Funktioner för att frambringa en varierad uppsättning av vokaliseringar

Innefattar: funktioner för att skrika, kuttra, gurgla och jollra

b3408 **Andra specificerade alternativa vokaliseringsfunktioner**

b3409 **Alternativa vokaliseringsfunktioner, ospecificerat**

b398 **Andra specificerade röst- och talfunktioner**

b399 **Röst- och talfunktioner, ospecificerat**

Kapitel 4

Hjärt-kärlfunktioner, blodbildnings-, immunsystems- och andningsfunktioner

Detta kapitel handlar om funktioner inom hjärt-kärlsystemet (hjärtats och blodkärlens funktioner), blodbildnings- och immunsystemsfunktioner och andningsfunktioner (funktioner för andning och ansträngningstolerans)

Funktioner i hjärt-kärlsystemet (b410-b429)

b410**Hjärtfunktioner**

Funktioner att pumpa blodet i erforderlig mängd och adekvat tryck till kroppen

Innefattar: funktioner för hjärtfrekvens, hjärtrytm och effekt; hjärtmuskulaturens kontraktionskraft; hjärtklaffsfunktioner; pumpning av blodet genom lungkretsloppet; hjärtats cirkulationsdynamik; funktionsnedsättningar såsom takykardi, bradykardi, arytm, hjärtsvikt som vid kardiomyopati, myokardit och koronarinsufficiens

Utesluter: blodkärlsfunktioner (b415); blodtrycksfunktioner (b420); funktioner relaterade till tolerans för fysiskt arbete (b455)

b4100**Hjärtfrekvens**

Funktioner som hänger samman med antal hjärtslag per minut

Innefattar: funktionsnedsättningar såsom vid takykardi (alltför hög) eller bradykardi (alltför låg) frekvens

b4101**Hjärtrytm**

Funktioner som hänger samman med regelbundenheten i hjärtslagen

Innefattar: funktionsnedsättningar såsom arytm

b4102**Kammarmusklernas kontraktionskraft**

Funktioner som hänger samman med den mängd blod som pumpas av kammarmusklerna vid varje hjärtslag

Innefattar: funktionsnedsättningar såsom försvagad hjärtmuskelfunktion

b4103 Hjärtats blodförsörjning

Funktioner som hänger samman med det blodflöde som är tillgängligt för hjärtmuskeln

Innefattar: funktionsnedsättningar såsom koronarischemi (otillräcklig blodtillförsel till hjärtmuskulaturen)

b4108 Andra specificerade hjärtfunktioner**b4109 Hjärtfunktioner, ospecificerat****b415 Blodkärlsfunktioner**

Funktioner för att transportera blod genom kroppen

Innefattar: funktioner i artärer, kapillärer och vener; vasomotorisk funktion; funktioner i lungartärer, kapillärer och vener; funktioner hos venklaffar; syresättning av blodet genom lungorna; funktionsnedsättningar såsom stopp och förträngning i artärer; ateroskleros, arterioskleros (åderförkalkning i artärer), tromboembolism (blodpropp), åderbråck

Utesluter: hjärtfunktioner (b410); blodtrycksfunktioner (b420); blodbildningsfunktioner (b430); funktioner relaterade till tolerans för fysiskt arbete (b455)

b4150 Artärfunktioner

Funktioner som hänger samman med blodflödet i artärerna

Innefattar: funktionsnedsättningar såsom artärutvidgning; artärförträngning såsom vid claudicatio intermittens (fönstertittarsjuka)

b4151 Kapillärfunktioner

Funktioner som hänger samman med blodflödet i kapillärer

b4152 Venfunktioner

Funktioner som hänger samman med blodflödet i vener och funktioner i venklaffar

Innefattar: funktionsnedsättningar såsom venutvidgning; venförträngning; otillräcklig stängning av klaffar såsom vid åderförkalkade vener

b4158 Andra specificerade blodkärlsfunktioner**b4159 Blodkärlsfunktioner, ospecificerat**

b420**Blodtrycksfunktioner**

Funktioner som upprätthåller blodtrycket i artärer

Innefattar: funktioner att upprätthålla blodtrycket; ökat och minskat blodtryck; funktionsnedsättningar såsom för lågt blodtryck, för högt blodtryck; posturalt lågt blodtryck

Utesluter: hjärtfunktioner (b410); blodkärlsfunktioner (b 415); funktioner relaterade till tolerans för fysiskt arbete (b455)

b4200**Ökat blodtryck**

Funktioner som hänger samman med en ökning av systoliskt eller diastoliskt blodtryck över vad som är normalt för åldern

b4201**Minskat blodtryck**

Funktioner som hänger samman med ett fall i systoliskt eller diastoliskt blodtryck under vad som är normalt för åldern

b4202**Upprätthållande av blodtryck**

Funktioner som hänger samman med upprätthållande av ett lämpligt blodtryck som svar på kroppsförändringar

b4208**Andra specificerade blodtrycksfunktioner****b4209****Blodtrycksfunktioner, ospecificerat****b429****Funktioner i hjärt-kärlsystemet, annat specificerat och ospecificerat**

Funktioner i blodbildningssystemet och det immunologiska systemet (b430-b439)

b430**Blodbildningsfunktioner**

Blodproduktionsfunktioner och funktioner för transport av syre och ämnesomsättningsprodukter och blodets koagulering

Innefattar: funktioner för produktion av blod och benmärg; blodets syretransportfunktioner; blodrelaterade funktioner i mjälte; blodets funktioner att transportera ämnesomsättningsprodukter; blodlevring; funktionsnedsättningar såsom anemi (blodbrist); blödarsjuka och andra koaguleringsstörningar

Utesluter: funktioner i hjärt-kärlsystemet (b410-b429); immunologiska funktioner (b435); funktioner relaterade till tolerans för fysiskt arbete (b455)

b4300**Blodbildning**

Funktioner som hänger samman med produktion av blod och blodets alla beståndsdelar

b4301**Blodets syretransporterande funktioner**

Funktioner som hänger samman med blodets förmåga att transportera syre genom kroppen

b4302**Blodets funktioner att transportera ämnesomsättningsprodukter**

Funktioner som hänger samman med blodets förmåga att transportera ämnesomsättningsprodukter genom kroppen

b4303**Koagulationsfunktioner**

Funktioner som hänger samman med blodets koagulering såsom vid en skada

b4308**Andra specificerade blodbildningsfunktioner****b4309****Blodbildningsfunktioner, ospecificerat**

b435**Immunologiska funktioner**

Kroppens funktioner som hänger samman med skydd mot främmande ämnen, innefattande infektioner, genom specifika eller icke-specifika immunreaktioner

Innefattar: immunrespons (specifik och ickespecifik); överkänslighetsreaktioner; funktioner i lymfkörtlar och lymfkärl; cellförmidlade immunitetsfunktioner, antikroppsformad immunitet; immuniseringsreaktion; funktionsnedsättningar såsom autoimmunitet; allergiska reaktioner; lymfkörtelinflammation

Utesluter: blodbildningsfunktioner (b430)

b4350**Immunreaktion**

Funktioner av kroppens sensibiliseringsreaktion på främmande substanser innefattande infektioner

b43500**Specifik immunreaktion**

Funktioner av kroppens sensibiliseringsreaktion på en specifik främmande substans

b43501**Icke-specifik immunreaktion**

Funktioner av kroppens allmänna sensibiliseringsreaktion på främmande substanser innefattande infektioner

b43508**Annan specificerad immunreaktion****b43509****Immunreaktion, ospecificerat****b4351****Överkänslighetsreaktioner**

Funktioner av kroppens ökade sensibiliseringsreaktion på främmande substanser såsom vid känslighet för födoämnen och antigener

Innefattar: funktionsnedsättningar såsom överkänslighet eller allergi

Utesluter: födoämnestolerans (b5153)

b4352**Lymfkärlsfunktioner**

Funktioner som hänger samman med de kanaler som transporterar lymfa

b4353**Lymfkörtelfunktioner**

Funktioner som hänger samman med körtlar längs lymfkärlen

b4358 Andra specificerade immunologiska funktioner

b4359 Immunologiska funktioner, ospecificerat

b439 Blodbildningsfunktioner och immunologiska funktioner, annat specificerat och ospecificerat

Andningsfunktioner (b440-b449)

b440 Andningsfunktioner

Funktioner för att andas in luft i lungorna, gasutbyte mellan luft och blod samt utandning

Innefattar: funktioner i andningsfrekvens, andningsrytm och andningsdjup; funktionsnedsättningar såsom apné, hyperventilering, oregelbunden andning, paradoxal andning, lungemfysem, luftrörsspasm; obstruktion i övre luftvägarna, reduktion av luftflödet genom övre och nedre luftvägarna

Utesluter: andningsmuskelfunktioner (b445); övriga andningsfunktioner (b450); funktioner relaterade till tolerans för fysiskt arbete (b455)

b4400 Andningsfrekvens

Funktioner som hänger samman med antal andetag per minut

Innefattar; funktionsnedsättningar såsom takypné (för snabb) eller bradypné (för långsam) andningsfrekvens

b4401 Andningsrytm

Funktioner som hänger samman med periodicitet och regelbundenhet i andning

Innefattar: funktionsnedsättningar såsom oregelbunden andning

b4402 Andningsdjup

Funktioner som hänger samman med lungornas volym och expansion under andning

Innefattar: funktionsnedsättningar såsom ytlig eller grund andning

b4408 Andra specificerade andningsfunktioner

b4409 Andningsfunktioner, ospecificerat

b445**Andningsmuskelfunktioner**

Funktioner i muskler som är involverade i andning

Innefattar: funktioner i bröstorgens andningsmuskler; diafragmans funktioner; funktioner hos accessoriska andningsmuskler

Utesluter: andningsfunktioner (b440); övriga andningsfunktioner (b450); funktioner relaterade till tolerans för fysiskt arbete (b455)

b4450**Funktioner hos bröstorgens andningsmuskler**

Funktioner i bröstorgens muskler som är involverade i andning

b4451**Diafragmans funktioner**

Funktioner i diafragma som är involverade i andning

b4452**Funktioner hos accessoriska andningsmuskler**

Funktioner i övriga muskler som är involverade i andning

b4458**Andra specificerade andningsmuskelfunktioner****b4459****Andningsmuskelfunktioner, ospecificerat****b449****Andningsfunktioner, annat specificerat och ospecificerat****Övriga funktioner och förnimmelser i hjärt-kärlsystemet och andningssystemet (b450-b469)****b450****Övriga andningsfunktioner**

Övriga funktioner som hänger samman med andningssystemet, såsom att hosta, nysa och gäspa

Innefattar: funktioner för att blåsa, vissla och andas genom munnen; funktioner för produktion och transport av slem

b4500**Produktion av slem i luftvägarna**

Funktioner för att producera slem i övre och nedre luftvägarna

b4501**Transport av slem i luftvägarna**

Funktioner för att transportera slem i övre och nedre luftvägarna

b4508 Andra specificerade övriga andningsfunktioner**b4509 Övriga andningsfunktioner, ospecificerat****b455****Funktioner relaterade till tolerans för fysiskt arbete**

Funktioner som hänger samman med den respiratoriska och kardiovaskulära kapacitet som krävs för att tåla fysisk ansträngning

Innefattar: funktioner av aerob förmåga (förmåga till syretransport); kondition; fysisk uthållighet; uttröttbarhet

Utesluter: funktioner i hjärt-kärlsystem (b410-b429); blodbildningsfunktioner (b430); andningsfunktioner (b440); andningsmuskelfunktioner (b445); övriga andningsfunktioner (b450)

b4550 Allmän fysisk uthållighet

Funktioner som hänger samman med den allmänna toleransnivån vid fysisk ansträngning eller uthållighet

b4551 Aerob kapacitet (förmåga till syretransport)

Funktioner som hänger samman med hur mycket en person kan anstränga sig fysiskt utan att bli andfädd (funktioner som hänger samman med den maximala mängden syre som kan tas upp och förbrukas under tungt kroppsarbete)

b4552 Uttröttbarhet

Funktioner som hänger samman med känslighet för uttröttningsnivåer vid alla nivåer av ansträngning

b4558 Andra specificerade funktioner för tolerans för fysiskt arbete**b4559 Funktioner för tolerans för fysiskt arbete, ospecificerat****b460****Förnimmelser i samband med hjärt-kärlfunktioner och andningsfunktioner**

Förnimmelser som t.ex. att hjärtat hoppar över ett slag, hjärklappning och otillräcklig andning

Innefattar: förnimmelser av tryck över bröstet, känsla av att hjärtat slår oregelbundet, dyspné (andnöd), behov av mer luft, att hålla på att kvävas, att munnen är tilltäppt, rosslande andning

Utesluter: smärtförnimmelser (b280)

- b469** Övriga funktioner i hjärt-kärlsystemet och andningssystemet, andra specificerade och ospecificerade
- b498** Andra specificerade hjärt-kärlfunktioner, blodbildnings-, immunsystems- och andningsfunktioner
- b499** Hjärt-kärlfunktioner, blodbildnings-, immunsystems- och andningsfunktioner, ospecificerat

Kapitel 5

Matsmältnings- och ämnesomsättningsfunktioner och endokrina funktioner

Detta kapitel handlar om funktioner som intagande av föda, matsmältning och elimination (utsöndring), liksom även funktioner involverade i ämnesomsättning och endokrina system samt tillväxtfunktioner

Funktioner som sammanhänger med matsmältningssystemet (b510-b539)

b510

Födointagningsfunktioner

Funktioner som hänger samman med att inta och hantera fasta eller flytande ämnen till kroppen genom munnen

Innefattar: funktioner för att suga, tugga, bita, hantera föda i munnen, avsöndra saliv, svälja, rapa, stöta upp, spotta och kräkas; funktionsnedsättningar såsom dysfagi (svårighet att svälja), aspiration och inhalation av föda, aerofagi (luftslukning), överdriven salivavsöndring, drägling, otillräcklig salivavsöndring

Utesluter: förnimmelser förenade med matsmältningssystemet (b535)

b5100

Sugfunktioner

Funktioner för att dra in föda i munnen genom en sugande kraft som produceras genom rörelser av kinder, läppar och tunga

b5101

Bitfunktioner

Funktioner för att skära av, tränga igenom eller riva av föda med framtänderna

b5102

Tuggfunktioner

Funktioner för att krossa, mala och bearbeta föda med bakre tänder (dvs. molarer)

b5103

Hantering av föda i munnen

Funktioner för att flytta föda runt i munnen med tänder och tunga

b5104

Salivavsöndring

Funktioner för att producera saliv inne i munnen

b5105 Sväljningsfunktioner

Funktion för att förflytta mat och dryck genom munhåla, svalg och matstrupe till magsäcken med lämplig frekvens och hastighet

Innefattar: dysfagi (svårighet att svälja) lokaliserad till mun, svalg eller matstrupe; funktionsnedsättning vid passage av föda genom matstrupen

b51050 Svälja oralt

Funktion för att förflytta mat och dryck genom munhålan med en lämplig frekvens och hastighet

b51051 Svälja genom svalget

Funktion för att förflytta mat och dryck genom svalget med lämplig frekvens och hastighet

b51052 Svälja genom matstrupen

Funktion för att förflytta mat och dryck genom matstrupen med en lämplig frekvens och hastighet

b51058 Annan specificerad sväljningsfunktion**b51059 Sväljningsfunktion, ospecificerat****b5106 Kräkning**

Funktioner för att förflytta föda eller dryck i omvänd riktning mot födointagande, dvs. från magsäck till matstrupe, till mun och ut, som vid gastroesofageal reflux, återkommande kräkning, pylorostenos

b51060 Uppstötning

Funktioner för att förflytta föda eller dryck i omvänd riktning mot födointagande, dvs. från magsäck till matstrupe, till mun utan att stöta ut den

b5107 Idissla

Funktioner för att behålla och manipulera det som kräcks upp i munnen

b5108 Andra specificerade födointagningsfunktioner**b5109 Födointagningsfunktioner, ospecificerat**

b515**Matsmältningsfunktioner**

Funktioner för transport av föda genom matsmältningskanalen samt nedbrytning av föda och absorption av näringsämnen

Innefattar: funktioner för transport av föda genom magsäcken, peristaltikfunktioner; nedbrytning av föda, enzymproduktion och aktivitet i magsäck och tarmar; absorbering av näring och tolerans för föda, funktionsnedsättningar såsom hyperaciditet (ökad grad av magsyra), dålig absorbering, intolerans mot föda, överdriven tarmrörlighet, tarmförlamning, tarmvred och minskad gallproduktion

Utesluter: funktioner vid intagande av föda (b510); funktioner för näringsupptag (b520); avföringsfunktioner (b525); förnimmelser förenade med matsmältningsystemet (b535)

b5150**Transport av föda genom magsäck och tarmar**

Peristaltik och därmed sammanhängande funktioner som mekaniskt flyttar föda genom magsäck och tarmar

b5151**Nedbrytning av föda**

Funktioner för mekanisk reducering av föda till mindre delar i mag-tarmsystemet

b5152**Absorption av näringsämnen**

Funktioner för att föra näringsämnen ur föda och dryck in i blodomloppet längs mag-tarmsystemet

b5153**Födoämnestolerans**

Funktioner för att acceptera lämplig föda och dryck för matsmältning och att förkasta sådant som är olämpligt

Innefattar: funktionsnedsättningar såsom överkänslighet, som exempelvis glutenintolerans

b5158**Andra specificerade matsmältningsfunktioner****b5159****Matsmältningsfunktioner, ospecificerat**

b520**Funktioner för näringsupptag**

Funktioner genom vilka näringsämnen omvandlas till komponenter av den levande kroppen

Innefattar: funktioner att lagra näringsämnen i kroppen

Utesluter: matsmältningsfunktioner (b515); avföringsfunktioner (b525); viktuppehållande funktioner (b530); allmänna ämnesomsättningsfunktioner (b540)

b525**Avföringsfunktioner**

Funktioner för att eliminera restprodukter och osmält föda som avföring och därmed sammanhängande funktioner

Innefattar: avlägsningsfunktioner, avföringskonsistens, avföringsfrekvens, avföringskontinens, väderspänningar; funktionsnedsättningar såsom förstoppning, diarré, vattnig avföring, nedsatt förmåga i ändtarmens slutmuskel eller inkontinens

Utesluter: matsmältningsfunktioner (b515); funktioner för näringsupptag (b520); förnimmelser förenade med matsmältningssystemet (b535)

b5250**Elimineringsfunktioner**

Funktioner för att eliminera avföring från ändtarmen, innefattande sammandragningsfunktioner i de abdominala musklerna vid eliminering

b5251**Avföringskonsistens**

Konsistens i avföring som t.ex. hård, fast, mjuk eller vattnig

b5252**Avföringsfrekvens**

Funktioner involverade i avföringsfrekvensen

b5253**Avföringskontinens**

Funktioner involverade i den viljemässiga kontrollen över elimineringsfunktionen

b5254**Väderspänning**

Funktioner involverade i utdrivning av större mängder luft eller gaser från tarmarna

b5258**Andra specificerade avföringsfunktioner**

b5259 Avföringsfunktioner, ospecificerat**b530 Viktuppehållande funktioner**

Funktioner för att hålla lämplig kroppsvikt, innefattande viktökning under utvecklingsperioden

Innefattar: funktioner att bibehålla ett acceptabelt kroppsmasseindex (BMI Body Mass Index); funktionsnedsättningar såsom undervikt, kakexi, att banta, övervikt, avmagring, primär och sekundär fetma

Utesluter: funktioner för näringsupptag (b520); allmänna ämnesomsättningsfunktioner (b540); endokrina funktioner (b555)

b535 Förnimmelser förenade med matsmältningssystemet

Förnimmelser som uppstår genom att äta, dricka eller därmed relaterade matsmältningsfunktioner

Innefattar: förnimmelser av illamående, att känna sig uppsvälld och att ha kramp i buken; känslan av fylld magsäck, klumpkänsla i halsen, kramp i magsäcken, gasbildning i magsäcken och halsbränna

Utesluter: smärtförnimmelse (b280); funktioner vid intagande av föda (b510); matsmältningsfunktioner (b515); avföringsfunktioner (b525)

b5350 Förnimmelse av illamående
Förnimmelse av att behöva kräkas**b5351 Att känna sig uppsvälld**
Förnimmelse av utspändhet i magsäcken eller buken**b5352 Förnimmelse av kramp i buken**
Förnimmelser av krampaktiga eller smärtsamma muskulära sammandragningar i den mjuka muskulaturen i mag- och tarmområdet**b5358 Andra specificerade förnimmelser i samband med matsmältningssystemet****b5359 Förnimmelser i samband med matsmältningssystemet, ospecificerat****b539 Funktioner avseende matsmältningssystemet, annat specificerat och ospecificerat**

Funktioner som sammanhänger med ämnesomsättningssystemet och det endokrina systemet (b540-b569)

b540

Allmänna ämnesomsättningsfunktioner

Funktioner för reglering av kroppens grundläggande komponenter såsom kolhydrater, proteiner och fett, deras omvandling från det ena till det andra, och deras nedbrytning till energi

Innefattar: ämnesomsättningsfunktioner; basal metabolism (BMR), ämnesomsättning av kolhydrat, protein och fett, katabolism, anabolism, energiproduktion i kroppen; ökning eller minskning i ämnesomsättnings hastighet

Utesluter: funktioner för näringsupptag (b520); viktuppehållande funktioner (b530); funktioner för vatten-, mineral- och elektrolytbalans (b545); värmereglerande funktioner (b550); endokrina funktioner (b555)

b5400

Basalmetabolism (BMR)

Funktioner involverade i kroppens syrekonsumtion vid specificerade vilo- och temperaturlstånd

Innefattar: ökning eller minskning i BMR (basal metabolism); funktionsnedsättningar såsom vid hypertyreoidism och hypotyreoidism (över- respektive underfunktion av sköldkörteln)

b5401

Omsättning av kolhydrater

Funktioner involverade i den process där kolhydrater i födan lagras och bryts ner till glukos och därefter till koldioxid och vatten

b5402

Omsättning av protein

Funktioner involverade i den process där proteiner i födan omvandlas till aminosyror och vidare bryts ner i kroppen

b5403

Omsättning av fett

Funktioner involverade i den process där fett i födan lagras och bryts ner i kroppen

b5408

Andra specificerade allmänna ämnesomsättningsfunktioner

b5409

Allmänna ämnesomsättningsfunktioner, ospecificerat

b545**Funktioner för vatten-, mineral- och elektrolytbalans**

Funktioner för reglering av vatten, mineraler och elektrolyter i kroppen

Innefattar: funktioner för vattenbalans, mineralbalans såsom kalcium, zink, järn och elektrolytbalans såsom natrium och kalium; funktionsnedsättningar såsom vattenbevarande, uttorkning, hyperkalcemi och hypokalcemi (för mycket respektive för lite kalcium i blodet), järnbrist, hypernatremi och hyponatremi (för mycket respektive för lite natrium i blodet), hyperkalemi och hypokalemi (för mycket respektive för lite kalium i blodet)

Utesluter: blodbildningsfunktioner (b430); allmänna ämnesomsättningsfunktioner (b540); endokrina funktioner (b555)

b5450**Vattenbalans**

Funktioner involverade i upprätthållande av nivå eller mängd av vatten i kroppen

Innefattar: funktionsnedsättning såsom uttorkning

b54500**Vattenretention**

Funktioner involverade i att bibehålla vatten i kroppen

b54501**Bibehållande av vattenbalans**

Funktioner involverade i att bibehålla den optimala mängden vatten i kroppen

b54508**Annan specificerad vattenbalans****b54509****Vattenbalans, ospecificerat****b5451****Mineralbalans**

Funktioner involverade i att bibehålla jämvikt i kroppen mellan intagande, lagring, utnyttjande och utsöndring av mineraler

b5452**Elektrolytbalans**

Funktioner involverade i att bibehålla jämvikt i kroppen mellan intagande, lagring, utnyttjande och utsöndring av elektrolyter

b5458**Andra specificerade funktioner för vatten-, mineral- och elektrolytbalans****b5459****Funktioner för vatten-, mineral- och elektrolytbalans, ospecificerat**

b550**Värmereglerande funktioner**

Funktioner för reglering av kroppstemperatur

Innefattar: funktioner att bibehålla kroppstemperatur; funktionsnedsättningar såsom sänkt temperatur, förhöjd temperatur

Utesluter: allmänna ämnesomsättningsfunktioner (b540); endokrina funktioner (b555)

b5500**Kroppstemperatur**

Funktioner involverade i att reglera kroppens kärntemperatur

Innefattar: funktionsnedsättningar såsom förhöjd kroppstemperatur eller sänkt kroppstemperatur

b5501**Bibehållande av kroppstemperatur**

Funktioner involverade i att bibehålla optimal kroppstemperatur vid temperaturförändringar i omgivningen

Innefattar: tolerans för värme och kyla

b5508**Andra specificerade värmereglerande funktioner****b5509****Värmereglerande funktioner, ospecificerat****b555****Endokrina funktioner**

Funktioner för produktion och reglering av hormonella nivåer i kroppen innefattande cykliska förändringar

Innefattar: hormonbalansfunktioner; förhöjd eller för låg verksamhet i hypofys, sköldkörtel, binjure, bisköldkörtlar, könskörtlar

Utesluter: allmänna ämnesomsättningsfunktioner (b540); funktioner för vatten-, mineral- och elektrolytbalans (b545); värmereglerande funktioner (b550); sexuella funktioner (b640); menstruationsfunktioner (b650)

b5550**Pubertetsfunktioner**

Funktioner i samband med pubertetsdebut och manifestation av primära och sekundära kännetecken för kön

b55500**Kropps- och pubisbehåring**

Funktioner i samband med utveckling av kropps- och pubisbehåring

b55501 Utveckling av bröst och bröstvårta
Funktioner i samband med utvecklingen av bröst och bröstvårtor

b55502 Utveckling av penis, testiklar och pung
Funktioner i samband med utvecklingen av penis, testiklar och pung

b55508 Andra specificerade pubertetsfunktioner

b55509 Pubertetsfunktioner, ospecificerat

b560 Tillväxtfunktioner
Funktioner för att uppnå förväntade milstolpar i den allmänna tillväxten enligt gällande tillväxtkurva

Innefattar: dvärgväxt och gigantism (jätteväxt)

b569 Funktioner som sammanhänger med ämnesomsättning och endokrina system, andra specificerade och ospecificerade

b598 Andra specificerade matsmältnings- och ämnesomsättningsfunktioner och endokrina funktioner

b599 Matsmältnings- och ämnesomsättningsfunktioner och endokrina funktioner, ospecificerat

Kapitel 6

Funktioner i köns- och urinorganen samt reproduktiva funktioner

Detta kapitel handlar om funktioner såsom urinutsöndring och reproduktion innefattande funktioner för sexualitet och fortplantning

Urinfunktioner (b610-b639)

b610**Urinutsöndringsfunktioner**

Funktioner för urinens filtrering och uppsamling

Innefattar: funktioner för filtrering och uppsamling av urin; funktionsnedsättningar såsom njursvikt, anuri (upphävd urinutsöndring), oliguri (minskad urinutsöndring), hydronefros (stockning av urin på grund av nedsättning av eller hinder för urinutsöndring), hypoton urinblåsa och hinder i urinledare

Utesluter: urineringsfunktioner (b620)

b6100**Urinfiltrering**

Funktioner för njurarnas filtrering av urin

b6101**Urinuppsamling**

Funktioner för uppsamling och lagring av urin via urinledare och urinblåsa

b6108**Andra specificerade urinutsöndringsfunktioner****b6109****Urinutsöndringsfunktioner, ospecificerat**

b620**Urineringsfunktioner**

Funktioner för att tömma urin från urinblåsan

Innefattar: funktioner för urinering, urineringsfrekvens, urineringskontinens; funktionsnedsättningar såsom stressinkontinens, urineringsnöd, reflexblåsa, överfyllnad, kontinuerlig inkontinens, läckage, neurogen blåsa, ökad urinutsöndring, kvarhållande av urin, urinträngning

Utesluter: urinutsöndringsfunktioner (b610); förnimmelser förenade med urinfunktioner (b630)

b6200**Urinering**

Funktioner för att tömma urinblåsan

Innefattar: funktionsnedsättningar såsom kvarhållande av urin

b6201**Urineringsfrekvens**

Funktioner för det antal gånger som urinering sker

b6202**Urinkontinens**

Funktioner för att kontrollera urinering

Innefattar: funktionsnedsättningar såsom stressinkontinens, urineringsnöd, reflexblåsa, kontinuerlig eller blandad inkontinens

b6208**Andra specificerade urineringsfunktioner****b6209****Urineringsfunktioner, ospecificerat****b630****Förnimmelser förenade med urinfunktioner**

Förnimmelser såsom brännande känsla vid urinering och trängningskänsla av urineringsnöd

Innefattar: förnimmelser av ofullständig tömning av urin, känsla av fylld blåsa

Utesluter: smärtförnimmelse (b280); urineringsfunktioner (b620)

b639**Urinfunktioner, annat specificerat och ospecificerat**

Genitala och reproduktiva funktioner (b640-b679)**b640****Sexuella funktioner**

Psykiska och fysiska funktioner som hänger samman med sexualakten, innefattande stadierna upphetsning, förstadium, orgasm och post-coital avslappning (avslappning efter orgasm)

Innefattar: funktioner för att ge uttryck åt upphetsning, förstadium, orgasm och post-coital avslappning; funktioner som hänger samman med sexuellt intresse, genomförande, peniserektion, klitoriserektion, ökad vaginal sekretion, onani, ejakulation, orgasm; funktionsnedsättningar såsom impotens, frigiditet, slidkramp (vaginism), för tidig ejakulation, bibehållande av erektion, försenad ejakulation

Utesluter: fortplantningsfunktioner (b660); förnimmelser i samband med genitala och reproduktiva funktioner (b670)

b6400**Funktioner i sexuell upphetsningsfas**

Funktioner rörande sexuellt intresse, lust och upphetsning

b6401**Funktioner i sexuell förberedelsefas**

Funktioner för engagemang inför sexuellt umgänge

b6402**Funktioner i orgasmfas**

Funktioner för att uppnå orgasm

b6403**Funktioner i sexuell avslappningsfas**

Funktioner av tillfredsställelse efter orgasm och åtföljande avslappning

Innefattar: funktionsnedsättning såsom otillfredsställelse med orgasm

b6408**Andra specificerade sexuella funktioner****b6409****Sexuella funktioner, ospecificerat**

b650**Menstruationsfunktioner**

Funktioner i samband med menstruationscykeln innefattande regelbunden menstruation och tömning av menstruationsvätska

Innefattar: funktioner av regelbundenhet och intervall i menstruation, graden av menstruationsblödning, menarche, menopaus; funktionsnedsättningar såsom primärt och sekundärt utebliven menstruation, ökad menstruationsblödning, täta menstruationer, avtagande menstruation och premenstruella besvär

Utesluter: sexuella funktioner (b640); fortplantningsfunktioner (b660); förnimmelser förenade med genitala och reproduktiva funktioner (b670); smärtförnimmelse (b280)

b6500**Regelbundenhet i menstruationscykeln**

Funktioner involverade i menstruationscykelns regelbundenhet

Innefattar: alltför frekvent och alltför sällan förekommande menstruation

b6501**Intervall mellan menstruationer**

Funktioner som hänger samman med tidslängden mellan två menstruationer

b6502**Grad av menstruell blödning**

Funktioner involverade i kvantitet av menstruellt flöde

Innefattar: hypomenorré (alltför litet menstruellt flöde); menorragi, hypermenorré (alltför stort menstruellt flöde)

b6503**Menstruationsstart**

Funktioner relaterade till start av menstruationscykeln

b6508**Andra specificerade menstruationsfunktioner****b6509****Menstruationsfunktioner, ospecificerat**

b660**Fortplantningsfunktioner**

Funktioner i samband med fertilitet, havandeskap, barnafödelse och mjölkproduktion

Innefattar: funktioner för manlig och kvinnlig fertilitet, havandeskap och förlossning samt mjölkutsöndring; funktionsnedsättningar såsom avsaknad av sädesceller, minskad utsöndring av sädesceller, rinnande bröst, avsaknad eller upphörd mjölkutsöndring, låg fertilitet, sterilitet, spontan abort, utomkvedshavandeskap, missfall, litet foster, hydramnios, förtidig förlossning, försenad förlossning

Utesluter: sexuella funktioner (b640); menstruationsfunktioner (b650)

b6600**Funktioner som hänger samman med fertilitet**

Funktioner som hänger samman med förmåga att producera sädesceller eller äggceller för fortplantning

Innefattar: funktionsnedsättningar såsom låg fertilitet, sterilitet

Utesluter: sexuella funktioner (b640)

b6601**Funktioner som hänger samman med havandeskap**

Funktioner som hänger samman med att bli gravid och att vara gravid

b6602**Funktioner som hänger samman med förlossning**

Funktioner som hänger samman med att föda barn

b6603**Mjölkproduktion**

Funktioner som hänger samman med produktion av mjölk och att göra mjölken tillgänglig för barnet

b6608**Andra specificerade fortplantningsfunktioner****b6609****Fortplantningsfunktioner, ospecificerat**

- b670** **Förnimmelser i samband med genitala och reproduktiva funktioner**
Förnimmelser som uppkommer i samband med sexuell upphetsning, under samlag och under menstruationscykel och besläktade genitala eller reproduktiva funktioner
- Innefattar: dyspareuni (smärta och obehag vid samlag), dysmenorré (smärtsamma menstruationer), heta vallningar under menopaus, nattsvettningar under menopaus*
- Utesluter: smärtförnimmelse (b280); förnimmelser i samband med urinfunktioner (b630); sexuella funktioner (b640); menstruationsfunktioner (b650); fortplantningsfunktioner (b660)*
- b6700** **Obehag i samband med samlag**
Förnimmelser i samband med sexuell upphetsning, förberedelse, samlag, orgasm och post-coital avslappning (avslappning efter orgasm)
- b6701** **Obehag i samband med menstruationscykeln**
Förnimmelser involverade vid menstruation, innefattande för- och eftermenstruella faser
- b6702** **Obehag i samband med menstruationscykelns upphörande**
Förnimmelse i samband med menopaus
- Innefattar: blodvallningar och nattliga svettningar under menopausen*
- b6703** **Genitala funktioner**
Funktioner i genitalia som hänger samman med upphetsning
- Utesluter: sexuella funktioner (b640); fortplantningsfunktioner (b660)*
- b6708** **Andra specificerade förnimmelser i samband med genitala och reproduktiva funktioner**
- b6709** **Förnimmelser i samband med genitala och reproduktiva funktioner, ospecificerat**
- b679** **Genitala och reproduktiva funktioner, annat specificerat och ospecificerat**
- b698** **Andra specificerade funktioner i köns- och urinorganen samt reproduktiva funktioner**

b699

**Funktioner i köns- och urinorganen samt reproduktiva funktioner,
ospecificerat**

Kapitel 7

Neuromuskuloskeletal och rörelserelaterade funktioner

Detta kapitel handlar om rörelsesystemets funktioner, inklusive funktioner i leder, skelett, reflexer och muskler

Funktioner i leder och skelett (b710-b729)

b710**Funktioner för rörlighet i leder**

Funktioner för rörelseomfång och smidighet vad avser rörelse i en led

Innefattar: funktioner att röra en enstaka eller flera leder, ryggrad, skuldra, armbåge, handled, höft, knä, fotled, småleder i hand och fot; allmän ledrörlighet; funktionsnedsättningar såsom överrörlighet i leder, stela leder, frusen skuldra, artrit

Utesluter: ledstabilitetsfunktioner (b715); funktioner för kontroll av viljemässiga rörelser (b760)

b7100**Rörlighet i en enstaka led**

Funktioner för rörelseomfång och smidighet vad avser rörelse i en led

b7101**Rörlighet i flera leder**

Funktioner för rörelseomfång och smidighet vad avser rörelse i mer än en led

b7102**Allmän rörlighet i leder**

Funktioner för rörelseomfång och smidighet vad avser rörelse i leder i hela kroppen

b7108**Andra specificerade funktioner för rörlighet i leder****b7109****Funktioner för rörlighet i leder, ospecificerat**

b715**Ledstabilitetsfunktioner**

Funktioner för att upprätthålla stabilitet i leder

Innefattar: stabilitet i enstaka led, i flera leder och i leder i allmänhet; funktionsnedsättningar såsom instabil axelled, dislokation av en led, dislokation av axelled eller höftled

Utesluter: funktioner för rörlighet i leder (b710)

b7150**Stabilitet i en enstaka led**

Funktioner för att upprätthålla stabilitet i en led

b7151**Stabilitet i flera leder**

Funktioner för att upprätthålla stabilitet i mer än en led

b7152**Stabilitet i leder i allmänhet**

Funktioner för att upprätthålla stabilitet i leder i hela kroppen

b7158**Andra specificerade ledstabilitetsfunktioner****b7159****Ledstabilitetsfunktioner, ospecificerat****b720****Funktioner för rörlighet mellan skelettdelar**

Funktioner för graden av och smidigheten i rörlighet mellan specifika ben, såsom skulderbladets rörelser, rörelsen mellan bäckenbenen samt mellan småbenen i hand och fot

Innefattar: funktionsnedsättningar såsom låsning av skulderblad och låsning av bäcken

Utesluter: funktioner för rörlighet i leder (b710)

b7200**Skulderbladets rörlighet**

Funktioner för rörlighet och smidighet vad avser skulderbladet

Innefattar: protraktion och retraktion (framåt- och bakåtföring) samt lateral och medial rotation av skulderbladet

b7201**Bäckenets rörlighet**

Funktioner för rörlighet och ledspel i bäckenet

Innefattar: rotation av bäckenet

- b7202 Rörlighet mellan handlovsbenen**
Funktioner för rörlighet och ledspel mellan småben i handen
- b7203 Rörlighet mellan fotledsbenen**
Funktioner för rörlighet och ledspel mellan småben i foten
- b7208 Andra specificerade funktioner för rörlighet mellan skelettdelar**
- b7209 Funktioner för rörlighet mellan skelettdelar, ospecificerat**

b729 Funktioner i leder och skelett, annat specificerat och ospecificerat

Muskelfunktioner (b730-b749)

- b730 Muskelkraftsfunktioner**
Funktioner vad avser den styrka som genereras vid sammandragning av en muskel eller muskelgrupper
- Innefattar: funktioner som rör styrka i specifika muskler och muskelgrupper; muskler i en extremitet, i ena sidan av kroppen, i nedre kroppshalvan, i alla extremiteter, i bålen och i kroppens alla muskler; funktionsnedsättningar såsom vekhet i de små musklerna i fötter och händer, pares, paralyt, monoplegi, hemiplegi, paraplegi, tetraplegi och akinesi*
- Utesluter: funktioner hos strukturer intill ögat (b215); muskeltonusfunktioner (b735); muskeluthållighetsfunktioner (b740)*
- b7300 Kraft i enskilda muskler och muskelgrupper**
Funktioner vad avser den styrka som genereras genom sammandragning av specifika och enskilda muskler och muskelgrupper
- Innefattar: funktionsnedsättningar såsom svaghet i småmuskler i fötter och händer*
- b7301 Kraft i musklerna i en extremitet**
Funktioner vad avser den styrka som genereras genom sammandragning av muskler och muskelgrupper i arm eller ben
- Innefattar: funktionsnedsättningar som t.ex. monopares och monoplegi*

- b7302 Kraft i musklerna i en sida av kroppen**
Funktioner vad avser den styrka som genereras genom sammandragning av muskler och muskelgrupper i vänster eller höger sida av kroppen
Innefattar: funktionsnedsättningar som t.ex. hemipares och hemiplegi
- b7303 Kraft i musklerna i den nedre kroppshalvan**
Funktioner vad avser den styrka som genereras genom sammandragning av muskler och muskelgrupper i den nedre kroppshalvan
Innefattar: funktionsnedsättningar som t.ex. parapares och paraplegi
- b7304 Kraft i musklerna i samtliga extremiteter**
Funktioner vad avser den styrka som genereras genom sammandragning av muskler och muskelgrupper i alla fyra extremiteterna
Innefattar: funktionsnedsättningar som t.ex. tetrapares och tetraplegi
- b7305 Kraft i bålmuskler**
Funktioner vad avser den styrka som genereras genom sammandragning av muskler och muskelgrupper i bålen
- b7306 Kraft i kroppens samtliga muskler**
Funktioner vad avser den styrka som genereras genom sammandragning av kroppens samtliga muskler och muskelgrupper
Innefattar: funktionsnedsättningar som t.ex. akinetisk mutism (total stumhet och förlust av all viljemässig motorik)
- b7308 Andra specificerade muskelkraftsfunktioner**
- b7309 Muskelkraftsfunktioner, ospecificerat**

b735**Muskeltonusfunktioner**

Funktioner vad avser den spänning som finns i muskler i vila och det motstånd muskler bjuder vid passiva rörelser

Innefattar: funktioner vad avser muskeltonus i enskilda muskler och muskelgrupper, muskler i en extremitet, i ena sidan av kroppen, i nedre kroppshalvan, i alla extremiteter, i bålen och i kroppens samtliga muskler; funktionsnedsättningar som t.ex. minskad muskeltonus, ökad muskeltonus, spasticitet, myotoni, paramyotoni

Utesluter: muskelkraftfunktioner (b730); muskeluthållighetsfunktioner (b740)

b7350**Muskeltonus i enskilda muskler och muskelgrupper**

Funktioner vad avser den spänning som finns i enskilda muskler och muskelgrupper i vila och det motstånd musklerna bjuder vid passiva rörelser

Innefattar: funktionsnedsättningar som vid fokalt dystoni (störning av muskelspänning) t.ex. torticollis (snedhet i nacken)

b7351**Muskeltonus i muskler i en extremitet**

Funktioner vad avser den spänning som finns i vila i muskler och muskelgrupper i en arm eller ett ben och det motstånd musklerna bjuder vid passiva rörelser

Innefattar: funktionsnedsättningar som t.ex. monopares och monoplegi

b7352**Muskeltonus i ena sidan av kroppen**

Funktioner vad avser den spänning som finns i muskler och muskelgrupper i vila i höger eller vänster sida av kroppen och det motstånd musklerna bjuder vid passiva rörelser

Innefattar: funktionsnedsättningar som t.ex. hemipares och hemiplegi

b7353**Muskeltonus i muskler i nedre kroppshalvan**

Funktioner vad avser den spänning som finns i muskler och muskelgrupper i vila i nedre kroppshalvan och det motstånd som musklerna bjuder vid passiva rörelser

Innefattar: funktionsnedsättningar som t.ex. parapares och paraplegi

b7354 Muskeltonus i samtliga extremiteter

Funktioner vad avser den spänning som finns i muskler och muskelgrupper i vila i alla fyra extremiteterna och det motstånd som musklerna bjuder vid passiva rörelser

Innefattar: funktionsnedsättningar som t.ex. tetrapares och tetraplegi

b7355 Muskeltonus i bålmusklerna

Funktioner vad avser den spänning som finns i vila i muskler och muskelgrupper i bålen och det motstånd musklerna bjuder vid passiva rörelser

b7356 Muskeltonus i kroppens samtliga muskler

Funktioner vad avser den spänning som finns i vila i muskler och muskelgrupper i hela kroppen och det motstånd musklerna bjuder vid passiva rörelser

Innefattar: funktionsnedsättningar som t.ex. allmän störning av muskeltonus, Parkinsons sjukdom eller generella pareser och paralyser

b7358 Andra specificerade muskeltonusfunktioner**b7359 Muskeltonusfunktioner, ospecificerat****b740 Muskeluthållighetsfunktioner**

Funktioner vad avser att upprätthålla muskelsammandragning under erforderlig tid

Innefattar: funktioner för att upprätthålla muskelsammandragning i enskilda muskler och muskelgrupper och i kroppens alla muskler; funktionsnedsättningar som t.ex. myasthenia gravis

Utesluter: funktioner relaterade till tolerans för fysiskt arbete (b455); muskelkraftsfunktioner (b730); muskeltonusfunktioner (b735)

b7400 Uthållighet i enskilda muskler

Funktioner vad avser att upprätthålla muskelsammandragning i enskilda muskler under erforderlig tid

- b7401 Uthållighet i muskelgrupper**
Funktioner vad avser att upprätthålla muskelsammandragning i enskilda muskelgrupper under erforderlig tid
Innefattar: funktionsnedsättningar som t.ex. monopares, monoplegi, hemipares och hemiplegi, parapares och paraplegi
- b7402 Uthållighet i kroppens samtliga muskler**
Funktioner vad avser att upprätthålla muskelsammandragning i kroppens samtliga muskler under erforderlig tid
Innefattar: funktionsnedsättningar som t.ex. tetrapares, tetraplegi, allmän paresi och paralyse
- b7408 Andra specificerade muskeluthållighetsfunktioner**
- b7409 Muskeluthållighetsfunktioner, ospecificerat**

b749 Muskelfunktioner, annat specificerat och ospecificerat

Rörelsefunktioner (b750-b789)

- b750 Motoriska reflexfunktioner**
Funktioner för icke viljemässig sammandragning av muskler som utlöses automatiskt genom specifika stimuli
Innefattar: sträckreflex, automatisk lokal ledreflex, reflexer som utlöses genom smärtande stimuli och andra utifrån kommande stimuli; withdrawal-reflex, bicepsreflex, brachioradialisreflex, quadricepsreflex, patellarreflex, akillesreflex; reflexers utveckling (debut och kvarstående)
- b7500 Sträckreflex**
Funktioner för icke viljemässiga sammandragningar i muskler som utlöses automatiskt vid sträckning
- b7501 Reflexer som genereras genom skadliga stimuli**
Funktioner för icke viljemässiga sammandragningar av muskler, som utlöses automatiskt genom smärtande eller andra skadliga stimuli
Innefattar: withdrawal-reflex (undandragandereflex)

- b7502 Reflexer som genereras genom andra utifrån kommande stimuli**
Funktioner för icke viljemässiga sammandragningar av muskler, som utlöses automatiskt genom yttre, icke skadliga, stimuli

Innefattar: sökreflexen

- b7508 Andra specificerade motoriska reflexfunktioner**

- b7509 Motoriska reflexfunktioner, ospecificerat**

b755 Funktioner för icke viljemässiga rörelsereaktioner

Funktioner för icke viljemässiga sammandragningar i stora muskler eller hela kroppen framkallade av kroppsställning, balans och hotande stimuli

Innefattar: funktioner för posturala reaktioner, såsom upprättnings-, jämvikts-, balans- och skyddsreaktioner

Utesluter: motoriska reflexfunktioner (b750)

b760 Funktioner för kontroll av viljemässiga rörelser

Funktioner som rör kontroll över och koordination av viljemässiga rörelser

Innefattar: funktioner för kontroll av viljemässiga isolerade eller sammansatta rörelser; koordination av viljemässiga rörelser; funktioner för belastning på armar eller ben, höger-vänster-koordination, öga-hand-koordination, öga-fot-koordination; funktionsnedsättningar som t.ex. problem som rör motorisk kontroll och koordination, såsom klumpighet och dysdiadokokinesi (bristande förmåga att växla mellan antagonistiska rörelser)

Utesluter: muskelkraftfunktioner (b730); funktioner för icke viljemässiga rörelser (b765); gångmönster (b770)

- b7600 Kontroll av isolerade viljemässiga rörelser**
Funktioner vad avser kontroll och koordination av enkla eller isolerade viljemässiga rörelser

- b7601 Kontroll av sammansatta viljemässiga rörelser**
Funktioner vad avser kontroll och koordination av sammansatta viljemässiga rörelser

- b7602 Koordination av viljemässiga rörelser**
Funktioner vad avser koordination av isolerade och sammansatta viljemässiga rörelser, såsom att utföra rörelser i en ordnad kombination
Innefattar: höger-vänster-koordination; koordination av rörelser som styrs av synen, såsom öga-hand-koordination och öga-fot-koordination; funktionsnedsättningar som t.ex. dysdiadokokinesi (nedsatt förmåga att växla mellan antagonistiska rörelser)
- b7603 Stödfunktioner i arm eller ben**
Funktioner för kontroll och koordination vad avser viljemässiga rörelser vid belastning av kroppsvikten på armarna (armbågar eller händer) eller på benen (knän eller fötter)
- b7608 Andra specificerade funktioner för kontroll av viljemässiga rörelser**
- b7609 Funktioner för kontroll av viljemässiga rörelser, ospecificerat**
- b761 Spontana rörelser**
Funktioner som hör samman med frekvens, smidighet och komplexitet vad gäller massrörelser och rörelser av enskilda kroppsdelar såsom spädbarnets spontana rörelser
- b7610 Generella rörelser**
Repertoar och kvalitet av åldersspecifika generella spontana rörelser, såsom "slingrande" och "rastlösa" rörelser tidigt i livet
- b7611 Specifika spontana rörelser**
Repertoar och kvalitet av andra spontana rörelser som normalt förekommer under de första månaderna, såsom arm- och benrörelser mot mittlinjen, fingerrörelser och sparkar
- b7618 Andra specificerade spontana rörelser**
- b7619 Spontana rörelser, ospecificerat**

b765**Funktioner för icke viljemässiga rörelser**

Funktioner för oavsiktliga, icke viljemässiga eller delvis målinriktade sammandragningar av en muskel eller muskelgrupp

Innefattar: icke viljemässiga sammandragningar av muskler; funktionsnedsättningar som t.ex. tremor (darrningar), tics (ryckningar), manér, motorisk perseveration (tvångsmässiga rörelser), chorea (danssjuka), atetos (återkommande ofrivilliga rörelser), vokala tics, dystoniska rörelser, dyskinesi (rörelsesvårigheter)

Utesluter: funktioner för kontroll av viljemässiga rörelser (b760); gångmönster (b770)

b7650**Ofrivilliga muskelsammandragningar**

Funktioner för oavsiktliga, icke eller endast delvis målinriktade ofrivilliga sammandragningar av en muskel eller muskelgrupp, såsom tecken på psykisk funktionsstörning

Innefattar: funktionsnedsättningar som t.ex. koreatiska och atetoida rörelser; sömnrelaterade rörelsestörningar

b7651**Tremor**

Funktioner vad avser alternerande sammandragning och avslappning av muskler kring en led, som yttrar sig som darrning

b7652**Tics och manér**

Funktioner vad avser upprepade, icke målinriktade och icke viljemässiga sammandragningar av muskler

Innefattar: funktionsnedsättningar som t.ex. vokala tics, koprolali (tvångsmässigt uttalande av oanständiga ord), bruxism (tandgnissling)

b7653**Stereotypier och motoriska perseverationer**

Funktioner vad avser spontana, icke målinriktade rörelser såsom gungning av kroppen eller nickning och vridning av huvudet

b7658**Andra specificerade funktioner för icke viljemässiga rörelser****b7659****Funktioner för icke viljemässiga rörelser, ospecificerat**

b770**Gångmönster**

Funktioner för rörelsemönster vid gång och löpning eller andra rörelser med hela kroppen

Innefattar: gångmönster och löpmönster; funktionsnedsättningar som t.ex. spastisk gång, hemiplegisk gång, paraplegisk gång, asymmetrisk gång, hálta, stelt gångmönster

Utesluter: muskelkraftsfunktioner (b730); muskeltonusfunktioner (b735); funktioner för kontroll av viljemässiga rörelser (b760); funktioner för icke viljemässiga rörelser (b765)

b780**Förnimmelser vad avser muskler och rörelsefunktioner**

Förnimmelser som hänger samman med kroppens muskler och muskelgrupper och deras rörelser

Innefattar: förnimmelser av muskelstelhet och muskelstramhet, muskelspasm eller sammandragning av muskler samt tyngdkänsla i musklerna

Utesluter: smärtförnimmelse (b280)

b7800**Förnimmelse av muskelstelhet**

Förnimmelse av stramhet eller stelhet i musklerna

b7801**Förnimmelse av muskelspasm**

Förnimmelser av ofrivillig sammandragning av en muskel eller muskelgrupp

b7808**Andra specificerade förnimmelser vad avser muskler och rörelsefunktioner****b7809****Förnimmelser vad avser muskler och rörelsefunktioner, ospecificerat****b789****Rörelsefunktioner, annat specificerat och ospecificerat****b798****Andra specificerade neuromuskuloskeletala och rörelserelaterade funktioner****b799****Neuromuskuloskeletala och rörelserelaterade funktioner, ospecificerat**

Kapitel 8

Funktioner i huden och därmed relaterade strukturer

Detta kapitel handlar om funktioner i hud, naglar och hår

Funktioner i huden (b810-b849)

b810

Hudens skyddsfunktioner

Hudens funktioner för att skydda kroppen från fysiska, kemiska och biologiska hot

Innefattar: funktioner för skydd mot solen och annan strålning, ljuskänslighet, pigmentering, hudkvalitet, isolerande hudfunktion, bildande av valkar, tilltagande förhårdning; funktionsnedsättningar som t.ex. sprucken hud, sårnader, liggsår, trycksår, hudförtunning

Utesluter: hudens läkande funktioner (b820); andra hudfunktioner (b830)

b820

Hudens läkande funktioner

Hudens funktioner för att läka sprickor och andra hudskador

Innefattar: funktioner för att bilda sårskorpa, att läka, bilda ärr; bilda blåmärken och keloid (abnorm ärrbildning)

Utesluter: hudens skyddsfunktioner (b810); andra hudfunktioner (b830)

b830

Andra hudfunktioner

Andra funktioner i huden än att skydda och läka som t.ex. att kyla och att svettas

Innefattar: svettningssfunktioner, körtelbetingade hudfunktioner och kroppslukt

Utesluter: hudens skyddsfunktioner (b810); hudens läkande funktioner (b820)

b840

Förnimmelser som hänger samman med huden

Förnimmelser som hänger samman med huden såsom klåda, brännande känsla och krypningar

Innefattar: funktionsnedsättningar som t.ex. nålsticks känsla, krypningsförnimmelse

Utesluter: smärtförnimmelse (b280)

b849 Hudfunktioner, annat specificerat och ospecificerat***Funktioner i hår och naglar (b850-b869)*****b850 Hårfunktioner**

Hårets funktioner, såsom skydd, färg och utseende

Innefattar: funktioner för hårväxt, hårfärg, hårlokalisering; funktionsnedsättningar som t.ex. hårförlust, håravfall

b860 Funktioner i naglar

Naglarnas funktioner, såsom för skydd, för att riva och klia, samt för utseende

Innefattar: nageltillväxt och nagelfärg, nagelkvalitet

b869 Funktioner i hår och naglar, annat specificerat och ospecificerat**b898 Andra specificerade funktioner i huden och därmed relaterade strukturer****b899 Funktioner i huden och därmed relaterade strukturer, ospecificerat**

KROPPSSTRUKTURER

Definitioner:

Kroppsstrukturer (Body Structures) är kroppens anatomiska delar såsom organ, lemmar och deras komponenter

Strukturavvikelser (Impairments) är problem i struktur i form av en påvisbar avvikelse eller förlust

Under uppväxten kan strukturavvikelser också ta sig uttryck i form av fördröjd eller långsam utveckling av kroppsstrukturer.

Bedömningsfaktorer

Första bedömningsfaktorn är en generisk bedömningsfaktor med negativ skala som används för att visa graden eller storleken av en strukturavvikelse:

xxx.0	INGEN strukturavvikelse	(ingen, frånvarande, försumbar,...)	0–4 %
xxx.1	LÄTT strukturavvikelse	(lätt, låg,...)	5–24 %
xxx.2	MÅTTLIG strukturavvikelse	(medel, ganska stor,...)	25–49 %
xxx.3	SVÅR strukturavvikelse	(grav, hög, stor, extrem,...)	50–95 %
xxx.4	TOTAL strukturavvikelse	(fulständig,...)	96–100 %
xxx.8	ej specificerat		
xxx.9	ej tillämbart		

Breda procenttalsområden har angivits för de fall där det finns tillgång till kalibrerade bedömningsinstrument eller andra standarder för att kvantifiera en kroppsstrukturens avvikelse. När man anger ”ingen strukturavvikelse” eller ”total strukturavvikelse” kan dock ett fel på upp till 5 procent föreligga. ”Måttlig strukturavvikelse” avser en strukturavvikelse på upp till hälften av den totala strukturavvikelsen. Procenttalen måste kalibreras inom olika domäner med populationsstandarder på percentilnivå som referens. För att kunna använda denna kvantifiering på ett allmängiltigt sätt måste bedömningsmetoder utvecklas genom forskning.

Andra bedömningsfaktorn används för att visa arten av respektive kroppsstrukturens förändring:

0	ingen strukturförändring
1	total avsaknad
2	partiell avsaknad
3	en extra del
4	onormal storlek
5	bristande sammansättning
6	felställning
7	kvalitativa strukturförändringar innefattande vätskeansamling
8	ej specificerat
9	ej tillämbart

En tredje bedömningsfaktor föreslås bli utvecklad för att visa lokalisering:

- 0 mer än ett område
- 1 höger
- 2 vänster
- 3 båda sidor
- 4 framsida
- 5 baksida
- 6 proximal
- 7 distal
- 8 ej specificerat
- 9 ej tillämbart

För vidare förklaring hänvisas till kodningsanvisningar för ICF i Bilaga 2.

Kapitel 1

Strukturer i nervsystemet

s110

Struktur i hjärnan

s1100 Struktur i hjärnbarkens lober

s11000 Pannlob

s11001 Tinninglob

s11002 Hjässlob

s11003 Nacklob

s11008 Annan specificerad struktur i hjärnbarkens lober

s11009 Struktur i hjärnbarkens lober, ospecificerat

s1101 Struktur i centrala hjärnan

s1102 Struktur i mellanhjärnan

s1103 Basala ganglier och därmed relaterade strukturer

s1104 Struktur i lillhjärnan

s1105 Struktur i hjärnstammen

s11050 Förlängda märgen

s11051 Hjärnbryggan (pons)

s11058 Annan specificerad hjärnstamsstruktur

- s11059 Hjärnstamsstruktur, ospecificerat**
- s1106 Struktur i kranialnerver**
- s1107 Struktur i vita substansen**
 - s11070 Corpus callosum (hjärnbalken)**
 - s11078 Annan specificerad struktur i vita substansen**
 - s11079 Struktur i vita substansen, ospecificerat**
- s1108 Annan specificerad struktur i hjärnan**
- s1109 Struktur i hjärnan, ospecificerat**
- s120 Ryggmärgen och därmed relaterade strukturer**
 - s1200 Struktur i ryggmärgen**
 - s12000 Ryggmärgens halsdel**
 - s12001 Ryggmärgens bröstdel**
 - s12002 Ryggmärgens lumbosakraldel**
 - s12003 Cauda equina**
 - s12008 Annan specificerad ryggmärgsstruktur**
 - s12009 Ryggmärgsstruktur, ospecificerat**
 - s1201 Spinalnerver (ryggmärgsnerver)**
 - s1208 Annan specificerad struktur i ryggmärg och därmed relaterade strukturer**

s1209 **Struktur i ryggmärg och därmed relaterade strukturer,
ospecificerat**

s130 **Struktur i hjärnhinnor**

s140 **Struktur i sympatiska nervsystemet**

s150 **Struktur i parasympatiska nervsystemet**

s198 **Andra specificerade strukturer i nervsystemet**

s199 **Strukturer i nervsystemet, ospecificerat**

Kapitel 2**Ögat, örat och därmed relaterade strukturer****s210** **Struktur i ögonhåla****s220** **Struktur i ögonglob**

s2200 Bindehinna, senhinna, åderhinna

s2201 Hornhinna

s2202 Regnbågshinna (iris)

s2203 Näthinna

s2204 Lins

s2205 Glaskropp

s2208 Annan specificerad ögonglobsstruktur

s2209 Ögonglobsstruktur, ospecificerat

s230 **Struktur i ögats omgivning**

s2300 Tårkörtel och därmed relaterade strukturer

s2301 Ögonlock

s2302 Ögonbryn

s2303 Yttre ögonmuskler

s2308 Annan specificerad struktur i ögats omgivning

s2309 **Struktur i ögats omgivning, ospecificerat**

s240 **Struktur i yttreörat**

s250 **Struktur i mellanörat**

s2500 **Trumhinna**

s2501 **Örontrumpet**

s2502 **Hörselben**

s2508 **Annan specificerad struktur i mellanörat**

s2509 **Struktur i mellanörat, ospecificerat**

s260 **Struktur i innerörat**

s2600 **Cochlea (snäcka)**

s2601 **Labyrint**

s2602 **Båggångar**

s2603 **Inre hörselgång**

s2608 **Annan specificerad struktur i innerörat**

s2609 **Struktur i innerörat, ospecificerat**

s298 **Andra specificerade strukturer i ögat, örat och därmed relaterade strukturer**

s299 **Ögat, örat och därmed relaterade strukturer, ospecificerat**

Kapitel 3

Strukturer involverade i röst och tal

s310 Struktur i näsan

s3100 Ytternäsa

s3101 Nässkiljevägg

s3102 Näshålor

s3108 Annan specificerad struktur i näsan

s3109 Struktur i näsan, ospecificerat

s320 Struktur i munnen

s3200 Tänder

s32000 Primär tanduppsättning - mjölkttänder

s32001 Permanent tanduppsättning

s32008 Annan specificerad tandstruktur

s32009 Tandstruktur, ospecificerat

s3201 Tandkött

s3202 Gommens struktur

s32020 Hårda gommen

s32021 Mjuka gommen

s3203 Tunga

s3204 Struktur i läpp

s32040 Överläpp

s32041 Underläpp

s3205 Filtrum (näs-läpp fåran)

s3208 Annan specificerad munstruktur

s3209 Munstruktur, ospecificerat

s330 Struktur i svalget

s3300 Nasofarynx (övergången mellan näshålan och svalget)

s3301 Orofarynx (övergången mellan munhålan och svalget)

s3308 Annan specificerad struktur i svalget

s3309 Struktur i svalget, ospecificerat

s340 Struktur i struphuvudet

s3400 Stämband

s3408 Annan specificerad struktur i struphuvudet

s3409 Struktur i struphuvudet, ospecificerat

s398 Andra specificerade strukturer involverade i röst och tal

s399 Strukturer involverad i röst och tal, ospecificerat

Kapitel 4**Strukturer i hjärt-kärlsystemet, immunologiska systemet och andningssystemet****s410** **Struktur i hjärt-kärlsystemet****s4100** **Hjärta****s41000** **Förmak****s41001** **Kammare****s41008** **Annan specificerad struktur i hjärtat****s41009** **Struktur i hjärtat, ospecificerat****s4101** **Artärer****s4102** **Vener****s4103** **Kapillärer****s4108** **Annan specificerad struktur i hjärt-kärlsystemet****s4109** **Struktur i hjärt-kärlsystemet, ospecificerat****s420** **Struktur i immunsystemet****s4200** **Lymfkärl****s4201** **Lymfknutor****s4202** **Thymus (bräss)**

- s4203 Mjälte
- s4204 Benmärg
- s4208 Annan specificerad struktur i immunsystemet
- s4209 Struktur i immunsystemet, ospecificerat

s430 Struktur i andningssystemet

- s4300 Luftstrupe
- s4301 Lungor
 - s43010 Bronkträd
 - s43011 Lungblåsor (alveoler)
 - s43018 Annan specificerad struktur i lungor
 - s43019 Struktur i lungor, ospecificerat
- s4302 Bröstkorg
- s4303 Andningsmuskler
 - s43030 Revbensmuskler
 - s43031 Diafragma (mellangärdesmuskeln)
 - s43038 Annan specificerad andningsmuskel
 - s43039 Andningsmuskel, ospecificerat
- s4308 Annan specificerad struktur i andningssystemet

s4309 **Struktur i andningssystemet, ospecificerat**

s498 **Andra specificerade strukturer i hjärt-kärlsystemet, immunologiska systemet och andningssystemet**

s499 **Strukturer i hjärt-kärlsystemet, immunologiska systemet och andningssystemet, ospecificerat**

Kapitel 5**Strukturer som sammanhänger med matsmältnings-
och ämnesomsättningssystemen samt endokrina
systemet**

s510 Struktur i spottkörtlar

s520 Struktur i matstrupen

s530 Struktur i magsäcken

s540 Struktur i tarm

s5400 Tunntarm

s5401 Tjocktarm

s5408 Annan specificerad struktur i tarm

s5409 Struktur i tarm, ospecificerat

s550 Struktur i bukspottkörteln

s560 Struktur i levern

s570 Struktur i gallblåsan och gallgångar

s580 Struktur i endokrina körtlar

s5800 Hypofys

s5801 Sköldkörtel

s5802 Bisköldkörtel

s5803 Binjure

s5808 Annan specificerad struktur i endokrina körtlar

s5809 Struktur i endokrina körtlar, ospecificerat

**s598 Andra specificerade strukturer som sammanhänger med
matsmältnings- och ämnesomsättningssystemen samt endokrina
systemet**

**s599 Strukturer som sammanhänger med matsmältnings- och
ämnesomsättningssystemen samt endokrina systemet, ospecificerat**

Kapitel 6**Strukturer som sammanhänger med köns- och urinorganens system****s610** **Struktur i urinorgan**

s6100 Njure

s6101 Urinledare

s6102 Urinblåsa

s6103 Urinrör

s6108 Annan specificerad struktur i urinsystemet

s6109 Struktur i urinsystemet, ospecificerat

s620 **Struktur i bäckenbotten****s630** **Struktur i könsorgansystemet**

s6300 Äggstockar

s6301 Livmoder

s63010 Livmoderkropp

s63011 Livmoderhals

s63012 Äggledare

s63018 Annan specificerad struktur i livmodern

- s63019** **Struktur i livmodern, ospecificerat**
- s6302** **Bröst och bröstvårta**
- s6303** **Slida och yttre könsorgan**
 - s63030** **Klitoris**
 - s63031** **Yttre blygdläppar**
 - s63032** **Inre blygdläppar**
 - s63033** **Slidgången**
- s6304** **Testiklar och pung**
- s6305** **Penis**
 - s63050** **Penis ollon**
 - s63051** **Penis skaft**
 - s63058** **Annan specificerad struktur i penis**
 - s63059** **Struktur i penis, ospecificerat**
- s6306** **Prostata**
- s6308** **Annan specificerad struktur i könsorgansystemet**
- s6309** **Struktur i könsorgansystemet, ospecificerat**

s698 **Andra specificerade strukturer som sammanhänger med köns- och urinorganens system**

s699 **Strukturer som sammanhänger med köns- och urinorganens system, ospecificerat**

Kapitel 7**Strukturer som sammanhänger med rörelse****s710** **Struktur i huvud och halsregion****s7100** **Skallben****s71000** **Suturer****s71001** **Fontaneller****s71008** **Andra specificerade skallben****s71009** **Skallben, ospecificerat****s7101** **Ansiktsben****s7102** **Ben i halsregion****s7103** **Leder i huvud och halsregion****s7104** **Muskler i huvud och halsregion****s7105** **Ledband och muskelhinnor i huvud och halsregion****s7108** **Annan specificerad struktur i huvud och halsregion****s7109** **Struktur i huvud och halsregion, ospecificerat****s720** **Struktur i skulderregion****s7200** **Ben i skulderregion****s7201** **Leder i skulderregion**

- s7202 Muskler i skulderregion
- s7203 Ledband och muskelhinnor i skulderregion
- s7208 Annan specificerad struktur i skulderregion
- s7209 Struktur i skulderregion, ospecificerat

s730 Struktur i övre extremitet

- s7300 Överarm
 - s73000 Överarmsben
 - s73001 Armbågsled
 - s73002 Överarmsmuskler
 - s73003 Ledband och muskelhinnor i överarm
 - s73008 Annan specificerad struktur i överarm
 - s73009 Struktur i överarm, ospecificerat
- s7301 Underarm
 - s73010 Underarmsben
 - s73011 Handled
 - s73012 Underarmsmuskler
 - s73013 Ledband och muskelhinnor i underarm
 - s73018 Annan specificerad struktur i underarm

s73019 Struktur i underarm, ospecificerat

s7302 Hand

s73020 Ben i hand

s73021 Leder i hand och fingrar

s73022 Muskler i hand

s73023 Ledband och muskelhinnor i hand

s73028 Annan specificerad struktur i hand

s73029 Struktur i hand, ospecificerat

s7308 Annan specificerad struktur i övre extremitet

s7309 Struktur i övre extremitet, ospecificerat

s740 Struktur i bäckenregion

s7400 Ben i bäckenregion

s7401 Leder i bäckenregion

s7402 Muskler i bäckenregion

s7403 Ledband och muskelhinnor i bäckenregion

s7408 Annan specificerad struktur i bäckenregion

s7409 Struktur i bäckenregion, ospecificerat

s750 **Struktur i nedre extremitet****s7500** **Lår****s75000** **Ben i lår****s75001** **Höftled****s75002** **Muskler i lår****s75003** **Ledband och muskelhinnor i lår****s75008** **Annan specificerad struktur i lår****s75009** **Struktur i lår, ospecificerat****s7501** **Underben****s75010** **Ben i underben****s75011** **Knäled****s75012** **Muskler i underben****s75013** **Ledband och muskelhinnor i underben****s75018** **Annan specificerad struktur i underben****s75019** **Struktur i underben, ospecificerat****s7502** **Fotled och fot****s75020** **Ben i fotled och fot****s75021** **Fotled och leder i fot och tår**

- s75022 **Muskler i fotled och fot**
- s75023 **Ledband och muskelhinnor i fotled och fot**
- s75028 **Annan specificerad struktur i fotled och fot**
- s75029 **Struktur i fotled och fot, ospecificerat**
- s7508 **Annan specificerad struktur i nedre extremitet**
- s7509 **Struktur i nedre extremitet, ospecificerat**

s760 Struktur i bål

- s7600 **Ryggrad**
 - s76000 **Halskotpelare**
 - s76001 **Bröstkotpelare**
 - s76002 **Ländkotpelare**
 - s76003 **Korsben**
 - s76004 **Svansben**
 - s76008 **Annan specificerad struktur i ryggraden**
 - s76009 **Struktur i ryggraden, ospecificerat**
- s7601 **Bålmuskler**
- s7602 **Ledband och muskelhinnor i bål**
- s7608 **Annan specificerad struktur i bål**

s7609 **Struktur i bål, ospecificerat**

s770 **Övrig muskuloskeletal struktur som sammanhänger med rörelse**

s7700 **Ben**

s7701 **Leder**

s7702 **Muskler**

s7703 **Extraartikulära ledband, muskelhinnor, extramuskulära senhinnor, retinakel, skiljeväggar och slemsäckar, ospecificerat**

s7708 **Annan specificerad muskuloskeletal struktur som sammanhänger med rörelse**

s7709 **Muskuloskeletal struktur som sammanhänger med rörelse, ospecificerat**

s798 **Andra specificerade strukturer som sammanhänger med rörelse**

s799 **Strukturer som sammanhänger med rörelse, ospecificerat**

Kapitel 8***Hud och därmed sammanhängande strukturer*****s810** **Struktur i hudområde**

- s8100 Hud på huvudet och i halsregion
- s8101 Hud i skulderregion
- s8102 Hud på övre extremitet
- s8103 Hud i bäckenregion
- s8104 Hud på nedre extremitet
- s8105 Hud på bål och rygg
- s8108 Annan specificerad struktur i hudområde
- s8109 Struktur i hudområde, ospecificerat

s820 **Struktur i hudkörtlar**

- s8200 Svettkörtlar
- s8201 Talgkörtlar
- s8208 Annan specificerad struktur i hudkörtlar
- s8209 Struktur i hudkörtlar, ospecificerat

s830 **Struktur i naglar**

- s8300 Fingernaglar

s8301 **Tånaglar**

s8308 **Annan specificerad struktur i naglar**

s8309 **Struktur i naglar, ospecificerat**

s840 **Struktur i hår**

s8400 **Kroppshår**

s8401 **Ansiktshår**

s8402 **Hår i armhålan (axillen)**

s8403 **Pubishår**

s8408 **Annan specificerad struktur i hår**

s8409 **Struktur i hår, ospecificerat**

s898 **Andra specificerade strukturer i hud och därmed sammanhängande strukturer**

s899 **Hud och därmed sammanhängande strukturer, ospecificerat**

AKTIVITETER OCH DELAKTIGHET

Definitioner:

Aktivitet (Activity) är en persons genomförande av en uppgift eller handling

Aktivitetsbegränsning (Activity limitation) är svårigheter som en person kan ha vid genomförande av aktiviteter

Delaktighet (Participation) är engagemang i en livssituation

Delaktighetsinskränkning (Participation restriction) är problem som en person kan uppleva i engagemanget i livssituationer

Under uppväxten kan begränsningar och inskränkningar också ta sig uttryck i form av försenad eller långsam utveckling av aktiviteter och delaktighet.

Bedömningsfaktorer

Domänerna för aktivitets- och delaktighetskomponenten presenteras i en enda lista som täcker hela omfånget av livsområden från grundläggande lärande och observation till sammansatta områden såsom sociala uppgifter. Denna komponent kan användas både för att beteckna ”aktiviteter” (a) eller ”delaktighet” (p) eller båda.

De två bedömningsfaktorerna för aktivitets- och delaktighetskomponenten är bedömning av *genomförande* och bedömning av *kapacitet*. Bedömningsfaktorn för genomförande beskriver vad en person gör i sin aktuella omgivning. Eftersom den aktuella omgivningen för in ett samhälleligt sammanhang, kan genomförande bedömt med denna bedömningsfaktor också uppfattas som ”engagemang i en livssituation” eller ”upplevd erfarenhet” av personer i det aktuella sammanhang som de lever i. Detta sammanhang innefattar omgivningsfaktorer, dvs. alla aspekter av den fysiska, sociala och attitydmässiga världen, vilka kan kodas genom användning av omgivningsfaktorer.

Bedömningsfaktorn för kapacitet beskriver en persons förmåga att utföra en uppgift eller handling. Denna bedömningsfaktor identifierar den högsta möjliga funktionsnivå som en person kan uppnå inom en given domän vid ett givet tillfälle. Kapacitet mäts i en enhetlig eller standardiserad omgivning och återger sålunda personens omgivningsanpassade förmåga. Omgivningsfaktorerna kan användas för att beskriva egenskaperna i denna enhetliga eller standardiserade omgivning.

Både kapacitets- och genomförandebedömningar kan göras för såväl med som utan hjälpmedel eller personligt stöd och i enlighet med nedanstående skala:

xxx.0	INGEN svårighet	(ingen, frånvarande, försumbar,...)	0–4 %
xxx.1	LÄTT svårighet	(lätt, låg,...)	5–24 %
xxx.2	MÅTTLIG svårighet	(medel, ganska stor,...)	25–49 %
xxx.3	STOR svårighet	(grav, hög, stor, extrem,...)	50–95 %
xxx.4	TOTAL svårighet	(fullständig,...)	96–100 %
xxx.8	ej specificerat		
xxx.9	ej tillämbart		

Breda procenttalsområden har angivits för de fall där det finns tillgång till kalibrerade bedömningsinstrument eller andra standarder för att kvantifiera genomförandeproblem och kapacitetsbegränsning. När man anger ”inget genomförandeproblem” eller ”totalt genomförandeproblem” kan dock ett fel på upp till 5 procent föreligga. ”Måttligt genomförandeproblem” avser ett genomförandeproblem på upp till hälften av ett totalt genomförandeproblem. Procenttalen måste kalibreras inom olika domäner med populationsstandarder på percentilnivå som referens. För att kunna använda denna kvantifiering på ett allmängiltigt sätt måste bedömningsmetoder utvecklas genom forskning.

För vidare förklaring hänvisas till kodningsanvisningar för ICF i Bilaga 2.

Kapitel 1

Lärande och att tillämpa kunskap

Detta kapitel handlar om lärande, tillämpning av kunskap som är inlärd, tänkande, problemlösning och beslutsfattande

Målinriktade sinnesupplevelser (d110-d129)

d110**Att betrakta**

Att avsiktligt använda synen för att uppfatta visuella stimuli såsom att följa ett föremål med blicken, titta på människor, titta på ett sportevenemang, på en person eller på barn som leker

d115**Att lyssna**

Att avsiktligt använda hörseln för att uppfatta auditiva stimuli, såsom att lyssna på radio, mänskligt tal, musik, en föreläsning eller en historia som en annan person berättar

d120**Annat målinriktat utnyttjande av sinnesintryck**

Att avsiktligt använda kroppens övriga grundläggande sinnen för att uppfatta stimuli såsom att beröra föremål och känna ytstruktur, smaka på sötsaker eller lukta på blommor

d1200**Att undersöka med munnen**

Att utforska föremål med munnen eller läpparna

d1201**Att undersöka med känseln**

Att utforska föremål genom att känna på dem med händer, fingrar eller andra kroppsdelar

d1202**Att lukta**

Att utforska föremål genom att föra dem till näsan eller föra näsan till föremålet

d1203**Att smaka**

Att utforska smaken på mat eller dryck genom att bita, tugga, suga

d129**Målinriktade sinnesupplevelser, annat specificerat och ospecificerat**

Grundläggande lärande (d130-d159)**d130****Att härma**

Att imitera eller härma som grundläggande komponent i lärandeprocessen såsom att efterlikna eller upprepa ett ansiktsuttryck, en gest, ett ljud, eller bokstäverna i alfabetet

Innefattar: omedelbar imitation av en handling eller ett beteende

d131**Att lära genom att använda föremål**

Att lära genom att utföra enkla handlingar med ett enda föremål, två eller flera föremål, symbolisk lek eller låtsaslek, såsom att slå till föremål, banka med klossar, leka med dockor eller bilar

d1310**Att lära genom att använda ett enda föremål**

Att utföra enkla handlingar med ett enda föremål eller en leksak genom att manipulera, banka, flytta, släppa etc.

d1311**Att lära genom att använda två eller flera föremål samtidigt**

Att utföra enkla handlingar med två eller flera föremål, leksaker eller annat material utan att beakta det som kännetecknar föremålen, leksakerna eller materialet

d1312**Att lära genom att använda två eller flera föremål samtidigt och på det sätt som de är avsedda att användas**

Att genomföra handlingar med två eller flera föremål, leksaker eller annat material och beakta sakernas särskilda kännetecken, t.ex. sätta lock på en låda, kopp på ett fat

d1313**Att lära genom symbolisk lek**

Att använda föremål, leksaker eller annat material symboliskt, t.ex. mata eller klä på ett leksaksdjur eller en docka

d1314**Att lära genom låtsaslek**

Att genomföra handlingar där man fantiserar, låter ett föremål föreställa något annat eller använder kroppsuttryck för att föreställa en situation eller händelse, t.ex. låtsas att en träbit är en bil eller att en tygbit är en docka

d1318**Att lära genom att använda föremål, annat specificerat**

d1319 Att lära genom handlingar med föremål, ospecificerat**d132 Att tillägna sig information**

Att ta reda på fakta om personer, saker och händelser såsom att fråga varför, vad, var och hur, att fråga efter namn

Utesluter: att tillägna sig begrepp (d137); att förvärva färdigheter (d155)

d133 Att tillägna sig språk

Att utveckla förmågan att benämna personer, föremål, händelser, känslor med ord, symboler, fraser och meningar

Utesluter: att tillägna sig flera språk (d134); Kapitel 3 Kommunikation

d1330 Att lära sig enkla ord eller meningsfulla symboler

Att lära sig ord eller meningsfulla symboler såsom grafiska eller manuella tecken eller symboler

d1331 Att kombinera ord till fraser

Att lära sig att kombinera ord till fraser

d1332 Att lära sig syntax

Att lära sig producera grammatiskt riktiga meningar eller sekvenser av meningar

d1338 Att tillägna sig språket, annat specificerat**d1339 Att tillägna sig språk, ospecificerat****d134 Att tillägna sig flera språk**

Att utveckla förmåga att benämna personer, föremål, händelser, känslor med ord, symboler, fraser och meningar på ett annat språk eller med tecken

Utesluter: att tillägna sig språk (d133); Kapitel 3 Kommunikation

d135 Att repetera

Att upprepa en följd av händelser eller symboler som grundläggande komponent i lärandeprocessen, såsom att räkna med tiotal, att göra rörelser till en rimmad vers eller recitera en dikt

Innefattar: fördröjd imitation av en handling eller ett beteende

d137**Att tillägna sig begrepp**

Att utveckla förmåga att förstå och använda grundläggande och komplexa begrepp som för det som kännetecknar saker, personer eller händelser

d1370**Att tillägna sig grundläggande begrepp**

Att lära sig att använda grundläggande begrepp såsom storlek, form, antal, längd, likhet och motsats

d1371**Att tillägna sig komplexa begrepp**

Att lära sig att använda komplexa begrepp såsom klassifikation, gruppering, motsats, ordningsföljd

d1378**Att tillägna sig grundläggande begrepp, annat specificerat****d1379****Att tillägna sig grundläggande begrepp, ospecificerat****d140****Att lära sig läsa**

Att utveckla förmågan att på ett flytande och korrekt sätt läsa skriftligt material, inklusive punktskrift och andra symboler, såsom att känna igen tecken och bokstäver, att uttala skrivna ord med korrekt uttal och förstå skrivna ord och uttryck

d1400**Att tillägna sig förmågan att känna igen symboler, inkl. figurer, ikoner, tecken, bokstäver och ord**

Att lära sig grundläggande färdigheter för att tolka symboler innefattande figurer, ikoner, bokstäver, skrivtecken och ord

d1401**Att tillägna sig förmågan att uttala skrivna ord**

Att lära sig grundläggande färdigheter för att uttala bokstäver, symboler och ord

d1402**Att tillägna sig förmågan att förstå skrivna ord och fraser**

Att lära sig grundläggande färdigheter för att förstå meningen i skrivna ord och texter

d1408**Att lära sig läsa, annat specificerat****d1409****Att lära sig läsa, ospecificerat**

d145**Att lära sig skriva**

Att utveckla förmågan att framställa symboler (inklusive punktskrift och andra symboler) som representerar ljud, ord eller fraser för att uttrycka mening, såsom att stava och att använda korrekt grammatik på ett effektivt sätt

d1450**Att tillägna sig förmågan att använda redskap för att skriva**

Att lära sig grundläggande färdigheter för att skriva ned symboler eller bokstäver såsom att hålla en penna, krita eller pensel, nedteckna ett tecken eller en symbol på ett papper, använda brailleskrivare, tangentbord eller kringutrustning till dator

d1451**Att tillägna sig förmågan att skriva symboler, skrivtecken och bokstäver**

Att lära sig grundläggande färdigheter för att överföra ett ljud eller morfem till en symbol eller skrivtecken

d1452**Att tillägna sig förmågan att skriva ord och fraser**

Att lära sig grundläggande färdigheter för att överföra uttalade ord eller idéer till skrivna ord eller fraser

d1458**Att lära sig skriva, annat specificerat****d1459****Att lära sig skriva, ospecificerat****d150****Att lära sig räkna och beräkna**

Att utveckla förmågan att hantera siffror och genomföra enkla och sammansatta matematiska beräkningar såsom att använda matematiska tecken för addition och subtraktion och att tillämpa korrekta matematiska beräkningar vid problemlösning

d1500**Att tillägna sig förmågan att känna igen siffror, matematiska tecken och symboler**

Att lära sig grundläggande färdigheter i att känna igen och använda siffror, aritmetiska tecken och symboler

d1501**Att tillägna sig räkneförmåga såsom att räkna och ordna**

Att lära sig grundläggande färdigheter för att tillägna sig begrepp som rör antal och talföljder

d1502 **Att tillägna sig förmågan att utföra grundläggande beräkningar**
Att lära sig aritmetiska färdigheter för att genomföra addition, subtraktion, multiplikation

d1508 **Att lära sig räkna och beräkna, annat specificerat**

d1509 **Att lära sig räkna och beräkna, ospecificerat**

d155 **Att förvärva färdigheter**
Att utveckla grundläggande och sammansatta förmågor att integrera handlingar eller uppgifter som att initiera och fullfölja förvärvandet av en färdighet såsom att hantera verktyg, leksaker eller spela spel

Innefattar: att förvärva grundläggande och sammansatta färdigheter

Utesluter: att lära sig skriva (d145); att skriva (d170); att lära genom lek (d131)

d1550 **Att förvärva grundläggande färdigheter**
Att lära sig grundläggande målinriktade handlingar såsom att lära sig att vinka som svar, att använda enkla verktyg såsom pennor och matbestick

d1551 **Att förvärva sammansatta färdigheter**
Att lära sig integrerade uppsättningar av handlingar som att följa regler, organisera och koordinera sina rörelser såsom att lära sig spela spel (t.ex. fotboll eller schack) och att använda ett snickarverktyg

d1558 **Att förvärva färdigheter, annat specificerat och ospecificerat**

d1559 **Att förvärva färdigheter, ospecificerat**

d159 **Grundläggande lärande, annat specificerat och ospecificerat**

Att tillämpa kunskap (d160-d179)**d160****Att fokusera uppmärksamhet**

Att avsiktligt fokusera på specifika stimuli t.ex. genom att filtrera bort störande ljud

d1600**Att fokusera uppmärksamhet på en människas beröring, ansikte och röst**

Att avsiktligt fokusera på kännetecken hos andra människor såsom deras ansikte, beröring eller röst

d1601**Att fokusera uppmärksamhet på förändringar i omgivningen**

Att avsiktligt fokusera på företeelser i omgivningen såsom förändringar i kvalitet, kvantitet eller intensitet av fysiska eller sociala stimuli

d1608**Att fokusera uppmärksamhet, annat specificerat****d1609****Att fokusera uppmärksamhet, ospecificerat****d161****Att rikta uppmärksamhet**

Att avsiktligt hålla kvar uppmärksamheten vid en specifik handling eller uppgift under lämplig tidsrymd

Utesluter: att vidmakthålla uppmärksamhet (b1400); att företa en enstaka uppgift (d210); att företa mångfaldiga uppgifter (d220)

d163**Att tänka**

Att formulera och hantera idéer, begrepp och bilder vare sig de är målinriktade eller ej, antingen ensam eller tillsammans med andra, med tankeuppgifter såsom att fantisera, leka med ord, att hitta på en historia, bevisa ett teorem, leka med idéer, komma på idéer, förmedla, fundera eller reflektera

Utesluter: att lösa problem (d175); att fatta beslut (d177)

d1630**Att fantisera**

Att engagera sig i låtsasaktiviteter som innefattar påhittade personer, platser, saker eller händelser

- d1631 Att spekulera**
Att hantera idéer, begrepp eller föreställningar genom att gissa eller förutsätta någonting utifrån bristfälligt faktaunderlag eller information
- d1632 Att använda hypoteser**
Att hantera idéer, begrepp eller föreställningar, inklusive användning av abstrakt tänkande, för att ställa upp antaganden eller för att testa obevisade fakta
- d1638 Att tänka, annat specificerat**
- d1639 Att tänka, ospecificerat**

d166 Att läsa
Att genomföra aktiviteter som ingår i att förstå och tolka skrivet språk, t.ex. böcker, instruktioner eller tidningar i text eller punktskrift, i syfte att skaffa sig allmän kunskap eller specifik information

Innefattar: att förstå och tolka skrivet språk med standardiserade typer av bokstäver eller tecken såväl som skapade med unika symboler såsom ikoner

Utesluter: att lära sig läsa (d140)

- d1660 Att använda allmänna färdigheter och strategier i läsprocessen**
Att känna igen ord genom att använda fonetisk och strukturell analys och att använda kontextuella ledtrådar vid högläsning eller tyst läsning
- d1661 Att förstå det skrivna språket**
Att uppfatta språkets natur och förstå meningen i det skrivna språket vid högläsning eller tyst läsning (läsförståelse)
- d1668 Att läsa, annat specificerat och ospecificerat**
- d1669 Att läsa, ospecificerat**

d170**Att skriva**

Att använda symboler eller språk för att överbringa information såsom att producera en skriftlig redogörelse av händelser eller idéer eller att skriva ett brev

Utesluter: att lära sig skriva (d145)

d1700**Att använda allmänna färdigheter och strategier i skrivprocessen**

Att använda ord med korrekt betydelse, att tillämpa vedertagen meningsbyggnad

d1701**Att använda vedertaget grammatiskt och tekniskt språkbruk i skriven text**

Att använda standardiserad stavning, punktering och rätt ordformer

d1702**Att använda allmänna färdigheter och strategier för att färdigställa texter**

Att använda ord och meningar för att föra fram komplexa innebörder och abstrakta idéer

Utesluter: att lära sig skriva (d145)

d1708**Att skriva, annat specificerat och ospecificerat****d1709****Att skriva, ospecificerat****d172****Att räkna och beräkna**

Att genomföra beräkningar genom att tillämpa matematiska principer för att lösa problem som är formulerade i ord och att åstadkomma eller visa resultat som t.ex. att beräkna summan av tre tal eller att beräkna resultatet av att dividera ett tal med ett annat

Utesluter: att lära sig räkna och beräkna (d150)

d1720**Att använda enkla färdigheter och strategier i beräkningsprocessen**

Att använda antalsbegrepp, göra matematiska operationer och utföra beräkningar

- d1721 Att använda sammansatta färdigheter och strategier i beräkningsprocessen**
Att använda matematiska förfaringssätt och metoder, såsom algebra, kalkyler och geometri, för att lösa problem
- d1728 Att räkna och beräkna, annat specificerat och ospecificerat**
- d1729 Att räkna och beräkna, ospecificerat**

d175 Att lösa problem
Att finna lösningar på problem eller situationer genom att identifiera och analysera frågor, utveckla möjliga lösningar, utvärdera tänkbara effekter av lösningar och genomföra en vald lösning såsom att lösa en konflikt mellan två personer

Innefattar: att lösa enkla och sammansatta problem

Utesluter: att tänka (d163); att fatta beslut (d177)

d1750 Att lösa enkla problem
Att finna lösningar på ett enkelt problem som innefattar en enda fråga genom att identifiera och analysera frågan, utveckla lösningar, utvärdera tänkbara effekter av lösningen och genomföra en vald lösning

d1751 Att lösa komplexa problem
Att finna lösningar på ett sammansatt problem innehållande flera inbördes sammanhängande frågor eller flera relaterade problem, genom att identifiera och analysera frågan, utveckla lösningar, utvärdera tänkbara effekter av lösningar och genomföra en vald lösning

d1758 Att lösa problem, annat specificerat

d1759 Att lösa problem, ospecificerat

d177 Att fatta beslut
Att göra ett val mellan alternativ, att förverkliga valet och utvärdera effekterna av valet såsom att välja och köpa en specifik sak eller att besluta att göra och även genomföra en uppgift bland flera uppgifter som behöver genomföras

Utesluter: att tänka (d163); att lösa problem (d175)

d179 Att tillämpa kunskap, annat specificerat och ospecificerat

d198 Lärande och att tillämpa kunskap, annat specificerat

d199 Lärande och att tillämpa kunskap, ospecificerat

Kapitel 2

Allmänna uppgifter och krav

Detta kapitel handlar om allmänna aspekter på att genomföra enstaka eller mångfaldiga uppgifter, organisera arbetsgång och att hantera stress. Dessa items kan användas tillsammans med mer specifika uppgifter eller handlingar för att identifiera de underliggande grunddragen vid genomförandet av uppgifter under olika omständigheter

d210

Att företa en enstaka uppgift

Att genomföra enkla eller komplicerade och koordinerade handlingar som sammanhänger med de psykiska och fysiska komponenterna i en enstaka uppgift såsom att påbörja en uppgift, att organisera tid, rum och material till uppgiften, att planera uppgiften stegvis, genomföra, avsluta och upprätthålla en uppgift

Innefattar: att företa en enkel eller en komplicerad uppgift; att företa en enstaka uppgift självständigt eller i grupp

Utesluter: att förvärva färdigheter (d155); att lösa problem (d175), att fatta beslut (d177); att företa mångfaldiga uppgifter (d220)

d2100

Att företa en enkel uppgift

Att förbereda, påbörja och ordna den tid och det rum som krävs för en enkel uppgift, att utföra en enkel uppgift med en enstaka huvudsaklig komponent såsom att bygga ett torn, sätta på en sko, att läsa en bok, skriva ett brev eller bädda sin säng

d2101

Att företa en komplicerad uppgift

Att förbereda, påbörja och ordna tid och rum för en enstaka sammansatt uppgift, att genomföra en sammansatt uppgift med mer än en komponent, som kan genomföras i följd eller samtidigt såsom göra i ordning en plats för att leka, använda flera leksaker för låtsaslek, möblera sitt rum eller att göra en läxa

d2102

Att företa en enstaka uppgift självständigt

Att förbereda, påbörja och ordna tid och rum för en enkel eller sammansatt uppgift och att hantera och utföra uppgiften på egen hand och utan stöd av andra, såsom ensam lek som kan handla om att sortera småsaker, duka ett bord eller bygga med klossar

- d2103 Att företa en enstaka uppgift i grupp**
Att förbereda, påbörja och ordna tid och rum för en enstaka uppgift, enkel eller sammansatt, att hantera och utföra uppgiften tillsammans med personer som är involverade i några eller i alla steg i uppgiften, såsom att leka kurragömma, spela kort eller sällskapsspel med regler eller att spela instrument tillsammans
- d2104 Att slutföra en enkel uppgift**
Att avsluta en enkel uppgift med en enstaka huvudsaklig komponent såsom att bygga ett torn, sätta på en sko, att läsa en bok, skriva ett brev eller bädda sin säng
- d2105 Att slutföra en komplex uppgift**
Att avsluta en sammansatt uppgift med mer än en komponent, som kan genomföras i följd eller samtidigt såsom att göra i ordning en plats för att leka, använda flera leksaker för låtsaslek, att möblera sitt rum eller att slutföra en läxa
- d2108 Att företa enstaka uppgift, annat specificerat**
- d2109 Att företa enstaka uppgifter, ospecificerat**
- d220 Att företa mångfaldiga uppgifter**
Att genomföra enkla eller komplicerade och koordinerade handlingar som komponenter i mångfaldiga, integrerade och komplicerade uppgifter i följd eller samtidigt
Innefattar: att företa mångfaldiga uppgifter; fullfölja mångfaldiga uppgifter; att företa mångfaldiga uppgifter självständigt eller i grupp
Utesluter: att förvärva färdigheter (d155); att lösa problem (d175); att fatta beslut (d177); att företa en enstaka uppgift (d210)
- d2200 Att genomföra mångfaldiga uppgifter**
Att förbereda, påbörja och ordna tid och rum som krävs för många uppgifter och att hantera och utföra många uppgifter, samtidigt eller i följd, såsom att klä på sig själv för en kall dag eller arrangera en fest
- d2201 Att slutföra mångfaldiga uppgifter**
Att genomföra och avsluta många uppgifter, samtidigt eller i följd såsom att gå upp på morgonen och göra sig klar för att gå till skolan, handla eller göra ärenden åt en vän medan man handlar åt sig själv

- d2202 Att företa mångfaldiga uppgifter självständigt**
Att förbereda, påbörja och ordna tid och rum för mångfaldiga uppgifter och att hantera och utföra många uppgifter, samtidigt eller i följd, på egen hand utan stöd av andra, t.ex. göra flera läxor eller laga middag till familjen
- d2203 Att företa mångfaldiga uppgifter i grupp**
Att förbereda, påbörja och ordna tid och rum för mångfaldiga uppgifter samt att hantera och utföra många uppgifter samtidigt eller i följd tillsammans med andra som är involverade i några eller samtliga steg i de mångfaldiga uppgifterna, t.ex. arrangera en teaterföreläsning eller ett sportevenemang
- d2204 Att slutföra mångfaldiga uppgifter självständigt**
Att avsluta flera uppgifter utan stöd av andra såsom att slutföra flera hemläxor, ge mat och vatten till husdjur, duka bordet och laga middag till familjen
- d2205 Att slutföra mångfaldiga uppgifter i grupp**
Att avsluta flera uppgifter tillsammans med andra såsom att planera tid och plats för ett sportevenemang, bjuda in deltagare, se till att all utrustning finns på plats och att arrangera transport till och från evenemanget
- d2208 Att företa mångfaldiga uppgifter, annat specificerat**
- d2209 Att företa mångfaldiga uppgifter, ospecificerat**
- d230 Att genomföra daglig rutin**
Att genomföra enkla eller sammansatta och samordnade handlingar för att planera, hantera och fullfölja vad de dagliga rutinerna kräver såsom att beräkna tid och göra upp planer för olika aktiviteter under dagen
Innefattar: att hantera och fullfölja dagliga rutiner; att anpassa sin egen aktivitetsnivå
Utesluter: att företa mångfaldiga uppgifter (d220)
- d2300 Att följa rutiner**
Att göra som andra visar att man ska göra för att delta i vardagliga rutiner eller göromål

- d2301 Att klara daglig rutin**
Att genomföra enkla eller sammansatta och samordnade handlingar för att planera och klara dagliga rutiner eller plikter
- d2302 Att slutföra den dagliga rutinen**
Att genomföra enkla eller sammansatta och samordnade handlingar som en person behöver göra för att slutföra dagliga rutiner eller plikter, såsom att fullfölja dagliga rutiner som att vakna, klä på sig, äta frukost, ge sig iväg till skola eller arbete och återvända hem vid slutet av dagen
- d2303 Att hantera sin egen aktivitetsnivå**
Att genomföra handlingar och beteenden för att fastställa behov av energi och tid för de aktiviteter som krävs i dagliga rutiner eller plikter
- d2304 Att hantera förändringar i daglig rutin**
Att på lämpligt sätt anpassa sig till nya krav eller förändringar i den vanliga följden av aktiviteter, såsom att hitta en annan väg till skolan eller arbetet när kollektiva transporter inte finns tillgängliga
- d2305 Att hantera sin tid**
Att hantera den tid som krävs för att slutföra vanliga eller speciella aktiviteter, såsom att förbereda sig för att lämna hemmet, ta medicin eller använda tekniska hjälpmedel och annat stöd
- d2306 Att anpassa sig till tid**
Att genomföra handlingar och beteenden på ett lämpligt sätt i den ordning som krävs och inom anvisad tid, t.ex. att springa till stationen när det annars är risk att man missar tåget
- d2308 Att genomföra daglig rutin, annat specificerat**
- d2309 Att genomföra daglig rutin, ospecificerat**

d240**Att hantera stress och andra psykologiska krav**

Att genomföra enkla eller sammansatta och samordnade handlingar för att klara och kontrollera de psykologiska krav som ställs för att genomföra uppgifter som kräver betydande ansvarstagande och innefattar stress, oro eller kris såsom att genomföra examination, köra ett fordon i stark trafik, klä på sig när föräldrar skyndar på, avsluta en uppgift inom en begränsad tid eller ta hand om en stor barngrupp

Innefattar: att hantera ansvarstagande; att hantera stress och kriser

d2400**Att hantera ansvarstagande**

Att genomföra enkla eller sammansatta och samordnade handlingar för att klara av ansvarsfrågor i genomförande av en uppgift och att bedöma de förutsättningar som är förbundna med dessa ansvarsfrågor

d2401**Att hantera stress**

Att genomföra enkla eller sammansatta och samordnade handlingar för att framgångsrikt bemästra press och stress i samband med genomförande av en uppgift, såsom att vänta på sin tur, tala inför klassen, leta efter borttappade saker på ett systematiskt sätt eller hålla reda på tiden

d2402**Att hantera kriser**

Att genomföra enkla eller sammansatta och samordnade handlingar för att framgångsrikt bemästra problem som uppstår i en situation eller i en akut fara eller svårighet, såsom att bestämma när man behöver be om hjälp och att be lämplig person om hjälp

d2408**Att hantera stress och andra psykologiska krav, annat specificerat****d2409****Att hantera stress och andra psykologiska krav, ospecificerat****d250****Att behärska sitt eget beteende**

Att genomföra enkla eller sammansatta och samordnade handlingar på ett lämpligt sätt i förhållande till nya situationer, personer eller erfarenheter, såsom att vara tyst på ett bibliotek

d2500**Att acceptera nyheter**

Att hantera beteenden och känslouttryck för att kunna acceptera nya saker och situationer på ett passande sätt

- d2501 Att svara mot krav**
Att hantera beteenden och känslouttryck för att kunna möta verkliga eller upplevda förväntningar och krav på ett passande sätt
- d2502 Att närma sig personer eller situationer**
Att hantera beteenden och känslouttryck för att kunna inleda kontakter med personer eller möta nya situationer på ett passande sätt
- d2503 Att agera förutsägbart**
Att hantera beteenden och känslouttryck för att på ett konsekvent och följdriktigt sätt svara upp mot krav och förväntningar
- d2504 Att anpassa aktivitetsnivå**
Att hantera beteenden och känslouttryck så att sättet att agera och graden av energi avpassas till de krav och förväntningar som ställs
- d2508 Att behärska sitt eget beteende, annat specificerat**
- d2509 Att behärska sitt eget beteende, ospecificerat**
- d298 Allmänna uppgifter och krav, annat specificerat**
- d299 Allmänna uppgifter och krav, ospecificerat**

Kapitel 3

Kommunikation

Detta kapitel handlar om allmänna och specifika drag i kommunikation genom språk, tecken och symboler och som innefattar att ta emot och att förmedla budskap, att genomföra samtal och att använda olika kommunikationsmetoder och kommunikationshjälpmedel

Utesluter: att läsa (d166); att skriva (d170)

Att kommunicera - att vara mottagare (d310-d329)

d310

Att kommunicera genom att ta emot talade meddelanden

Att begripa ordagranna och dolda innebörder i talade meddelanden såsom att förstå att ett uttalande påstår ett faktum eller är ett idiomatiskt uttryck, såsom att svara på och förstå talade meddelanden

d3100

Att reagera på den mänskliga rösten

Att reagera på den mänskliga rösten på ett mycket grundläggande sätt som kan uppfattas genom förändringar i andningsmönster eller med stora eller små kropps rörelser

d3101

Att förstå enkla talade meddelanden

Att på ett förväntat sätt i handling eller med ord svara på enkla talade meddelanden (2-3 ord) såsom uppmaningar (t.ex. ge mig) eller krav (t.ex. nej, kom hit)

d3102

Att förstå komplexa talade meddelanden

Att på ett förväntat sätt i handling eller med ord svara på sammansatta talade meddelanden (fullständiga meningar), såsom frågor eller instruktioner

d3108

Att kommunicera genom att ta emot talade meddelanden, annat specificerat

d3109

Att kommunicera genom att ta emot talade meddelanden, ospecificerat

d315**Att kommunicera genom att ta emot icke-verbala meddelanden**

Att begripa ordagranna eller dolda innebörder i meddelanden som överbringas genom gester, symboler och teckningar såsom att förstå att ett barn är trött när det gnuggar sig i ögonen eller att varningsljud betyder att det brinner

Innefattar: att kommunicera genom att ta emot kroppsgester, allmänna tecken och symboler, teckningar och fotografier

d3150**Att kommunicera genom att ta emot kroppsliga gester**

Att begripa innebörden som förmedlas genom ansiktsuttryck, handrörelser eller tecken, kroppsställning och andra former av kroppsspråk

d3151**Att kommunicera genom att ta emot allmänna tecken och symboler**

Att begripa innebörden av offentliga tecken och symboler såsom trafikmärken, varningssymboler, musikaliska eller vetenskapliga teckensystem och ikoner

d3152**Att kommunicera genom att ta emot teckningar och fotografier**

Att begripa innebörden i teckningar (t.ex. streckteckningar, grafisk framställning, målningar, tredimensionella framställningar, piktogram), grafer, kartor och fotografier, såsom att förstå att en uppåtgående linje på ett längddiagram visar på att ett barn växer

d3158**Att kommunicera genom att ta emot icke-verbala meddelanden, annat specificerat****d3159****Att kommunicera genom att ta emot icke-verbala meddelanden, ospecificerat****d320****Att kommunicera genom att ta emot meddelanden på teckenspråk**

Att ta emot och begripa ordagrann och dold innebörd i meddelanden på teckenspråk

d325**Att kommunicera genom att ta emot skrivna meddelanden**

Att begripa ordagrann och dold innebörd i meddelanden som är överbringade genom skrivet språk (innefattande punktskrift), såsom att följa politiska händelser i dagstidning eller att förstå innebörden i en religiös skrift

d329**Att kommunicera genom att ta emot meddelanden, annat specificerat och ospecificerat**

Att kommunicera - att vara sändare (d330-d349)**d330****Att tala**

Att åstadkomma ord, fraser eller längre avsnitt i talade meddelanden med ordagrann och dold innebörd såsom att uttrycka ett faktum eller berätta en historia muntligt

d331**Preverbal vokalisation**

Att med ljud uttrycka medvetenhet om att en annan person är i närheten, såsom att göra ljud när mamman är i närheten; jollra, jollra i turtagningsaktiviteter; vokalisera som svar på tal genom att imitera ljud i en turtagningsprocedur

d332**Att sjunga**

Att producera toner i en följd som resulterar i en melodi eller att sjunga en sång för sig själv eller i en grupp

d335**Att uttrycka sig genom icke-verbala meddelanden**

Att använda gester, symboler och teckningar för att uttrycka meddelanden såsom att skaka på huvudet för att antyda bristande instämmande eller att teckna en bild eller diagram för att uttrycka ett faktum eller en komplex idé

Innefattar: att framställa kroppsliga gester, tecken, symboler, teckningar och fotografier

d3350**Att uttrycka sig genom kroppsspråk**

Att uttrycka meddelanden genom avsiktliga kroppsrörelser såsom med mimik (t.ex. att le, rynka pannan och skaka på huvudet), med arm- och handrörelser samt genom kroppsställning (t.ex. att omfamnas för att uttrycka en varm känsla eller peka för att få uppmärksamhet eller för att få en sak)

d3351**Att uttrycka sig genom tecken och symboler**

Att uttrycka innebörd genom att använda tecken och symboler (t.ex. ikoner, Blissbordssymboler, vetenskapliga och matematiska symboler) och symboliska teckensystem såsom musikaliska noter för att uttrycka en melodi

d3352**Att uttrycka sig genom teckningar och fotografier**

Att uttrycka innebörd genom att rita, teckna, måla, skissa, göra diagram eller bilder eller använda fotografier, såsom att rita en karta för att ge någon en vägbeskrivning

d3358 **Att uttrycka sig genom icke-verbala meddelanden, annat specificerat**

d3359 **Att uttrycka sig genom icke-verbala meddelanden, ospecificerat**

d340 **Att uttrycka sig genom meddelanden på teckenspråk**
Att uttrycka ordagrann och dold innebörd genom teckenspråk

d345 **Att skriva meddelanden**
Att förmedla ordagrann och dold innebörd i meddelanden som uttrycks genom skriftspråk såsom att skriva brev till en vän

d349 **Att kommunicera - vara sändare, annat specificerat och ospecificerat**

Konversation och användning av kommunikationsutrustningar och kommunikationstekniker (d350-d369)

d350 **Konversation**
Att starta, hålla igång och slutföra ett utbyte av tankar och idéer genom talat, skrivet, tecknat eller annan form av språk med en eller flera personer som man känner eller som är främmande, i formella eller vardagliga miljöer
Innefattar: att starta, hålla igång och slutföra ett samtal; att samtala med en eller flera personer

d3500 **Att starta en konversation**
Att påbörja samspel, såsom att initiera en turtagningsaktivitet genom ögonkontakt eller på annat sätt, vilket leder till kommunikation eller dialog, såsom att presentera sig, hälsa på sedvanligt sätt eller att introducera ett samtalsämne eller ställa frågor

d3501 **Att hålla igång en konversation**
Att upprätthålla samspel genom att turas om att uttrycka sig, tala eller använda tecken eller att utveckla dialogen genom att tillföra nya idéer, introducera ett nytt samtalsämne eller återuppta ett ämne som tidigare nämnts

d3502 **Att avsluta en konversation**
Att avsluta ett samspel eller dialog med sedvanliga avslutningsord och därigenom föra samtalsämnet till ett slut

d3503 Att konversera med en person

Att påbörja, upprätthålla, forma och avsluta samspel eller dialog med en person såsom i preverbal eller verbal lek, jollrande eller talat utbyte mellan mor och barn, eller ett samtal om vädret med en vän

d3504 Att konversera med flera personer

Att påbörja, upprätthålla, forma och avsluta samspel eller dialog med mer än en person såsom att starta och delta i ett gruppsamtal (t.ex. vid sällskapsspel, i diskussioner i klassen eller i vardagliga eller formella diskussioner)

d3508 Konversation, annat specificerat**d3509 Konversation, ospecificerat****d355****Diskussion**

Att starta, hålla igång och slutföra en genomgång av ett ämne genom att ge argument för och emot eller att debattera med hjälp av talat, skrivet, tecknat eller annan form av språk, med en eller flera personer som man känner eller som är okända, i formella eller vardagliga miljöer

Innefattar: diskussion med en eller flera personer

d3550 Att diskutera med en person

Att initiera, hålla igång, forma eller avsluta ett meningsutbyte eller en debatt med en person

d3551 Att diskutera med flera personer

Att initiera, hålla igång, forma eller avsluta ett meningsutbyte eller en debatt med mer än en person

d3558 Diskussion, annat specificerat**d3559 Diskussion, ospecificerat**

- d360** **Att använda kommunikationsutrustningar och kommunikationstekniker**
Att använda utrustningar, tekniker och andra medel för kommunikation såsom att ringa en vän på telefon
Innefattar: att använda telekommunikationsmedel, att använda skrivmaskiner och kommunikationstekniker
- d3600** **Att använda telekommunikationsutrustning**
Att använda telefoner eller annan utrustning, såsom fax eller telexmaskiner, text- och bildtelefoner eller datorer (e-post) som kommunikationsmedel
- d3601** **Att använda skrivmaskiner**
Att använda utrustning för att skriva, såsom skrivmaskiner, datorer och punktskriftsmaskiner som medel för kommunikation
- d3602** **Att använda kommunikationstekniker**
Att genomföra handlingar och uppgifter som involverar alternativa tekniker för att kommunicera, såsom läppavläsning
- d3608** **Att använda kommunikationsutrustningar och kommunikationstekniker, annat specificerat**
- d3609** **Att använda kommunikationsutrustningar och kommunikationstekniker, ospecificerat**
- d369** **Konversation och användning av utrustning och teknik för kommunikation, annat specificerat och ospecificerat**
- d398** **Kommunikation, annat specificerat**
- d399** **Kommunikation, ospecificerat**

Kapitel 4

Förflyttning

Detta kapitel handlar om att röra sig genom att ändra kroppsställning eller att förflytta sig från en plats till en annan, att bära, flytta eller hantera föremål, att gå, springa eller klättra och att använda olika former av transportmedel

Att ändra och bibehålla kroppsställning (d410-d429)

d410

Att ändra grundläggande kroppsställning

Att inta eller ändra kroppsställning och att förflytta sig från en plats till en annan såsom att rulla från ena sidan till den andra, sätta sig, resa sig till stående, resa sig ur en stol för att lägga sig på en säng, att lägga sig på knä eller sätta sig på huk och åter resa sig

Innefattar: att ändra kroppsställning från liggande, från att sitta på huk eller stå på knä, från att sitta eller stå, att böja sig och förskjuta kropps vikten

Utesluter: att förflytta sig själv (d420)

d4100

Att ligga ner

Att lägga sig ner och resa sig från liggande ställning eller att ändra kroppsställning från liggande till någon annan ställning såsom att stå eller sitta

Innefattar: att lägga sig på magen

d4101

Att sitta på huk

Att sätta sig ner och resa sig upp från huksittande ställning med knäna uppdagna eller sittande på hälar, såsom man behöver göra för toalettbehov på marknivå, eller att ändra kroppsställning från att sitta på huk till någon annan ställning såsom att stå

d4102

Att stå på knä

Att lägga sig och resa sig upp från knästående ställning där kroppen stöds av knäna med böjda ben såsom under bönen eller ändra kroppsställning från knästående till någon annan ställning såsom att stå

- d4103 Att sitta**
Att sätta sig ner och resa sig upp från sittande ställning och att ändra kroppsställning från sittande till någon annan ställning såsom att stå eller ligga
Innefattar: att sätta sig med böjda eller korslagda ben; att sätta sig med eller utan stöd under fötterna
- d4104 Att stå**
Att inta och lämna stående ställning eller ändra kroppsställning från stående till någon annan ställning såsom att ligga eller sitta
- d4105 Att böja sig**
Att luta kroppen nedåt eller åt sidan såsom när man böjer eller sträcker sig ner efter en sak
- d4106 Att förskjuta kroppens tyngdpunkt**
Att anpassa och ändra fördelningen av kroppstyngden i liggande, sittande eller stående ställning såsom när man stående flyttar över tyngden från den ena foten till den andra
Utesluter: att förflytta sig själv (d420); att gå (d450)
- d4107 Att rulla över**
Att förflytta kroppen från en position till en annan i liggande ställning, såsom att vända från sida till sida eller från mage till rygg
- d4108 Att ändra grundläggande kroppsställning, annat specificerat**
- d4109 Att ändra grundläggande kroppsställning, ospecificerat**
- d415 Att bibehålla en kroppsställning**
Att vid behov förbli i samma kroppsställning såsom att förbli sittande eller att förbli stående i arbete eller skola
Innefattar: att bibehålla en liggande, huksittande, knästående, sittande eller stående ställning

- d4150 Att bibehålla liggande ställning**
Att under erforderlig tid förbli i liggande ställning såsom att förbli i utsträckt ställning i en säng
Innefattar: att förbli i liggande ställning på magen, på ryggen eller på sidan
- d4151 Att bibehålla huksittande ställning**
Att under erforderlig tid bibehålla en hukande ställning såsom att sitta på golvet utan något att sitta på
- d4152 Att bibehålla knästående ställning**
Att under erforderlig tid förbli i en knästående ställning där kroppen stöds av knäna med böjda ben såsom under bön i kyrkan
- d4153 Att bibehålla sittande ställning**
Att under erforderlig tid förbli i sittande ställning på en sittplats eller på golvet såsom att sitta vid skrivbord eller till bords
Innefattar: att förbli i sittande ställning med raka eller korslagda ben med eller utan stöd för fötterna
- d4154 Att bibehålla stående ställning**
Att under erforderlig tid förbli i stående ställning såsom när man står i en kö
Innefattar: att förbli i stående ställning på sluttande, hala eller hårda underlag
- d4155 Att bibehålla huvudets ställning**
Att under erforderlig tid bära upp huvudets tyngd och bibehålla huvudkontroll
- d4158 Att bibehålla en kroppsställning, annat specificerat**
- d4159 Att bibehålla en kroppsställning, ospecificerat**

d420**Att förflytta sig själv**

Att göra en överflyttning från en yta till en annan såsom att glida längs en bänk eller flytta sig från säng till stol utan att ändra kroppsställning

Innefattar: att förflytta sig själv i sittande eller liggande ställning

Utesluter: att ändra grundläggande kroppsställning (d410)

d4200**Att förflytta sig själv i sittande ställning**

Att göra en överflyttning från sittande på en plats till en annan plats på samma eller annan nivå, såsom att flytta sig från stol till säng

Innefattar: att flytta sig från en stol till en annan sittplats, såsom en toaletsits; att flytta sig från en rullstol till ett bilsäte

Utesluter: att ändra grundläggande kroppsställning (d410)

d4201**Att förflytta sig själv i liggande ställning**

Att göra en överflyttning från en liggande ställning till en annan på samma eller annan nivå såsom att flytta från en säng till en annan

Utesluter: att ändra grundläggande kroppsställning (d410)

d4208**Att förflytta sig själv, annat specificerat****d4209****Att förflytta sig själv, ospecificerat****d429****Att ändra och bibehålla kroppsställning, annat specificerat och ospecificerat*****Att bära, flytta och hantera föremål (d430-d449)*****d430****Att lyfta och bära föremål**

Att lyfta upp ett föremål eller ta något från en plats till en annan såsom att lyfta en kopp eller en leksak eller att bära en låda eller ett barn från ett rum till ett annat

Innefattar: att lyfta, bära i händerna, i armarna, på skuldrorna, höften, ryggen eller huvudet och att sätta ner

d4300**Att lyfta**

Att lyfta ett föremål för att flytta det från en lägre till en högre nivå såsom att lyfta ett glas från bordet

- d4301 Att bära i händerna**
Att med hjälp av händerna ta eller flytta ett föremål från en plats till en annan såsom att bära ett dricksglas eller en resväska
- d4302 Att bära i armarna**
Att med hjälp av armar och händer ta eller flytta ett föremål från en plats till en annan såsom att bära ett husdjur eller ett barn eller annat större föremål
- d4303 Att bära på skuldror, höft eller rygg**
Att med hjälp av skuldror, höft eller rygg eller någon kombination av dessa ta eller flytta ett föremål från en plats till en annan såsom att bära ett stort paket eller en skolväska
- d4304 Att bära på huvudet**
Att med hjälp av huvudet ta eller flytta ett föremål från en plats till en annan såsom att bära ett kärl med vatten på huvudet
- d4305 Att sätta ner föremål**
Att använda händer, armar eller andra kroppsdelar för att sätta ner ett föremål på en yta eller plats såsom att sätta ner en vattenbehållare på marken
- d4308 Att lyfta och bära, annat specificerat**
- d4309 Att lyfta och bära, ospecificerat**
- d435 Att flytta föremål med hjälp av benen**
Att genomföra koordinerade handlingar som syftar till att flytta föremål genom att använda benen och fötterna såsom att sparka en boll eller trampa på cykelpedaler
Innefattar: att skjuta på med benen, att sparka
- d4350 Att skjuta på med benen**
Att använda ben och fötter för att utöva en kraft på ett föremål för att fösa det ifrån sig såsom att fösa bort en stol med en fot
- d4351 Att sparka**
Att använda benen och fötterna för att sparka bort något såsom att sparka en boll

d4358 Att flytta föremål med hjälp av benen, annat specificerat

d4359 Att flytta föremål med hjälp av benen, ospecificerat

d440

Handens finmotoriska användning

Att genomföra koordinerade handlingar för att hantera föremål, plocka upp, manipulera dem och släppa dem genom att använda hand, fingrar och tumme såsom krävs för att plocka upp ett mynt från ett bord, slå ett telefonnummer eller trycka på en knapp

Innefattar: att plocka upp, gripa, manipulera och släppa

d4400 Att plocka upp

Att med händer och fingrar lyfta eller ta upp ett litet föremål såsom att plocka upp en penna

d4401 Att gripa

Att använda en eller båda händerna för att gripa och hålla fast något såsom att gripa ett verktyg eller ett dörrhandtag

d4402 Att hantera eller manipulera

Att använda fingrar och händer för att utöva kontroll eller visa något såsom att hantera mynt eller andra små föremål, klippa med en sax, knyta skosnören, fylla i en målarbok eller för att använda ätpinnar eller kniv och gaffel

d4403 Att släppa

Att använda fingrar och händer för att släppa något så att det faller eller ändrar ställning såsom att släppa ett klädesplagg eller en bit mat till ett husdjur

d4408 Handens finmotoriska användning, annat specificerat

d4409 Handens finmotoriska användning, ospecificerat

d445**Användning av hand och arm**

Att genomföra koordinerade handlingar som krävs för att flytta föremål eller hantera dem genom att använda händer och armar såsom att vrida på dörrhandtag eller kasta eller fånga ett föremål

Innefattar: att dra eller knuffa föremål, att räcka fram, vända eller vrida händer eller armar, att kasta, att fånga

Utesluter: handens finmotoriska användning (d440)

d4450**Att dra**

Att använda fingrar, händer och armar för att föra ett föremål i riktning mot sig själv, eller att flytta det från en plats till en annan, såsom att dra i ett snöre eller stänga en dörr

d4451**Att föra eller knuffa**

Att använda fingrar, händer och armar för att flytta något bort från sig själv eller att flytta det från en plats till en annan såsom att putta iväg en leksak eller att knuffa bort ett djur

d4452**Att sträcka sig efter**

Att använda händer och armar för att sträcka ut, röra och gripa något såsom att sträcka sig över ett bord efter en bok

d4453**Att vända eller vrida händer eller armar**

Att använda fingrar, händer och armar för att rotera, vända eller böja ett föremål så som krävs för att borsta tänderna eller diska

d4454**Att kasta**

Att använda fingrar, händer och armar för att lyfta något och skicka iväg det med viss kraft genom luften som när man kastar en boll

d4455**Att fånga**

Att använda fingrar, händer och armar för att gripa ett rörligt föremål för att få det att stoppa och att hålla det såsom när man fångar en boll

d4458**Annan specificerad användning av hand och arm****d4459****Användning av hand och arm, ospecificerat**

d446 Fotens finmotoriska användning
Att genomföra koordinerade handlingar för att flytta eller hantera föremål genom att använda sina fötter och tår

d449 Att bära, flytta och hantera föremål, annat specificerat och ospecificerat

Att gå och röra sig omkring (d450-d469)

d450 Att gå
Att förflytta sig till fots längs en yta, steg för steg, där en fot alltid är i marken såsom att promenera, flanera, gå framlänges, baklänges eller i sidled
Innefattar: att gå kortare eller längre sträckor; gå på olika underlag; gå runt hinder
Utesluter: att förflytta sig själv (d420); att röra sig omkring på olika sätt (d455)

d4500 Att gå kortare sträckor
Att gå mindre än 1 km såsom att gå runt i rum eller korridorer inom en byggnad eller korta sträckor utanför

d4501 Att gå längre sträckor
Att gå längre än 1 km såsom igenom en by eller stad, mellan byar eller över öppna områden

d4502 Att gå på olika underlag
Att gå på sluttande underlag, på ojämnt eller löst underlag såsom gräs, grus eller is och snö eller att gå ombord på en båt eller ett tåg

d4503 Att gå runt hinder
Att gå på det sätt som krävs för att undvika rörliga och fasta föremål, människor, djur och fordon såsom att gå runt på en marknad eller i en affär, gå runt på gatan eller genom trafik eller i folkträngsel

d4508 Att gå, annat specificerat

d4509 Att gå, ospecificerat

d455**Att röra sig omkring på olika sätt**

Att förflytta hela kroppen från en plats till en annan på andra sätt än att gå såsom att klättra över en sten eller springa utmed en gata, att skutta, kuta, hoppa, slå kullerbytta och springa runt hinder

Innefattar: krypa, klättra, springa, jogga, hoppa och simma, att rulla, dra eller hasa sig fram

Utesluter: att förflytta sig själv (d420); att gå (d450)

d4550**Att krypa**

Att i en framstupa ställning på händer, eller på händer och armar, och knän förflytta hela kroppen från en plats till en annan

d4551**Att klättra eller gå i trappa**

Att förflytta hela kroppen uppåt eller neråt på olika underlag eller föremål såsom trappsteg, klippblock, stegar eller trappor, staket eller andra föremål

d4552**Att springa**

Att förflytta sig med snabba steg så att båda fötterna i ett visst moment samtidigt är i luften

d4553**Att hoppa**

Att förflytta sig från marken genom att böja och sträcka ut benen såsom att hoppa på ett ben, skutta samt hoppa eller dyka i vatten

d4554**Att simma**

Att förflytta hela kroppen genom vatten med hjälp av rörelser i armar, ben och kropp utan att ta stöd från botten

d4555**Att dra sig fram eller rulla runt**

Att förflytta hela kroppen från en plats till en annan i en sittande eller liggande position utan att resa sig från golvet såsom att dra sig fram på mage, rulla runt och iväg

d4556**Att hasa**

Att förflytta hela kroppen från en plats till en annan genom att använda benen utan att lyfta fötterna från golvet eller underlaget, såsom att stjärthasa, åla eller skjuta sig framåt på mage eller rygg med hjälp av benen

d4558 **Att röra sig omkring på olika sätt, annat specificerat och ospecificerat**

d4559 **Att röra sig omkring på olika sätt, ospecificerat**

d460 **Att röra sig omkring på olika platser**

Att gå och förflytta sig på olika platser och i olika situationer såsom att gå mellan rummen i ett hus, inom en byggnad eller längs gatan i en stad

Innefattar: att röra sig omkring hemma, att krypa eller klättra inom hemmet, att gå och röra sig omkring inom andra byggnader än hemmet samt utanför hemmet och andra byggnader

d4600 **Att röra sig inom hemmet**

Att gå eller förflytta sig i och runt i sitt hem, inom ett rum, mellan rummen och runt hela bostaden eller bostadsområdet

Innefattar: att förflytta sig från ett våningsplan till ett annat, på en angränsande balkong, gårdsplan, veranda eller trädgård

d4601 **Att röra sig inom andra byggnader än hemmet**

Att gå och förflytta sig inom andra byggnader än det egna hemmet såsom att röra sig runt i andra människors hem, andra privata byggnader, i samhället och privata och offentliga byggnader och anslutna områden

Innefattar: att röra sig inom alla delar av byggnader och anslutande områden, mellan våningsplan, inomhus, utomhus och runt byggnader, både offentliga och privata

d4602 **Att röra sig utanför hemmet och andra byggnader**

Att gå och förflytta sig i närheten av och längre ifrån sitt hem och andra byggnader utan att använda sig av offentliga eller privata transportmedel såsom att gå kortare eller längre sträckor i en stad eller by

Innefattar: att gå eller röra sig längs gator i grannskap, tätort, by eller stad; att förflytta sig mellan städer och längre bort utan att använda transportmedel

d4608 **Att röra sig omkring på olika platser, annat specificerat**

d4609 **Att röra sig omkring på olika platser, ospecificerat**

d465**Att förflytta sig med hjälp av utrustning**

Att förflytta hela kroppen från plats till plats, på vilket underlag eller avstånd som helst med hjälp av specifika hjälpmedel som utformats för att underlätta förflyttning eller som ger andra sätt att förflytta sig såsom att åka skridskor, skidor eller apparatdykning, simma med simfenor eller att förflytta sig längs gatan i en rullstol eller med rollator

Utesluter: att förflytta sig själv (d420); att gå (d450); att röra sig omkring på olika sätt (d455); att använda transportmedel (d470); att vara förare (d475)

d469**Att gå och röra sig omkring, annat specificerat och ospecificerat*****Att förflytta sig med hjälp av transportmedel (d470-d489)*****d470****Att använda transportmedel**

Att använda transportmedel för att som passagerare förflytta sig såsom att bli körd i en bil, buss, riksha, minibuss, barnvagn eller sulky, på ett fordon draget av djur, i en privat eller offentlig taxi, tåg, spårvagn, tunnelbana, båt eller flygplan

Innefattar: att använda mänskligt drivna transportmedel, privata eller offentliga motoriserade transportmedel

Utesluter: att förflytta sig med hjälp av utrustning (d465); att vara förare (d475)

d4700**Att använda mänskligt drivna fordon**

Att som passagerare bli transporterad med hjälp av ett transportmedel som drivs av en eller flera människor såsom att åka barnvagn eller sulky, att åka i en riksha eller roddbåt

d4701**Att använda privat motoriserat transportmedel**

Att som passagerare bli transporterad med hjälp av privat motoriserat transportmedel över land, sjö eller i luften, såsom med en bil, taxi eller privatägt flygplan eller båt

d4702**Att använda offentligt motoriserat transportmedel**

Att som passagerare bli transporterad över land, sjö eller i luften med hjälp av ett motoriserat fordon som är utformat för offentlig transport såsom att vara passagerare på en buss, ett tåg, en tunnelbana eller flygplan

d4703 Att använda människor för transport
Att bli förflyttad av en annan människa såsom i ett lakan eller i en bärsele, i en ryggsäck eller i ett hjälpmedel

d4708 Att använda transportmedel, annat specificerat

d4709 Att använda transportmedel, ospecificerat

d475 **Att vara förare**
Att ha kontroll över och köra ett fordon eller driva ett djur som drar det, att åka i egen regi eller till sitt förfogande ha något slag av transportmedel som är anpassat till åldern såsom en bil, cykel, båt eller djurdrivet fordon

Innefattar: att föra ett mänskligt drivet transportmedel, motoriserade fordon, djurdrivna fordon

Utesluter: att förflytta sig med hjälp av utrustning (d465); att använda transportmedel (d470)

d4750 Att föra mänskligt drivna transportmedel
Att som förare använda ett fordon som drivs med mänsklig kraft, såsom en cykel, trehjuling eller roddbåt

d4751 Att köra motorfordon
Att köra ett fordon med motor såsom bil, motorcykel, motorbåt eller flygplan

d4752 Att köra djurdrivna fordon
Att som förare använda ett fordon som drivs av ett djur såsom en hästdragen kärre eller vagn

d4758 Att vara förare, annat specificerat och ospecificerat

d4759 Att vara förare, ospecificerat

d480 **Att rida på djur för transport**
Att rida på ett djur som dess förare, såsom på en häst, oxe, kamel eller elefant

Utesluter: att vara förare (d475); rekreation och fritid (d920)

d489 Att förflytta sig med hjälp av transportmedel, annat specificerat och ospecificerat

d498 Förflyttning, annan specificerad

d499 Förflyttning, ospecificerat

Kapitel 5

Personlig vård

Detta kapitel handlar om egen personlig vård, att tvätta och torka sig själv, att ta hand om sin kropp och kroppsdelar, att klä sig, att äta och dricka och att sköta sin egen hälsa

d510

Att tvätta sig

Att tvätta och torka hela kroppen eller delar av den genom att använda vatten och lämpliga material och metoder för att bli ren och torr såsom att bada, duscha, tvätta händer och fötter, ansikte och hår och att torka sig med handduk

Innefattar: att tvätta delar av kroppen, hela kroppen och att torka sig

Utesluter: kroppsvård (d520); att sköta toalettbehov (d530)

d5100 Att tvätta delar av kroppen

Att använda vatten, tvål och andra substanser för att rengöra delar av kroppen såsom händer, ansikte, fötter, hår, naglar

d5101 Att tvätta hela kroppen

Att använda vatten, tvål och andra substanser för att rengöra hela kroppen såsom att ta ett bad eller en dusch

d5102 Att torka sig

Att med hjälp av handduk eller på annat sätt torka någon del av kroppen eller hela kroppen såsom efter tvättning

d5108 Andra specificerade aktiviteter och delaktigheter för att tvätta sig

d5109 Att tvätta sig, ospecificerat

d520**Kroppsvård**

Att vårda de delar av kroppen som kräver mer än att tvätta och torka sig såsom hud, ansikte, tänder, hårbotten, naglar och könsorgan

Innefattar: vård av hud, tänder, hår, finger- och tånaglar och näsa

Utesluter: att tvätta sig (d510); att sköta toalettbehov (d530)

d5200**Hudvård**

Att sköta vävnad och fukt i sin hud såsom att ta bort valkar och liktornar, att använda fuktbevarande lotioner eller kosmetika

d5201**Tandvård**

Att sköta tandhygien såsom att borsta tänder, rengöra med tandtråd och ta hand om tandproteser och tandbryggor

d5202**Hårvård**

Att sköta sitt hår på huvudet och ansiktet såsom att kamma sig, ordna frisyr, raka sig eller klippa sig

d5203**Att sköta fingernaglar**

Att rengöra, klippa eller lackera fingernaglar

d5204**Att sköta tånaglar**

Att rengöra, klippa eller lackera tånaglar

d5205**Att sköta om näsan**

Att snyta sig, torka näsan, sköta näshygien

d5208**Kroppsvård, annat specificerat****d5209****Kroppsvård, ospecificerat**

d530**Att sköta toalettbehov**

Att visa på behov av, planera och genomföra uttömning av mänskliga restprodukter (menstruation, urinering och avföring) och att göra sig ren efteråt

Innefattar: att kontrollera urinering, avföring och ta hand om menstruation

Utesluter; att tvätta sig själv (d510); kroppsvård (d520)

d5300**Att kontrollera urinering**

Att samordna och klara urinering såsom att markera behov, att komma i lämplig ställning, välja och komma till en passande plats för urinering, hantera kläder före och efter urinering och att rengöra sig själv efter urinering

d53000 Att visa på behov av att urinera

d53001 Att urinera på ett passande sätt

d53008 Att kontrollera urinering, annat specificerat

d53009 Att kontrollera urinering, ospecificerat

d5301**Att kontrollera avföring**

Att samordna och klara avföring såsom att markera behov, komma i lämplig ställning, välja och komma till en lämplig plats för avföring, att hantera kläder före och efter avföring och att rengöra sig själv efter avföring

d53010 Att visa på behov av att tömma tarmen

d53011 Att tömma tarmen på ett passande sätt

d53018 Att kontrollera avföring, annat specificerat

d53019 Att kontrollera avföring, ospecificerat

d5302**Att sköta menstruation**

Att samordna, planera och ta hand om menstruation såsom att förutse menstruation och att använda sanitära artiklar och bindor

d5308 Att sköta toalettbehov, annat specificerat

d5309 Att sköta toalettbehov, ospecificerat

d540

Att klä sig

Att genomföra samordnade handlingar och uppgifter för att ta på och av kläder och skodon i ordning och i enlighet med klimat och sociala villkor såsom att sätta på sig, rätta till och ta av skjorta, kjol, blus, underkläder, sari, kimono, tights, hatt, handskar, kappa, skor, kängor, sandaler och tofflor

Innefattar: att ta på och av kläder och skor och att välja lämplig klädsel

d5400 Att klä på sig

Att genomföra samordnade uppgifter för att sätta på sig kläder på olika delar av kroppen såsom att ta på kläder över huvudet, över armar och skuldror, på nedre respektive övre kroppshalva, att sätta på sig handskar och huvudbonad

d5401 Att klä av sig

Att genomföra samordnade uppgifter för att ta av sig kläder från olika delar av kroppen såsom att dra av kläder över huvudet, av armar och skuldror, från nedre respektive övre kroppshalva och att ta av handskar och huvudbonad

d5402 Att sätta på sig fotbeklädnad

Att genomföra samordnade uppgifter för att sätta på sig sockor, strumpor och fotbeklädnad

d5403 Att ta av sig fotbeklädnad

Att genomföra samordnade uppgifter för att ta av sockor, strumpor och fotbeklädnad

d5404 Att välja lämplig klädsel

Att följa underförstådda och uttalade klädnormer och konventioner och att klä sig i enlighet med klimatförhållanden

d5408 Att klä sig, annat specificerat

d5409 Att klä sig, ospecificerat

d550**Att äta**

Att visa på behov av mat, att genomföra samordnade uppgifter och handlingar för att äta mat som serveras, att föra maten till munnen och konsumera den på ett kulturellt acceptabelt sätt, skära eller bryta maten i bitar, öppna flaskor och burkar, använda matbestick, äta sina måltider till fest och vardags

Utesluter: att dricka (d560)

d5500 Att visa på behov av mat

d5501 Att äta på ett passande sätt

d5508 Att äta, annat specificerat

d5509 Att äta, ospecificerat

d560**Att dricka**

Att visa på behov av dryck, att fatta tag i en dryck som serveras, föra den till munnen och konsumera den på ett kulturellt acceptabelt sätt såsom att blanda, röra och hälla upp dryck för att dricka, öppna flaskor och burkar, dricka genom sugrör eller rinnande vatten från en kran eller källa; bröstuppfödning

Utesluter: att äta (d550)

d5600 Att visa på behov av dryck

d5601 Att ammas

Att framgångsrikt suga på bröst för att få mjölk och på ett adekvat sätt visa reaktioner och samspela med den som ammar, såsom ögonkontakt, att visa behov av mat och mättnad

d5602 Att dricka ur nappflaska

Att framgångsrikt suga på nappflaska för att få mjölk eller annan typ av vätska och på ett adekvat sätt visa reaktioner och samspela med den närstående, såsom ögonkontakt, att visa behov av mat och mättnad

d5608 Att dricka, annat specificerat

d5609 Att dricka, ospecificerat

d570**Att sköta sin egen hälsa**

Att tillförsäkra sig om eller visa på behov av fysisk bekvämlighet, hälsa och fysiskt och psykiskt välbefinnande såsom att upprätthålla en balanserad diet, lämplig nivå av fysisk aktivitet, hålla sig varm eller kall, undvika hälsorisker, ha säkra sexualvanor såsom att använda kondom, bli vaccinerad och genomgå regelbundna hälsokontroller

Innefattar: att försäkra sig om fysisk bekvämlighet, att ta hand om diet och kondition, bibehålla sin egen hälsa

d5700**Att försäkra sig om sin egen fysiska bekvämlighet**

Att ta hand om sig själv genom att vara medveten om det man behöver för att skydda sig och att försäkra sig om att ens kropp är i en bekväm ställning, att man inte känner sig för varm, kall eller våt och att man har en lämplig belysning

d5701**Att ta hand om sin diet och kondition**

Att ta hand om sig själv genom att vara medveten om behoven och genom att välja och konsumera näringsriktiga födoämnen och bibehålla fysisk kondition

d5702**Att upprätthålla sin egen hälsa**

Att ta hand om sig själv genom att vara medveten om behovet och göra vad som behövs för att se till sin hälsa, genom att uppmärksamma hälsorisker och att förebygga ohälsa såsom att söka vårdgivares eller professionell hjälp för att se till den egna hälsan; att följa medicinska och andra hälsoråd; att undvika hälsorisker såsom vid fysisk skada, smittosamma sjukdomar, droger och sexuellt överförbara sjukdomar

d57020**Att hantera mediciner och följa hälsoråd****d57021****Att söka råd eller hjälp från närstående eller professionella****d57022****Att undvika drog- eller alkoholmissbruk****d57028****Att upprätthålla sin egen hälsa, annat specificerat****d57029****Att upprätthålla sin egen hälsa, ospecificerat****d5708****Att sköta sin egen hälsa, annat specificerat**

d5709 Att sköta sin egen hälsa, ospecificerat**d571****Att se till sin egen säkerhet**

Att undvika risker som kan leda till fysisk skada eller olycka. Att undvika potentiellt farliga situationer, såsom att hantera eld på ett felaktigt sätt eller att springa ut i trafiken

d598**Personlig vård, annat specificerat****d599****Personlig vård, ospecificerat**

Kapitel 6

Hemliv

Detta kapitel handlar om att genomföra husliga och dagliga sysslor och uppgifter. Områden av hemliv innefattar att skaffa bostad, mat, kläder och andra förnödenheter, att hålla rent, reparera och ta hand om personliga och andra hushållsföremål samt att hjälpa andra

Att skaffa förnödenheter (d610-d629)

d610

Att skaffa bostad

Att köpa, hyra, möblera och ordna ett rum, hus, lägenhet eller annat boende

Innefattar: att köpa eller hyra en bostad och att möblera rum eller bostad

Utesluter: att skaffa varor och tjänster (d620); att ta hand om hemmets föremål (d650)

d6100

Att köpa en bostad

Att bli ägare till ett hus, lägenhet eller annan bostad

d6101

Att hyra en bostad

Att mot betalning skaffa sig nyttjanderätt till ett hus, lägenhet eller annan bostad som tillhör någon annan

d6102

Att möblera en bostad

Att utrusta och ställa i ordning ett bostadsutrymme med möbler, inventarier och andra förnödenheter, att dekorera rummen, att göra i ordning sin egen plats, rum

d6108

Att skaffa bostad, annat specificerat

d6109

Att skaffa bostad, ospecificerat

d620**Att skaffa varor och tjänster**

Att välja, anskaffa och transportera alla varor och tjänster som krävs för det dagliga livet såsom att välja, anskaffa, transportera och förvara mat, dryck, kläder, rengöringsmaterial, bränsle, hushållsartiklar, husgeråd, kokkärl, lekmaterial, hushållsredskap och verktyg; att anskaffa nyttoföremål och andra hushållstjänster

Innefattar: att handla och samla ihop dagliga förnödenheter

Utesluter: att skaffa bostad (d610)

d6200**Att handla**

Att i utbyte mot pengar skaffa varor och tjänster som behövs för det dagliga livet, innefattande att instruera och handleda en mellanhand att göra inköp, såsom att välja mat, dryck, rengöringsmedel, hushållsartiklar, lekmaterial och kläder i en affär eller på en marknad, att jämföra kvalitet och pris på de saker man behöver, att förhandla om priset och betala för de utvalda varorna eller tjänsterna samt att transportera varorna

d6201**Att skaffa dagliga förnödenheter**

Att utan utbyte mot pengar skaffa varor och tjänster som behövs för det dagliga livet, innefattande att instruera och handleda en mellanhand att samla ihop de dagliga förnödenheterna, såsom att skörda grönsaker och frukter, skaffa vatten och bränsle

d6208**Att skaffa varor och tjänster, annat specificerat****d6209****Att skaffa varor och tjänster, ospecificerat****d629****Att skaffa förnödenheter, annat specificerat och ospecificerat**

Hushållsgöromål (d630-d649)**d630****Att bereda måltider**

Att planera, organisera, laga och servera enkla och sammansatta måltider till sig själv och andra såsom att göra upp en matsedel, välja ut ätlig mat och dryck och samla ihop ingredienser för att bereda måltider, laga varm mat och förbereda kall mat och dryck samt servera maten

Innefattar: att bereda enkla och sammansatta måltider

Utesluter: att äta (d550); att dricka (d560); att skaffa varor och tjänster (d620); hushållsarbete (d640); att ta hand om hemmets föremål (d650); att bistå andra (d660)

d6300**Att bereda enkla måltider**

Att planera, organisera, laga och servera måltider med få ingredienser och på ett lätt sätt bereda och servera såsom att göra en enrätters måltid, att anrätta ingredienser genom att skära, röra, koka och värma mat såsom ris eller potatis

d6301**Att bereda sammansatta måltider**

Att planera, organisera, laga och servera måltider med många ingredienser som kräver sammansatta sätt att bereda och servera såsom att planera en flerrätters måltid, anrätta matingsredienser genom kombinerade handlingar såsom att skala, skiva, blanda, knåda, röra samt lägga upp och servera mat på ett sätt som är lämpligt med hänsyn till tillfälle och kultur

Utesluter: att använda hushållsapparater (d6403)

d6302**Att hjälpa till att bereda måltider**

Att arbeta tillsammans med någon annan vid planering, organiserande, tillagning och servering av enkla och sammansatta måltider till sig själv och andra när någon annan har ansvaret

d6308**Att bereda måltider, annat specificerat****d6309****Att bereda måltider, ospecificerat**

d640**Hushållsarbete**

Att klara ett hushåll innefattande att hålla rent i hemmet, tvätta kläder, använda hushållsapparater, lagra mat och ta hand om avfall såsom att sopa, bona, tvätta bänkar, väggar och andra ytor, samla och kasta avfall; städa rum, garderober och lådor, samla ihop, tvätta, torka, vika och stryka kläder, putsa skor, använda kvastar, borstar och dammsugare, använda tvättmaskin, torkapparat och strykjärn

Innefattar: att tvätta och torka kläder, att rengöra kök och köksredskap, städa bostaden, använda hushållsapparater, förvara dagliga förnödenheter och slänga avfall

Utesluter: att skaffa bostad (d610); att skaffa varor och tjänster (d620); att bereda måltider (d630); att ta hand om hemmets föremål (d650); att ta hand om andra (d660)

d6400**Att tvätta och torka textilier och kläder**

Att tvätta textilier och kläder för hand och hänga ut dem att torka i luften

d6401**Att städa köksutrymme och köksredskap**

Att städa upp efter matlagning såsom att diska, rengöra pannor, kastruller och matlagingsredskap samt städa bord och golv i matlagings- och måltidsutrymmen

d6402**Att städa bostaden**

Att städa hemmet såsom att städa upp och damma, sopa, skura, torka av golv, tvätta fönster och väggar, rengöra badrum och toaletter och att rengöra hemmets möbler

d6403**Att använda hushållsapparater**

Att använda olika slags hushållsapparater såsom tvättmaskin, torkapparat, strykjärn, dammsugare och diskmaskin

d6404**Att förvara förnödenheter för det dagliga livet**

Att förvara mat, dryck, kläder och andra hushållsvaror som behövs för det dagliga livet innefattande att bereda mat för att konservera, salta eller frysa, att hålla mat färsk och utom räckhåll för djur

d6405**Att avlägsna avfall**

Att göra sig av med hushållsavfall såsom att samla ihop skräp och sopor i hemmet, hantera avfall för att kasta det, använda anordningar för avfallshantering, bränna avfall

d6406 Att hjälpa till med hushållsarbete
Att arbeta tillsammans med någon annan vid planering, organiserande och genomförande av hushållsarbete när någon annan har ansvaret

d6408 Hushållsarbete, annat specificerat

d6409 Hushållsarbete, ospecificerat

d649 Hushållsgöromål, annat specificerat och ospecificerat

Att ta hand om hushållsföremål och att bistå andra (d650-d669)

d650 Att ta hand om hemmets föremål
Att underhålla och laga hushållsföremål och andra personliga föremål innefattande lekmaterial, bostaden och dess inventarier, kläder, fordon och hjälpmedel samt att ta hand om växter och djur, såsom att måla eller tapetsera rum, laga möbler, reparera rörsystem, försäkra sig om att fordon fungerar riktigt, vattna blommor, sköta och ge mat till sällskapsdjur och husdjur

Innefattar: att tillverka och laga kläder, underhålla bostad, möbler och hushållsapparater; underhålla fordon, hjälpmedel samt ta hand om växter (inne och ute) och djur

Utesluter: att skaffa bostad (d610); att skaffa varor och tjänster (d620); hushållsarbete (d640); ta hand om andra (d660); betald sysselsättning (d850)

d6500 Att tillverka och laga kläder
Att tillverka och laga kläder innefattande att sy, producera eller ändra kläder, sy i knappar och fästanordningar, stryka kläder, laga och putsa skor

Utesluter: att använda hushållsapparater (d6403)

d6501 Att underhålla bostad och möblemang
Att reparera och ta hand om bostad, utvändigt och invändigt och dess inredning såsom att måla, reparera inventarier och möbler samt att använda nödvändiga verktyg för reparationerna

- d6502 Att underhålla hushållsapparater**
Att reparera och ta hand om alla hushållsapparater för matlagning, rengöring och reparation såsom genom att smörja och reparera verktyg och underhålla tvättmaskin
- d6503 Att underhålla fordon**
Att reparera och ta hand om motoriserade och icke-motoriserade fordon för personligt bruk innefattande cyklar, kärror, bilar och båtar
- d6504 Att underhålla hjälpmedel**
Att reparera och ta hand om hjälpmedel såsom proteser, ortoser och specialiserade verktyg och hjälpmedel för hushållsskötsel och personlig vård, att underhålla och reparera hjälpmedel för personlig förflyttning som t.ex. käppar, rollatorer, rullstolar och sparkcyklar samt att underhålla hjälpmedel för kommunikation och fritid
- d6505 Att ta hand om växter, inomhus och utomhus**
Att sköta växter inomhus och utomhus innefattande att plantera, vattna och göda växter, se till växter och odla födoämnen för personligt bruk
- d6506 Att ta hand om djur**
Att ta hand om husdjur och sällskapsdjur innefattande att utfodra, rengöra, trimma och träna sällskapsdjur, se till husdjurens eller sällskapsdjurens hälsa, planera för vården av husdjuren eller sällskapsdjuren när man själv är borta
- d6507 Att hjälpa till att ta hand om saker i hushållet**
Att arbeta tillsammans med någon annan vid skötsel och reparation av hushållsföremål och andra personliga föremål när någon annan är ansvarig
- d6508 Att ta hand om hemmets föremål, annat specificerat**
- d6509 Att ta hand om hemmets föremål, ospecificerat**

d660**Att bistå andra**

Att hjälpa medlemmar av hushållet och andra med deras lärande, kommunikation, personliga vård, förflyttning inom eller utanför hemmet och att vara engagerad i, eller uppmärksamma hushållsmedlemmarnas och andras välbefinnande

Innefattar: att hjälpa andra med personlig vård, med förflyttning, med kommunikation och med mellanmännsliga relationer; att hjälpa andra med näringstillförsel och att sköta sin hälsa

Utesluter: betald sysselsättning (d850)

d6600**Att bistå andra med personlig vård**

Att hjälpa hushållsmedlemmar och andra i genomförande av personlig vård innefattande att hjälpa andra med att äta, bada och att klä sig, att ta hand om barn eller hushållsmedlemmar som är sjuka eller har svårigheter med den grundläggande personliga vården, att hjälpa andra med toalettbehov

d6601**Att bistå andra med förflyttning**

Att hjälpa hushållsmedlemmar och andra med förflyttning och att förflytta sig utanför hemmet såsom i grannskapet eller staden, till och från skola, arbetsplats eller annat mål

d6602**Att bistå andra med kommunikation**

Att hjälpa hushållsmedlemmar och andra med deras kommunikation såsom genom att hjälpa med att tala, skriva eller läsa

d6603**Att bistå andra i mellanmännsliga relationer**

Att hjälpa hushållsmedlemmar och andra med deras mellanmännsliga interaktioner såsom genom att hjälpa dem att påbörja, upprätthålla eller avsluta relationer

d6604**Att bistå andra med näringstillförsel**

Att hjälpa hushållsmedlemmar och andra med deras näringstillförsel såsom att hjälpa dem att bereda och äta måltider

d6605**Att bistå andra att sköta sin hälsa**

Att hjälpa hushållsmedlemmar och andra med deras formella och informella hälsovård såsom att försäkra sig om att ett barn får regelbunden medicinsk kontroll eller att en äldre släkting tar nödvändig medicin

d6606 Att hjälpa till att bistå andra
Att vara behjälplig när någon annan bistår hushållsmedlemmar eller andra i genomförande av personlig vård, kommunikation, förflyttning, mellanmänniska relationer, näringstillförsel eller hälsovård när den andra är ansvarig

d6608 Att bistå andra, annat specificerat

d6609 Att bistå andra, ospecificerat

d669 Att ta hand om hushållsföremål och att bistå andra, annat specificerat och ospecificerat

d698 Hemliv, annat specificerat

d699 Hemliv, ospecificerat

Kapitel 7

Mellanmännsliga interaktioner och relationer

Detta kapitel handlar om att genomföra de handlingar och uppgifter som behövs för grundläggande och sammansatta interaktioner med människor (okända, vänner, släktingar, familjemedlemmar och andra närstående) på ett i sammanhanget lämpligt och socialt passande sätt

Allmänna mellanmännsliga interaktioner (d710-d729)

d710

Grundläggande mellanmännsliga interaktioner

Att samspela med människor på ett i sammanhanget socialt lämpligt sätt såsom att när det är lämpligt visa hänsynstagande och uppskattning eller att reagera på andras känslor

Innefattar: att visa respekt, värme, tacksamhet och tolerans i förhållanden, att svara på kritik och sociala signaler och att använda lämplig fysisk kontakt

d7100 Respekt och värme i relationer

Att visa och besvara omtanke, sympati, hänsynstagande och uppskattning på ett i sammanhanget och socialt lämpligt sätt

d7101 Uppskattning i relationer

Att visa och besvara tillfredsställelse och tacksamhet på ett i sammanhanget och socialt lämpligt sätt

d7102 Tolerans i relationer

Att visa och besvara förståelse och acceptans av beteenden på ett i sammanhanget och socialt lämpligt sätt

d7103 Kritik i relationer

Att ge och besvara underförstådda och uttryckliga skillnader i åsikt eller meningsskiljaktigheter på ett i sammanhanget och socialt lämpligt sätt

d7104 Sociala signaler i relationer

Att på ett lämpligt sätt ge och reagera på signaler och vinkar som inträffar i sociala interaktioner

d71040 Att initiera socialt samspel

d71041 Att upprätthålla socialt samspel

d71048 Sociala signaler i relationer, annat specificerat

d71049 Sociala signaler i relationer, ospecificerat

d7105 Fysisk kontakt i relationer

Att svara på och ge kroppskontakt med andra på ett socialt lämpligt sätt

d7106 Att göra skillnad på personer

Att visa olika svar beroende på vilken person det är, såsom att sträcka sig efter en familjemedlem och att skilja ut dem från främmande personer

d7108 Grundläggande mellanmännsliga interaktioner, annat specificerat

d7109 Grundläggande mellanmännsliga interaktioner, ospecificerat

d720

Sammanfatta mellanmännsliga interaktioner

Att bibehålla och hantera interaktioner med andra människor på ett i sammanhanget och socialt lämpligt sätt såsom att reglera känslor och impulser, reglera verbal och fysisk aggression, handla oberoende i sociala interaktioner och att handla i överensstämmelse med sociala regler och konventioner

Innefattar: att leka med andra; att bygga upp och avsluta relationer; reglera beteenden i interaktioner; interagera i överensstämmelse med sociala regler och behålla socialt avstånd

d7200 Att bygga upp relationer

Att påbörja och bibehålla interaktioner med andra för kortare eller längre tid på ett i sammanhanget och socialt lämpligt sätt såsom att presentera sig, att finna och etablera vänskapsrelationer och professionella relationer, att påbörja en relation som kan bli bestående, romantisk eller intim

- d7201 Att avsluta relationer**
Att få interaktioner att ta slut på ett i sammanhanget och socialt lämpligt sätt såsom att avsluta tillfälliga relationer vid ett besöks slut eller långvariga relationer med vänner vid flytt till en annan ort eller att avsluta relationer med arbetskollegor, professionella kollegor och servicegivare samt att avsluta romantiska eller intima relationer
- d7202 Att reglera beteenden i interaktioner**
Att på ett i sammanhanget och socialt lämpligt sätt reglera känslor och impulser, verbal aggression och fysisk aggression i interaktion med andra
- d7203 Att interagera i överensstämmelse med sociala regler**
Att handla självständigt i sociala interaktioner och följa sociala konventioner som styr ens egen roll, position eller annan social status i interaktion med andra
- d7204 Att bibehålla socialt utrymme**
Att på ett socialt och kulturellt lämpligt sätt vara medveten om och bibehålla ett avstånd mellan sig själv och andra
- d7208 Sammansatta mellanmännsliga interaktioner, annat specificerat**
- d7209 Sammansatta mellanmännsliga interaktioner, ospecificerat**

d729 Allmänna mellanmännsliga interaktioner, annat specificerat och ospecificerat

Särskilda mellanmännsliga relationer (d730-d779)

d730 Att ha kontakt med okända personer
Att engagera sig i tillfälliga kontakter och förbindelser med okända personer för särskilda syften såsom att fråga efter information, efter vägen eller göra ett inköp

d740 Formella relationer
Att skapa och bibehålla specifika relationer i formella sammanhang såsom med lärare, arbetsgivare, yrkesutövande eller servicegivare
Innefattar: att ha kontakt med makthavare, underordnade och jämställda personer

- d7400 Att ha kontakt med makthavare**
Att skapa och bibehålla formella relationer med människor i maktpositioner eller med en högre rang eller anseende i relation till den egna ställningen som t.ex. en arbetsgivare
- d7401 Att ha kontakt med underordnade**
Att skapa och bibehålla formella relationer med människor i lägre ställning eller som har lägre rang eller anseende i relation till den egna ställningen som t.ex. en anställd eller tjänare
- d7402 Att ha kontakt med jämställda**
Att skapa och bibehålla formella relationer med människor i samma ställning beträffande makt, rang eller anseende som den egna ställningen
- d7408 Formella relationer, annat specificerat**
- d7409 Formella relationer, ospecificerat**

d750**Informella sociala relationer**

Att ha relationer med andra såsom otvungna relationer med människor som bor på samma ort eller med medarbetare, elever, lekkamrater och människor med likartad bakgrund eller yrke

Innefattar: informella relationer med vänner, grannar, bekanta, personer man bor tillsammans med och kamrater

- d7500 Informella relationer med vänner**
Att skapa och bibehålla vänskapsrelationer som karakteriseras av ömsesidig uppskattning och gemensamma intressen
- d7501 Informella relationer med grannar**
Att skapa och bibehålla informella relationer med människor som bor i närheten eller angränsande bostadsområden
- d7502 Informella relationer med bekanta**
Att skapa och bibehålla informella relationer med människor som man känner men som inte är nära vänner

- d7503 Informella relationer med personer man delar boende med**
Att skapa och bibehålla informella relationer med människor som bor tillsammans i samma hus eller annan boendeform som drivs för något ändamål i privat eller offentlig regi
- d7504 Informella relationer med kamrater**
Att skapa och bibehålla informella relationer med människor som är i samma ålder, som delar intressen eller har andra gemensamma drag
- d7508 Informella sociala relationer, annat specificerat**
- d7509 Informella sociala relationer, ospecificerat**

- d760 Familjerelationer**
Att skapa och bibehålla släktskapsrelationer såsom med medlemmar av kärnfamilj, utvidgad familj, foster-, adoptiv- och styvfamilj, mer avlägsna relationer såsom kusiner, syslingar eller lagliga vårdnadshavare
Innefattar: föräldra-barn- och barn-föräldrarelationer, syskon och vidare släktsrelationer
- d7600 Föräldra-barnrelationer**
Att bli och vara förälder, såväl biologisk som adoptivförälder, såsom att ha ett barn och förhålla sig till det som en förälder eller upprätthålla en föräldrarelation med ett adopterat barn innefattande att förse sitt biologiska eller adopterade barn med fysisk, intellektuell och känslomässig näring
- d7601 Barn-förälderrelationer**
Att skapa och bibehålla relationer med sin förälder såsom att ett litet barn lyder sina föräldrar eller hjälper föräldern eller att ett barn tar hand om sina gamla föräldrar
- d7602 Syskonrelationer**
Att skapa och bibehålla en broderlig eller systerlig relation med en person som har en eller båda föräldrarna gemensamt genom födsel, adoption eller giftermål
- d7603 Utvidgade familjerelationer**
Att skapa och bibehålla en familjerelation med medlemmar av sin utvidgade familj såsom med kusiner, fastrar, mosttrar, farbröder, morbröder, far- och morföräldrar

d7608 Familjerelationer, annat specificerat

d7609 Familjerelationer, ospecificerat

d770 Intima relationer

Att skapa och bibehålla nära eller romantiska relationer mellan personer såsom mellan man och hustru, mellan älskande eller sexualpartner

Innefattar: romantiska, äktenskapliga och sexuella relationer

d7700 Romantiska relationer

Att skapa och bibehålla en relation grundad på känslomässig och fysisk attraktion, som kan leda till en långvarig intim relation

d7701 Äktenskapsrelationer

Att skapa och bibehålla en intim relation av laglig natur med en annan person såsom i ett legalt äktenskap innefattande att gifta sig och leva som gifta eller som sambo

d7702 Sexuella relationer

Att skapa och bibehålla relationer av sexuell natur med make eller maka eller annan partner

d7708 Intima relationer, annat specificerat

d7709 Intima relationer, ospecificerat

d779 Särskilda mellanmännsliga relationer, annat specificerat och ospecificerat

d798 Mellanmännsliga interaktioner och relationer, annat specificerat

d799 Mellanmännsliga interaktioner och relationer, ospecificerat

Kapitel 8

Viktiga livsområden

Detta kapitel handlar om att engagera sig i och utföra sådana uppgifter och handlingar som krävs vid utbildning, arbete, anställning och ekonomiska transaktioner

Utbildning (d810-d839)

d810**Informell utbildning**

Att delta i undervisning hemma eller i annat icke-institutionellt sammanhang såsom att tillägna sig icke-akademiska färdigheter (t.ex. hantverk) eller akademiska färdigheter (t.ex. skola i hemmet) från föräldrar eller familjemedlemmar hemma eller ute i samhället

d815**Förskoleutbildning**

Att delta i grundläggande undervisning med genomtänkta instruktioner i hemmet eller i offentlig verksamhet utformad främst för att introducera ett barn till en skolliknande miljö och förbereda barnet för obligatorisk utbildning, såsom att tillägna sig färdigheter i förskola eller liknande miljö som förberedelse för att gå vidare till skolan (t.ex. förskoleverksamhet i hemmet eller i offentlig verksamhet utformad för att främja barnets hälsa och kognitiva, motoriska, språkliga och sociala utveckling samt färdigheter som krävs som förberedelse för formell utbildning)

d8150**Att påbörja förskoleutbildning eller flytta mellan stadier**

Att genomföra aktiviteter som ger tillträde till förskoleutbildning

d8151**Att genomgå förskoleutbildning**

Att gå i förskolan och delta i förskolans aktiviteter såsom att vara närvarande, samspela med kamrater och lärare på ett adekvat sätt samt att fullfölja de uppgifter och skyldigheter som följer med att vara förskolebarn

d8152**Att uppfylla förskoleutbildningens mål**

Att genomföra aktiviteter för att uppfylla de mål som förskoleutbildningen har ställt upp

d8153**Att avsluta förskoleutbildning**

Att lämna förskoleutbildningen på ett förväntat sätt för att påbörja nästa utbildningsnivå

d8158 Förskoleutbildning, annat specificerat

d8159 Förskoleutbildning, ospecificerat

d816 Förskolelivet och relaterade aktiviteter

Att engagera sig i olika delar av livet i förskolan och i olika verksamheter som är relaterade till förskola såsom utflykter och firanden

d820 Skolutbildning

Att ha tillgång till skola, att engagera sig i det ansvar och de privilegier som hör skolan till, lärande av kursmaterial, ämnen och andra krav i primära och sekundära utbildningsprogram (grundskola och gymnasial skola) inklusive att gå i skolan regelbundet, att arbeta tillsammans med andra elever, att följa lärares anvisningar, att organisera sina studier och genomföra läxor och andra uppgifter och att gå vidare till fortsatta studier och utbildning

d8200 Att påbörja skolutbildning eller flytta mellan nivåer

Att genomföra aktiviteter för antagning till skolutbildning eller för överflyttning från ett stadium till ett annat

d8201 Att genomgå skolutbildning

Att gå i skolan och delta i skolans aktiviteter, såsom att vara närvarande på lektionerna, samspela med kamrater och lärare på ett adekvat sätt samt att fullfölja de uppgifter och skyldigheter som följer med att vara elev

d8202 Att uppfylla skolutbildningens mål

Att genomföra aktiviteter för att slutföra en kurs, att delta i examination eller annan form av utvärdering av hur man har uppfyllt skolutbildningens mål

d8203 Att avsluta skolutbildning eller nivå i skolan

Att lämna skolutbildningen på ett förväntat sätt för att påbörja nästa utbildningsnivå, arbete, anställning eller andra områden i ett vuxenliv

d8208 Skolutbildning, annat specificerat

d8209 Skolutbildning, ospecificerat

d825**Yrkesutbildning**

Att engagera sig i alla aktiviteter som ingår i ett yrkesutbildningsprogram och lärande av kursmaterial som förberedelse för anställning i handel, industri eller annat yrke

d8250**Att påbörja yrkesutbildning eller flytta mellan nivåer**

Att genomföra aktiviteter för antagning till yrkesutbildning eller för överflyttning från ett stadium av yrkesutbildning till ett annat

d8251**Att genomgå yrkesutbildning**

Att följa yrkesutbildningen och delta i de aktiviteter som hör till, såsom att vara närvarande på lektionerna, samspela med kamrater och lärare på ett adekvat sätt samt att fullfölja de uppgifter och skyldigheter som följer med att vara elev

d8252**Att uppfylla yrkesutbildningens mål**

Att genomföra aktiviteter för att slutföra en kurs, genomföra prov eller annan form av utvärdering av hur man har uppfyllt yrkesutbildningens mål

d8253**Att avsluta yrkesutbildning**

Att lämna yrkesutbildningen på ett förväntat sätt för att påbörja nästa utbildningsnivå, arbete, anställning eller andra områden i ett vuxenliv

d8258**Yrkesutbildning, annat specificerat****d8259****Yrkesutbildning, ospecificerat****d830****Högre utbildning**

Att engagera sig i aktiviteter inom högre utbildning vid universitet och högskola och att lära alla aspekter av de kurskrav som gäller för att få examen eller annat intyg, såsom att fullfölja en universitetsutbildning till kandidat- eller magisternivå, genomgå läkarutbildning eller annan professionell yrkesutbildning

d8300**Att påbörja högre utbildning eller att flytta mellan nivåer**

Att genomföra aktiviteter för antagning till högre utbildning eller för överflyttning från ett stadium av högre utbildning till ett annat

- d8301 Att genomgå högre utbildning**
Att delta i de aktiviteter som hör till den högre utbildningen, såsom att vara närvarande på föreläsningar, samspela med kamrater och lärare på ett adekvat sätt samt att fullfölja de uppgifter och skyldigheter som följer med att vara student
- d8302 Att uppfylla högre utbildningars mål**
Att genomföra aktiviteter för att slutföra en kurs, genomföra examination eller annan form av utvärdering av hur man har uppfyllt den högre utbildningens mål
- d8303 Att avsluta högre utbildning**
Att lämna högre utbildning på ett förväntat sätt för att påbörja nästa utbildningsnivå, arbete, anställning eller andra områden i ett vuxenliv
- d8308 Högre utbildning, annat specificerat**
- d8309 Högre utbildning, ospecificerat**

d835 Skollivet och relaterade aktiviteter
Att engagera sig i olika delar av livet i skolan och i olika verksamheter som är relaterade till skolan såsom elevråd och studentkår

d839 Utbildning, annat specificerat och ospecificerat

Arbete och sysselsättning (d840-d859)

d840 Lärlingskap (arbetsförberedelse)
Att engagera sig i program som innebär att förbereda sig för anställning såsom att genomföra uppgifter som krävs i lärlingskap, praktiktjänst och traineetjänst

Utesluter: yrkesutbildning (d825)

d845**Att skaffa, behålla och sluta ett arbete**

Att söka, finna och välja sysselsättning, anställas och acceptera anställning, bibehålla och avancera i ett arbete, affärsrörelse, yrke eller profession och att på ett lämpligt sätt sluta ett arbete

Innefattar: att söka arbete, att förbereda en meritförteckning eller curriculum vitae; att ta kontakt med arbetsgivare och förbereda intervjuer; att behålla ett arbete; att kontrollera sitt eget genomförande i sitt eget arbete och att säga upp sig och avsluta ett arbete

d8450**Att söka anställning**

Att hitta och välja ett arbete i en affärsrörelse, profession eller annat slag av anställning och att genomföra de uppgifter som krävs för att bli anställd såsom att komma till arbetsplatsen eller delta i en anställningsintervju

d8451**Att behålla ett arbete**

Att genomföra arbetsrelaterade uppgifter för att behålla ett yrke, affärsrörelse, profession eller annat slag av anställning och att befordras eller på annat sätt avancera i arbetet

d8452**Att sluta ett arbete**

Att på ett lämpligt sätt lämna eller avsluta en anställning

d8458**Att skaffa, behålla och sluta ett arbete, annat specificerat****d8459****Att skaffa, behålla och sluta ett arbete, ospecificerat****d850****Betald sysselsättning**

Att som anställd engagera sig i alla aspekter av ett arbete som t.ex. ett yrke, affärsrörelse, profession eller annan form av betald sysselsättning på heltid eller deltid eller som egen företagare, såsom att söka anställning och få ett arbete, göra de uppgifter som krävs på arbetet, vara på arbetet under den tid som krävs, handleda andra medarbetare eller bli handledd och att genomföra de nödvändiga uppgifterna ensam eller i grupp

Innefattar: egen företagsamhet, deltids- eller heltidssysselsättning

d8500 Arbete som egen företagare

Att engagera sig i betald sysselsättning, som har sökts eller skapats av personen eller på uppdrag av andra utan ett formellt anställningsförhållande som t.ex. kringflyttande jordbruksarbete, att arbeta som freelanceförfattare eller konsult, kortvarigt kontraktsarbete, att arbeta som artist eller hantverkare eller att äga och driva en affär eller annan verksamhet

Utesluter: hel- och deltidssysselsättning (d8501, d8502)

d8501 Deltidssysselsättning

Att som anställd engagera sig i alla aspekter av betalt deltidsarbete som t.ex. att söka anställning och få ett arbete, att göra de uppgifter som krävs i arbetet, att vara närvarande under den tid som krävs, att handleda andra medarbetare eller att bli handledd och att genomföra erforderliga uppgifter ensam eller i grupp

d8502 Heltidssysselsättning

Att som anställd engagera sig i alla aspekter av betald sysselsättning på heltid såsom att söka anställning och få ett arbete, att göra de uppgifter som arbetet kräver, att vara närvarande under tid som krävs, att handleda andra medarbetare eller att bli handledd samt att genomföra erforderliga uppgifter ensam eller i grupp

d8508 Betald sysselsättning, annat specificerat**d8509 Betald sysselsättning, ospecificerat****d855 Obetald sysselsättning**

Att engagera sig i alla aspekter av ett obetalt arbete på heltid eller deltid inklusive organiserad sysselsättning, att göra de uppgifter som krävs på arbetet, att vara närvarande under den tid som krävs, att handleda andra medarbetare och att bli handledd samt att genomföra de nödvändiga uppgifterna ensam eller i grupp, såsom frivilligt arbete, välgörenhetsarbete, oavlönat samhällsarbete eller i en religiös grupp samt oavlönat hemarbete

Utesluter: Kapitel 6 Hemliv

d859 Arbete och sysselsättning, annat specificerat och ospecificerat

Ekonomiskt liv (d860-d879)**d860****Grundläggande ekonomiska transaktioner**

Att engagera sig i varje form av enkel ekonomisk transaktion såsom att använda pengar för att köpa mat, idka byteshandel med varor och tjänster eller att spara pengar

d865**Komplexa ekonomiska transaktioner**

Att engagera sig i någon form av komplexa ekonomiska transaktioner som innefattar utbyte av kapital eller egendom och skapande av ekonomisk vinst eller värde såsom att köpa en affär, fabrik eller utrustning, att bibehålla ett bankkonto, att bedriva handel

d870**Ekonomisk självförsörjning**

Att ha kontroll över ekonomiska resurser från privata eller offentliga källor för att försäkra sig om ekonomisk trygghet för nuvarande och framtida behov

Innefattar: egna ekonomiska resurser och allmänna ekonomiska rättigheter

d8700**Egna ekonomiska resurser**

Att ha kontroll över egna eller privata ekonomiska resurser för att försäkra sig om ekonomisk trygghet för nuvarande och framtida behov

d8701**Allmänna ekonomiska rättigheter**

Att ha kontroll över allmänna ekonomiska resurser för att försäkra sig om ekonomisk trygghet för nuvarande och framtida behov

d8708**Ekonomisk självförsörjning, annat specificerat****d8709****Ekonomisk självförsörjning, ospecificerat****d879****Ekonomiskt liv, annat specificerat och ospecificerat**

- d880 Engagemang i lek**
Att målmedvetet engagera sig i och uppehålla sig med aktiviteter med föremål, leksaker, material eller spel, ensam eller tillsammans med andra
- d8800 Ensamlek**
Att på egen hand målmedvetet engagera sig i aktiviteter med föremål, leksaker, material eller spel
- d8801 Åskådarlek (bredvidlek)**
Att målmedvetet observera andras aktiviteter med föremål, leksaker, material eller spel utan att delta
- d8802 Parallell lek**
Att målmedvetet engagera sig i aktiviteter med föremål, leksaker, material eller spel bredvid andra som också ägnar sig åt att leka men utan att delta i deras aktiviteter
- d8803 Lek tillsammans med andra (samarbetslek)**
Att tillsammans med andra och med ett gemensamt syfte engagera sig i målmedvetna aktiviteter med föremål, leksaker, material eller spel
- d8808 Engagemang i lek, annat specificerat**
- d8809 Engagemang i lek, ospecificerat**
- d898 Viktiga livsområden, annat specificerat**
- d899 Viktiga livsområden, ospecificerat**

Kapitel 9

Samhällsgemenskap, socialt och medborgerligt liv

Detta kapitel handlar om de handlingar och uppgifter som krävs för att engagera sig i organiserat socialt liv utanför familjen - i samhällsgemenskap, socialt och medborgerligt liv

d910

Samhällsgemenskap

Att engagera sig i aspekter av samhällsgemenskap såsom att engagera sig i frivilligorganisationer, serviceföreningar eller professionella sociala organisationer

Innefattar: informella och formella sammanslutningar; ceremonier

Utesluter: obetald sysselsättning (d855); rekreation och fritid (d920); religion och andlighet (d930); politiskt liv och medborgarskap (d950)

d9100

Informella sammanslutningar

Att engagera sig i sociala eller samhälleliga sammanslutningar som är organiserade av personer med gemensamma intressen som t.ex. lokala föreningar eller etniska grupper

d9101

Formella sammanslutningar

Att engagera sig i professionella eller andra särskilda sällskap såsom sammanslutningar av advokater, läkare eller akademiker

d9102

Ceremonier

Att engagera sig i icke-religiösa riter eller sociala ceremonier som t.ex. giftermål, begravningar eller invigningsceremonier

d9103

Informell samhällsgemenskap

Att vara tillsammans med andra på lekplatser, parker, gatukaféer, torg eller andra offentliga platser

d9108

Samhällsgemenskap, annat specificerat

d9109

Samhällsgemenskap, ospecificerat

d920**Rekreation och fritid**

Att engagera sig i någon form av lek eller fritidssysselsättning som t.ex. informell eller organiserad lek, spel och sport, program för fysisk träning, avslappning, nöje eller tidsfördriv, att gå på konstutställningar, museer, bio eller teater, att engagera sig i hantverk, hobbies, att läsa för nöjes skull, att spela musikinstrument, sightseeing, turism och fritidsresor

Innefattar: spel, sport, konst och kultur, hantverk, hobbies och umgänge

Utesluter: att rida på djur för transport (d480); betald och obetald sysselsättning (d850 och d855); engagemang i lek (d880); religion och andlighet (d930); politiskt liv och medborgarskap (d950)

d9200**Lek och spel**

Att engagera sig i spel med regler eller i ostrukturerade eller oorganiserade spel och spontan fritidsverksamhet såsom att spela schack eller kort, sällskapsspel eller aktiviteter med regler såsom kurragömma

Utesluter: engagemang i lek (d880)

d9201**Sport och idrott**

Att engagera sig i tävlingsbetonade spel och sportevenemang, informellt eller formellt organiserade, genomförda ensam eller i grupp som t.ex. bowling, gymnastik eller fotboll

d9202**Konst och kultur**

Att engagera sig i eller att uppskatta konstnärliga eller kulturella händelser såsom att gå på teater, bio, museum eller konstgalleri eller att spela i ett skådespel, dansa, lyssna till högläsning, läsa för nöjes skull, sjunga i en grupp eller spela musikinstrument

d9203**Konsthantverk**

Att engagera sig i konsthantverk som t.ex. i krukmakeri, stickning eller att arbeta med trä för att tillverka leksaker eller andra föremål

d9204**Hobbies**

Att engagera sig i fritidsintressen som t.ex. att samla frimärken, mynt, antikviteter, stenar, snäckor eller bilder

d9205**Umgänge med andra**

Att engagera sig i vardagliga sociala sammankomster som t.ex. att besöka vänner eller släktingar eller att mötas informellt på allmänna platser

d9208 Rekreation och fritid, annat specificerat

d9209 Rekreation och fritid, ospecificerat

d930

Religion och andlighet

Engagemang i religiösa eller andliga aktiviteter, organisationer och utövanden för självförverkligande, för att finna mening, religiöst eller andligt värde och för att etablera kontakt med en gudomlig makt som t.ex. när man går till kyrka, tempel, moské eller synagoga, när man ber eller sjunger av religiösa skäl, andlig kontemplation

Innefattar: organiserad religion och andlighet

d9300 Organiserad religion

Engagemang i organiserade religiösa ceremonier, aktiviteter och händelser

d9301 Andlighet

Engagemang i andliga aktiviteter eller händelser utanför en organiserad religion

d9308 Religion och andlighet, annat specificerat

d9309 Religion och andlighet, ospecificerat

d940

Mänskliga rättigheter

Åtnjutande av nationellt och internationellt erkända mänskliga rättigheter i kraft av att vara människa såsom de mänskliga rättigheterna enligt Förenta Nationernas allmänna deklaration av Mänskliga rättigheter (1948) och FN:s Standardregler för att tillförsäkra människor med funktionsnedsättning delaktighet och jämlikhet (1993), FN:s Barnkonvention (1989); rätten till självbestämmande eller autonomi, rätten att ha kontroll över sitt eget liv

Utesluter: politiskt liv och medborgarskap (d950)

d950**Politiskt liv och medborgarskap**

Engagemang i medborgerligt socialt, politiskt och statligt liv, ha medborgerlig legal status samt att åtnjuta rättigheter, skydd, privilegier och plikter som sammanhänger med den rollen som t.ex. rätten att rösta och att vara valbar i politiska val, att bilda politiska sammanslutningar, att åtnjuta rättigheter och friheter som följer med medborgarskapet (dvs. rätten till yttrandefrihet, föreningsfrihet, religionsfrihet, skydd mot att oskäligt undersökas och gripas, rätten till rådföring, rättegång och andra lagliga rättigheter), skydd mot diskriminering; att ha laglig ställning som medborgare

Utesluter: mänskliga rättigheter (d940)

d998**Samhällsgemenskap, socialt och medborgerligt liv, annat specificerat****d999****Samhällsgemenskap, socialt och medborgerligt liv, ospecificerat**

OMGIVNINGSAKTORER

Definition:

Omgivningsfaktorer utgörs av den fysiska, sociala och attitydmässiga omgivning i vilken människor lever och verkar

Kodning av omgivningsfaktorer

Omgivningsfaktorer är en komponent i del 2 (Kontextuella faktorer) av klassifikationen. För varje komponent av funktionstillstånd ska hänsyn tas till omgivningsfaktorer och dessa ska kodas enligt kodningsanvisningar för ICF i Bilaga 2.

Omgivningsfaktorer ska kodas utifrån perspektivet hos den person vars situation beskrivs. Till exempel kodas övergångsställen utan trottoarkanter som en underlättande faktor för en person som använder rullstol men som ett hinder för en blind person.

Den första bedömningsfaktorn anger i vilken utsträckning en faktor är underlättande eller hindrande. Det finns flera skäl till varför en omgivningsfaktor kan vara underlättande eller hindrande och i vilken utsträckning den är det. Vad beträffar underlättande faktorer bör den som kodar tänka på faktorer som tillgång till en resurs och om denna tillgång är pålitlig eller varierar, har god eller dålig kvalitet och så vidare. Vad beträffar hindrande faktorer kan det vara viktigt hur ofta en faktor är hindrande för personen, om hindret är stort eller litet och om det är möjligt att undvika eller inte. Man bör också beakta om en omgivningsfaktor är hindrande genom sin förekomst (t.ex. negativa attityder till personer med funktionshinder) eller frånvaro (t.ex. bristande tillgång till service som personen behöver).

Ibland sker en sammanvägning av olika slags omgivningsfaktorer till en enda term som t.ex. fattigdom, utvecklingsnivå, landsbygd eller stadsmiljö och socialt kapital. Dessa sammanvägda termer finns inte representerade i klassifikationen. Den som gör kodningen bör istället skilja ut de konstituerande faktorerna och koda dessa. Återigen måste betonas att det krävs mer forskning för att komma fram till om dessa sammanvägda termer överensstämmer med en viss uppsättning omgivningsfaktorer.

Första bedömningsfaktorn

Nedan beskrivs den negativa och positiva skalan som betecknar i vilken utsträckning en omgivningsfaktor verkar hindrande eller underlättande. Användning av en punkt betyder ett hinder medan användning av ett plustecken (+) framför bedömningssiffran betecknar en underlättande faktor enligt nedan:

xxx.0	INGET hinder	(inget, frånvarande, försumbart,...)	0–4 %
xxx.1	LÄTT hinder	(lätt, lågt, litet,...)	5–24 %
xxx.2	MÅTTLIGT hinder	(medel, ganska stort,...)	25–49 %
xxx.3	SVÅRT hinder	(stort, gravt, högt, extremt,...)	50–95 %
xxx.4	TOTALT hinder	(fullständigt,...)	96–100 %
xxx+0	INGET underlättande	(inget, frånvarande, försumbart,...)	0–4 %
xxx+1	LÄTT underlättande	(lätt, lågt, litet,...)	5–24 %
xxx+2	MÅTTLIGT underlättande	(medel, ganska stort,...)	25–49 %
xxx+3	STORT underlättande	(stort, gravt, högt, extremt,...)	50–95 %
xxx+4	TOTALT underlättande	(fullständigt,...)	96–100 %
xxx.8	ej specificerat hinder		
xxx+8	ej specificerat underlättande		
xxx.9	ej tillämpligt		

Breda procenttalsområden har angivits för de fall där det finns tillgång till kalibrerade bedömningsinstrument eller andra standarder för att kvantifiera graden av hindrande eller underlättande faktorer i omgivningen. När man anger ”inget hinder” eller ”totalt hinder” kan dock ett fel på upp till 5 procent föreligga. ”Måttligt hinder” avser ett hinder på upp till hälften av ett totalt hinder. Procenttalen måste kalibreras inom olika domäner med populationsstandarder på percentilnivå som referens. För att kunna använda denna kvantifiering på ett allmängiltigt sätt måste bedömningsmetoder utvecklas genom forskning.

En **andra bedömningsfaktor** skall utvecklas.

Kapitel 1

Produkter och teknologi

Detta kapitel handlar om naturliga produkter, av människor skapade produkter eller system av produkter samt om utrustning och teknik i en persons omedelbara omgivning, som är samlad, skapad, producerad eller tillverkad. ISO 9999 - klassifikationen av hjälpmedel - definierar dessa som "varje produkt (inkl instrument, utrustning, tekniskt system och mjukvara) som är särskilt framställd eller allmänt tillgänglig för att förebygga, kompensera, övervaka, lindra eller neutralisera funktionsnedsättningar, aktivitetsbegränsningar och delaktighetsinskränkningar. Det är erkänt att vilken produkt eller teknik som helst kan vara stödjande." (Se ISO 9999:2007 Hjälpmedel för personer med funktionshinder - Klassificering och terminologi, fjärde versionen); ISO/TC 173/SC 2; ISO/DIS 9999 (rev.). För syftet med denna klassifikation av omgivningsfaktorer gäller dock att stödjande produkter och teknik definieras mer ingående som en produkt, ett instrument, en utrustning eller teknik som är anpassad eller specialutformad för att förbättra funktionstillstånd hos en person med funktionsnedsättning

e110

Produkter eller substanser för egen konsumtion

Alla naturliga eller mänskligt skapade produkter eller substanser som samlats, preparerats eller tillverkats för mänsklig konsumtion

Innefattar: mat (inklusive bröstmjölk), dryck och läkemedel

e1100

Mat

Varje naturligt eller mänskligt skapad produkt eller ämne som är samlad, bearbetad eller tillverkad för att konsumeras som t.ex. rå, bearbetad och förberedd mat och dryck av olika konsistens, örter och mineraler (vitaminer och andra tillskott)

e1101

Läkemedel

Varje naturligt eller mänskligt skapad produkt eller ämne som är samlad, bearbetad eller tillverkad för medicinska ändamål som t.ex. allopatiske medicin och naturläkemedel

e1108

Produkter eller substanser för egen konsumtion, annat specificerat

e1109

Produkter eller substanser för egen konsumtion, ospecificerat

e115**Produkter och teknik för eget bruk i det dagliga livet**

Utrustning, produkter och teknik, även anpassad eller specialutformad, sådan som människor använder i sitt dagliga liv och som finns i, på eller nära personen som använder dem

Innefattar: allmänna och stödjande produkter och teknik för personligt bruk

Utesluter: produkter och teknik för personlig förflyttning och transport inomhus och utomhus (e120); Produkter och teknik för kommunikation (e125)

e1150**Allmänna produkter och teknik för personligt bruk i det dagliga livet**

Allmänt tillgänglig utrustning, produkter och teknik som används av personer i deras dagliga liv som t.ex. kläder, textilier, möbler, redskap, rengöringsmedel och verktyg och som inte är anpassade eller specialutformade, förutom sådant som är åldersanpassat, såsom material för barn

e1151**Stödjande produkter och teknik för personligt bruk i det dagliga livet**

Anpassad eller specialutformad utrustning, produkter och teknik som bistår personer i det dagliga livet såsom protes- och ortoshjälpmedel, nervstimulator (dvs. som ger funktionell stimulering som kontrollerar tarm, blåsa, andning och hjärtfrekvens) och enheter för omgivningskontroll som syftar till att underlätta personens kontroll över inomhusmiljön (bildläsare, fjärrmanövreringssystem, röstkontrollerade system, strömbrytare med tidsinställning)

e1152**Produkter och teknik för lek**

Utrustning, produkter och teknik som används i vardagliga aktiviteter för strukturerad eller ostrukturerad lek av enskilda personer eller grupper och som inte är anpassade eller specialutformade produkter förutom de som är åldersanpassade

Utesluter: allmänna produkter och teknik för personligt bruk i det dagliga livet (e1150); stödjande produkter och teknik för personligt bruk i det dagliga livet (e1151); produkter och teknik för utbildning (e130); produkter och teknik för kultur, rekreation och sport (e140)

e11520**Allmänna produkter och teknik för lek**

Föremål, material, leksaker och andra produkter som används i lek såsom klossar, bollar, miniatyrfigurer, spel, pussel, gungor och rutschkanor

- e11521 Anpassade produkter och teknik för lek**
Föremål, material, leksaker eller andra produkter som anpassats eller specialutformats för att ge stöd vid lek, såsom fjärrstyrda bilar och anpassad utrustning på lekplatser
- e11528 Andra specificerade produkter och teknik för lek**
- e11529 Produkter och teknik för lek, ospecificerat**
- e1158 Produkter och teknik för eget bruk i det dagliga livet, annat specificerat**
- e1159 Produkter och teknik för eget bruk i det dagliga livet, ospecificerat**
- e120 Produkter och teknik för personlig förflyttning och transport inomhus och utomhus**
Utrustning, produkter och teknik, även anpassad och specialutformad sådan, som används av personer för att röra sig inomhus och utomhus och som är placerade i, på eller nära den person som använder dem
Innefattar: allmänna och stödjande produkter samt allmän och stödjande teknik för personlig förflyttning och transport inomhus och utomhus
- e1200 Allmänna produkter och teknik för personlig förflyttning och transport inomhus och utomhus**
Utrustning, produkter och teknik som används av personer för att förflytta sig inomhus och utomhus som t.ex. motoriserade och icke-motoriserade fordon som används för att transportera människor över land, vatten och i luften (dvs. bussar, bilar, minibussar, andra motordrivna fordon, djurdrivna transportmedel), som inte är anpassade eller specialutformade, förutom sådant som är åldersanpassat såsom trehjulingar och barnvagnar
- e1201 Stödjande produkter och teknik för personlig förflyttning och transport inomhus och utomhus**
Anpassad eller specialutformad utrustning, produkter och teknik som bistår personer att förflytta sig inomhus och utomhus som t.ex. gånghjälpmedel, speciella bilar och minibussar, fordonsanpassningar, rullstolar, sparkcyklar, förflyttningshjälpmedel

e1208 Produkter och teknik för personlig förflyttning och transport inomhus och utomhus, annat specificerat

e1209 Produkter och teknik för personlig förflyttning och transport inomhus och utomhus, ospecificerat

e125 Produkter och teknik för kommunikation

Utrustning, produkter och teknik, även anpassad och specialutformad sådan, som människor använder vid sändning eller mottagande av information och som finns i, på eller nära den person som använder dem

Innefattar: allmänna och stödjande produkter och teknik för kommunikation

e1250 Allmänna produkter och teknik för kommunikation
Utrustning, produkter och teknik som används av människor för att sända och ta emot information såsom syn- och hörselhjälpmedel, ljudinspelnings- och ljudmottagningsapparater, TV och videoutrustning, telefonapparater, ljudöverföringssystem och hjälpmedel för direktkommunikation, som inte är anpassade eller specialutformade

e1251 Stödjande produkter och teknik för kommunikation
Anpassad och specialutformad utrustning, produkter och teknik som hjälper människor att sända och ta emot information såsom specialutformade synhjälpmedel, elektro-optiska hjälpmedel, specialutformade skrivhjälpmedel, tecknings- och handskriftshjälpmedel, signalsystem och speciella datorer och datorprogram, cochleaimplantat, hörselhjälpmedel, FM-hörseltränare, röstproteser, glasögon och kontaktlinser

e1258 Produkter och teknik för kommunikation, annat specificerat

e1259 Produkter och teknik för kommunikation, ospecificerat

e130**Produkter och teknik för utbildning**

Utrustning, produkter, processer, metoder och teknik, även anpassad eller specialutformad sådan, som används för att skaffa kunskap, specialkunskap eller färdighet

Innefattar: allmänna och stödjande produkter samt allmän och stödjande teknik för utbildning

e1300**Allmänna produkter och teknik för utbildning**

Utrustning, produkter, processer, metoder och teknik som används för att skaffa kunskap, specialkunskap eller färdighet på någon nivå som t.ex. böcker, handböcker, pedagogiska leksaker, datorer och datorprogram som inte är anpassade eller specialutformade

e1301**Stödjande produkter och teknik för utbildning**

Anpassad och specialutformad utrustning, produkter, processer, metoder och teknik som används för att skaffa kunskap, specialkunskap eller färdighet såsom specialutformad datateknologi

e1308**Produkter och teknik för utbildning, annat specificerat****e1309****Produkter och teknik för utbildning, ospecificerat****e135****Produkter och teknik för sysselsättning**

Utrustning, produkter och teknik som används i arbete och sysselsättning för att underlätta utförandet av arbetsuppgifter

Innefattar: allmänna och stödjande produkter samt allmän och stödjande teknik för sysselsättning

e1350**Allmänna produkter och teknik för sysselsättning**

Utrustning, produkter och teknik som används i arbete och sysselsättning för att underlätta utförandet av arbetsuppgifter som t.ex. verktyg, maskiner och kontorsutrustning och som inte är anpassade eller specialutformade

e1351 Stödjande produkter och teknik för sysselsättning
Anpassade eller specialutformade utrustningar, produkter och teknik som används i arbete och sysselsättning för att underlätta utförandet av arbetsuppgifter såsom anpassbara bord, skrivbord och dokumentskåp; fjärrkontroll för kontorsentréer och utgångar; datorer, datorprogram, tillbehör och enheter för omgivningskontroll som syftar till att underlätta en persons utförande av arbetsrelaterade uppgifter och att kontrollera arbetsmiljön (t.ex. bildläsare, fjärrmanövreringssystem, röstkontrollerade system och strömbrytare med tidsreglering)

e1358 Produkter och teknik för sysselsättning, annat specificerat

e1359 Produkter och teknik för sysselsättning, ospecificerat

e140 Produkter och teknik för kultur, rekreation och sport
Utrustning, produkter och teknik, även anpassad och specialutformad sådan, som används för utförandet och förhöjandet av aktiviteter inom kultur, rekreation och sport

Innefattar: allmänna och stödjande produkter samt allmän och stödjande teknik för kultur, rekreation och sport

Utesluter: produkter och teknik för lek (e1152)

e1400 Allmänna produkter och teknik för kultur, rekreation och sport
Utrustning, produkter och teknik som används för att genomföra och förbättra aktiviteter inom kultur, rekreation och sport som t.ex. leksaker, skidor, tennisbollar och musikinstrument och som inte är anpassade eller specialutformade

e1401 Stödjande produkter och teknik för kultur, rekreation och sport
Anpassad eller specialutformad utrustning, produkter och teknik som används för att genomföra och förbättra aktiviteter inom kultur, rekreation och sport som t.ex. anpassade förflyttningshjälpmedel för sportändamål, anpassningar för musikaliska och andra konstnärliga framföranden

e1408 Produkter och teknik för kultur, rekreation och sport, annat specificerat

e1409 Produkter och teknik för kultur, rekreation och sport, ospecificerat

e145**Produkter och teknik för utövande av religion och andlighet**

Produkter och teknik, unika eller masstillverkade, även anpassade eller specialutformade sådana, som har givits eller antar en symbolisk innebörd i samband med religions- eller andlighetsutövande

Innefattar: allmänna och stödjande produkter samt allmän och stödjande teknik för utövande av religion och andlighet

e1450**Allmänna produkter och teknik för utövande av religion och andlighet**

Produkter och teknik, unika eller masstillverkade, som har givits eller antar en symbolisk innebörd i ett religiöst eller andligt sammanhang, såsom andehus, midsommarstång, huvudbonad, masker, krucifix, menora och bönematta och som inte är anpassade eller specialutformade, förutom sådant som är åldersanpassat

e1451**Stödjande produkter och teknik för utövande av religion eller andlighet**

Anpassade eller specialutformade produkter och teknik, som givits eller antar en symbolisk innebörd i sammanhang med utövandet av religion eller andlighet som t.ex. religiösa böcker på punktskrift, tarotkort på punktskrift, speciella hjulskydd på rullstolar vid inträde i tempel

e1458**Produkter och teknik för utövande av religion eller andlighet, annat specificerat****e1459****Produkter och teknik för utövande av religion eller andlighet, ospecificerat****e150****Design, konstruktion, byggnadsteknik och byggnadsprodukter för allmänt bruk**

Produkter och teknik, även anpassad och specialutformad sådan, som utgör en persons mänskligt skapade miljö inomhus och utomhus och som har planerats, ritats och konstruerats för allmänt bruk

Innefattar: design, konstruktion, byggnadsteknik och byggnadsprodukter för entréer och utgångar, toaletter och förflyttningsvägar

- e1500 Design, konstruktion, byggnadsteknik och byggnadsprodukter för att gå in i och ut ur byggnader för allmänt bruk**
Produkter och teknik för att komma in i och ut ur mänskligt skapad miljö som är planerad, formgiven och konstruerad för allmänt bruk såsom design, byggande och konstruktion av entréer och utgångar till byggnader för allmänt bruk t.ex. i förskolor, skolor, arbetsplatser, affärer och teatrar, offentliga byggnader, flyttbara och stationära ramper, automatiska dörröppnare, dörrhandtag, höjd på dörrtröskel
- e1501 Design, konstruktion, byggnadsteknik och byggnadsprodukter för att underlätta tillgänglighet inom offentliga byggnader**
Underlättande inomhusprodukter och teknik inom design, byggande och konstruktion för allmänt bruk såsom handikapptoiletter, telefoner, hörselslingor, hissar, rulltrappor, termostater för temperaturreglering, utspridda tillgängliga sittplatser i auditorier eller arenor
- e1502 Design, konstruktion, byggnadsteknik och byggnadsprodukter för att inom byggnader för allmänt bruk kunna hitta vägen, anvisa vägar och utmärka olika platser**
Inomhus- och utomhusprodukter och teknik inom design, byggande och konstruktion för allmänt bruk för att hjälpa människor att hitta inomhus och omedelbart utanför byggnader och att lokalisera platser som de önskar gå till, såsom skylt i skrift eller punktskrift, korridorbredd, golvbeläggning, tillgänglig kiosk eller andra former av vägledning
- e1503 Design, konstruktion, byggnadsteknik och byggnadsprodukter för personers fysiska säkerhet i byggnader för allmänt bruk**
Inomhus- och utomhusprodukter och teknik för allmänt bruk som syftar till att befrämja fysisk säkerhet, såsom sänggrindar, nödsignaler
- e1508 Design, konstruktion, byggnadsteknik och byggnadsprodukter för allmänt bruk, annat specificerat**
- e1509 Design, konstruktion, byggnadsteknik och byggnadsprodukter för allmänt bruk, ospecificerat**

e155**Design, konstruktion, byggnadsteknik och byggnadsprodukter för privat bruk**

Produkter och teknik, även anpassad och specialutformad sådan, som utgör en persons mänskligt skapade miljö inomhus och utomhus (t.ex. hem, bostad) och som har planerats, ritats och konstruerats för privat bruk

Innefattar: design, konstruktion, byggnadsteknik och byggnadsprodukter för entréer och utgångar, toaletter och förflyttningsvägar

e1550**Design, konstruktion, byggnadsteknik och byggnadsprodukter för att gå in i och ut ur byggnader för privat bruk**

Produkter och teknik för att komma in i och ut ur mänskligt skapad miljö, som är planerad, formgiven och konstruerad för privat bruk såsom ingångar och utgångar i privata hem, flyttbara och stationära ramper, automatiska dörröppnare, dörrhandtag och höjd på dörrtröskel

e1551**Design, konstruktion, byggnadsteknik och byggnadsprodukter för användning av underlättande anordningar i byggnader för privat bruk**

Produkter och teknik för underlättande anordningar inom design, byggande och konstruktion för privat bruk såsom handikapptoaletter, telefoner, hörselslingor, hissar, golvytor, köksskåp, tillbehör och elektroniska kontroller i privata hem

e1552**Design, konstruktion, byggnadsteknik och byggnadsprodukter för att inom byggnader för privat bruk hitta vägen, anvisa vägar och utmärka olika platser**

Inom- och utomhusprodukter och teknik inom design, byggande och konstruktion av vägvisning för privat bruk för att hjälpa människor att hitta vägen inomhus eller omedelbart utanför byggnader och att lokalisera de platser som de önskar gå till såsom skyltar i skrift eller punktskrift, korridorbredd och golvbeläggning

e1553**Design, konstruktion, byggnadsteknik och byggnadsprodukter för personers fysiska säkerhet i byggnader för privat bruk**

Inomhus- och utomhusprodukter och teknik för privat bruk som syftar till att befrämja fysisk säkerhet, såsom räcken och nödsignaler, och till att säkra lagring av farlig utrustning (t.ex. vapen) eller material (t.ex. lösningsmedel, insektsmedel)

e1558**Design, konstruktion, byggnadsteknik och byggnadsprodukter för privat bruk, annat specificerat**

e1559 Design, konstruktion, byggnadsteknik och byggnadsprodukter för privat bruk, ospecificerat

e160

Produkter och teknik för markutveckling

Produkter och teknik för markutveckling, även anpassad och specialutformad sådan, som påverkar en persons näraliggande omgivning genom införandet av program för markanvändning, design, planering och utveckling av markytor

Innefattar: produkter och teknik för landområden som har organiserats genom markanvändningsprogram som t.ex. landsbygdsområden, förortsområden, tätortsområden, parker, naturvårdsområden och naturreservat

e1600 Produkter och teknik för landsbygdsutveckling

Produkter och teknik i landsbygdsområden som påverkar en persons omgivande miljö genom införandet av program för landsbygds markanvändning, design, planering och utveckling av utrymme såsom odlingsmark, vägar, vägskyltar

e1601 Produkter och teknik för förortsutveckling

Produkter och teknik i förortsområden som påverkar en persons omgivande miljö genom införandet av förortsprogram för markanvändning, design, planering och utveckling av utrymmen som t.ex. trottoarkanter, vägar, vägskyltar och gatubelysning

e1602 Produkter och teknik för stadsutveckling

Produkter och teknik i tätortsområden som påverkar en persons omgivande miljö genom införandet av tätortsprogram för markanvändning, design, planering och utveckling av utrymme som t.ex. trottoarkanter, ramper, vägskyltar och gatubelysning

e1603 Produkter och teknik för parker, naturvårdsområden och naturreservat

Produkter och teknik i landområden såsom parker, naturvårdsområden och naturreservat som påverkar en persons omgivande miljö genom införandet av program för markanvändning, design, planering och utveckling av utrymmen såsom skyltar för parker och vandringsleder

e1608 Produkter och teknik för markutveckling, annat specificerat

e1609 Produkter och teknik för markutveckling, ospecificerat

e165**Tillgångar**

Produkter eller föremål för ekonomiskt utbyte såsom pengar, varor, egendom och andra värdesaker, som en person äger eller till vilka han eller hon har nyttjanderätt, t.ex. barn eller omyndiga personer

Innefattar: materiella och immateriella produkter och varor, finansiella tillgångar

e1650**Finansiella tillgångar**

Produkter såsom pengar och andra finansiella instrument som fungerar som utbytesmedel för arbete, kapitalvaror och tjänster

e1651**Materiella tillgångar**

Produkter eller föremål såsom hus och mark, kläder, mat och tekniska varor som fungerar som utbytesmedel för arbete, kapitalvaror och tjänster

e1652**Immateriella tillgångar**

Produkter som t.ex. intelligens, kunskap och färdigheter som fungerar som utbytesmedel för arbete, kapitalvaror och tjänster

e1658**Tillgångar, annat specificerat****e1659****Tillgångar, ospecificerat****e198****Andra specificerade produkter och teknologi****e199****Produkter och teknologi, ospecificerat**

Kapitel 2

Naturmiljö och mänskligt skapade miljöförändringar

Detta kapitel handlar om levande eller döda element i den naturliga eller fysiska omgivningen och komponenter i denna omgivning som har förändrats av människor liksom även befolkningsegenskaper i denna miljö

e210

Fysisk geografi

Egenskaper hos landformer och vattenmassor

Innefattar: geografiska egenskaper som innefattas i orografi (relief, kvalitet och landomfång och landformer innefattande höjd över havet), hydrografi (vattenmassor såsom sjöar, floder, hav)

e2100

Landformer

Landformers kännetecken såsom berg, kullar, dalar och slätter

e2101

Vattenmassor

Vattenmassors kännetecken såsom sjöar, dammar, floder och åar

e2108

Fysisk geografi, annat specificerat

e2109

Fysisk geografi, ospecificerat

e215

Befolkning

Grupper av människor som lever i en given omgivning och som delar samma mönster av anpassning till miljön

Innefattar: demografisk förändring; befolkningstäthet

e2150

Demografisk förändring

Förändringar som sker inom grupper av människor såsom sammansättning och variation i det totala antalet individer inom ett område på grund av antal födda och döda samt befolkningens åldrande och migration

e2151

Befolkningstäthet

Antal invånare per ytenhet innefattande hög och låg befolkningstäthet

e2158

Befolkning, annat specificerat

e2159 Befolkning, ospecificerat**e220 Flora och fauna**
Växter och djur*Utesluter: husdjur (e350); befolkning (e215)***e2200 Växter**

Till växtriket räknas alla fotosynteserande, eukaryota och flercelliga arter. De karaktäriseras av att de kan bilda embryoner, innehåller kloroplaster, cellerna omges av en cellulosavägg och de saknar egentlig förmåga till förflyttning. Till formen kan de vara träd, örter, buskar och rankor

e2201 Djur

Till djurriket räknas flercelliga organismer som skiljer sig från växter genom vissa typiska kännetecken såsom förflyttningsförmåga, en icke-fotosyntetisk metabolism, uttalad respons på stimuli, begränsad tillväxt och bestämd kroppsstruktur såsom vilda djur eller boskapsdjur, reptiler, fåglar, fiskar, däggdjur

*Utesluter: tillgångar (e165); husdjur (e350)***e2208 Växter och djur, annat specificerat****e2209 Växter och djur, ospecificerat****e225 Klimat**

Meteorologiska egenskaper och händelser såsom väder

*Innefattar: temperatur, fuktighet, lufttryck, nederbörd, vind och årstidsvariationer***e2250 Temperatur**

Grad av värme eller kyla såsom hög och låg temperatur, normala eller extrema temperaturer

e2251 Fuktighet

Fuktnivå i luften såsom hög eller låg fuktighet

- e2252 Atmosfäriskt tryck**
Den omgivande luftens tryck såsom tryck i relation till höjd över havet eller meteorologiska förhållanden
- e2253 Nederbörd**
Nedfall av fukt såsom regn, dagg, snö, snöglopp och hagel
- e2254 Vind**
Luft i mer eller mindre naturlig snabb rörelse såsom en bris, storm eller vindstöt
- e2255 Årstidsvariationer**
Naturliga, regelbundna och förutsägbara förändringar från en årstid till nästa såsom sommar, höst, vinter och vår
- e2258 Klimat, annat specificerat**
- e2259 Klimat, ospecificerat**

e230 Naturkatastrofer
Regelbundna eller oregelbundna geografiska och atmosfäriska förändringar som orsakar rubbning i en persons fysiska omgivning såsom jordbävning och svåra eller våldsamma väderförhållanden som t.ex. tornadoer, orkaner, tyfoner, översvämningar, skogsbränder, snöstormar och islossningar

e235 Mänskligt orsakade katastrofer
Förändringar och störningar i den naturliga miljön, som orsakats av människor och som kan skapa störningar i människors dagliga liv innefattande händelser eller förhållanden kopplade till konflikt och krig såsom folkförflyttning, ödeläggelse av social infrastruktur, hem och markområden, miljökatastrofer såsom land-, vatten- eller luftföroreningar, giftutsläpp

e240**Ljus**

Elektromagnetisk strålning genom vilken saker blir synliga, antingen genom solljus eller artificiell belysning såsom stearinljus, olje- eller paraffinlampor, eldar, elektricitet, och som kan ge användbar eller förvirrande information om världen

Innefattar: ljuskvalitet; ljusstäthet; färgkontraster

e2400**Ljusintensitet**

Nivå eller mängd av energi som antingen en naturlig ljuskälla, dvs. solen, eller en artificiell ljuskälla utger

e2401**Ljuskvalitet**

Ljusets beskaffenhet och därmed sammanhängande färgkontraster som skapas i den visuella omgivningen och som ger användbar information om världen (t.ex. visuell information om befintlig trappa eller dörr), eller förvirrande bilder (t.ex. alltför många visuella stimuli)

e2408**Ljus, annat specificerat****e2409****Ljus, ospecificerat****e245****Tidsrelaterade förändringar**

Naturliga, regelbundna och förutsägbara tidsförändringar

Innefattar: dag-, nattcykler och månfaser

e2450**Dag-, nattcykler**

Naturliga, regelbundna och förutsägbara förändringar från dag till natt och åter till dag, såsom dag, natt, gryning och skymning

e2451**Månfaser**

Naturliga, regelbundna och förutsägbara förändringar av månens position i förhållande till jorden

e2458**Tidsrelaterade förändringar, annat specificerat****e2459****Tidsrelaterade förändringar, ospecificerat**

e250**Ljud**

Fenomen som hörs eller kan höras såsom smällande, ringande, hamrande, sjungande, visslande, skrikande eller sorlande, vid varje volym, klang eller ton och som kan ge användbar eller förvirrande information om världen

Innefattar: ljudstyrka och ljudkvalitet

e2500**Ljudstyrka**

Auditiva fenomenens nivå eller volym som bestäms av mängden energi som genereras och där höga energinivåer uppfattas som höga ljud och låga energinivåer som dämpade ljud

e2501**Ljudkvalitet**

Ljudets beskaffenhet som bestäms genom ljudets våglängd och vågmönster och som uppfattas som klangfärg och ton såsom strävt eller melodiöst och som kan ge användbar information om världen (t.ex. en hund som skäller eller en katt som jamar) eller förvirrande information (t.ex. bakgrundsbuller)

e2508**Ljud, annat specificerat****e2509****Ljud, ospecificerat****e255****Vibration**

Regelbunden eller oregelbunden rörelse fram och tillbaka av ett föremål eller en person, orsakat av en fysisk störning såsom skakande, darrande, snabba ryckiga rörelser av saker, byggnader eller människor, på grund av mindre eller större maskiner, flygplan eller en explosion

Utesluter: naturkatastrofer (e230) t.ex. vibration eller skakning i jorden orsakad av jordbävning

e260**Luftkvalitet**

Karakteristika i atmosfären utanför byggnader eller inneslutna luftområden inom byggnader och som kan ge användbar eller förvirrande information om världen

Innefattar: luftkvalitet inomhus och utomhus

- e2600 Luftkvalitet inomhus**
Luftens beskaffenhet inom byggnader eller slutna områden som den bestäms av lukt, rök, fuktighet, luftkonditionering (kontrollerad luftkvalitet) eller okontrollerad luftkvalitet och som kan ge användbar information om världen (t.ex. lukt av läckande gas) eller förvirrande information (t.ex. bedövande parfymdoft)
- e2601 Luftkvalitet utomhus**
Luftens beskaffenhet utanför byggnader eller inneslutna områden som bestäms av lukt, rök, fuktighet, ozonnivåer och andra kännetecken i atmosfären och som ger användbar information om världen (t.ex. regnlukt) eller förvirrande information (t.ex. giftiga lukter)
- e2608 Luftkvalitet, annat specificerat**
- e2609 Luftkvalitet, ospecificerat**

e298 Naturmiljö och mänskligt skapade miljöförändringar, annat specificerat

e299 Naturmiljö och mänskligt skapade miljöförändringar, ospecificerat

Kapitel 3

Personligt stöd och personliga relationer

Detta kapitel handlar om människor eller djur som ger praktiskt fysiskt eller emotionellt stöd, uppfostran, skydd och hjälp och som har relationer till andra personer, i deras hem, på arbetsplatsen, skolan eller vid lek eller i andra avseenden av de dagliga aktiviteterna. Detta kapitel innefattar inte attityder hos den person eller de personer som ger stödet. Omgivningsfaktorn som beskrivs är inte personen eller djuret utan mängden fysiskt och emotionellt stöd som personen eller djuret ger

e310**Närfamilj**

Personer relaterade genom födsel, äktenskap eller andra relationer som erkänns i sin kultur som nära familjerelationer såsom makar, samboende, föräldrar, syskon, barn, fosterföräldrar, adoptivföräldrar och far- och morföräldrar

Utesluter: storfamilj eller utvidgad familj (e315); personliga vårdgivare och personliga assistenter (e340)

e315**Storfamilj**

Personer som är relaterade genom släktskap eller äktenskap eller andra relationer som erkänns i sin kultur som utvidgad familj såsom fastrar, mosttrar, farbröder, morbröder, syskonbarn, kusiner

Utesluter: närfamilj (e310)

e320**Vänner**

Personer som är nära vänner eller bekanta och där relationen karakteriseras av tillit och ömsesidigt stöd

e325**Bekanta, kamrater, kollegor, grannar och personer i umgänget**

Personer som känner varandra som bekanta, kamrater, kollegor, grannar och som man umgås med i arbete, skola eller på fritid eller andra livssammanhang, och som delar demografiska egenskaper som t.ex. ålder, kön, religiös tro eller etnicitet eller ägnar sig åt gemensamma intressen

Utesluter: service och tjänster i sammanslutningar och organisationer (e5550)

e330**Människor i maktpositioner**

Personer som har beslutsfattande ansvar för andra och som enligt sociala definitioner har inflytande eller makt, baserat på deras sociala, ekonomiska, kulturella eller religiösa roller i samhället såsom lärare, arbetsgivare, arbetsledare, religiösa ledare, ställföreträdande beslutsfattare, förmyndare, gode män

e335**Människor i underordnade positioner**

Personer vilka i sitt dagliga liv är påverkade av människor i maktpositioner i arbete, skola och andra situationer såsom studerande, arbetare och medlemmar i en religiös grupp

Utesluter: närfamilj (e310)

e340**Personliga vårdgivare och personliga assistenter**

Personer som ger tjänster som behövs för att hjälpa andra personer i deras dagliga aktiviteter och att klara av sitt arbete, utbildning eller andra livssituationer, stöd som ges antingen genom offentliga eller privata fonder eller på annan frivillig grund såsom hemtjänstpersonal, personliga assistenter, hjälp med transport, betald hjälp, barnflicka eller andra som fungerar som primära vårdgivare

Utesluter: närfamilj (e310); storfamilj eller utvidgad familj (e315); vänner (e320); service och tjänster för allmänna sociala stödinsatser (e5750); yrkesutövare inom hälso- och sjukvård (e355)

e345**Okända människor**

Personer som är obekanta och utan släktskap, eller som man ännu inte har någon relation eller kontakt med, såsom människor som är okända för personen men som delar livssituation med denne som t.ex. vikarierande lärare, medarbetare, vårdare

e350**Husdjur**

Djur som ger fysiskt, emotionellt eller psykologiskt stöd såsom sällskapsdjur (hundar, katter, fåglar, fiskar etc.) och djur för egen förflyttning och transport

Utesluter: djur (e2201); tillgångar (e165)

e355**Yrkesutövare inom hälso- och sjukvård**

Alla som utövar ett yrke inom hälso- och sjukvårdssystem såsom läkare, sjuksköterskor, sjukgymnaster, arbetsterapeuter, logopeder, audionomer, ortopedtekniker och kuratorer

Utesluter: andra yrkesutövare (e360)

e360**Andra yrkesutövare**

Alla som utövar ett yrke utanför hälso- och sjukvårdssystemet såsom advokater, socialarbetare, lärare, arkitekter eller formgivare

Utesluter: yrkesutövare inom hälso- och sjukvården (e355)

e398**Personligt stöd och personliga relationer, annat specificerat****e399****Personligt stöd och personliga relationer, ospecificerat**

Kapitel 4

Attityder

Detta kapitel handlar om attityder i form av observerbara konsekvenser av seder, bruk, ideologier, värden, normer, uppfattningar om verkligheten och religiösa trosföreställningar. Dessa attityder påverkar personligt beteende och socialt liv på alla nivåer, från mellanmänskliga relationer, sociala sammanslutningar till politiska, ekonomiska och lagliga strukturer, som t.ex. personliga eller samhälleliga attityder till en persons trovärdighet och människovärde som kan motivera positiva och artiga eller negativa och diskriminerande konventioner (t.ex. stigmatisering, stereotypisering och marginalisering eller negligering av personen). De attityder som klassificeras är sådana som människor i omgivningen visar mot den person som beskrivs och är alltså inte personens egna. De individuella attityderna kategoriseras efter typ av relation i enlighet med kategorindelningen i omgivningsfaktorer Kapitel 3. Värderingar och föreställningar kodas inte skiljt från attityder eftersom de antas vara pådrivande krafter bakom dem

e410**Nära familjemedlemmars personliga attityder**

Nära familjemedlemmars allmänna eller specifika åsikter och föreställningar om personen eller om andra saker (t.ex. sociala, politiska och ekonomiska frågor), som påverkar personligt beteende och handlingar

e415**Personliga attityder hos medlemmar av den utvidgade familjen**

Släktingars (medlemmar av den utvidgade familjen) allmänna eller specifika åsikter och föreställningar om personen eller om andra saker (t.ex. sociala, politiska och ekonomiska frågor), som påverkar personligt beteende eller handlingar

e420**Vänners personliga attityder**

Vänners allmänna eller specifika åsikter och föreställningar om personen eller andra saker (t.ex. sociala, politiska och ekonomiska frågor) som påverkar personligt beteende och handlingar

e425**Personliga attityder bland bekanta, kamrater, kollegor, grannar och personer i umgängeskretsen**

Allmänna eller specifika åsikter och föreställningar som bekanta, kamrater, kollegor, grannar och personer i umgängeskretsen har om personen eller andra saker (t.ex. sociala, politiska och ekonomiska frågor) som påverkar personligt beteende och handlingar

- e430 Personliga attityder hos personer i maktpositioner**
Allmänna eller specifika åsikter och föreställningar som personer i maktpositioner har om personen eller om andra saker (t.ex. sociala, politiska och ekonomiska frågor) som påverkar personligt beteende och handlingar
- e435 Personliga attityder hos personer i underordnade ställningar**
Allmänna eller specifika åsikter och föreställningar hos personer i underordnade ställningar om personen eller om andra saker (t.ex. sociala, politiska och ekonomiska frågor) som påverkar personligt beteende och handlingar
- e440 Personliga attityder hos personliga vårdgivare och personliga assistenter**
Allmänna eller specifika åsikter och föreställningar hos personliga vårdgivare och personliga assistenter om personen eller om andra saker (t.ex. sociala, politiska och ekonomiska frågor) som påverkar personligt beteende och handlingar
- e445 Personliga attityder hos okända människor**
Allmänna eller specifika åsikter och föreställningar hos okända människor om personen eller om andra saker (t.ex. sociala, politiska och ekonomiska frågor) som påverkar personligt beteende och handlingar
- e450 Personliga attityder hos yrkesutövare inom hälso- och sjukvården**
Allmänna eller specifika åsikter och föreställningar hos yrkesutövare inom hälso- och sjukvården om personen eller om andra saker (t.ex. sociala, politiska och ekonomiska frågor) som påverkar personligt beteende och handlingar
- e455 Personliga attityder hos andra yrkesutövare**
Allmänna eller specifika åsikter och föreställningar hos andra yrkesutövare om personen eller om andra saker (t.ex. sociala, politiska och ekonomiska frågor) som påverkar personligt beteende och handlingar
- e460 Samhälleliga attityder**
Människors allmänna eller specifika åsikter och föreställningar inom en kultur, ett samhälle, subkultur eller annan social grupp om andra personer eller om andra sociala, politiska och ekonomiska frågor som kan påverka grupp-beteende eller personligt beteende och handlingar

e465**Sociala normer, konventioner och ideologier**

Seder, bruk, regler och abstrakta värdesystem och normativa föreställningar (t.ex. ideologier, normativa världsåskådningar och moralfilosofier) som uppstår inom sociala sammanhang och som påverkar eller skapar samhälleliga och individuella konventioner och beteenden såsom normer kring moral, etikett och religiöst beteende; religiös doktrin och därav följande normer och konventioner; normer som styr ritualer och sociala sammankomster

e498**Attityder, annat specificerat****e499****Attityder, ospecificerat**

Kapitel 5

Service, tjänster, system och policies

Detta kapitel handlar om:

1. *Service och tjänster* som erbjuder bidrag, organiserade program och verksamheter, inom olika samhällssektorer och som är formgivna för att möta individuella behov. I service och tjänster är de människor som ger dessa tjänster innefattade. Tjänsterna kan vara offentliga, privata eller frivilliga och de kan vara upprättade på lokal, kommunal, regional, statlig, provinsiell, nationell eller internationell nivå av personer, föreningar, organisationer, förmedlingar eller styrorgan. Produkter som en tjänst tillhandahåller kan antingen vara allmänna eller anpassade och specialutformade
2. *System* som omfattar administrativ kontroll och organiserade former och som är upprättade av lokala, regionala, nationella eller internationella styrorgan eller av andra erkända myndigheter. Dessa system har formgivits för att organisera och övervaka service och tjänster, som ger bidrag, strukturerade program och verksamheter inom olika samhällssektorer
3. *Policies* grundade på regler, föreskrifter, avtal och standarder upprättade av lokala, regionala, nationella eller internationella styrorgan eller av andra erkända myndigheter. Policies styr och reglerar de system som organiserar, kontrollerar och har tillsyn över service, tjänster, ordnade program och andra aktiviteter inom olika samhällssektorer

e510

Service, tjänster, system och policies för produktion av konsumtionsvaror

Service, tjänster, system och policies som reglerar och vidtar åtgärder för produktion av föremål och produkter som människor konsumerar och använder

e5100

Service och tjänster för produktion av konsumtionsvaror

Service, tjänster och program för att samla, skapa, producera och tillverka konsumtionsvaror och produkter som t.ex. produkter och teknik för förflyttning, kommunikation, utbildning, transport, förvärvsarbete och hemarbete, innefattande personer som ger dessa tjänster

Utesluter: kommunikationsservice och kommunikationstjänster (e5350); service och tjänster för utbildning och yrkesförberedelse (e5850); Kapitel 1 Produkter och teknologi

- e5101 System för produktion av konsumtionsvaror**
Administrativa kontroll- och tillsynssystem såsom regionala, nationella eller internationella standardiseringsorganisationer (t.ex. International Organisation for Standardization) och konsumentorgan som styr insamlandet, skapandet, produktionen och tillverkningen av konsumtionsvaror och produkter
- e5102 Policies för produktion av konsumtionsvaror**
Lagstiftning, föreskrifter och standarder för att samla, skapa, producera och tillverka konsumtionsvaror och produkter som t.ex. beträffande vilka standarder som ska antas
- e5108 Service, tjänster, system och policies för produktion av konsumtionsvaror, annat specificerat**
- e5109 Service, tjänster, system och policies för produktion av konsumtionsvaror, ospecificerat**

e515 Service, tjänster, system och policies för arkitektur och konstruktion
Service, tjänster, system och policies för utformning och konstruktion av offentliga och privata byggnader

Utesluter: service, tjänster, system och policies för planering av öppna områden (e520)

- e5150 Service och tjänster för arkitektur och konstruktion**
Service, tjänster och program för utformning, konstruktion och bibehållande av bostadsbyggnader, kommersiella, industriella och offentliga byggnader såsom husbyggande, genomdrivandet av principer för design, byggnadsregler, föreskrifter och standarder, innefattande personer som ger denna service och dessa tjänster
- e5151 Arkitektur- och konstruktionssystem**
Administrativa kontroll- och tillsynssystem som styr planering, utformning, konstruktion och bibehållande av bostadsbyggnader, kommersiella, industriella och offentliga byggnader såsom tillämpning och övervakning av byggnadsregler, konstruktionsstandarder, brandskydds- och säkerhetsstandarder

- e5152 Arkitektur- och konstruktionspolicies**
Lagstiftning, föreskrifter och standarder som styr planering, utformning, konstruktion och bibehållande av bostadsbyggnader, kommersiella, industriella och offentliga byggnader såsom policies för byggnadsregler, konstruktionsstandarder, brandskydds- och säkerhetsstandarder
- e5158 Service, tjänster, system och policies för arkitektur och konstruktion, annat specificerat**
- e5159 Service, tjänster, system och policies för arkitektur och konstruktion, ospecificerat**

e520 Service, tjänster, system och policies för planering av öppna områden
Service, tjänster, system och policies som syftar till att planera, utveckla design och underhålla områden för allmänheten (t.ex. parker, skogar, stränder och våtmarker) och privata landområden med landsbygds-, förorts- eller tätortskaraktär

Utesluter: service, tjänster, system och policies för arkitektur och konstruktion (e515)

- e5200 Service och tjänster för planering av öppna områden**
Service, tjänster och program som syftar till att planera, skapa och underhålla områden i tätort, förort, landsbygd, fritids-, naturvårds- och miljövårdsområden, öppna områden för möten och handel (affärscentra, torg och marknader) samt gång- och cykelvägar, innefattande personer som ger denna service och dessa tjänster

Utesluter: design, konstruktion, byggnadsteknik och byggnadsprodukter för allmänt bruk (e150) och för privat bruk (e155); produkter för markutveckling (e160)

- e5201 Planeringssystem för öppna områden**
Administrativa kontroll- och tillsynssystem såsom för att implementera lokala, regionala och nationella planeringsbeslut, designregler, policies för naturminnen och naturvård och miljövårdsprogram som styr planering, utformning, utveckling och bibehållande av öppna områden innefattande markområde på landsbygd, i förort och tätort, parker, naturvårdsområden och naturreservat

e5202 Planeringspolicies för öppna områden
Lagstiftning, föreskrifter och standarder som styr planering, utformning, utveckling och bibehållande av öppna områden innefattande markområden på landsbygd, i förort och tätort, parker, naturvårdsområden och naturreservat som t.ex. lokala, regionala och nationella planeringsbeslut, regler för design, naturminnes- och naturvårdspolicies samt miljövårdspolicies

e5208 Service, tjänster, system och policies för planering av öppna områden, annat specificerat

e5209 Service, tjänster, system och policies för planering av öppna områden, ospecificerat

e525 Service, tjänster, system och policies för bostäder
Service, tjänster, system och policies som syftar till att förse människor med tak över huvudet, bostad eller husrum

e5250 Bostadsservice och bostadstjänster
Service, tjänster och program som syftar till att lokalisera, förse och bibehålla hus eller husrum för personer att bo i såsom mäklarfirmer, bostadsorganisationer, härbärgen för hemlösa människor, innefattande personer som ger dessa tjänster

e5251 Bostadssystem
Administrativa kontroll- och tillsynssystem som styr människors bostäder eller husrum såsom system för att implementera och övervaka policies för boende

e5252 Bostadspolicies
Lagstiftning, föreskrifter och standarder som styr människors bostäder eller husrum såsom lagstiftning och policies som bestämmer vem som kan komma i fråga för bostad eller husrum, policies beträffande statligt engagemang i att utveckla och bibehålla bostäder och policies beträffande hur och var bostäder utvecklas

e5258 Service, tjänster, system och policies för bostäder, annat specificerat

e5259 Service, tjänster, system och policies för bostäder, ospecificerat

e530**Service, tjänster, system och policies för allmänna nyttigheter**

Service, tjänster, system och policies för att allmänt tillhandahålla nyttigheter såsom vatten, bränsle, elektricitet, renhållning, allmänna transportmedel och andra nödvändiga tjänster

Utesluter: service, tjänster, system och policies för beskydd av medborgare (e545)

e5300**Nyttighetsservice och tjänster**

Service, tjänster och program som till befolkningen tillhandahåller nödvändig energi (t.ex. bränsle och elektricitet), renhållning, vatten, och andra väsentliga tjänster, t.ex. återuppbyggnadsstöd i nödsituationer, nödvändiga tjänster för boende och kommersiella konsumenter, innefattande personer som ger dessa tjänster

e5301**Nyttighetssystem**

Administrativa kontroll- och tillsynssystem som styr tillhandahållandet av nytthetstjänster såsom hälso-, sjukvårds- och säkerhetsstyrelser, konsumentråd

e5302**Nyttighetspolicies**

Lagstiftning, föreskrifter och standarder som styr tillhandahållandet av nytthetsservice och tjänster såsom hälso- och säkerhetsstandarder som styr leverans och försörjning av vatten och bränsle, renhållningskonventioner i samhällen, policies för andra väsentliga katastrofinsatser och försörjning under tider av brist eller naturkatastrofer

e5308**Service, tjänster, system och policies för allmänna nyttigheter, annat specificerat****e5309****Service, tjänster, system och policies för allmänna nyttigheter, ospecificerat**

e535**Service, tjänster, system och policies för kommunikation**

Service, tjänster, system och policies som syftar till att överbringa och utbyta information

e5350**Kommunikationsservice och kommunikationstjänster**

Service, tjänster och program som syftar till att överbringa information genom olika metoder innefattande telefon, fax, post, elektronisk post och andra datorbaserade system, t.ex. telefonförmedlingstjänster, teletypetjänster, teletexttjänster, internetjänster, innefattande personer som ger dessa tjänster

Utesluter: massmedieservice och massmedietjänster (e5600)

e5351**Kommunikationssystem**

Administrativa kontroll- och tillsynssystem såsom telekommunikationsmyndigheter och andra liknande organisationer som styr överföring av information genom olika metoder innefattande telefon, fax, post, elektronisk post och datorbaserade system

e5352**Kommunikationspolicies**

Lagstiftning, föreskrifter och standarder som styr överförandet av information genom ett antal olika metoder innefattande telefon, fax, post, elektronisk post och datorbaserade system såsom rätt att få tillgång till kommunikationstjänster, krav för att inneha en postadress, standarder för tillhandahållande av telekommunikation

e5358**Service, tjänster, system och policies för kommunikation, annat specificerat****e5359****Service, tjänster, system och policies för kommunikation, ospecificerat****e540****Service, tjänster, system och policies för transport**

Service, tjänster och program som syftar till att förflytta personer eller varor från en plats till en annan

- e5400 Transportservice och transporttjänster**
Service, tjänster och program som syftar till att förflytta personer eller varor på vägar, stigar, spår, i luft eller på vatten, med offentlig eller privat transport, innefattande personer som ger dessa tjänster
Utesluter: produkter och teknik för personlig förflyttning och transport inomhus och utomhus (e120)
- e5401 Transportsystem**
Administrativa kontroll- och tillsynssystem som styr förflyttning av personer och varor på väg, stig, spår, i luft eller på vatten såsom system för att bestämma rätten att föra fordon, implementering och övervakning av standarder för hälsa och säkerhet som sammanhänger med användningen av olika transportslag
Utesluter: service, tjänster, system och policies inom socialförsäkring (e570)
- e5402 Transportpolicies**
Lagstiftning, föreskrifter och standarder som styr förflyttningen av personer och varor på väg, stigar, spår, i luft eller på vatten, såsom regler och policies för transportplanering, policies för tillhandahållande och tillgång till allmänna kommunikationer
- e5408 Service, tjänster, system och policies för transport, annat specificerat**
- e5409 Service, tjänster, system och policies för transport, ospecificerat**
- e545 Service, tjänster, system och policies för beskydd av medborgare**
Service, tjänster, system och policies som syftar till att garantera säkerhet för människor och egendom
Utesluter: service, tjänster, system och policies för allmänna nyttigheter (e530)
- e5450 Service och tjänster för beskydd av medborgare**
Service, tjänster och program som är organiserade av samhället och som syftar till att garantera säkerhet för människor och egendom såsom brandförsvaret, polis, räddningstjänst och ambulanstjänst, innefattande personer som ger dessa tjänster

- e5451 System för skydd av medborgare**
Administrativa kontroll- och tillsynssystem som styr garanterandet av säkerhet för människor och egendom såsom system genom vilka man organiserar tillgång till polis, brandskydd, katastrof- och ambulanstjänst
- e5452 Policies för skydd av medborgare**
Lagstiftning, föreskrifter och standarder som styr garanterandet av säkerhet för människor och egendom såsom policies som styr tillhandahållandet av polis, brandskydd, katastrof- och ambulanstjänst
- e5458 Service, tjänster, system och policies för skydd av medborgare, annat specificerat**
- e5459 Service, tjänster, system och policies för skydd av medborgare, ospecificerat**

e550 Service, tjänster, system och policies gällande lagreglering
Service, tjänster, system och policies gällande ett lands lagstiftning

- e5500 Service och tjänster gällande lagreglering**
Service, tjänster och program som syftar till att ge staten auktoritet som den är definierad i lag, såsom domstolar, tribunaler och andra organ för förhör, medling i civila rättstvister, rättegångar vid brott, advokatrepresentation, notariattjänster och resurser för bestraffning och kriminalvård, innefattande personer som ger dessa tjänster
- e5501 System gällande lagreglering**
Administrativa kontroll- och tillsynssystem som styr den rättsliga administrationen såsom system för att implementera och övervaka formella regler (t.ex. lagar, föreskrifter, sedvanerätt, religiös lag, internationella lagar och konventioner)
- e5502 Policies gällande lagreglering**
Lagstiftning, föreskrifter och standarder såsom lagar, föreskrifter, sedvanerätt, religiös lag, internationella lagar och konventioner som styr den rättsliga administrationen
- e5508 Service, tjänster, system och policies gällande lagreglering, annat specificerat**

e5509 Service, tjänster, system och policies gällande lagreglering, ospecificerat

e555 Service, tjänster, system och policies i sammanslutningar och organisationer

Service, tjänster, system och policies som ges av grupper av människor som slutit sig samman för att syssla med gemensamma, icke-kommersiella intressen, ofta med ett anknutet medlemskap

e5550 Service och tjänster i sammanslutningar och organisationer
Service, tjänster och program som ges av människor som slutit sig samman för att driva gemensamma, icke-kommersiella intressen med människor som har samma intressen och där tillhandahållandet av sådana tjänster kan knytas till medlemskap såsom föreningar och organisationer som erbjuder rekreation och fritidstjänster, sportsliga, kulturella, religiösa tjänster och tjänster för ömsesidig hjälp

e5551 System i sammanslutningar och organisationer
Administrativa kontroll- och tillsynssystem som styr människors relationer och aktiviteter när de kommer tillsammans för att etablera och driva föreningar och organisationer med gemensamma, icke-kommersiella intressen

e5552 Policies i sammanslutningar och organisationer
Lagstiftning, föreskrifter och standarder som styr människors relationer och aktiviteter när de kommer tillsammans med gemensamma, icke kommersiella intressen såsom policies som styr bildandet och drivandet av föreningar och organisationer såsom organisationer för ömsesidig hjälp, rekreations- och fritidsorganisationer, kulturella och religiösa sammanslutningar och icke vinstdrivande organisationer

e5558 Service, tjänster, system och policies i sammanslutningar och organisationer, annat specificerat

e5559 Service, tjänster, system och policies i sammanslutningar och organisationer, ospecificerat

e560**Service, tjänster, system och policies inom massmedia**

Service, tjänster, system och policies som syftar till att tillhandahålla masskommunikation genom radio, television, tidningar och internet

e5600**Massmedieservice och massmedietjänster**

Service, tjänster och program som syftar till att tillhandahålla masskommunikation såsom radio, television, löpsedelstjänster, pressbevakningstjänster, tidningar, punktskriftstjänster och databaserad masskommunikation (hemsidor, internet), innefattande personer som ger dessa tjänster

Utesluter: kommunikationsservice och kommunikationstjänster (e5350)

e5601**Mediesystem**

Administrativa kontroll- och tillsynssystem som styr tillhandahållandet av nyheter och information till allmänheten såsom standarder som styr innehåll, distribution, utbredning, tillgång till och metoder för att kommunicera via radio, television, pressbevakningstjänster, tidningar och databaserad masskommunikation (hemsidor, internet)

Innefattar: krav på att ge sammanfattningar på television, punktskriftsupplagor av dagstidningar eller andra publikationer samt teletextade radioöverföringar

Utesluter: kommunikationssystem (e5351)

e5602**Mediepolicies**

Lagstiftning, föreskrifter och standarder som styr tillhandahållandet av nyheter och information till allmänheten såsom policies som styr innehåll, distribution, utbredning, tillgång till och metoder för att kommunicera via radio, television, pressbevakningssystem, tidningar och databaserad masskommunikation (hemsidor, internet)

Utesluter: kommunikationspolicies (e5352)

e5608**Service, tjänster, system och policies inom media, annat specificerat****e5609****Service, tjänster, system och policies inom media, ospecificerat**

e565**Service, tjänster, system och policies inom ekonomi**

Service, tjänster, system och policies som sammanhänger med övergripande system för produktion, distribution, konsumtion och användning av varor och tjänster

Utesluter: service, tjänster, system och policies inom socialförsäkring (e570)

e5650**Service och tjänster inom ekonomi**

Service, tjänster och program som syftar till produktion, distribution, konsumtion och användning av varor och tjänster såsom den privata kommersiella sektorn (t.ex. företag, korporationer, privata vinst-drivande satsningar), den offentliga sektorn (t.ex. offentliga kommersiella tjänster såsom kooperativ och statliga korporationer), finansiella organisationer (t.ex. banker och försäkringstjänster), innefattande personer som ger dessa tjänster

Utesluter: nyttighetsservice och tjänster (e5300); service och tjänster för arbete och sysselsättning (e5900)

e5651**Ekonomiska system**

Administrativa kontroll- och tillsynssystem som styr produktion, distribution, konsumtion och användning av varor och tjänster såsom system för att implementera och övervaka ekonomiska policies

Utesluter: nyttighetssystem (e5301); arbets- och sysselsättningssystem (e5901)

e5652**Ekonomiska policies**

Lagstiftning, föreskrifter och standarder som styr produktion, distribution, konsumtion och användning av varor och tjänster såsom ekonomiska doktriner som är antagna och implementerade av regeringar

Utesluter: nyttighetspolicies (e5302); arbets- och sysselsättningspolicies (e5902)

e5658**Service, tjänster, system och policies inom ekonomi, annat specificerat****e5659****Service, tjänster, system och policies inom ekonomi, ospecificerat**

e570**Service, tjänster, system och policies inom socialförsäkring**

Service, tjänster, system och policies som syftar till att ge ekonomiskt stöd till människor som på grund av ålder, fattigdom, arbetslöshet, hälsotillstånd eller funktionshinder behöver offentligt stöd baserat på antingen allmänna skatteinkomster eller bid

Utesluter: service, tjänster, system och policies inom ekonomi (e565)

e5700**Sociala stödprogram**

Service, tjänster och program som syftar till att ge inkomststöd till personer som på grund av ålder, fattigdom, arbetslöshet, hälsotillstånd eller funktionshinder behöver offentligt stöd baserat antingen på allmänna skatteinkomster eller bidragssystem, såsom för att bestämma rätt till, tillhandahållande och distribution av stöd inom följande slag av program: sociala stödprogram (t.ex. allmänna bidrag, bidrag prövade med hänsyn till ekonomiska eller andra behov), socialförsäkringsprogram (t.ex. avgiftsbelagda olycksfalls- eller arbetslöshetsförsäkringar) och handikappersättning, sjuk- och förtidspension (t.ex. ersättning för inkomstbortfall), innefattande personer som ger dessa tjänster

Utesluter: hälsoservice och hälsotjänster (e5800)

e5701**Socialförsäkringssystem**

Administrativa kontroll- och tillsynssystem som styr program och system som ger inkomststöd till människor som på grund av ålder, fattigdom, arbetslöshet, hälsotillstånd eller funktionshinder behöver offentligt stöd, såsom system för att implementera regler och föreskrifter som styr rätt till socialt stöd, välfärd, arbetslöshetsförsäkring, pensioner och förmåner för personer med funktionshinder

e5702**Socialförsäkringspolicies**

Lagstiftning, föreskrifter och standarder som styr program och system som ger inkomststöd till personer som på grund av ålder, fattigdom, arbetslöshet, hälsotillstånd eller funktionshinder behöver offentligt stöd, såsom lagstiftning och föreskrifter som styr rätt till socialt stöd, välfärd, arbetslöshetsersättning, förtidspension och förmåner för personer med funktionshinder

e5708**Service, tjänster, system och policies inom socialförsäkring, annat specificerat****e5709****Service, tjänster, system och policies inom socialförsäkring, ospecificerat**

e575**Service, tjänster, system och policies för allmänna sociala stödinsatser**

Service, tjänster, system och policies som syftar till att erbjuda stöd till personer som behöver assistans inom sådana områden som inköp, hushållsarbete, transport, barnomsorg, avlösning, personlig vård och vård av andra för att fungera bättre i samhället

Utesluter: service, tjänster, system och policies inom socialförsäkring (e570); personliga vårdgivare och personliga assistenter (e340); service, tjänster, system och policies inom hälsovård (e580)

e5750**Service och tjänster för allmänna sociala stödinsatser**

Service, tjänster och program som syftar till att erbjuda socialt stöd till människor som på grund av ålder, fattigdom, arbetslöshet, hälsotillstånd eller funktionshinder behöver offentlig assistans inom sådana områden som inköp, hushållsarbete, transport, personlig vård och vård av andra för att fungera bättre i samhället

e57500

Informell omsorg av barn eller vuxen som utförs av familj och vänner

e57501

Barnomsorg i familjedaghem

e57502

Förskola, öppen förskola och familjecentraler (barn) eller dagcenter och dagverksamhet (vuxen) - offentligt och privat

e57508

Service och tjänster för allmänna sociala stödinsatser, annat specificerat

e57509

Service och tjänster för allmänna sociala stödinsatser, ospecificerat

e5751**System för allmänna sociala stödinsatser**

Administrativa kontroll- och tillsynssystem som styr de program och scheman som erbjuder socialt stöd till människor som på grund av ålder, fattigdom, arbetslöshet, hälsotillstånd eller funktionshinder behöver sådant stöd, innefattande system för att fullfölja regler och bestämmelser som styr berättigande till allmänna sociala stödinsatser och erbjudandet av dessa tjänster

e5752 Policies för allmänna sociala stödinsatser
Lagstiftning, föreskrifter och standarder som styr de program och scheman som erbjuder socialt stöd till människor som på grund av ålder, fattigdom, arbetslöshet, hälsotillstånd eller funktionshinder behöver sådant stöd, innefattande lagstiftning och bestämmelser som styr berättigandet till socialt stöd

e5758 Service, tjänster, system och policies för allmänna sociala stödinsatser, anant specificerat

e5759 Service, tjänster, system och policies för allmänna sociala stödinsatser, ospecificerat

e580 Service, tjänster, system och policies inom hälsovård
Service, tjänster, system och policies för att förebygga och behandla hälsoproblem genom att erbjuda medicinsk rehabilitering och att främja en hälsosam livsstil

Utesluter: service, tjänster, system och policies för allmänna sociala stödinsatser (e575)

e5800 Hälso-service och hälsotjänster
Service, tjänster och program på lokal, kommunal, regional, statlig eller nationell nivå som syftar till insatser för personer för deras fysiska, psykiska och sociala välbefinnande, såsom hälsobefrämjande och sjukdomsförebyggande tjänster, primärvård, akutvård, rehabilitering och långtidsvård; tjänster, offentligt eller privat finansierade, som ges på kort eller lång sikt, periodiskt eller vid enstaka tillfällen, för olika slag av service som ges av t.ex. kommun, i hem, skola, arbetsplatser, allmänna sjukhus, specialistsjukhus, kliniker och sjukhem, innefattande personer som ger dessa tjänster

e5801 Hälso-system
Administrativa kontroll- och tillsynssystem som styr omfattningen av service och tjänster som erbjuds till personer för deras fysiska, psykiska och sociala välbefinnande i olika former innefattande kommun, i hem, skola och på arbetsplatser, allmänna sjukhus, specialistsjukhus, kliniker och sjukhem, som t.ex. system för att fullfölja föreskrifter som bestämmer rätt till service och tjänster, ekonomisk ersättning för apparater, tekniska hjälpmedel eller annan utrustning samt lagstiftning som t.ex. hälso- och sjukvårdslag som styr grunddrag i ett hälso-system som t.ex. tillgång, allmängiltighet, flexibilitet, offentlig finansiering och täckningsgrad

- e5802 Hälspolicies**
Lagstiftning, föreskrifter och standarder som styr omfattningen av service och tjänster som erbjuds personer för deras fysiska, psykiska och sociala välbefinnande i olika former innefattande av kommun, i hem, skola, arbete, allmänna sjukhus, specialistsjukhus, kliniker, sjukhem eller öppna vårdformer, som t.ex. policies och standarder som bestämmer berättigandet till service och tjänster, ekonomisk ersättning för apparater, tekniska hjälpmedel eller annan utrustning samt lagstiftning såsom hälso- och sjukvårdslag som styr grunddrag i ett hälsosystem som t.ex. tillgång, allmängiltighet, flexibilitet, offentlig finansiering och täckningsgrad
- e5808 Service, tjänster, system och policies inom hälsovård, annat specificerat**
- e5809 Service, tjänster, system och policies inom hälsovård, ospecificerat**

e585 Service, tjänster, system och policies för utbildning och yrkesförberedelse
Service, system och policies för att anskaffa, bibehålla och förbättra kunskap, expertis och yrkesmässiga eller konstnärliga färdigheter. Se UNESCO's International Standard Classification of Education (ISCED 1997)

- e5850 Service och tjänster för allmän utbildning och yrkesförberedelse**
Service, tjänster och program som har att göra med allmän utbildning och anskaffande, bibehållande och förbättring av kunskap, expertis och yrkesmässiga eller konstnärliga färdigheter såsom att erbjuda olika utbildningsnivåer (dvs. förskola, grundskola, gymnasieskola, postgymnasiala institutioner, professionella program, tränings- och färdighetsprogram, lärlingskap, fortsatt utbildning), innefattande personer som ger dessa tjänster
- e5851 System för allmän utbildning och yrkesförberedelse**
Administrativa kontroll- och tillsynssystem som styr tillhandahållandet av allmänna utbildningsprogram såsom system för att fullfölja policies och standarder som bestämmer berättigandet till offentlig eller privat utbildning och speciella behovsbaserade program; lokala, regionala eller nationella utbildningsstyrelser eller andra myndighetsorgan som styr grunddragen i utbildningssystemen, innefattande läroplan, klasstorlek, antal skolor inom en region, avgifter och understöd, speciella måltidsprogram eller program för omhändertagande efter skolan

- e5852 Policies för allmän utbildning och yrkesförberedelse**
Lagstiftning, föreskrifter och standarder som styr tillhandahållandet av allmänna utbildningsprogram som t.ex. policies och standarder som bestämmer berättigandet till offentlig eller privat utbildning och speciella behovsbaserade program, som föreskriver strukturen i lokala, regionala eller nationella utbildningsstyrelser eller andra myndighetsorgan som styr grunddragen i utbildningssystemet, innefattande läroplan, klasstorlek, antal skolor inom en region, avgifter och understöd, speciella måltidsprogram eller program för omhändertagande efter skolan
- e5853 Service och tjänster för särskild utbildning och anpassad yrkesförberedelse**
Service, tjänster och program som har att göra med särskild utbildning och anskaffande, bibehållande och förbättring av kunskap, expertis och yrkesmässiga eller konstnärliga färdigheter såsom att erbjuda olika utbildningsnivåer (dvs. förskola, grundskola, gymnasieskola, postgymnasiala institutioner, professionella program, tränings- och färdighetsprogram, lärlingskap, fortsatt utbildning), innefattande personer som ger dessa tjänster
- e5854 System för särskild utbildning och anpassad yrkesförberedelse**
Administrativa kontroll- och tillsynssystem som styr tillhandahållandet av särskilda utbildningsprogram såsom system för att fullfölja policies och standarder som bestämmer berättigandet till offentlig eller privat utbildning och speciella behovsbaserade program; lokala, regionala eller nationella utbildningsstyrelser eller andra myndighetsorgan som styr grunddragen i utbildningssystemen, innefattande läroplan, klasstorlek, antal skolor inom en region, avgifter och understöd, speciella måltidsprogram eller program för omhändertagande efter skolan
- e5855 Policies för särskild utbildning och anpassad yrkesförberedelse**
Lagstiftning, föreskrifter och standarder som styr tillhandahållandet av särskilda utbildningsprogram som t.ex. policies och standarder som bestämmer berättigandet till offentlig eller privat utbildning och speciella behovsbaserade program, som föreskriver strukturen i lokala, regionala eller nationella utbildningsstyrelser eller andra myndighetsorgan som styr grunddragen i utbildningssystemet, innefattande läroplan, klasstorlek, antal skolor inom en region, avgifter och understöd, speciella måltidsprogram eller program för omhändertagande efter skolan
- e5858 Service, tjänster, system och policies inom utbildning och yrkesförberedelse, annat specificerat**

e5859 Service, tjänster, system och policies inom utbildning och yrkesförberedelse, ospecificerat

e590 Service, tjänster, system och policies för arbete och sysselsättning
Service, tjänster, system och policies som sammanhänger med att finna passande arbete för personer som är arbetslösa eller söker annat arbete eller för att stödja personer som redan är anställda och som vill avancera i karriären

Utesluter: service, tjänster, system och policies inom ekonomi (e565); service, tjänster, system och policies för utbildning och yrkesförberedelse (e585)

e5900 Service och tjänster för arbete och sysselsättning
Service, tjänster och program som ges av lokala, regionala eller nationella styrelser eller privata organisationer för att finna lämpligt arbete för personer som är arbetslösa eller söker annat arbete eller för att stödja personer som redan är anställda som t.ex. tjänster för arbetsförmedling, arbetsförberedelse, återanställning, arbetsplacering, omplacering, yrkesmässig uppföljning, tjänster för hälsa och säkerhet i arbetet, arbetsmiljötjänster, t.ex. ergonomi, personalarbete, tjänster av yrkesföreningar, innefattande personer som ger dessa tjänster

e5901 Arbets- och sysselsättningssystem
Administrativa kontroll- och tillsynssystem som styr tillhandahållandet av yrken och andra former av betalt arbete i ekonomin såsom system för att genomföra policies och standarder för att skapa arbete, anställningstrygghet, arbetsstandarder och arbetslagstiftning samt fackliga organisationer

e5902 Arbets- och sysselsättningspolicies
Lagstiftning, föreskrifter och standarder som styr tillhandahållandet av yrken och andra former av betalt arbete i ekonomin såsom standarder och policies för arbetsskapande insatser, anställningstrygghet, tillsatt och konkurrenskraftig anställning, arbetsstandarder och arbetslagstiftning samt fackliga organisationer

e5908 Service, tjänster, system och policies för arbete och sysselsättning, annat specificerat

e5909 Service, tjänster, system och policies för arbete och sysselsättning, ospecificerat

e595**Politiska tjänster, system och policies**

Service, tjänster, system och policies som sammanhänger med att rösta, val och att styra länder, regioner och kommuner liksom även internationella organisationer

e5950**Politiska tjänster**

Politiska tjänster och strukturer såsom lokala, regionala och nationella regeringar, internationella organisationer samt personer som är valda eller nominerade till dessa positioner inom dessa strukturer, som t.ex. FN, EU, regeringar, regionala myndigheter, lokala myndigheter och traditionella ledare, innefattande personer som ger dessa tjänster

e5951**Politiska system**

Strukturer och relaterade verksamheter som organiserar politisk och ekonomisk makt i ett samhälle, såsom regeringens exekutiva och lagstiftande organ och de konstitutionella eller andra lagliga källor från vilka de hämtar sin auktoritet såsom politiska organisatoriska doktriner, konstitutioner, regeringens exekutiva och lagstiftande organ samt krigsmakten

e5952**Politisk policy**

Lagstiftning och policies som formuleras och vidmakthålls genom politiska system såsom policies som styr valkampanjer, registrering av politiska partier och röstning, policies för att stifta nya lagar och föreskrifter

e5958**Politiska tjänster, system och policies, annat specificerat****e5959****Politiska tjänster, system och policies, ospecificerat****e598****Service, tjänster, system och policies, annat specificerat****e599****Service, tjänster, system och policies, ospecificerat**

ICF

Bilagor

Taxonomiska och terminologiska frågor

Klassifikationen ICF är organiserad i en hierarkisk ordning enligt följande vanliga taxonomiska principer:

- Komponenterna - kroppsfunktioner och kroppsstrukturer, aktiviteter och delaktighet samt omgivningsfaktorer - klassificeras oberoende av varandra. En term som ingår under en av dessa komponenter upprepas härigenom inte i någon av de övriga.
- Inom respektive komponent är kategorierna ordnade enligt ett "stamgren-löv"-system så att kategorierna på lägre nivå har samma egenskaper som kategorierna på högre nivå.
- Kategorier är varandra uteslutande, dvs. att två kategorier på samma nivå inte har exakt samma egenskaper. Dock ska detta inte förväxlas med användningen av mer än en kategori för att klassificera funktions-tillstånd hos en viss person. Ett sådant förfaringssätt är tillåtet och till och med rekommenderat när det är nödvändigt.

1. Termer för kategorier i ICF

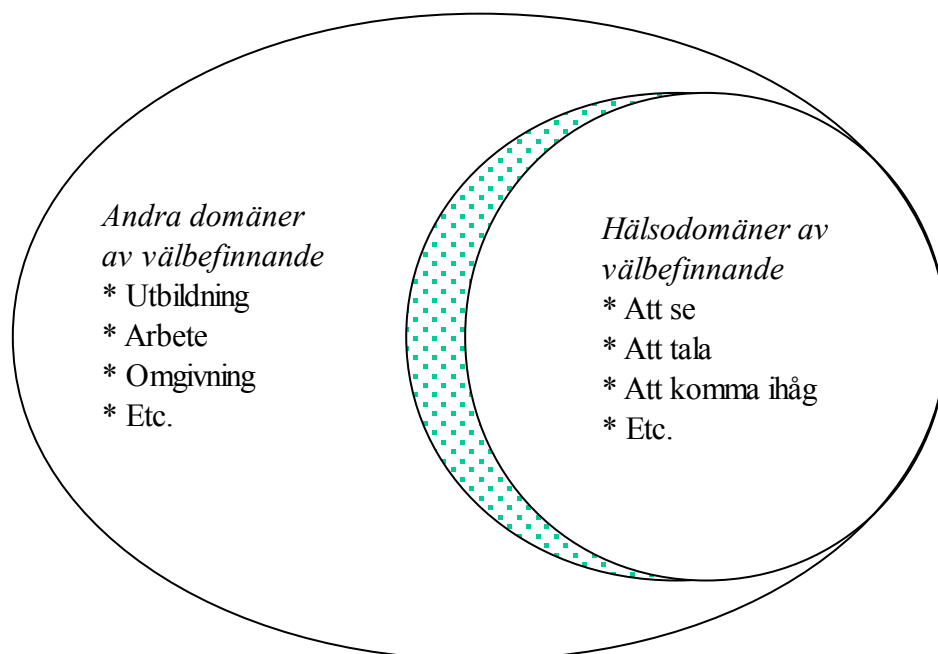
Termer är de språkliga uttrycken för definierade begrepp såsom ord och fraser. De flesta termer som ger upphov till förvirring används i sin allmänspråkliga betydelse i dagligt tal och skrift. Så används exempelvis funktionsbegränsning, begränsning av förmåga och handikapp ofta omväxlande i alldagliga sammanhang trots att dessa termer i 1980 års version av ICIDH hade uttryckliga definitioner, som gav dem bestämd innebörd. Under revisionsprocessen övergavs termen "handikapp" och termen "begränsning av förmåga" (funktionshinder) används som övergripande begrepp för alla tre perspektiven - det kroppsliga, personliga och sociala. Klarhet och precision behövs dock för att definiera de olika begreppen så att lämpliga termer kan väljas för att entydigt uttrycka varje underliggande begrepp. Detta är särskilt viktigt eftersom den skrivna ICFklassifikationen kommer att översättas till många språk. Att komma överens om vilken term som återspeglar innehållet är ett annat problem. Förutom en allmän förståelse av begreppen är det också väsentligt att man enas om den term som bäst återger innehållet på varje språk. Det kan finnas många alternativ och besluten måste fattas på grundval av noggrannhet, acceptans och allmän användbarhet. Det är en förhoppning att användbarheten av ICF ska stärkas genom dess klarhet.

Med tanke på detta mål följer här anmärkningar rörande några av de termer som används i ICF:

Välbefinnande (Well-being) är en allmän term som omspannar alla mänskliga livsområden, inklusive fysiska, psykiska och sociala aspekter,

som utgör vad som kan kallas ett "gott liv". Hälsodomänerna utgör en underavdelning av det som utgör det mänskliga livets totala universum. Detta förhållande presenteras i följande diagram över välbefinnande:

Figur 1. Välbefinnandets universum

Hälsotillstånd och hälsodomäner (Health states and health domains):

Ett hälsotillstånd är nivån av funktionstillstånd inom en given domän av ICF. Hälsodomäner betecknar livsområden som kan anses höra samman med "hälsa", dvs. sådana områden som hälso- och sjukvårdssystemen definierar som primära ansvarsområden. ICF föreskriver inte en fast gräns mellan hälsodomäner och hälsorelaterade domäner. Det kan finnas en gråzon beroende på varierande begreppsbildningar av hälsa och hälsorelaterade faktorer som kan hänföras till ICF-domäner.

Hälsorelaterade tillstånd och hälsorelaterade domäner (Health-related states and health-related domains):

Ett hälsorelaterat tillstånd är nivån av funktionstillstånd inom en given hälsorelaterad domän av ICF. Hälsorelaterade domäner är sådana områden av funktionstillstånd som har starkt samband med en hälsobetingelse men som rimligen inte hälsosystemet har det primära ansvaret för, utan snarare åligger andra system som bidrar till det totala välbefinnandet. ICF täcker endast domäner av välbefinnande som är relaterade till hälsa.

Hälsobetingelse (Health condition) är ett paraplybegrepp för sjukdom (akut eller kronisk), störning, skada eller trauma. En hälsobetingelse kan även innefatta andra omständigheter såsom graviditet, åldrande, stress, medfödd missbildning eller genetiska anlag. Hälsobetingelser kodas genom

användning av ICD-10.

Funktionstillstånd (Functioning) är ett paraplybegrepp för kroppsfunktioner, kroppsstrukturer, aktiviteter och delaktighet. Det betecknar de positiva aspekterna av interaktionen mellan en person (med en hälsobetingelse) och denna personens kontextuella faktorer (omgivningsfaktorer och personliga faktorer).

Funktionshinder (Disability) är ett paraplybegrepp för funktionsnedsättningar respektive strukturavvikelse, aktivitetsbegränsningar och delaktighetsinskränkningar. Det betecknar de negativa aspekterna av interaktionen mellan en person (med en hälsobetingelse) och denna personens kontextuella faktorer (omgivningsfaktorer och personliga faktorer).

Kroppsfunktioner (Body functions) är kroppssystemens fysiologiska funktioner inklusive psykologiska funktioner. ”Kropp” hänför sig till den mänskliga organismen som en helhet och som sådan innefattar den hjärnan. Följaktligen är psykiska (eller psykologiska) funktioner intagna under kroppsfunktioner. Standarden för dessa funktioner anses vara det statistiska normalvärdet för människor.

Kroppsstrukturer (Body structures) är strukturella eller anatomiska delar av kroppen såsom organ, lemmar och deras komponenter och klassificeras i enlighet med kroppssystem. Standarden för dessa strukturer anses vara det statistiska normalvärdet för människor.

Funktionsnedsättning eller strukturavvikelse (Impairment) är en förlust eller avvikelse i fysiologisk funktion (inklusive psykiska funktioner) eller kroppsstruktur. Nedsättning/avvikelse används här för att ange en påvisbar variation från etablerade statistiska normer, (dvs. som en avvikelse från ett befolkningsmedeltal inom uppmätta statistiska normalvärden) och termerna ska strikt användas endast i denna betydelse.

Aktivitet (Activity) är en persons genomförande av en uppgift eller handling. Det representerar det individuella perspektivet på funktionstillstånd.

Aktivitetsbegränsning (Activity limitation)²⁵ är svårigheter som en person kan ha vid genomförande av aktiviteter. En aktivitetsbegränsning i termer av kvalitet eller kvantitet vid genomförande av aktiviteten kan sträcka sig från en lätt till en svår avvikelse i jämförelse med det sätt eller i den utsträckning som förväntas av människor utan hälsobetingelsen.

Delaktighet (Participation) är en persons engagemang i en livssituation. Det representerar det sociala perspektivet av funktionstillstånd.

²⁵ Aktivitetsbegränsning ersätter termen ”begränsning av förmåga” (disability) i ICIDH 1980.

Delaktighetsinskränkning (Participation restriction)²⁶ är problem som en person kan erfara i engagemang i livssituationer. Förekomsten av delaktighetsinskränkning bestäms genom att jämföra en persons delaktighet med vad som förväntas av en person utan funktionshinder i den aktuella kulturen eller samhället.

Kontextuella faktorer (Contextual factors) är de faktorer som tillsammans utgör hela kontexten av en persons liv och i synnerhet den bakgrund mot vilken hälsotillstånd och dess konsekvenser med hänsyn till funktionstillstånd och funktionshinder klassificeras i ICF. Det finns två komponenter av kontextuella faktorer: omgivningsfaktorer och personliga faktorer.

Omgivningsfaktorer (Environmental factors) utgör en komponent i ICF och syftar på alla aspekter av den externa eller yttre världen som bildar kontexten i en persons liv och som sådan påverkar den personens funktionstillstånd. Omgivningsfaktorer innefattar den fysiska världen och dess kännetecken, den mänskligt skapade fysiska världen, andra människor i olika förhållanden och roller, attityder och värderingar, sociala system och tjänster samt policies, regler och lagar.

Personliga faktorer (Personal factors) är kontextuella faktorer som hänför sig till personens ålder, kön, sociala status, livserfarenheter osv. Dessa faktorer klassificeras inte för närvarande i ICF men användare kan införliva dem i sina tillämpningar av klassifikationen.

Underlättande faktorer (Facilitators) är faktorer i personens omgivning som genom sin frånvaro eller närvaro förbättrar funktionstillstånd eller minskar funktionshinder. Detta innefattar sådana aspekter som en tillgänglig fysisk omgivning, tillgång till relevanta tekniska hjälpmedel, människors positiva attityder till funktionshinder och även tjänster, system och policies som syftar till att öka engagemang för alla människor med en hälsobetingelse inom alla livsområden. Frånvaro av en faktor kan också vara underlättande som till exempel frånvaro av stigma eller negativa attityder. Underlättande faktorer kan förebygga att en funktionsnedsättning, strukturavvikelse eller aktivitetsbegränsning leder till en delaktighetsinskränkning genom att det aktuella genomförandet av en handling förbättras trots personens kapacitetsproblem.

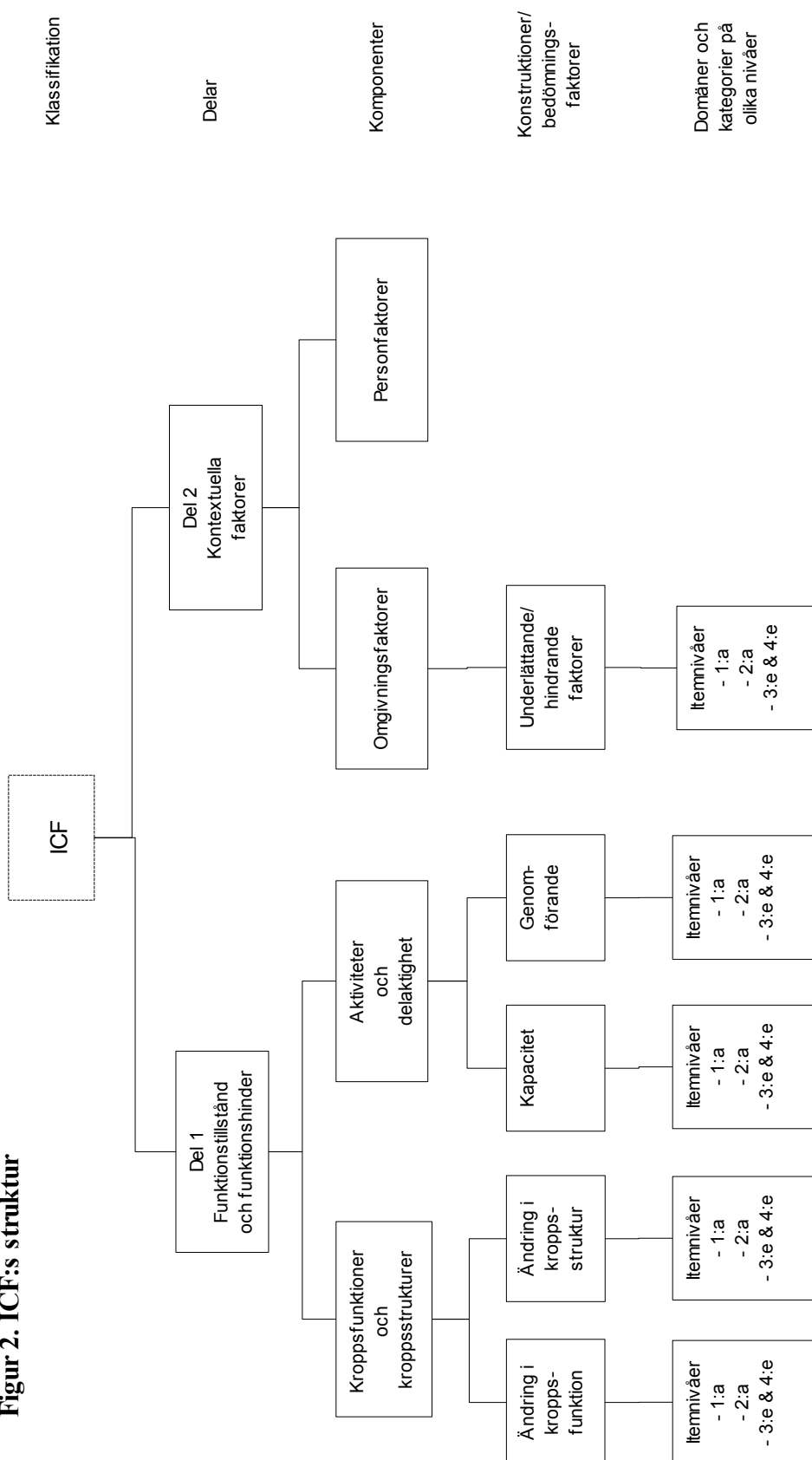
Hinder (Barriers) är faktorer i personens omgivning som genom sin frånvaro eller närvaro begränsar funktionstillstånd eller skapar funktionshinder. Dessa innefattar sådana aspekter som en otillgänglig fysisk omgivning, brist på relevanta tekniska hjälpmedel, människors negativa attityder till funktionshinder liksom även tjänster, system och policies som antingen inte finns eller som hindrar att människor med en hälsobetingelse kan engagera sig inom alla livsområden.

²⁶ "Delaktighetsinskränkning" ersätter termen "handikapp" som användes i ICIDH 1980.

Kapacitet (Capacity) är en konstruktion som, i form av en bedömningsfaktor, anger den högsta möjliga nivån av funktionstillstånd som en person kan uppnå vid en given tidpunkt inom en domän i förteckningen över aktiviteter och delaktighet. Kapacitet mäts i en enhetlig eller standardiserad omgivning och återspeglar därmed personens omgivningsanpassade förmåga. Komponenten omgivningsfaktorer kan användas för att beskriva kännetecken hos denna enhetliga eller standardiserade omgivning.

Genomförande (Performance) är en konstruktion som, i form av en bedömningsfaktor beskriver vad personer gör i sin aktuella omgivning. På detta sätt införs aspekten av en persons engagemang i livssituationer. Den aktuella omgivningen beskrivs också genom att använda komponenten omgivningsfaktorer.

Figur 2. ICF:s struktur

2. ICF som klassifikation

För att förstå den övergripande klassificeringen enligt ICF är det viktigt att sätta sig in i dess struktur. Denna struktur återspeglas i definitionerna av följande termer och åskådliggörs i Figur 2.

Termen **Klassifikation** står för den övergripande strukturen och den totala omfattningen av ICF. I hierarkin är detta den övergripande termen.

Delar av klassifikationen är var och en av de två huvudsakliga underavdelningarna i klassifikationen.

- Del 1 täcker funktionstillstånd och funktionshinder
- Del 2 täcker kontextuella faktorer

Komponenter är var och en av de två underavdelningarna inom klassifikationsdelarna.

Komponenterna i del 1 är:

- Kroppsfunktioner och kroppsstrukturer
- Aktiviteter och delaktighet

Komponenterna i del 2 är:

- Omgivningsfaktorer
- Personliga faktorer (klassificeras inte i ICF)

Konstruktioner definieras genom användning av bedömningsfaktorer med hjälp av relevanta koder. Det finns fyra konstruktioner för Del 1 och en för Del 2.

I Del 1 är konstruktionerna:

- Ändring i kroppsfunktion
- Ändring i kroppsstruktur
- Kapacitet
- Genomförande

I Del 2 är konstruktionen:

- Underlättande faktorer eller hinder i omgivningsfaktorer.

Domäner är en praktisk och meningsfull uppsättning av relaterade fysiologiska funktioner, anatomiska strukturer, handlingar, uppgifter eller livsområden. Domäner bildar de olika kapitlen och avsnitten inom respektive komponent.

Kategorier är klasser och underklasser inom en viss komponents domän, dvs. klassifikationsenheter.

Nivåer utgör den hierarkiska ordningen som ger anvisningar beträffande detaljer i kategorier (dvs. domäners och kategoriers grad av förgrening).

Den första nivån omfattar alla enheter på den andra nivån osv.

3. Definitioner för ICF-kategorier

Definitioner är påståenden som uttrycker de väsentligt utmärkande dragen, dvs. kvaliteter, egenskaper eller relationer av begreppet som benämns genom kategorien. En definition uttrycker vad för slags fenomen som begreppet står för samt operationellt hur det skiljer sig från andra relaterade saker eller fenomen.

Vid utformningen av definitionerna för kategorierna i ICF har följande ideala kännetecken hos operationella definitioner, inkluderande vad som innefattas och vad som uteslutes, varit vägledande:

- En definition ska vara meningsfull och logiskt följdriktig
- Den måste på ett unikt sätt identifiera det begrepp som avses med en kategori
- Den måste uttrycka begreppets väsentliga kännetecken - såväl vad dess innehåll betyder (vad begreppet faktiskt betecknar) som dess omfång (till vilka föremål eller fenomen det hänför sig)
- Den ska vara exakt, otvetydig och täcka begreppets fulla innebörd
- Den ska uttryckas i operationella termer, dvs. i termer av skärpa, varaktighet, relativ betydelse och möjliga samband
- Den ska formuleras så att cirkelresonemang undviks, dvs. själva termen eller varje synonym för densamma bör inte förekomma i definitionen. Den bör heller inte innehålla en term som är definierad någon annanstans genom användning av den första termen
- Den ska om möjligt hänvisa till möjliga etiologiska och eller samverkande faktorer
- Den måste passa ihop med de utmärkande dragen hos termer på högre nivå (dvs. en term på tredje nivå ska inkludera de allmänna karakteristika hos en term på andra nivå inom samma kategori)
- Den måste stämma överens med de utmärkande dragen hos underordnade termer har (dvs. det får inte finnas någon motsägelse mellan vad som kännetecknar en term på andra nivå med en på tredje nivå)
- Den får inte vara bildlig eller metaforisk utan ska vara operationell

- Den ska uttrycka empiriska påståenden som är observerbara, prövningsbara eller som man kan dra slutsatser från indirekt
- Den ska uttryckas i neutrala termer så långt som möjligt utan onödig negativ bibetydelse
- Den ska vara kort och tekniska termer ska undvikas. (Undantag utgör några kroppsfunktioner och strukturtermer)
- Den ska ange vad som innefattas genom att ge synonymer och exempel som tar hänsyn till kulturell variation och skillnader över livscykeln
- Den ska ange exempel på vad som utesluts för att uppmärksamma användare på risken för sammanblandning med relaterade termer.

4. Ytterligare kommentarer om terminologi

Bakom terminologin i varje klassifikation ligger den fundamentala åtskillnaden mellan de fenomen som klassificeras och klassifikationens själva struktur. Det är således viktigt att skilja mellan verkligheten och de termer som används för att beskriva denna verklighet. T.ex. kan termen "domän" noggrant definieras och hänföras till verkligheten medan termerna "komponent" och "kategori" definieras för att endast hänföras till klassifikationen.

Samtidigt finns det en överensstämmelse (dvs. en matchning) mellan dessa termer och det är möjligt att olika användare kan använda termerna omväxlande. För mer specialiserade krav, till exempel vid konstruktion av databaser och modeller för forskning är det viktigt att använda en otvetydig terminologi för att identifiera begreppsmodellens och klassifikationsstrukturens element. Den precision och renhet som skulle kunna uppnås genom ytterligare definitioner har dock inte känts vara värd sitt pris då den skulle innebära en abstraktionsnivå som skulle kunna undergräva användbarheten av ICF eller ännu viktigare, skulle kunna minska antalet tänkbara användare.

Kodningsanvisningar för ICF

ICF är avsedd för kodning av olika hälsotillstånd och hälsorelaterade tillstånd.²⁷ Användare rekommenderas starkt att läsa introduktionen till ICF innan studiet av kodningsregler och anvisningar på börjas. Vidare rekommenderas varmt att användare ges träning i bruket av klassifikationen genom WHO och dess nätverk av samverkanscentra.

Klassifikationen har följande grunddrag av betydelse för dess användning.

1. Organisation och struktur

Klassifikationens delar

ICF är organiserad i två delar.

Del 1 är sammansatt av följande komponenter:

- Kroppsfunktioner och kroppsstrukturer
- Aktiviteter och delaktighet.

Del 2 är sammansatt av följande komponenter:

- Omgivningsfaktorer
- Personliga faktorer (för närvarande inte klassificerade i ICF).

Dessa komponenter är angivna genom prefix i varje kod.

- *b* för kroppsfunktioner
- *s* för kroppsstrukturer
- *d* för aktiviteter och delaktighet
- *e* för omgivningsfaktorer

Prefixet *d* betecknar domänerna inom komponenten av aktiviteter och delaktighet. Den enskilde användaren må bestämma att byta ut prefixet *d* mot prefixen *a* eller *p* för att beteckna aktiviteter respektive delaktighet.

Bokstäverna *b*, *s*, *d* och *e* följs av en numerisk kod där den första siffran betecknar kapitelnummer. Därefter följer nivåerna 2, 3 och 4 med respektive 2, 3 och 4 siffror efter kapitelsiffran²⁸. Till exempel finner vi i klassifikationen av kroppsfunktioner följande koder:

²⁷ Själva sjukdomen ska inte kodas. Detta kan göras genom att använda den internationella sjukdomsklassifikationen (ICD-10) som är en klassifikation som är utformad för att möjliggöra systematisk analys, tolkning och jämförelse av data rörande dödlighet och sjuklighet på sjukdomsdiagnoser och andra hälsoproblem. Användare av ICF uppmanas att använda klassifikationen tillsammans med ICD-10 (se sid.3 i introduktionen beträffande överlappning mellan klassifikationerna)

²⁸ Endast klassifikationerna av kroppsfunktioner och kroppsstrukturer innehåller begrepp på fjärde nivån.

b2	Sinnesfunktioner och smärta	(begrepp på första nivån)
b210	Synfunktioner	(begrepp på andra nivån)
b2102	Synkvalitet	(begrepp på tredje nivån)
b21022	Kontrastkänslighet	(begrepp på fjärde nivån)

Beroende på användarens behov kan vilket antal tillämpliga koder som helst nyttjas på varje nivå. Mer än en kod på varje nivå kan vara tillämplig för att beskriva en persons situation. Koderna kan vara oberoende eller ömsesidigt relaterade.

I ICF kan en persons hälsotillstånd beskrivas genom en samling koder över domäner inom klassifikationens komponenter. Det maximala antalet koder som finns för tillämpning är 34 på kapitelnivå (8 kroppsfunktioner, 8 kroppsstrukturer, 9 genomförande och 8 kapacitetskoder) samt 362 koder på den andra nivån. På tredje och fjärde nivåerna finns upp till 1424 koder tillgängliga och dessa utgör tillsammans klassifikationens fullständiga version. I situationer av tillämpning av ICF i praktiken kan en uppsättning av 3 till 18 koder vara tillräckligt för att beskriva ett fall med precision på andra nivån (tre siffror). Allmänt sett är den mer detaljerade versionen med fjärde nivån avsedd för specialisttjänster (t.ex. rehabiliteringsresultat, geriatrik eller psykisk hälsovård), medan klassifikationen på den andra nivån kan användas för undersökningar och utvärdering av resultat i hälso- och sjukvården.

Domänerna bör kodas såsom gällande vid en viss tidpunkt (dvs. som en ögonblicksbild av ett möte) vilket är en försummad ståndpunkt. Dock är kodat material vid flera tidpunkter möjligt att använda för att beskriva en utveckling över tid eller en process. Användare bör då fastställa sitt kodningssätt och den tidsram som man använder.

Kapitel

Varje klassifikationskomponent är organiserad i kapitel och domänrubriker under vilka gemensamma kategorier eller specifika begrepp finns. Till exempel handlar kapitel 1 i klassifikationen av kroppsfunktioner om alla psykiska funktioner.

Block

Kapitlen är ofta indelade i underavdelningar eller ”block” av kategorier. I kapitel 3 om kommunikation i klassifikationen av aktiviteter och delaktighet finns t.ex. tre block: Att kommunicera – att vara mottagare (d310-d329), Att kommunicera – att vara sändare (d330-d349) och Konversation och användning av kommunikationsutrustningar och kommunikationstekniker (d350-d369). Blocken är tänkta att vara till hjälp för användaren. De är strängt taget inte en del av klassifikationen och kommer normalt inte att

användas för kodningssyften.

Kategorier

Inom varje kapitel finns enskilda kategorier på två-, tre- och fyrsiffernivå, varje kategori med en kort definition och dessutom vad kategorin innefattar respektive utesluter för att på lämpligt sätt underlätta valet av rätt kod.

Definitioner

ICF erbjuder operationella definitioner i motsats till kulturellt lokala definitioner eller lekmannadefinitioner av kategorier som har med hälsa och hälsosammanhang att göra. Dessa definitioner beskriver de huvudsakliga utmärkande dragen i varje domän (dvs. kvaliteter, egenskaper och samband) och innehåller information beträffande vad som är innefattat i och uteslutet från respektive kategori. Definitionerna innehåller även vanligt använda hållpunkter för bedömning, för tillämpning i kartläggningar och frågeformulär eller alternativt för resultat av bedömningsinstrument som kodas enligt ICF. Till exempel definieras synskärpefunktioner i termer av monokulär och binokulär synskärpa vid närseende och på långt avstånd så att graden av synskärpeproblem kan kodas som ingen, lätt, måttlig, svår eller total.

Innefattade termer

Efter definitionen av många kategorier är innefattade termer uppräknade. De ges som en vägledning för kategorins innehåll och är inte avsedda att vara uttömmande. Innefattade termer på andra nivån gäller även för kategorierna på tredje nivån.

Uteslutna termer

Uteslutna termer ges när det kan uppstå svårigheter i tillämpning på grund av likheter med en annan term. Till exempel skulle det kunna tänkas att kategorin ”att sköta toalettbehoven” även innefattar kategorin ”att tvätta delar av kroppen”. För att skilja mellan dessa två så är dock ”att sköta toalettbehoven” uteslutet från kategorin d520 ”att tvätta delar av kroppen” och kodas d530.

Annat specificerat

I slutet av varje uppsättning av kategorier på tredje och fjärde nivån och i slutet av varje kapitel finns kategorin ”andra specificerade” (som genomgående identifieras med slutsiffran 8). Detta ger möjlighet att koda aspekter av funktionstillstånd som inte är innefattade inom någon av de specificerade kategorierna. När ”annat specificerat” används bör användaren på en tilläggslista ange vilket item som avses.

Ospecificerat

Den sista kategorin inom varje uppsättning av kategorier på tredje och fjärde nivån och i slutet av varje kapitel finns kategorien ”ospecificerade” som ger möjlighet att koda funktionstillstånd som passar in i begreppskategorin men för vilket det inte finns tillräcklig information för att bestämma en specifik kategori. Denna kod har samma innebörd som den omedelbart överordnade kategorin på andra respektive tredje nivån utan någon ytterligare information (för block är kategorierna ”annat specificerat” och ”ospecificerat” sammanförda till ett enda item och identifieras alltid med slutsiffran 9)

Bedömningsfaktorer

ICF-koderna kräver att man använder en eller flera bedömningsfaktorer som anger till exempel storleken på hälsolivån eller svårigheten i själva problemet. Bedömningsfaktorer kodas med en, två eller flera siffror efter en punkt. Användning av respektive kod ska följas av åtminstone en bedömningsfaktor. Utan bedömningsfaktorer har koder ingen naturlig innebörd (vid försummelse tolkar WHO ofullständiga koder som om de betecknar frånvaro av ett problem - xxx.00).

Den första bedömningsfaktorn för kroppsfunktioner och kroppsstrukturer, bedömningsfaktorerna genomförande och kapacitet för aktiviteter och delaktighet samt den första bedömningsfaktorn för omgivningsfaktorer beskriver samtliga graden av problem inom respektive komponent.

Alla komponenter kvantifieras med användning av samma generiska skala. Att ha ett problem kan innebära en nedsättning, avvikelse, begränsning, inskränkning eller hinder beroende på respektive konstruktion. Lämpliga uttryck för bedömningar som visas nedan inom parentes bör väljas i enlighet med relevant klassifikationsdomän (där xxx står för andra nivåns domän-siffra):

xxx.0	INGET problem	(inget, frånvarande, försumbart,...)	0-4 %
xxx.1	LÄTT problem	(litet, lågt,...)	5-24 %
xxx.2	MÅTTLIGT problem	(medel, ganska stort,...)	25-49 %
xxx.3	SVÅRT problem	(grav, hög, stor, extrem,...)	50-95 %
xxx.4	TOTALT problem	(fullständigt,...)	96-100 %
xxx.8	ej specificerat		
xxx.9	ej tillämbart		

Breda procenttalsområden ges för de fall där det finns kalibrerade bedömningsinstrument eller andra standarder för att kvantifiera funktions-

nedsättning, kapacitetsbegränsning, genomförandeproblem eller hindrande alternativt underlättande omgivningsfaktorer. Till exempel kan det föreligga en felmarginal på upp till 5 % när man anger ”inget problem” eller ”totalt problem”. Ett ”måttligt problem” definieras som upp till hälften av ett fullständigt problem. Procenttalen måste kalibreras inom olika domäner med hänvisning till populationsstandarder som percentiler. För att kunna använda denna kvantifiering på ett allmängiltigt sätt måste bedömningsmetoder utvecklas genom forskning.

När det gäller komponenten omgivningsfaktorer kan den första bedömningsfaktorn även användas för att beteckna graden av omgivningens positiva aspekter eller underlättande faktorer. För att beteckna underlättande faktorer kan samma skala 0–4 användas men punkten ersätts av ett plustecken: t.ex. e110+2. Omgivningsfaktorerna kan kodas antingen (i) i relation till varje komponent eller (ii) utan relation till respektive komponent (se vidare sektion 3 nedan). Det första alternativet är att föredra eftersom det tydligare identifierar påverkan och tillhörighet.

Ytterligare bedömningsfaktorer

För olika användare kan det vara lämpligt och till hjälp att även lägga till andra slag av information vid kodning av respektive item. Det finns som senare omnämns flera olika bedömningsfaktorer som kan vara användbara som tillägg.

Att koda positiva aspekter

I enlighet med användarens omdöme kan kodningsskalor utvecklas för att fånga in de positiva aspekterna av funktionstillstånd:

Positiv	Negativ
Kroppsfunktion	Funktionsnedsättning

Positiv	Negativ
Aktivitet	Aktivitetsbegränsning

Positiv	Negativ
Delaktighet	Delaktighetsinskränkning

2. Allmänna riktlinjer för kodning

Följande riktlinjer är väsentliga för en noggrann informationsåtervinning vid olika användningar av klassifikationen.

Välj en uppsättning koder för att gestalta en persons profil

ICF klassificerar hälsotillstånd och tillstånd som har med hälsa att göra och därför krävs att man anger en serie koder som bäst beskriver profilen för personens funktionstillstånd. ICF är inte någon "händelseklassifikation" som ICD-10 där ett visst hälsotillstånd klassificeras med hjälp av en enda kod. Eftersom en persons funktionstillstånd kan påverkas på såväl kropps-nivå, personnivå som social nivå, bör användaren alltid ta i beaktande alla klassifikationens komponenter, nämligen kroppsfunktioner och kropps-strukturer, aktiviteter och delaktighet samt omgivningsfaktorer. Det är dock inte praktiskt att förvänta sig att alla tänkbara koder kommer att användas vid varje tillfälle. Beroende på omständigheterna kommer användare att välja de koder som är mest betydande för deras syfte att beskriva en viss hälsoprofil.

Koda relevant information

Kodad information sammanhänger alltid med en hälsobetingelse. Fastän det inte är nödvändigt för att använda koderna att spåra samband mellan hälsobetingelsen och kodade aspekter av funktionstillstånd och funktions-hinder, är ICF dock en hälsoklassifikation och förutsätter därför en hälsobetingelse av något slag. Således är information om vad en person gör, eller väljer att inte göra, inte relaterat till funktionstillståndsproblem som hänger samman med en hälsobetingelse och ska därför inte kodas. Om t.ex. en person beslutar att inte börja umgås med sina grannar av andra skäl än hälsa är det inte riktigt att använda kategori d7200 som innefattar handlingar med att bygga upp relationer. Omvänt ska koden användas om personens beslut hänger samman med en hälsobetingelse (t.ex. depression).

Information som återspeglar personens känsla av engagemang eller tillfredsställelse med nivån av funktionstillstånd kodas inte för närvarande i ICF. Vidare forskning kan kanske erbjuda ytterligare bedömningsfaktorer som kommer att möjliggöra att koda sådan information.

Endast de aspekter av en persons funktionstillstånd som är relevanta för en i förväg definierad tidsram ska kodas. Funktioner som har att göra med ett tidigare tillfälle och som inte har någon betydelse för det nuvarande tillfället ska inte registreras.

Koda tydlig information

När man anger koder ska användaren inte dra slutsatser om inbördes samband mellan en funktionsnedsättning eller strukturavvikelse, aktivitets-

begränsning eller delaktighetsinskränkning. Om en person till exempel har en begränsning i att gå och röra sig omkring är det inte försvarligt att anta att personen har en nedsättning i rörelsefunktioner. På motsvarande sätt är det obefogat att dra slutsatsen att en person med begränsad kapacitet att gå och röra sig omkring har ett genomförandeproblem när det gäller att gå och röra sig omkring. Användaren måste erhålla tydlig information om kroppsfunktioner och kroppsstrukturer och om kapacitet och genomförande på åtskilda sätt (ibland, t.ex. vad gäller psykiska funktioner, krävs en slutsats från andra observationer eftersom kroppsfunktionen i fråga inte är direkt observerbar).

Koda specifik information

Hälsotillstånd och hälsorelaterade tillstånd bör registreras så specifikt som möjligt genom att ange den mest tillämpliga kategorin i ICF. Till exempel är den mest uttryckliga koden för en person med nattblindhet b21020 "Ljuskänslighet". Om man dock av något skäl inte kan tillämpa denna detaljnivå kan motsvarande "moderkod" i hierarkin användas istället (i detta fall b2102 Synkvalitet, b210 Synfunktioner eller b2 Sinnesfunktioner och smärta).

För att enkelt och snabbt finna den tillämpliga koden rekommenderas varmt användning av ICF-databasen²⁹ som ger ett sökinstrument med ett elektroniskt index av klassifikationens fullständiga version. Alternativt kan man använda det alfabetiska indexet.

3. Kodningskonventioner för komponenten omgivningsfaktorer

Tre kodningskonventioner finns för kodning av omgivningsfaktorerna:

Konvention 1

Omgivningsfaktorerna kodas separat utan att sätta dessa koder i relation till kroppsfunktioner, kroppsstrukturer eller aktiviteter och delaktighet.

Kroppsfunktioner	_____
Kroppsstrukturer	_____
Aktiviteter	_____
Omgivning	_____

Konvention 2

Omgivningsfaktorerna kodas för varje komponent.

Kroppsfunktioner	_____	E kod	_____
Kroppsstrukturer	_____	E kod	_____
Aktiviteter och delaktighet	_____	E kod	_____

²⁹ ICF-databasen på olika språk kan laddas hem från ICF:s webbsida:
<http://www.who.int/classification/icf>

Konvention 3

Omgivningsfaktorerna kodas för bedömningsfaktorerna kapacitet och genomförande i komponenten aktiviteter och delaktighet för respektive item.

Genomförandebedömning _____ E kod _____
 Kapacitetsbedömning _____ E kod _____

4. Komponentspecifika kodningsanvisningar*4.1 Att koda kroppsfunktioner**Definitioner*

Kroppsfunktioner är kroppssystemens fysiologiska funktioner, inklusive psykologiska funktioner. *Funktionsnedsättningar* är problem i kropps-funktioner i form av påvisbar avvikelse eller förlust.

Att använda bedömningsfaktor för kroppsfunktioner

Kroppsfunktioner kodas med en bedömningsfaktor som utvisar graden eller storleken av funktionsnedsättningen. Närvaron av en funktionsnedsättning kan visa sig genom en förlust eller brist, nedsättning, ökning eller överdrift, eller avvikelse.

Funktionsnedsättningen hos en person med halvsidesförlamning kan beskrivas med kod b7302 Kraft i musklerna i en sida av kroppen:

-----Grad av funktionsnedsättning (första bedömningsfaktorn)
 ↓
 b7302.____

När det föreligger en funktionsnedsättning kan den graderas genom att använda den generiska bedömningsfaktorn. Till exempel:

b7302.1	LÄTT kraftnedsättning i musklerna i en sida av kroppen	(5-24 %)
b7302.2	MÅTTLIG kraftnedsättning i musklerna i en sida av kroppen	(25-49 %)
b7302.3	STOR kraftnedsättning i musklerna i en sida av kroppen	(50-95 %)
b7302.4	TOTAL kraftnedsättning i musklerna i en sida av kroppen	(96-100 %)

Frånvaron av en funktionsnedsättning i enlighet med ett i förväg definierat tröskelvärde anges genom värdet "0" i den generiska bedömningsfaktorn. Till exempel:

b7302.0 INGEN kraftnedsättning i musklerna i en sida av kroppen

Om det inte finns tillräcklig information för att specificera svårighetsgraden i funktionsnedsättning ska värdet "8" användas. Om en persons hälsojournal säger att personen lider av svaghet i höger sida av kroppen utan att ange vidare detaljer, kan följande kod tillämpas:

b7302.8 Ospecificerad kraftnedsättning i musklerna i en sida av kroppen

Det kan finnas situationer där det inte är korrekt att tillämpa en viss kod. Till exempel är kod b650 Menstruationsfunktioner inte tillämplig på kvinnor under eller över en viss ålder (före menstruationsdebut eller efter menopaus). I dessa fall tilldelas värdet "9":

b650.9 Menstruationsfunktioner, ej tillämpligt

Strukturella motsvarigheter till kroppsfunktioner

Klassifikationerna av kroppsfunktioner och kroppsstrukturer är avsedda att vara parallella. När en kod för en kroppsfunktion används bör användaren kontrollera om den motsvarande koden för kroppsstruktur är tillämplig. Till exempel innefattar kroppsfunktioner grundläggande mänskliga sinnen såsom b210-b229 "Syn och därmed sammanhängande funktioner" och deras strukturella motsvarigheter återfinns mellan s210 och s230 "ögat och därmed relaterade strukturer".

Samband mellan funktionsnedsättningar

Funktionsnedsättningar kan resultera i andra funktionsnedsättningar. Till exempel kan muskelkraft nedsätta rörelsefunktioner, hjärtfunktioner kan hänga samman med andningsfunktioner och perception kan hänga samman med tankefunktioner.

Att identifiera funktionsnedsättningar i kroppsfunktioner

För sådana funktionsnedsättningar som inte alltid kan observeras direkt (t.ex. psykiska funktioner) kan användaren dra slutsats om funktionsnedsättningar från observation av beteende. Till exempel kan i en klinisk miljö minne bedömas genom standardiserade test och fastän det inte är möjligt att faktiskt "observera" hjärnfunktion kan det vara rimligt att utifrån dessa testresultat anta att psykiska minnesfunktioner är funktionsnedsatta.

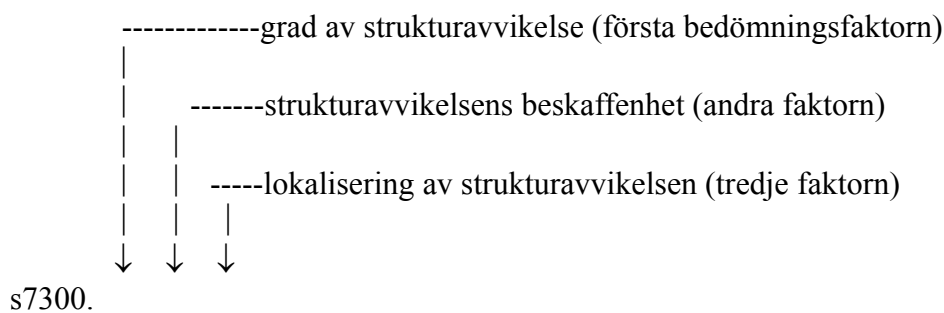
4.2 Att koda kroppsstrukturer

Definitioner

Kroppsstrukturer är anatomiska delar av kroppen såsom organ, lemmar och deras komponenter. *Strukturavvikelse* är problem i kroppsstruktur som en påvisbar avvikelse eller förlust.

Att använda bedömningsfaktorer vid kodning av kroppsstrukturer

Kroppsstrukturer kodas med tre bedömningsfaktorer. Den första bedömningsfaktorn beskriver graden eller storleken av strukturavvikelsen, den andra bedömningsfaktorn används för att ange förändringens beskaffenhet och den tredje bedömningsfaktorn betecknar strukturavvikelsens lokalisering.

Beskrivande system som används i de tre bedömningsfaktorerna visas nedan i tabell 1.

Tabell 1. Bedömningsfaktorernas skalsteg vid kodning av kroppsstrukturer

Första bedömningsfaktorn Grad av strukturavvikelse	Andra bedömningsfaktorn Strukturavvikelsens beskaffenhet	Tredje bedömningsfaktorn (förslag) Strukturavvikelsens lokalisering
0 INGEN strukturavvikelse 1 LÄTT strukturavvikelse 2 MÅTTLIG strukturavvikelse 3 SVÅR strukturavvikelse 4 TOTAL strukturavvikelse 8 ej specificerat 9 ej tillämbart	0 ingen förändring i struktur 1 total avsaknad 2 partiell avsaknad 3 en extra del 4 onormal storlek 5 bristande sammansättning 6 felställning 7 kvalitativa förändringar i struktur innefattande vätskesamling 8 ej specificerat 9 ej tillämbart	0 mer än ett område 1 höger 2 vänster 3 båda sidor 4 framsida 5 baksida 6 i mitten (proximal) 7 distal 8 ej specificerat 9 ej tillämbart

4.3. Att koda komponenten Aktiviteter och delaktighet

Definitioner

Aktivitet är en persons utförande av en uppgift eller handling.

Delaktighet är engagemang i en livssituation.

Aktivitetsbegränsningar är svårigheter som en person kan ha i att utföra aktiviteter.

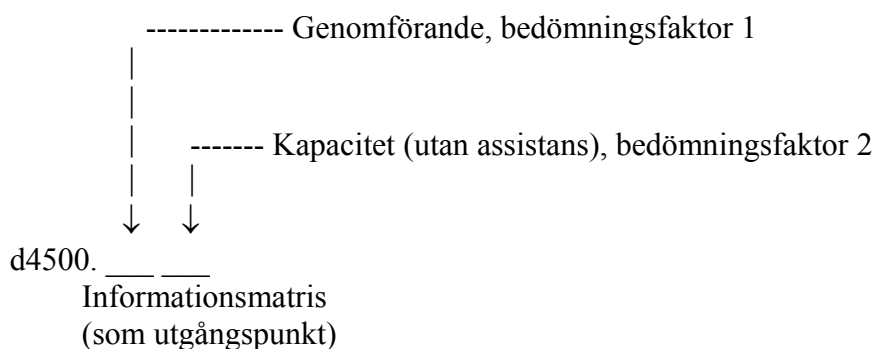
Delaktighetsinskränkning är problem som en person kan erfara i engagemang i livssituationer.

Klassifikationen av aktiviteter och delaktighet är en enda gemensam lista av domäner.

Att använda bedömningsfaktorerna kapacitet och genomförande

Aktiviteter och delaktighet kodas med två bedömningsfaktorer:

Bedömningsfaktorn genomförande som upptar den första sifferpositionen efter punkten och bedömningsfaktorn kapacitet som upptar den andra sifferpositionen efter punkten. Koden som anger kategorin från förteckningen av aktiviteter och delaktighet och de två bedömningsfaktorerna ger den grundläggande informationsmatrisen.

Bedömningsfaktorn för genomförande beskriver vad en person gör i sin aktuella omgivning. Eftersom den aktuella omgivningen för in ett samhälleligt sammanhang kan genomförande som registreras enligt denna bedömningsfaktor också förstås som "engagemang i en livssituation" eller "upplevd erfarenhet" av personer i det aktuella sammanhang som de lever i. Detta sammanhang innefattar omgivningsfaktorer, dvs. alla aspekter av den fysiska, sociala och attitydmässiga världen. Dessa grunddrag i den aktuella omgivningen kan kodas genom att använda klassifikationen av omgivningsfaktorer.

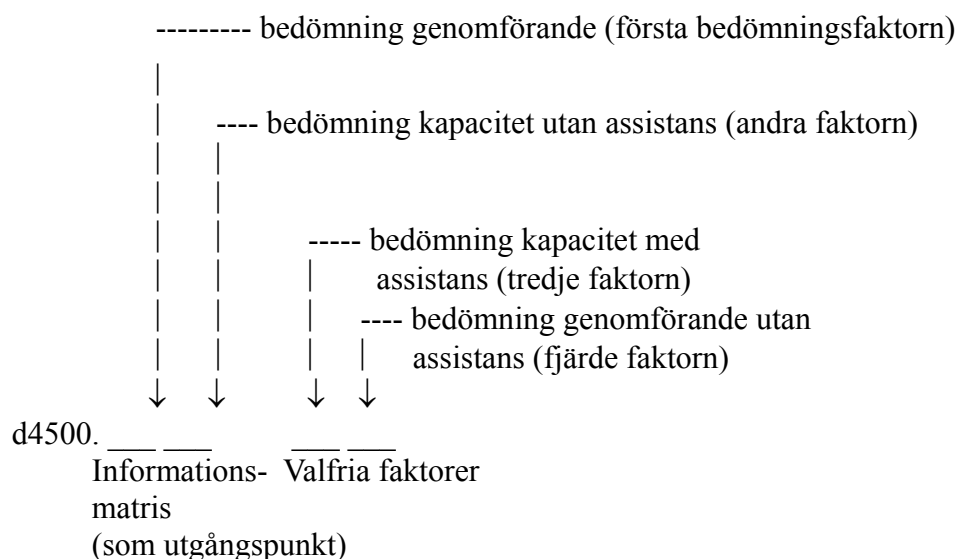
Bedömningsfaktorn för kapacitet beskriver en persons förmåga att utföra en uppgift eller handling. Denna konstruktion syftar till att ange den högsta möjliga nivån av funktionstillstånd som en person kan uppnå inom en given domän vid en given tidpunkt. För att bedöma en persons fulla förmåga skulle man behöva ha en "standardiserad" miljö för att neutralisera den

påverkan som olika omgivningar kan ha på personens förmåga. En sådan standardiserad omgivning kan vara: (a) en verklig omgivning som man brukar använda för att bedöma kapacitet i testsituationer; (b) i fall där detta inte är möjligt en antagen omgivning som kan tänkas ha en likformig påverkan. Denna omgivning kan kallas "likformig omgivning" eller "standardomgivning". Därigenom återspeglar kapacitetskonstruktionen personens förmåga anpassad till omgivningen. Denna anpassning måste vara lika för alla personer i alla länder för att tillåta internationella jämförelser. Grunddragen i den likformiga eller standardomgivningen kan för att vara exakt kodas genom att använda komponenten omgivningsfaktorer. Glappet mellan kapacitet och genomförande återspeglar skillnaden mellan påverkan från de aktuella respektive likformiga omgivningarna och ger därför en användbar vägledning till vad som kan göras i personens omgivning för att förbättra genomförande.

Det typiska är att bedömningsfaktorn kapacitet utan assistans används för att beskriva personens sanna förmåga som inte är förstärkt genom hjälpmedel eller personlig assistans. Eftersom bedömningsfaktorn genomförande hänför sig till personens aktuella omgivning kan närvaron av hjälpmedel eller personlig assistans eller hinder i omgivningen direkt observeras. Beskaffenheten av ett underlättande eller hindrande inslag kan beskrivas genom att använda klassifikationen av omgivningsfaktorer.

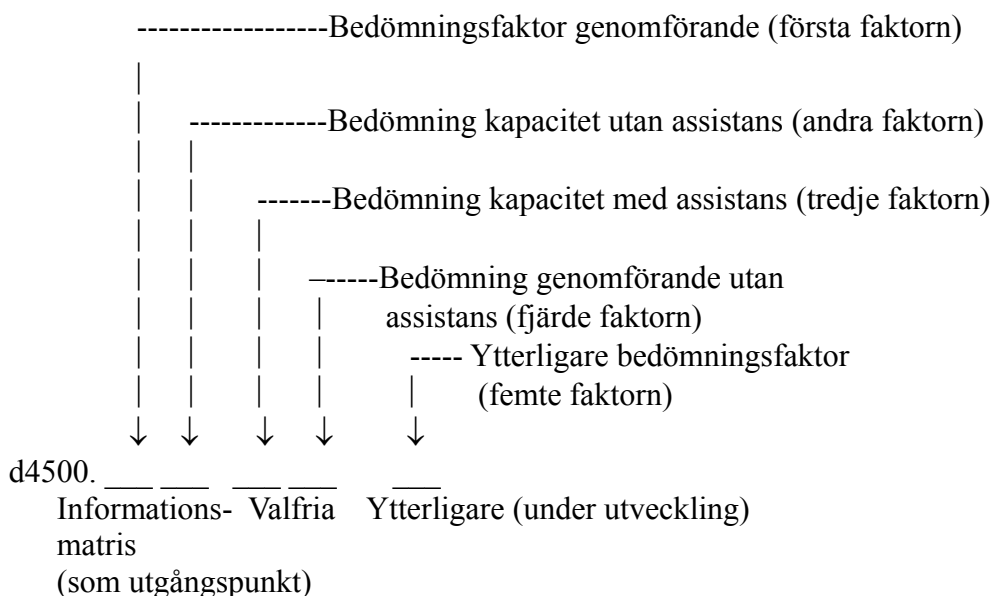
Valfria bedömningsfaktorer

Den tredje och fjärde (valfria) bedömningsfaktorererna erbjuder användare möjlighet att koda kapacitet med assistans och genomförande utan assistans.

Ytterligare bedömningsfaktorer

Den femte sifferpositionen är reserverad för bedömningsfaktorer som kan komma att utvecklas i framtiden som t.ex. en bedömningsfaktor för engagemang eller subjektiv tillfredsställelse.

Både kapacitets- och genomförandebestämningarna kan vidare användas såväl med som utan hjälpmedel eller personlig assistans och i enlighet med följande skala (där xxx står för andra nivåns domänsiffra):

- xxx.0 INGEN svårighet
- xxx.1 LÄTT svårighet
- xxx.2 MÅTTLIG svårighet
- xxx.3 STOR svårighet
- xxx.4 TOTAL svårighet
- xxx.8 ej specificerat
- xxx.9 ej tillämbart

När bör man använda genomförandebestämning respektive kapacitetsbestämning?

Respektive bedömningsfaktor kan användas för var och en av de förtecknade kategorierna. Den information som uttrycks i respektive fall är dock olika. När båda bedömningsfaktorerna används är resultatet en sammanslagning av två konstruktioner, dvs:

d4500.2 1 -----> d4500.2__

d4500.2 1 -----> d4500.__1

Om man endast använder en bedömningsfaktor ska det outnyttjade utrymmet inte fyllas med .8 eller .9 utan lämnas tomt eftersom båda dessa är verkliga bedömningsvärden och skulle betyda att den andra bedömningsfaktorn har använts.

Exempel på tillämpning av de två bedömningsfaktorerna

d4500 Att gå kortare sträckor

För *bedömningsfaktorn genomförande* avser denna domän att förflytta sig till fots kortare sträckor (mindre än 1 km) i en persons aktuella omgivning såsom på olika underlag och under olika villkor med användning av käpp, rollator eller andra tekniska hjälpmedel. Till exempel om en person som förlorat sitt ben genom en arbetsskada och sedan dess använt käpp och som möter måttliga svårigheter att gå omkring på grund av att trottoarerna i grannskapet är mycket branta och har en mycket hal yta kan genomförandet kodas:

d4500.2__ måttlig inskränkning i genomförande av att gå kortare sträckor

För *bedömningsfaktorn kapacitet* avser denna domän en persons förmåga att gå omkring utan assistans. För att neutralisera olika omgivningars varierande påverkan kan förmågan bedömas i en "standardiserad" omgivning. Denna standardiserade omgivning kan vara: (a) en faktisk omgivning som används allmänt för att bedöma kapacitet i testsituationer; eller (b) i fall där detta inte är möjligt en antagen omgivning som kan tänkas ha en likformig påverkan. Till exempel kommer den ovannämnda personens sanna förmåga att gå utan käpp i en standardiserad omgivning, t.ex. en med släta ytor som inte är hala, att vara mycket begränsad. Därför kan personens kapacitet kodas på följande sätt:

d4500.__3 stor kapacitetsbegränsning i att gå kortare sträckor

Användare som vill specificera den aktuella eller standardiserade omgivningen när man använder bedömningsfaktorerna genomförande eller kapacitet ska använda klassifikationen av omgivningsfaktorer (se kodningskonvention 3 för omgivningsfaktorer ovan i avsnitt 3)

4.4 Att koda omgivningsfaktorer

Definitioner

Omgivningsfaktorer utgör den fysiska, sociala och attitydmässiga omgivning i vilken människor lever och verkar.

Användning av omgivningsfaktorer

Omgivningsfaktorer är en komponent i klassifikationens del 2 (Kontextuella faktorer). Omgivningsfaktorer måste övervägas väl för varje komponent av funktionstillstånd och kodas i enlighet med en av de tre konventioner som beskrivits ovan i avsnitt 3.

Omgivningsfaktorer ska kodas ur perspektivet av den person vars situation beskrivs. Till exempel kan avfasade trottoarkanter utan strukturerad beläggning kodas som en underlättande faktor för en rullstolsanvändare men som ett hinder för en blind person.

Bedömningsfaktorn anger graden till vilken en omgivningsfaktor är underlättande eller ett hinder. Det finns många skäl till varför en omgivningsfaktor kan vara underlättande eller ett hinder - och i vilken utsträckning. När det gäller underlättande faktorer bör kodaren tänka på följder av sådant som tillgängligheten till en resurs och om tillgängligheten är pålitlig eller varierande, av god eller dålig kvalitet osv. När det gäller hinder kan det vara relevant hur ofta en faktor hindrar personen, om hindret är stort eller litet eller möjligt att undvika eller ej. Det ska också hållas i minnet att en omgivningsfaktor kan vara ett hinder antingen på grund av dess närvaro (t.ex. negativa attityder mot personer med funktionshinder) eller dess frånvaro (t.ex. bristande tillgång till en behövd tjänst). De effekter som omgivningsfaktorer har på livet för människor med hälsobetingelser är varierande och sammansatta och förhoppningsvis kommer framtida forskning att leda till bättre förståelse av denna interaktion och möjligen visa på användbarheten av en andra bedömningsfaktor för omgivningsfaktorerna.

I vissa sammanhang är en spridd samling av omgivningsfaktorer sammanförda i en enda term som t.ex. fattigdom, utveckling, lantlig eller urban miljö, socialt kapital. Dessa sammanvägda termer finns inte själva representerade i klassifikationen. Den som gör kodningen bör istället skilja ut konstituerande faktorer och koda dessa. Återigen måste betonas att det krävs forskning för att komma fram till om dessa sammanvägda termer överensstämmer med en viss uppsättning omgivningsfaktorer.

Första bedömningsfaktorn

Nedan beskrivs den negativa och positiva skalan som betecknar i vilken utsträckning en omgivningsfaktor verkar hindrande eller underlättande.

Användning av endast en punkt eller skiljetecken betyder ett hinder medan användning av ett +-tecken betecknar en underlättande faktor enligt nedan:

xxx.0	INGET hinder	xxx+0	INGET underlättande
xxx.1	LÄTT hinder	xxx+1	LÄTT underlättande
xxx.2	MÅTTLIGT hinder	xxx+2	MÅTTLIGT underlättande
xxx.3	SVÅRT hinder	xxx+3	STORT underlättande
xxx.4	TOTALT hinder	xxx+4	TOTALT underlättande
xxx.8	ej specificerat hinder	xxx+8	ej specificerat underlättande
xxx.9	ej tillämbart	xxx+9	ej tillämbart

Olika tänkbara användningar av förteckningen över aktiviteter och delaktighet

Komponenten aktiviteter och delaktighet är en neutral förteckning av domäner som anger olika handlings- och livsområden. Varje domän innehåller kategorier på olika nivåer ordnade från generella till mer detaljerade (t.ex. domän i kapitel 4 "Förflyttning" innehåller kategorier som d450 "Att gå" och därunder den mer specificerade termen d4500 "Att gå kortare sträckor"). Förteckningen av aktivitets- och delaktighetsdomäner täcker hela det område av funktionstillstånd som kan kodas på såväl individuell som samhällelig nivå.

Som antytts tidigare i inledningen kan denna förteckning användas på olika sätt för att ange de specificerade begreppen "aktiviteter" och "delaktighet", vilka definieras i ICF på följande sätt:

I hälsosammanhang innebär det att:

Aktivitet är en persons genomförande av en uppgift eller handling

Delaktighet är en persons engagemang i en livssituation

Det finns fyra olika alternativ att i termer av domänförteckningen ordna förhållandet mellan aktiviteter (a) och delaktighet (p):

- Helt åtskilda uppsättningar av aktivitetsdomäner och delaktighetsdomäner (utan överlappning)

En viss uppsättning av kategorier kodas endast som aktiviteter (dvs. uppgifter och handlingar som en person utför) och en annan uppsättning kodas endast som delaktighet (dvs. engagemang i livssituationer). De två uppsättningarna är därför varandra uteslutande.

I denna valmöjlighet bestäms uppsättningarna av aktivitets- respektive delaktighetskategorier av användaren. Varje kategori är antingen en aktivitets- eller en delaktighetsfråga men inte både ock. Till exempel kan domänerna delas på följande sätt:

a1 Lärande och att tillämpa kunskap

a2 Allmänna uppgifter och krav

a3 Kommunikation

a4 Förflyttning

p5 Personlig vård

p6 Hemliv

p7 Mellanmänskliga interaktioner

p8 Viktiga livsområde

p9 Samhällsgemenskap, socialt och medborgerligt liv

Att koda med denna struktur

a kategorikod. $q_p q_c$ (a kategori betyder en aktivitetsfråga)

p kategorikod. $q_p q_c$ (p kategori betyder en delaktighetsfråga)

där q_p = bedömningsfaktorn genomförande och q_c = bedömningsfaktorn kapacitet. Om bedömningsfaktorn genomförande används, tolkas kategorin vare sig det avser en aktivitets- eller en delaktighetsfråga i termer av genomförandekonstruktionen. Om bedömningsfaktorn kapacitet används så används kapacitetskonstruktionen för att tolka kategorin, återigen vare sig den avser en aktivitets- eller en delaktighetsfråga.

På detta sätt ger alternativ (1) den fullständiga informationsmatrisen utan någon överflödsinformation eller överlappning.

- Delvis överlappning mellan uppsättningarna av aktivitets- och delaktighetsdomäner.

I detta alternativ kan en uppsättning kategorier tolkas som såväl aktivitets- som delaktighetsfrågor, dvs. att samma kategori kan tänkas vara öppen för såväl individuell (dvs. som en uppgift eller handling en person gör) som samhällelig (dvs. engagemang i en livssituation) tolkning.

Som exempel:

a1 Lärande och att tillämpa kunskap

a2 Allmänna uppgifter och krav

a3 Kommunikation

a4 Förflyttning

a5 Personlig vård

a6 Hemliv

p3 Kommunikation

p4 Förflyttning

p5 Personlig vård

p6 Hemliv

p7 Mellanmänniska
interaktioner

p8 Viktiga livsområden

p9 Samhällsgemenskap, socialt
och medborgerligt liv

Att koda med denna struktur

Det finns en inskränkning i hur kategorier kan kodas med denna struktur. Det kan inte vara möjligt att en kategori som "överlappar" har olika värden för en och samma bedömningsfaktor (antingen den första bedömningsfaktorn genomförande eller den andra bedömningsfaktorn kapacitet), t.ex.:

a kategori.1__ eller
p kategori.2__

a kategori.__1
p kategori.__2

En användare som väljer detta alternativ tror att koderna i de överlappande kategorierna kan betyda olika saker när de kodalas i aktiviteter och inte i delaktighet och vice versa. Dock måste endast en kod föras in i informationsmatrisens kolumn för den specificerade bedömningsfaktorn.

- Detaljerade kategorier som aktiviteter och breda kategorier som delaktighet, med eller utan överlappning

En annan strategi för att tillämpa aktivitets- och delaktighetsdefinitionerna på domänerna inskränker delaktighet till de mer allmänna eller breda kategorierna inom en domän (t.ex. första nivåns kategorier såsom kapitelrubriker) och anser de mer detaljerade kategorierna vara aktiviteter (t.ex. tredje och fjärde nivåns kategorier). Denna strategi särskiljer kategorier inom vissa eller alla domäner i termer av bred gentemot detaljerad åtskillnad. Användaren kan anse vissa domäner som helt och hållet (dvs. på alla detaljnivåer) aktiviteter eller helt och hållet delaktighet.

Som exempel kan d4550 Att krypa konstrueras som en aktivitet medan d455 Att röra sig omkring på olika sätt kan konstrueras som delaktighet.

Det finns två möjliga sätt att hantera denna strategi: (a) det finns ingen "överlappning", dvs. om ett item är en aktivitet är det inte delaktighet; eller (b) det kan finnas en överlappning eftersom vissa användare kan använda hela förteckningen som aktiviteter och endast breda rubriker som delaktighet.

Kodning med denna struktur

Samma som för alternativ (1) eller alternativ (2).

- (4) Användning av samma domäner för såväl aktiviteter som delaktighet med total överlappning i domäner

I detta alternativ kan samtliga domäner i förteckningen av aktiviteter och delaktighet ses som såväl aktiviteter som delaktighet. Varje kategori kan tolkas som individuellt funktionstillstånd (aktivitet) liksom även samhälleligt funktionstillstånd (delaktighet).

Som exempel kan d330 Att tala ses både som en aktivitet och som delaktighet. En person som saknar stämband kan tala med hjälp av ett hjälpmedel. I enlighet med bedömningar som använder bedömningsfaktorerna kapacitet och genomförande har denna person:

Första bedömningsfaktorn

Måttlig svårighet i genomförande (kanske på grund av kontextuella faktorer såsom personlig stress eller andra personers attityder)

→ 2

Andra bedömningsfaktorn

Stor svårighet i kapacitet utan hjälpmedel → 3

Tredje bedömningsfaktorn

Lätt svårighet i kapacitet med hjälpmedel → 1

Enligt informationsmatrisen för ICF ska denna personens situation kodas som:

d330.231

Enligt alternativ (4) kan detta även kodas som:

a330.231

p330.2

När både bedömningsfaktorn genomförande och bedömningsfaktorn kapacitet används i alternativ (4) finns det två värden för samma cell i informationsmatrisen för ICF: ett för aktiviteter och ett för delaktighet. Om dessa värden är lika finns det ingen konflikt, endast överflödig information. Användare måste dock i fallet med olika värden utveckla en beslutsregel för att koda till informationsmatrisen eftersom den officiella principen för WHO:s kodning är följande:

d kategori. q_p q_c

Ett möjligt sätt att få bukt med denna överflödsinformation kan vara att uppfatta bedömningsfaktorn kapacitet som aktivitet och bedömningsfaktorn genomförande som delaktighet.

En annan möjlighet är att utveckla ytterligare bedömningsfaktorer för delaktighet som fångar ”engagemang i livssituationer”.

Det förväntas att med fortsatt användning av ICF och frambringandet av empiriska data kommer evidens att bli tillgänglig vad beträffar vilken av ovanstående alternativ som föredras av olika användare av klassifikationen. Empirisk forskning kommer också att leda till en tydligare operationalisering av begreppen aktiviteter och delaktighet. Data rörande hur dessa begrepp används i olika situationer, i olika länder och för olika ändamål kan genereras och kommer då att ge information för vidare revisioner av förslaget.

Fallbeskrivningar

Nedanstående exempel beskriver tillämpningar av ICF-begrepp i olika fall. Förhoppningsvis ska de hjälpa användare att förstå syfte och tillämpning av den grundläggande klassifikationens begrepp och konstruktioner. För ytterligare detaljer hänvisas till WHO:s övningsmanualer och kurser.

Funktionsnedsättning/strukturavvikelse som inte leder till kapacitetsbegränsning och inte heller till genomförandeproblem

Ett barn föds med avsaknad av en fingernagel. Denna missbildning är en strukturavvikelse men den inverkar inte på barnets handfunktion eller på vad barnet kan göra med sin hand, varför det inte föreligger någon begränsning i barnets kapacitet. På motsvarande sätt kan det inte vara något genomförandeproblem såsom att leka med andra barn utan att bli retad eller utesluten från lek på grund av denna missbildning. Barnet har därför varken kapacitetsbegränsning eller genomförandeproblem.

Funktionsnedsättning/strukturavvikelse som inte leder till kapacitetsbegränsning men till genomförandeproblem

Ett barn med diabetes har en funktionsnedsättning: bukspottkörteln fungerar inte adekvat för att producera insulin. Diabetes kan kontrolleras genom insulinmedicinering. När kroppens funktioner (insulinnivå) är under kontroll finns det inga kapacitetsbegränsningar som sammanhänger med funktionsnedsättningen. Dock kommer barnet troligen att erfara genomförandeproblem i att vara tillsammans med vänner och kamrater när måltider är inblandade eftersom barnet måste inskränka sitt sockerintag. Bristen på lämplig mat skulle skapa ett hinder. Barnet skulle därför ha en brist på engagemang i umgänget i den aktuella omgivningen om man inte vidtog åtgärder för att försäkra sig om att det erbjöds lämplig mat trots att det inte föreligger kapacitetsbegränsning.

Ett annat exempel är en person med vitiligo (pigmentförlust) i ansiktet men utan andra fysiska besvär. Detta kosmetiska problem ger inga kapacitetsbegränsningar. Personen kan emellertid leva i en omgivning där vitiligo felaktigt uppfattas som spetälska och därmed uppfattas som smittsamt. I personens aktuella omgivning är därför denna negativa attityd ett omgivningshinder som leder till betydande genomförandeproblem i mellanmänniska kontakter.

Funktionsnedsättning/strukturavvikelse som leder till kapacitetsbegränsningar och till problem eller inte i genomförande beroende på omständigheterna

En betydande avvikelse i intellektuell utveckling är en psykisk funktionsnedsättning. Detta kan leda till en begränsning i olika kapaciteter hos

personen. Omgivningsfaktorer kan dock påverka graden av personens genomförande inom olika livsområden. Ett barn med denna psykiska funktionsnedsättning kan till exempel erfara endast liten olägenhet i en omgivning där förväntningarna inte är höga på befolkningen i allmänhet och där barnet ges ett antal enkla, återkommande men nödvändiga uppgifter att fullgöra. I en sådan omgivning kommer barnet att klara sig bra i olika livssituationer.

Ett motsvarande barn som växer upp i en omgivning med konkurrens och höga utbildningsförväntningar skulle kunna erfara mer problem i genomförande i olika livssituationer jämfört med det föregående barnet.

Denna fallbeskrivning illustrerar två frågeställningar: Den första är om populationsnormen eller standarden emot vilken en persons funktionsstillstånd jämförs är riktig i förhållande till den aktuella omgivningen. Den andra är om närvaro eller frånvaro av omgivningsfaktorer har antingen en underlättande eller hindrande inverkan på funktionstillståndet.

Tidigare funktionsnedsättning/strukturavvikelse som inte leder till några kapacitetsbegränsningar men fortfarande orsakar genomförandeproblem

En person som har tillfrisknat efter en akut psykotisk händelse men som bär stigma av att ha varit ”psykisk patient” kan erfara genomförandeproblem inom domänerna arbete eller mellanmännsliga interaktioner på grund av negativa attityder hos människor i hans eller hennes omgivning. Personens engagemang i arbete och socialt liv är därigenom inskränkt.

Olika funktionsnedsättningar/strukturavvikelser och kapacitetsbegränsningar som leder till liknande genomförandeproblem

En person får kanske inte ett arbete på grund av att omfattningen av hans eller hennes funktionsnedsättningar/strukturavvikelser (tetraplegi) antas utesluta genomförande av vissa arbetskrav (t.ex. att använda dator med manuellt tangentbord). Arbetsplatsen saknar de nödvändiga anpassningarna för att underlätta personens genomförande av arbetskraven (t.ex. programvara för röststyrning som ersätter det manuella tangentbordet).

En annan person med mindre svår tetraplegi kan ha kapacitet att göra de nödvändiga arbetsuppgifterna men blir kanske inte anställd på grund av att kvoten redan är fylld för att anställa personer med funktionshinder.

En tredje person som klarar av att genomföra de arbetsuppgifter som krävs kanske inte blir anställd på grund av att han eller hon har en aktivitetsbegränsning som underlättas av användning av rullstol, men arbetsplatsen är inte anpassad för rullstolar.

Slutligen, en person som använder rullstol kan anställas för arbetet och har

kapacitet att klara arbetsuppgifterna och genomför dem också faktiskt i arbetssammanhanget. Icke desto mindre kan denna person fortfarande ha problem i genomförande inom domäner av mellanmännsliga relationer med arbetskamrater på grund av att olika personalutrymmen för vila i samband med arbetet inte är tillgängliga. Detta genomförandeproblem i att umgås på arbetsplatsen kan hindra tillgången till karriärmöjligheter på arbetet.

Samtliga fyra personer erfar genomförandeproblem inom domänen arbete på grund av olika omgivningsfaktorer som samverkar med deras hälsotillstånd eller funktionsnedsättning. För den första personen innefattade omgivningshindren brist på arbetsplatsanpassning och troligen negativa attityder. Den andra personen ställs inför negativa attityder till att anställa personer med funktionshinder. Den tredje personen ställs inför brist på tillgänglighet i den fysiska omgivningen och den sista personen ställs inför negativa attityder till funktionshinder helt allmänt.

Misstänkt funktionsnedsättning/strukturavvikelse som leder till bestämda genomförandeproblem utan kapacitetsbegränsningar

En person har arbetat med patienter som har AIDS. Denna person är frisk men måste regelbundet genomgå HIV-test. Han har inga kapacitetsbegränsningar. Trots detta misstänker människor som känner honom privat att han kan ha fått virus och därför undviker de honom. Detta leder till betydande problem i personens genomförande inom domänen sociala interaktioner och samhällsgemenskap, socialt och medborgerligt liv. Hans engagemang är inskränkt på grund av negativa attityder som människor i hans omgivning antagit.

Funktionsnedsättningar/strukturavvikelser som för närvarande inte klassificeras i ICF och som leder till genomförandeproblem

En person har en mamma som dog av bröstcancer. Hon är 45 år gammal och har nyligen genomgått en frivillig hälsoundersökning där man funnit att hon har en genetisk kod som innebär risk för bröstcancer. Hon har inga problem inom kroppsfunction och kroppsstruktur, inga kapacitetsbegränsningar men hon nekas hälsoförsäkring av sitt försäkringsbolag på grund av hennes ökade risk för bröstcancer. Hennes engagemang i domänen att ta hand om sin egen hälsa är inskränkt på grund av den policy som försäkringsbolaget har.

Ytterligare exempel

En tioårig pojke hänvisas till en talterapeut med den angivna diagnosen ”stamning”. Under undersökningen finner man problem i form av avbrott i talet, talhastigheten, problem med reglering av talrörelser och inadekvat talrytm (funktionsnedsättningar). Det finns problem i skolan med att läsa högt och att samtala (kapacitetsbegränsningar). Under gruppdiskussioner tar han inga initiativ att engagera sig i diskussioner fastän han skulle vilja

(genomförandeproblem inom domänen att samtala med många människor). Denne pojkes engagemang i samtal är begränsad när han är i en grupp på grund av samhälleliga normer och bruk beträffande hur man utvecklar samtal på ett bra sätt.

En fyrtioårig kvinna som fått en whiplashskada fyra månader tidigare klagar över smärta i nacken, svår huvudvärk, yrsel, minskad muskelkraft och ångest (funktionsnedsättningar). Hennes förmåga att gå, koka mat, städa, hantera en dator och köra bil är begränsad. I samråd med sin läkare blev överenskommelsen att vänta tills problemen minskat innan hon återvänder till sitt heltidsarbete med fasta arbetstider (problem i genomförande inom domänen arbete). Om arbetsplatspolicyer i hennes aktuella omgivning tillåter flexibel arbetstid, att ta ledigt när hennes symtom är särskilt svåra och tillåter henne att arbeta hemifrån skulle hennes engagemang inom domänen arbete förbättras.

ICF och personer med funktionshinder

Revisionsprocessen kring ICF har redan från början dragit nytta av synpunkter från personer med funktionshinder och från handikapporganisationer. I synnerhet har Disabled Peoples' International (DPI) lagt ner både tid och energi på revisionsprocessen och ICF återspeglar deras viktiga bidrag.

WHO tillerkänner betydelsen av att personer med funktionshinder och deras organisationer har full delaktighet i revisionen av klassifikationen av funktionstillstånd och funktionshinder. ICF som klassifikation kommer att ligga till grund för såväl bedömning som mätning av funktionshinder i olika vetenskapliga, kliniska, administrativa och socialpolitiska sammanhang. Som sådan, är det väsentligt att ICF inte missbrukas på sätt som går emot de intressen som personer med funktionshinder har. (Se Bilaga 6 om Etiska riktlinjer).

I synnerhet medger WHO att termerna som kommer till användning i klassifikationen, trots alla goda ansträngningar kan vara stigmatiserande och stämplande. Som gensvar på denna oro beslutades tidigt i processen att helt och hållet utesluta termen "handikapp" beroende på den nedsättande betydelse den har på engelska och att termen "begränsning av förmåga" (disability) inte skulle användas som beteckning av en komponent utan skulle utgöra en övergripande paraplyterm.

Dock återstår den svåra frågan om hur man bäst ska referera till personer som upplever någon grad av funktionell begränsning eller inskränkning. ICF använder termen "funktionshinder" (disability) för att beteckna ett mångdimensionellt fenomen som är ett resultat av interaktionen mellan personer och deras fysiska och sociala omgivning. Av olika skäl föredrar vissa att använda termen "personer med funktionshinder" medan andra föredrar "funktionshindrade". I ljuset av denna meningsskiljaktighet så finns det inte någon universell praxis som WHO kan anta och det är inte lämpligt att ICF strikt antar det ena eller andra uttryckssättet. WHO bekräftar istället den viktiga principen att personer har rätt att själva välja vad de vill kallas.

Vidare är det viktigt att understryka att ICF inte alls är en klassifikation av personer. Det är en klassifikation av människors hälsoegenskaper inom den kontext som deras personliga livssituationer och omgivning skapar. Det är interaktionen mellan hälsokarakteristika och de kontextuella faktorerna som ger funktionshinder. Härav följer att personer inte får reduceras till eller karakteriseras enbart i termer av sina funktionsnedsättningar, aktivitetsbegränsningar eller delaktighetsinskränkningar. Så till exempel användes i klassifikationen uttrycket person med "problem i lärande" istället för en "psykiskt handikappad person". ICF säkerställer detta genom att undvika att hänvisa till en person genom en hälsobetingelse eller funktionshinderterm och genom att genomgående använda ett neutralt - om inte positivt - och

konkret språk.

För att ytterligare påvisa det legitima intresset för en systematisk beskrivning av personer uttrycks kategorierna i ICF på ett neutralt sätt för att undvika nedvärdering, stigmatisering och olämpliga bibetydelser. Denna strategi skapar emellertid ett problem som kan kallas "termhygien". De negativa egenskaperna i någons hälsobetingelse och hur människor reagerar på det är oberoende av vilka termer som används för att definiera betingelsen. Vad man än kallar funktionshinder, så kommer det att existera oberoende av beteckningar. Problemet är inte bara en språkfråga utan också, och huvudsakligen, en fråga om andra människors och samhällets attityder till funktionshinder. Vad som behövs är korrekt innehåll och användning av termer och klassifikation.

WHO har åtagit sig att fortsätta med ansträngningarna att garantera personer med funktionshinder att få en förstärkt situation genom klassifikation och bedömning och att inte berövas rättigheter eller diskrimineras.

Förhoppningsvis kommer personer med funktionshinder själva att bidra till användningen och utvecklingen av ICF inom alla områden. Som forskare, ledare och policyskapare kommer personer med funktionshinder att hjälpa till att utveckla riktlinjer och instrument som har sin utgångspunkt i ICFklassifikationerna. ICF tjänar även som ett potentiellt kraftfullt instrument för att förorda en evidensbaserad ansats. Därigenom ges tillförlitliga och jämförbara data för att driva förändringsfrågor. Den politiska föreställningen att funktionshinder lika mycket är ett resultat av hinder i omgivningen som av hälsobetingelser eller funktionsnedsättningar måste bli föremål för forskning som ger giltig tillförlitlig evidens. Sådan evidens kan åstadkomma verklig social förändring för personer med funktionshinder runtom i världen.

Arbetet med frågor rörande funktionshinder kan också befrämjas genom användning av ICF. Ett första mål för sådant arbete är att identifiera de insatser som kan förbättra graden av delaktighet för personer med funktionshinder. ICF kan bidra till att identifiera var det huvudsakliga "problemet" med funktionshinder ligger, om det ligger i omgivningen i form av ett hinder eller i frånvaron av underlättande faktorer, i personens egen begränsade kapacitet eller någon kombination av dessa faktorer. Genom sådana klarlägganden kan åtgärder inriktas på ett lämpligt sätt och effekten på delaktighetsnivån kan följas och mätas. Därigenom kan konkreta och tydliga mål uppnås och övergripande mål för arbetet kring funktionshinderfrågor kan främjas.

Etiska riktlinjer för användning av ICF

Varje vetenskapligt verktyg kan användas felaktigt och missbrukas. Det skulle vara naivt att tro att ett sådant klassifikationssystem som ICF aldrig kommer att användas på sätt som kan vara menligt för människor. Som tidigare förklarats i Bilaga 5 har revisionsprocessen av ICIDH redan från början innefattat personer med funktionshinder och deras organisationer. Deras insatser har bidragit till väsentliga förändringar av terminologi, innehåll och struktur i ICF. I denna bilaga uppställs några grundläggande riktlinjer för en etisk användning av ICF. Det är uppenbart att ingen uppsättning av riktlinjer kan förutse alla slag av missbruk av en klassifikation eller annat vetenskapligt verktyg eller, vad det beträffar, att enbart riktlinjer kan hindra missbruk. Detta dokument utgör inget undantag. Förhoppningsvis ska uppmärksamhet på de anvisningar som följer minska risken för att ICF kommer att användas på ett sätt som är respektlöst mot och menligt för människor med funktionshinder.

Respekt och förtroende

- (1) ICF ska alltid användas så att enskilda människors inneboende värde och autonomi respekteras.
- (2) ICF ska aldrig användas för att stämpla människor eller på annat sätt identifiera dem enbart i termer av en eller flera kategorier av funktionshinder.
- (3) I klinisk miljö ska ICF alltid användas med full kännedom, samarbete och samtycke av de personer vars nivå av funktionshinder klassificeras. Om begränsningar i en persons kognitiva kapacitet hindrar detta, ska personens talesman delta aktivt.
- (4) Den kodade informationen, enligt ICF, ska betraktas som personlig information och vara föremål för gällande regler för konfidentialitet som är lämpliga för det sätt som data ska användas på.

Klinisk användning av ICF

- (5) Varhelst det är möjligt ska kliniska yrkesutövare förklara för personen eller personens talesman syftet med användningen av ICF och erbjuda möjlighet att fråga om det lämpliga med användningen av ICF för att klassificera personens nivåer av funktionstillstånd.
- (6) Varhelst det är möjligt ska personen vars nivå av funktionstillstånd klassificeras (eller personens talesman) ha

möjlighet att delta och i synnerhet att ifrågasätta eller bekräfta lämpligheten av den kategori som används och den bedömning som görs.

- (7) Eftersom den brist som klassificeras är ett resultat såväl av personens hälsotillstånd som av det fysiska och sociala sammanhang som personen lever i ska ICF användas utifrån ett holistiskt synsätt.

Social användning av ICF-information

- (8) ICF-information ska i så stor utsträckning som möjligt användas med personernas samverkan för att stärka deras val och deras kontroll över sina liv.
- (9) ICF-information ska användas för utveckling av socialpolitik och politisk förändring som söker stärka och stödja personers delaktighet.
- (10) ICF och all information som erhålls genom dess användning ska inte användas för att neka etablerade rättigheter eller på annat sätt inskränka legitima rättigheter till bidrag för individer eller grupper.
- (11) Personer som klassificeras under samma ICF-kod kan ändå skilja sig åt i många avseenden. Lagar och förordningar som hänvisar till ICF-klassifikationer ska inte förutsätta större homogenitet än avsett och ska försäkra att de vars nivåer av funktionstillstånd klassificeras betraktas som individer.

Sammanfattning av revisionsprocessen

Utvecklingen av ICIDH

1972 utvecklade WHO ett preliminärt schema med avseende på sjukdomskonsekvenser. Inom ett par månader föreslogs ett mer omfattande synsätt. Dessa förslag byggde på två viktiga principer: att man måste skilja mellan funktionsbegränsningar och deras betydelse, dvs. deras funktionella och sociala konsekvenser och att dessa olika aspekter eller datadimensioner måste klassificeras var för sig i olika sifferfält. I själva verket bestod detta synsätt av ett antal, låt vara parallella, klassifikationer. Detta stod i motsats till traditionen i ICD där flera dimensioner (etiologi, anatomi, patologi etc.) är integrerade i ett hierarkiskt system som endast upptar ett enda sifferfält. Möjligheten att införliva förslagen i ett schema som skulle överensstämma med principerna som låg under strukturen i ICD undersöktes. Samtidigt gjordes preliminära försök att systematisera terminologin som tillämpades på sjukdomskonsekvenser. 1973 skickades dessa förslag runt informellt och man bad om hjälp i synnerhet från grupper med ett särskilt intresse för rehabilitering.

1974 cirkulerades särskilda klassifikationer för funktionsbegränsningar och handikapp och diskussionen fortsatte. Man samlade in synpunkter och definitiva förslag utvecklades. Dessa presenterades för beaktande i oktober 1975 vid den Internationella konferensen för den nionde revisionen av den internationella sjukdomsklassifikationen.

Efter att ha övervägt klassifikationen rekommenderade konferensen dess publicering för fältprövningar. I maj 1976 tog WHO:s tjugonionde generalförsamling del av denna rekommendation och antog resolution WHA29.35. I denna godkände de publicering för fältprövningar av den särskilda klassifikationen av funktionsbegränsningar och handikapp. Klassifikationen skulle utgöra ett supplement till, men inte vara en ingående del av, den internationella sjukdomsklassifikationen. Den första upplagan av ICIDH publicerades år 1980. 1993 trycktes den om med ett extra förord.

Inledande steg i revisionen av ICIDH

1993 beslöts att påbörja en revisionsprocess av ICIDH. Behoven av en reviderad version, provisoriskt känd som ICIDH-2 var följande:

- den skulle tjäna flera ändamål som efterfrågades av olika länder, samhällssektorer och hälsovårdsdiscipliner
- den skulle vara tillräckligt enkel för att praktiker skulle uppfatta den som en meningsfull beskrivning av konsekvenser av hälsobetingelser

- den skulle vara användbar i praktisk tillämpning, dvs. att identifiera behov av hälsovård och att utforma åtgärdsprogram (t.ex. prevention, rehabilitering och sociala åtgärder)
- den skulle ge en sammanhängande bild av processer som är involverade i konsekvenser av hälsobetingelser så att handikapprocessen, inte bara dimensioner av sjukdomar eller störningar, kunde bedömas objektivt, registreras och besvaras
- den skulle vara känslig för kulturella variationer (kunna översättas och tillämpas i olika kulturer och olika hälsovårdssystem)
- den skulle vara användbar som ett komplement till familjen av WHO-klassifikationer

Från början fick det franska samarbetscentret uppgiften att göra ett förslag till avsnittet beträffande funktionsbegränsning och språk, tal och sinnesaspekter. Det nederländska samarbetscentret skulle föreslå en revision av avsnittet begränsning av förmåga och rörelse/förflyttning i klassifikationen samt genomföra en litteratursammanställning. Samtidigt fick det nordamerikanska samarbetscentret i uppdrag att komma med förslag rörande handikappavsnittet. Dessutom skulle två projektgrupper presentera förslag beträffande aspekter på psykisk hälsa respektive barnfrågor. Framsteg gjordes vid ett ICIDH-2-möte i Geneve 1996 och ett Alpha-utkast innefattande de olika förslagen granskades och en första prövning genomfördes. Vid mötet 1996 beslöts att varje samarbetscentrum och projektgrupp nu skulle intressera sig för utkastet som helhet och inte längre för sina tidigare enskilda revisionsområden. Mellan maj 1996 och februari 1997 cirkulerades Alpha-utkastet mellan samarbetscentra och projektgrupper och synpunkter och förslag samlades centralt i WHO. En förteckning av grundläggande frågor som framställer huvudfrågorna i samband med revisionen, cirkulerades också för att underlätta insamlandet av synpunkter.

Följande frågeställningar övervägdes under revisionsprocessen:

- Klassifikationen med tre nivåer, dvs. Funktionsbegränsning, Begränsning av förmåga och Handikapp, hade varit användbar och borde vara kvar. Innefattandet av kontextuella/omgivningsfaktorer skulle övervägas fastän de flesta förslag höll sig kvar vid teoretisk utveckling och empirisk prövning.
- Samband mellan funktionsbegränsning, begränsning av förmåga och handikapp och ett nöjaktigt förhållande mellan begreppen har varit en diskussionsfråga. Många kritiska synpunkter har pekat på den kausala modell som låg bakom 1980 års version av ICIDH, på bristen på förändring över tid och den ensidiga riktningen på flödet från funktionsbegränsning till begränsning av förmåga till handikapp. Revisionsprocessen föreslog alternativa grafiska framställningar.

- ICIDH-1980 var svår att använda. Förenklingar för användning var klart nödvändiga; revisionen skulle inriktas mot förenklingar snarare än mot ytterligare detaljer.
- Kontextuella faktorer (yttre – omgivningsfaktorer / inre – personliga faktorer) är betydelsefulla faktorer i handikapprocessen (som det framställs i 1980 års version av ICIDH) som skulle utvecklas som tilläggsplaner inom ICIDH. Eftersom sociala och fysiska omgivningsfaktorer och deras förhållande till funktionsbegränsning, begränsning av förmåga och handikapp dock är starkt kulturbundna, skulle de inte utgöra en särskild dimension inom ICIDH. Icke desto mindre övervägde man om inte klassifikationen av omgivningsfaktorer skulle kunna visa sig användbar vid analysen av nationella situationer och i utvecklingen av lösningar på nationell nivå.
- Funktionsbegränsningar skulle återspegla ökade kunskaper om grundläggande biologiska mekanismer.
- Ett betydelsefullt syfte skulle vara kulturell tillämpbarhet och allmängiltighet.
- Utveckling av övnings- och undervisningsmaterial var också ett betydelsefullt mål i revisionsprocessen.

Förslagen ICIDH-2 Beta-1 och Beta-2

I mars 1997 producerades Beta-1-förslaget som införlivade de förslag som samlats under de föregående åren. Detta förslag presenterades vid ett revisionsmöte för ICIDH i april 1997. I juni 1997 gavs ICIDH-2 Beta-1-förslaget ut för fältprövningar efter att ha kompletterats med de beslut som revisionsmötet fattat. Baserat på alla data och med andra reaktioner som samlades in under fältprövningarna av Beta-1 skrevs Beta-2-förslaget från januari till april 1999. Det resulterade förslaget presenterades och diskuterades vid det årliga mötet om ICIDH-2 i London i april 1999. Efter att ha införlivat detta mötes beslut trycktes Beta-2-förslaget och gavs ut för fältprövningar i juli 1999.

Fältprövningar

Fältprövningarna av Beta-1-förslaget genomfördes från juni till december 1998 och Beta-2-prövningarna från juli 1999 till september 2000.

Fältundersökningarna väckte ett vittomfattande deltagande från WHO:s medlemsländer, tvärs över olika disciplinränsar och innefattande områden såsom hälsoförsäkring, socialförsäkring, arbetsliv, utbildning samt även från

andra grupper som sysslar med att klassificera hälsoförhållanden (genom användning av den internationella sjukdomsklassifikationen, sjuk-sköterskornas klassifikation och den internationella klassifikationen av utbildning, ISCED). Syftet var att uppnå konsensus genom tydliga operationella definitioner. Fältprövningarna utgjorde en kontinuerlig process av utveckling, konsultation, återkoppling, uppdatering och undersökning.

Följande studier genomfördes som en del av fältprövningarna av Beta-1- och Beta-2-förslagen:

- översättning och språklig utvärdering
- utvärdering av items
- svar på grundläggande frågor från konsensuskonferenser och enskilda personer
- återkoppling från organisationer och enskilda personer
- valfria undersökningar
- genomförbarhet och tillförlitlighet vid utvärderingar av fall (reella fall eller fallbeskrivningar)
- andra (t.ex. fokusgruppsstudier)

Undersökningarna fokuserade på tvärkulturella och mångsektoriella frågor. Mer än 50 länder och 1800 experter var involverade i fältundersökningar som har rapporterats särskilt.

ICIDH-2, preliminär slutversion

På grundval av data från fältprövningarna av Beta-2 och i samråd med samarbetscentra och WHO:s expertkommitté för mätning och klassifikation skisserades den preliminära slutversionen i oktober 2000. Detta förslag presenterades vid ett revisionsmöte i november 2000. Efter att ha införlivat mötets rekommendationer i ICIDH-2 preliminär slutversion (December 2000) lämnades denna till WHO:s styrelse i januari 2001. Slutversionen av ICIDH-2 presenterades sedan vid WHO:s femtiofjärde generalförsamling i maj 2001.

Godkännande av slutversionen

Efter diskussion av slutförslaget med titeln International Classification of Functioning, Disability and Health (på svenska: Klassifikation av funktionstillstånd, funktionshinder och hälsa) godkände världshälso-

församlingen den nya klassifikationen i resolution WHA54.21 den 22 maj 2001. Resolutionen lyder som följer:

Den femtiofjärde världshälsoförsamlingen

- (1) GODKÄNNER den andra utgåvan av International Classification of Impairments, Disabilities and Handicaps (ICIDH) med titeln International Classification of Functioning, Disability and Health, händanefter benämnd ICF.
- (2) UPPMANAR medlemsstaterna att använda ICF i sin forskning, utvärdering och rapportering som lämplig med hänsyn tagen till speciella situationer i medlemsländerna och särskilt med tanke på möjliga framtida revisioner.
- (3) UPPDRAR åt generaldirektören att ge stöd till medlemsstater när de så begär i att använda ICF.

Framtida anvisningar för ICF

Användning av ICF kommer att bero helt och hållet på dess praktiska nytta. I vilken utsträckning ICF kan tjäna som ett mått på hur hälso- och sjukvårdstjänster ges genom indikatorer som har sin grund i resultat för konsumenter och till vilken grad den kan tillämpas tvärkulturellt för att göra internationella jämförelser för identifikation av behov och resurser för planering och forskning. ICF är inte direkt ett politiskt instrument. Men dess användning kan bidra till positiva inslag för utformning av policy genom att ge information som kan bidra till att skapa hälsopolicy, att främja lika möjligheter för alla människor och att stödja kampen mot diskriminering på grund av funktionshinder.

Olika versioner av ICF

Med hänsyn till olika behov som olika användare har kommer ICF att presenteras i flera utformningar och versioner:

Huvudklassifikation

De två delarna och deras komponenter i ICF presenteras i två versioner för att möta olika användares behov av varierande detaljnivå:

Den första versionen är den *fullständiga (detaljerade) versionen* som erbjuder klassifikationens alla nivåer och ger möjligheter till 9999 kategorier per komponent. Dock har ett mycket mindre antal av kategorierna använts. Kategorierna i den fullständiga versionen kan aggregeras till den korta versionen när man behöver summarisk information.

Den andra versionen är en *kort (kortfattad) version* som ger två kategori-nivåer för varje komponent och domän. Definitioner, innefattningar och uteslutningar ges även för dessa termer.

Speciella anpassningar

- Versioner för kliniskt bruk: Dessa versioner kommer att vara beroende av användning inom olika kliniska tillämpningsområden (t.ex. arbetsterapi). De kommer att grundas på klassifikationens kodningsprinciper och terminologi. Dock kommer det att ges detaljerad information såsom riktlinjer för bedömning och kliniska beskrivningar. De kan även omarbetas för specifika ämnesområden (t.ex. rehabilitering och psykisk hälsa).
- Forskningsversioner: På ett motsvarande sätt som de kliniska versionerna kommer dessa versioner att svara mot specifika forskningsbehov och kommer att ge noggranna och operationella definitioner för att bedöma tillstånd.

Framtida arbete

Givet mångfalden av användningar och behov av ICF är det viktigt att notera att WHO och dess samarbetscentra driver ytterligare arbete för att tillgodose dessa behov.

ICF tillhör alla sina användare. Det är enda instrumentet i sitt slag som är accepterat på en internationell grund. Det syftar till att erhålla bättre information om funktionshinderfenomen och funktionstillstånd och skapar ett brett internationellt samförstånd.

För att ICF ska uppnå erkännande från olika nationella och internationella samhällen har WHO ansträngt sig för att försäkra att klassifikationen är användarvänlig och överensstämmande med standardiseringsprocesser såsom de som den internationella standardiseringsorganisationen (ISO) har fastställt.

Möjliga framtida anvisningar för utveckling och tillämpning av ICF kan sammanfattas på följande sätt:

- att verka för användning av ICF på statsnivå för att utveckla nationella databaser
- att upprätta en internationell uppsättning av data och ett ramverk för att möjliggöra internationella jämförelser
- att identifiera algoritmer för berättigande till sociala förmåner och pensioner
- studium av funktionshinder och funktionstillstånd hos anhöriga (t.ex. undersökning av tredjeparts funktionshinder beroende på hälsotillstånd hos signifikanta andra)
- utveckling av komponenten Personliga faktorer
- utveckling av noggranna operationella definitioner av kategorier för forskningsändamål
- utveckling av bedömningsinstrument för identifiering och mätning³⁰
- att ge praktiska tillämpningar med hjälp av datorisering och former för fallregistrering

³⁰ Bedömningsinstrument med utgångspunkt i ICF håller på att utvecklas av WHO med avsikten att de ska vara tillämpliga i olika kulturer. De prövas i avseende på reliabilitet och validitet. Bedömningsinstrument kommer att finnas i tre former: en kort version för screeningändamål/att finna fall; en version för daglig användning av vårdgivare och en lång version för detaljerade forskningsändamål. De kommer att vara tillgängliga från WHO.

- att åstadkomma länkar till livskvalitetsbegrepp och mätning av subjektivt välbefinnande³¹
- forskning beträffande anpassning av behandling eller ingripande
- att verka för användning i vetenskapliga undersökningar för jämförelse mellan olika hälsoförhållanden
- utveckling av material för träning i användning av ICF
- att världen över skapa ICF-centra för träning och remittering
- vidare forskning om omgivningsfaktorer för att ge nödvändig detaljnivå för att använda i beskrivning av såväl standardiserad som aktuell omgivning.

³¹ Länkar till livskvalitet: Det är viktigt att det finns begreppslig förenlighet mellan "livskvalitet" och funktionshinderkonstruktioner. Dock handlar livskvalitet om vad människor "känner" beträffande sitt hälsotillstånd eller dess konsekvenser; härigenom är det en konstruktion av "subjektivt välbefinnande". Å andra sidan hänför sig sjukdom-/funktionshinderkonstruktioner till personens objektiva och yttre tecken.

ICF-kategorier som föreslås kunna ingå i önskvärda respektive begränsade hälsoinformationssystem eller för kartläggningar

Kroppsfunktioner och strukturer	Kapitel och kod	Klassifikationsblock eller kategori
Syn	2 b210-b220	Syn och därmed sammanhängande funktioner
Hörsel	2 b230-b240	Hörsel och vestibulära funktioner
Tal	3 b310-b340	Röst- och talfunktioner
Matsmältning	5 b510-b535	Matsmältningsfunktioner
Kroppsutskötsel	6 b610-b630	Urinfunktioner
Fertilitet	6 b640-b670	Genitala och reproduktiva funktioner
Sexuell aktivitet	6 b640	Genital och reproduktiv hälsa /Sexuella funktioner
Hud och vanprydnader i huden	8 b810-b830	Funktioner i huden och därmed relaterade strukturer
Andning	4 b440-b460	Andningsfunktioner
Smärta	2 b280	Smärta
Affekt *	1 b152-b180	Specifika psykiska funktioner
Sömn	1 b134	Övergripande psykiska funktioner
Energi/vitalitet	1 b130	Övergripande psykiska funktioner
Kognition *	1 b140, b144, b164	Uppmärksamhet, minne och högre kognitiva funktioner
Aktiviteter och delaktighet		
Kommunikation	3 d310-d345	Att ta emot och att förmedla kommunikation
Förflyttning *	4 d450-d465	Att gå och att röra sig omkring
Fingerfärdighet	4 d430-d445	Att bära, flytta och hantera föremål
Personlig vård *	5 d510-d570	Personlig vård
Vanliga aktiviteter	6 och 8	Hemliv och större livsområden

Mellanmänskliga relationer	7 d730-d770	Särskilda mellanmänskliga relationer
Socialt funktionstillstånd	9 d910-d930	Samhällsgemenskap, socialt och medborgerligt liv

* Förslag till en miniförteckning av items

Tack till personer och olika instanser som deltagit i arbetet

Utvecklingen av ICF skulle inte ha varit möjlig utan omfattande bidrag från olika delar av världen och de många människor som har ägnat mycket tid och energi och organiserat resurser inom ett internationellt nätverk. Trots att det knappast är möjligt att tacka dem alla har olika ledande centra, organisationer och personer förtecknats nedan.

WHO:s samarbetscentra för ICF

Australien	Australian Institute of Health and Welfare, GPO Box 570, Canberra ACT 2601, Australia. Kontaktperson: Ros Madden
Canada	Canadian Institute for Health Information, 377 Dalhousie Street, Suite 200, Ottawa, Ontario K1N9N8, Canada. Kontaktperson: Helen Whittome
Frankrike	Centre technique National d'Etudes et de Recherches sur les Handicaps et les Inadaptations (CTNERHI), 236 bis, rue de Tolbiac, 75013 Paris, Frankrike. Kontaktperson: Marc Maudinet
Japan	Japan College of Social Work, 3-1-30 Takeoka, Kiyose-city, Tokyo 204-8555, Japan. Kontaktperson: Hisao Sato
Nederländerna	National Institute of Public Health and the Environment, Department of Public Health Forecasting, Antonie van Leeuwenhoeklaan 9, P.O.Box 1, 3720 BA Bilthoven, Nederländerna. Kontaktpersoner: Willem M. Hirs och Marijke W. de Kleijn-de Vrankrijker
Norden	Nordiskt center för klassifikation av sjukdomar. WHO Collaborating Centre for the Classification of Diseases in the Nordic Countries, Dag Hammarskjölds väg 14B, Uppsala Science Park, 751 85 Uppsala. Kontaktperson: Björn Smedby
Storbritannien och Nordirland	National Health System Information Authority, Coding and Classification, Woodgate, Loughborough, Leics LE11 2TG, England. Kontaktpersoner: Ann Harding och Jane Millar
USA	National Center for Health Statistics, Room 1100, 6525 Belcrest Road, Hyattsville MD 20782, USA. Kontaktperson: Paul J. Placek

Specialistgrupper (Task forces)

International Task Force on Mental Health and Addictive, Behavioural, Cognitive, and Developmental Aspects of ICIDH
Ordförande: Cille Kennedy, Office of Disability, Aging and Long-Term Care Policy, Office of the Assistant Secretary for Planning and Evaluation, Department of Health and Human Services, 200 Independence Avenue, SW, Room 424E, Washington, DC 20201, USA. Andre ordförande: Karen Ritchie

Children and Youth Task force
Ordförande: Rune J. Simeonsson, Professor of Education, Frank Porter Graham Child Development Center, CB # 8185, University of North Carolina, Chapel Hill, NC 27599-8185, USA. Andre ordförande: Matilde Leonardi

Environmental Factors Task Force
Ordförande: Rachel Hurst, 11 Belgrave Road, London SW1V 1RB, England. Andre ordförande: Janice Miller

Nätverk

American Psychological Association, 750 First Street, N.E., Washington, DC 20002-4242, USA. Kontaktpersoner: Geoffrey M. Reed och Jayne B. Lux

Disabled Peoples International, 11 Belgrave Road, London SW1V 1RB, England. Kontaktperson: Rachel Hurst

European Disability Forum, Square Ambiorix, 32 Bte 2/A, B-1000, Brüssel, Belgien. Kontaktperson: Frank Mulcahy

European Regional Council for the World Federation of Mental Health (ERCWFM), Blvd Clovis N.7, B-1000 Brüssel, Belgien. Kontaktperson: John Henderson

Inclusion International, 13 D Chemin de Levant, F-01210 Ferney-Voltaire, Frankrike. Kontaktperson: Nancy Breitenbach

Rehabilitation International, 25 E.21st Street, New York, NY 10010, USA. Kontaktperson: Judith Hollenweger, Institute of Special Education, University of Zürich, Hirschengraben 48, 8001 Zürich, Schweiz

Konsulter

Ett antal konsulter till WHO har givit ovärderlig assistans under revisionsprocessen. De förtecknas här nedan.

Elizabeth Badley	Jürgen Rehm
Jerome E. Bickenbach	Robin Room
Nick Glozier	Angela Roberts
Judith Hollenweger	Michael F. Schuntermann
Cille Kennedy	Robert Trotter II
Jane Millar	David Thompson (redaktionell konsult)
Janice Miller	

Översättning av ICF till officiella språk inom WHO

ICF har reviderats på många olika språk varvid engelska endast har utgjort arbetsspråket. Översättning och språklig analys har varit en integrerad del av revisionsprocessen. Följande medarbetare i WHO har lett översättningsarbetet, språklig analys och redaktionell granskning för WHO:s officiella språk. Andra översättningar kan återfinnas på WHO:s webbsida: <http://www.who.int/classification/icf>

Arabiska

Översättning och språklig analys:

Adel Chaker, Ridha Limem, Najeh Daly, Hayet Baachaoui, Amor Haji, Mohamed Daly, Jamil Taktak, Saïda Douki

Redaktionell granskning har genomförts av WHO/EMRO:

Kassem Sara, M. Haytham, Al Khayat, Abdel Aziz Saleh

Kinesiska

Översättning och språklig analys:

Qiu Zhuoing (samordnare), Hong Dong, Zhao Shuying, Li Jing, Zhang Aimin, Wu Xianguang, Zhou Xiaonan

Redaktionell granskning har genomförts vid WHO Collaborating Centre i Kina och WHO/WPRO:

Dong Jingwu, Zhou Xiaonan och Y. C. Chong

Franska

Översättning och språklig analys har genomförts av WHO, Geneve:

Pierre Lewalle

Redaktionell granskning har genomförts vid WHO Collaborating Centres i Frankrike och Canada:

Catherine Barral och Janice Miller

Ryska

Översättning och språklig analys:

G. Shostka (samordnare), Vladimir Y. Ryasnyansky, Alexander V. Kvashin, Sergey A. Matveev, Aleksey A. Galianov

Redaktionell granskning har genomförts vid WHO Collaborating Centre i Ryssland:

Vladimir K. Ovcharov

Spanska

Översättning, språklig analys, redaktionell granskning vid Collaborating Centre i Spanien i samarbete med La Red de Habla Hispana en Discapacidades (Det spanska nätverket) och WHO/PAHO:

J. L. Vázquez-Barquero (samordnare), Ana Díez Ruiz, Luis Gaite Pindado, Ana Gómez Silió, Sara Herrera Castanedo, Marta Uriarte Ituiño, Elena Vázquez Bourgon, Armando Vázquez, María del Consuelo Crespo, Ana María Fossati Pons, Benjamín Vicente, Pedro Rioseco, Sergio Aguilar Gaxiola, Carmen Lara Muñoz, María Elena Medina Mora, María Esther Araujo Bazán, Carlos Castillo-Salgado, Roberto Becker, Margaret Hazlewood

Enskilda personer som deltagit i revisionsprocessen**Argentina**

Liliana Lisse

Martha Adela Mazas

Miguel Pico

Ignacio Saenz

Armenien

Armen Sargsyan

Australien

Gavin Andrews

Robyne BurrIDGE

Ching Choi

Prem K. Chopra

Jeremy Couper

Elisabeth Davis

Maree Dyson

Rhonda Galbally

Louise Golley

Tim Griffin

Simon Haskell

Angela Hewson

Tracie Hogan

Richard Madden

Ros Madden

Helen McAuley

Trevor Parmenter

Mark Pattison

Tony M. Pinzone

Kate Senior

Catherine Sykes

John Taplin

John Walsh

Belgien

Françoise Jan

Catherine Mollman

J. Stevens

A. Tricot

Brasilien

Cassa Maria Buchalla

E. d'Arrigo Busnello

Racardo Halpern

Fabio Gomes

Ruy Laurenti

Canada

Hugh Anton
J. Arboleda-Florez
Denise Avaré
Elizabeth Badley
Caroline Bergeron
Hélène Bergeron
Jerome E. Bickenbach
Andra Blanchet
Maurice Blouin
Mario Dolduc
Lucie Brosseau
T.S. Callanan
Lindsay Campbell
Anne Carswell
Jacques Cats
L.S. Cherry
René Cloutier
Albert Cook
Jacques Côté
Marcel Côté
Cheryl Cott
Aileen Davis
Henry Enns
Gail Finkel
Christine Fitzgerald
Patrick Fougere
Adele Furrie
Linda Garcia
Yhetta Gold
Betty Havens
Anne Hébert
Peter Henderson
Lynn Jongbloed
Faith Kaplan
Ronald Kaplan
Lee Kirby
Catherine Lachance
Jocelyne Lacroix
Renée Langlois
Mary Law
Lucie Lemieux-
Brassard
Annette Majnemer
Rose Martini
Raoul Martin-Blouin

Mary Ann McColl
Joan McComas
Barbara McElgunn
Janice Miller
Louise Ogilvie
Luc Noreau
Diane Richler
Laurie Ringaert
Kathia Roy
Patricia Sisco
Denise Smith
Ginette St Michel
Debra Stewart
Luz Elvira Vallejo
Echeverri
Michael Wolfson
Sharon Wood-
Dauphine
Nancy Young
Peter Wass
Colleen Watters

Chile

Ricardo Araya
Alejandra Faulbaum
Luis Flores
Roxane Moncayo de
Bremont
Pedro Rioseco
Benjamin Vicente

Colombia

Martha Aristabal
Gomez

Cuba

Pedro Valdés Sosa
Jesús Saiz Sánchez
Frank Morales
Aguilera

Danmark

Terkel Andersen
Aksel Bertelsen
Tora Haraldsen Dahl
Marianne Engberg
Annette Flensborg
Ane Fink

Per Fink
Lise From
Jette Haugbelle
Stig Langvad
Lars von der Lieth
Kurt Möller
Claus Vinther Nielsen
Freddy Nielsen
Kamilla Rothe Nissen
Gunnar Schiöler
Anne Sloth
Susan Tetler
Senena Forchhammer
Thönnings
Wva Waehrens
Brita Öhlenschlaeger

Egypten

Mohammed El-Banna

Ekvador

Maria del Consuelo
Crespo
Walter Torres
Izquierdo

Elfenbenskusten

B. Claver

El Salvador

Jorge Alberto Alcarón
Patricia Tovar de
Canizalez

Etiopien

Rene Rakotobe

Finland

Erkki Yrjankeikki
Markku Leskinen
Leena Matikka
Matti Ojala
Heidi Paatero
Seija Talo
Martti Virtanen

Fillipinerna

L. Ladrigo-Ignacio

Patricia Medina

Frankrike

Charles Aussilloux
Bernard Azema
Jacques Baert
Serge Bakchine
Catherine Barral
Maratine Barres
Jean-Yves Barreyre
Jean-Paul Boissin
Francois Chapireau
Pascal Charpentier
Alain Colvez
Christian Corbé
Dr. Cyran
Michel Delcey
Annick Deveau
Serge Ebersold
Camille Felder
Claude Finkelstein
Anne-Marie Gallot
Pascale Gilbert
Jacques Houver
Marcel Jaeger
Jacques Jonquères
Jean-Claude Lafon
Maryvonne Lyazid
Joëlle Loste-Berdot
Maryse Marrière
Lucie Matteodo
Marc Maudinet
Jean-Michel Mazeaux
Pierre Minaire
Lucien Moatti
Bertrand Morineaux
Pierre Mormiche
Jean-Michel Orgogozo
Claudine Parayre
Gérard Pavillon
André Philip
Nicole Quemada
Jean-Marie Robine
Isabelle Romieu
Christian Rossignol
Pascale Roussel
Jacques Roustit
Jesús Sanchez

Marie-José Schmitt
Jean-Luc Simon
Larri Sivonen
Henri-Jacques Stiker
Annie Triomphe
Catherine Vaslin
Paul Veit
Dominique Velche
Jean-Pierre Vignat
Vivian Waltz

Förenade

Arabemiraten

Sheika Jamila Bint Al-Qassimi

Förenta Staterna - Amerika

Harvey Abrams
Myron J. Adams
Michelle Adler
Sergio A. Aguilor-Gaxiola
Barbara Altman
Alicia Amate
William Anthony
Susan Spear Basset
Frederica Barrows
Mark Battista
Robert Battjes
Barbara Beck
Karin Behe
Cynthia D. Belar
J.G. Benedict
Stanley Berent
Linus Bieliauskas
Karen Blair
F. Bloch
Felicia Hill Briggs
Edward P. Burke
Larry Burt
Shane S. Bush
Gloria Canino
Jean Campbell
Scott Campbell Brown
John A. Carpenter
Christine H. Carrington

Judi Chamberlin
LeeAnne Carrothers
Mary Chamie
Cecelia B. Collier
William Connors
John Corrigan
Dale Cox
M. Doreen Croser
Eugene d'Angelo
Gerben DeJong
Jeffrey E. Evans
Timothy G. Evans
Debbie J. Farmer
Michael Feil
Manning Feinleib
Risa Fox
Carol Frattali
Bill Frey
E. Fuller
Cheryl Gagne
J- Luis Garcia Segura
David W. Gately
Carol George
Olinda Gonzales
Barbara gottfried
Bridget Grant
Craig Gray
David Grey
Marjorie Greenberg
Arlene Greenspan
Frederick Guggenheim
Neil Hadder
Harlan Hahn
Robert Haines
Laura Lee Hall
Heather Hancock
Nandini Hawley
Gregory W. Heath
Gerry Hendershot
Sarah Hershfeld
Sarah Hertfelder
Alexis Henry
Howard Hoffman
Audrey Holland
Joseph G. Hollowell Jr
Andrew Imparato
John Jacobson
Judith Jaeger

Alan Jette
 J. Rock Johnson
 Gisele Kamanou-
 Goune
 Charles Kaelber
 Cille Kennedy
 Donald G. Kewman
 Michael Kita (avliden)
 Edward Knight
 Patricia Kricos
 Susan Langmore
 Mitchell LaPlante
 Itzak Levav
 Renee Levinson
 Robert Liberman
 Don Lollar
 Peter Love
 David Lozovsky
 Perianne Lurie
 Jayne B. Lux
 Reid Lyon
 Anis Maitra
 Bob MacBride
 Kim MacDonald-
 Wilson
 Peggy Maher
 Ronald Manderscheid
 Kofi Marfo
 Ana Maria Margueytio
 William C. Marrin
 John Mather
 Maria Christina
 Mathiason
 John McGinley
 Theresa McKenna
 Christine McKibbin
 Christopher J.
 McLaughlin
 Laurie McQueen
 Douglas Moul
 Peter E. Nathan
 Russ Newman
 Els R. Nieuwenhuijsen
 John F. van Nostrand
 Jean Novak
 Patricia Owens
 Alcida Perez de
 Velasquez

D. Jesse Peters
 David B. Peterson
 Harold Pincus
 Paul Placek
 Thomas E. Preston
 Maxwell Prince
 Jeffrey Pyne'Louis
 Quatrano
 Juan Ramos
 Geoffrey M. Reed
 Anne Riley
 Gilberto Romero
 Patricia Roberts-Rose
 Mark A. Sandberg
 Judy Sangl
 Marian Scheinholtz
 Karin Schumacher
 Katherine D. Seelman
 Raymond Seltser
 Rune J. Simeonsson
 Debra Smith
 Gretchen Swanson
 Susan Stark
 Denise G. Tate
 Travis Threats
 Cynthia Trask
 Robert Trotter II
 R. Alexander Vachon
 Maureen Valente
 Paolo del Vecchio
 Lois Verbrugge
 Katherine Verdolini
 Candace Vickers
 Gloria Jean Wallace
 Robert Walsh
 Seth A. Warshausky
 Paul Weaver
 Patricia Welch
 Gale Whiteneck
 Tyler Whitney
 Brian Williams
 Jan Williams
 Linda Wornall
 J. Scott Yaruss
 Ilene Zeitzer
 Louise Zingesser

Grekland

Venos Mavreas

Indien

Javed Abidi
 Samir Guha-Roy
 K.S. Jacob
 Sunanda Loli
 S. Murthy
 D.M. Naidu
 Hemraj Pal
 K. Sekar
 K.S. Shaji
 Shobba Srinath
 T.N. Srinivasan
 R. Thara

Indonesien

Augustina Hendriarti

Iran

Mohamed M.R.
 Mourad

Israel

Joseph Yahav

Italien

Emilio Alari
 Alberto Albanese
 Renzo Andrich
 A. Andrigo
 Andrea Arrigo
 Marco Barbolini
 Mauricio Bejor
 Giulio Borgnolo
 Gabriella Borri
 Carlo Caltagirone
 Felicio Carletto
 Carla Colombo
 Francesca Creti
 Maria Cufersin
 Marta Dao
 Mario D'Amico
 Simona Della Bianca
 Paolo di Benedetto
 Angela di Lorenzo
 Nadia Di Monte

Vittoria Dieni
 Antonio Federico
 Francesco Fera
 Carlo Francescutti
 Francesca Fratello
 Franco Galletti
 Federica Galli
 Rosalia Gasparotto
 Maria Teresa Gattesco
 Alessandro
 Giacomazzi
 Tullio Giorgini
 Elena Grosso
 V. Groppo
 Vincenzo Guidetti
 Pablo Guzzon
 Leo Giulio Iona
 Vladimir Kosic
 Matilde Leonardi
 Fulvia Loik
 Mariangela Macan
 Alessandra Manassero
 Domenico Manco
 Sandina Mancuso
 Roberto Marcovich
 Andrea Martinuzzi
 Anna Rosa Melodia
 Rosetta Mussari
 Cristiana Muzzi
 Ugo Nocentini
 Emanuela Nogherotto
 Roberta Oretti
 Lorenzo Panella
 Maria Procopio
 Leandro Provinciali
 Alda Pellegri
 Barbara Reggiori
 Marina Sala
 Giorgio Sandrini
 Antonio Schindler
 Elena Sinforiani
 Stefano Schierano
 Robert Sicurelli
 Francesco Talarico
 Gariella Tavoschi
 Cristiana Tiddia
 Walter Tomazzoli
 Corrado Tosetto

Sergio Ujcich
 Maria Rosa Valsecchi
 Irene Vernerio

Jamaica

Monica Bartley

Japan

Tsunehiko Akamatsu
 Mastaka arima
 Hidenobu Fujisono
 Katsunori Fujita
 Shinichiro Furuno
 Toshiko Futaki
 Hajime Hagiwara
 Yuichiro Haruna
 Hideaki Hyoudou
 Takashi Iseda
 Atsuko Ito
 Shinya Iwasaki
 Shizuko Kawabata
 Yasu Kiryo
 Akira Kodama
 Ryousuke Matsui
 Ryo Matsutomo
 Yasushi Mochizuki
 Kazuyo Nakai
 Kenji Nakamura
 Yoshukuni Nakane
 Yukiko Nakanishi
 Toshiko Niki
 Hidetoshi Nishijima
 Shinitj Niwa
 Kensaku Ohashi
 Mari Oho
 Yayoi Okawa
 Shuhei Ota
 Funiko Rinko
 Junko Sakano
 Yoshihiko Sasagawa
 Hisao Sato
 Yoshiyuki Suzuki
 Junko taguchi
 Eiichi Takada
 Yuji Takagi
 Masako Tateishi
 Hikaru Tauchi
 Miyako Tazaki

Mutsuo Torai
 Satoshi Ueda
 Kousuke Yamazaki
 Yoshio Yazaki

Jordanien

Abdulla S.T. El-
 Naggar
 Ziad Subeih

Kina

Zhang Aimin
 Mary Chu Manlai
 Hong Dong
 Leung Kwokfai
 Karen Ngai Ling
 Wu Xuanguong
 Qiu Zhuoying
 Zhao Shuing
 Li Jing
 Tang Xiaoquan
 Li Jianjun
 Ding Buotan
 Zhuo Dahong
 Nan Dengkun
 Zhou Xiaonan

Korea

Ack-Seop Lee

Kroatien

Ana Bobinac-
 Georgievski

Kuwait

Adnan Al Eidan
 Abdul Aziz Khalaf
 Karam

Lettland

Valda Biedrina
 Aldis Dudins
 Lolita Cibule
 Janis Misins
 Jaurite Karachkevica
 Mara Ozola
 Aivars Vetra

Libanon

Elie Karam

Litauen

Albinas Bagdonas

Luxemburg

Charles Pull

M- De Smedt

Pascale Straus

Madagaskar

Caromène

Ratomahenina

Raymond

Malaysia

Sandiyao Sebestian

Malta

Joe M. Pace

Marocko

Aziza Bennani

Mexico

Juan Albert Alcantara

Jorge Caraveo

Anduaga

María Eugenia

Antunez

Fernando R. Jiménez

Albarran

Gloria Martinez

Carrera

María-Elena Medina

Mora

Carmen E. Lara Muñoz

Nederländerna

T. van Achterberg

Jaap van den Berg

A. Bloemhof

Y.M. van der Brug

R.D. de Boer

J.T.P. Bonte

J.W. Brandsma

W.H.E. Buntinx

J.P.M. Diedriks

M.J. Driese

Silvia van Duuren-

Kristen

C.M.A. Frederiks

J. C. Gerritse

José Geurts

G. Gladines

K. A. Gorter

R. J. De Haan

J. Halbertsma

E. J. van der Haring

F. G. Hellema

C.H. Hens-Versteeg

Y. F. Heerkens

Y. Heijnen

W. M. Hirs

H. W. Hoek

D. van Hoeken

N. Hoeymans

C.van Hof

G.R.M. van Hoof

M. Hopman-Rock

A. Kap

E.J. Karel

Zoltan E. Kennessey

M.C.O. Kersten

M.W. de Kleijn-de

Vrankrijker

M.M.Y. de Klerk

M. Koenen

J.W. Koten

D.W. Kraijer

T. Kraakman

Guuss Lankhorst

W.A.L. van Leeuwen

P. Looijestein

H. Meinardi

W. van Minnen

A.E. Monteny

I.Oen

Wil Ooijendijk

W.J. den Ouden

R.J.M. Perenboom

A. Persoon

J.J. v.d. Plaats

M. Poolmans

F.J. Prinsze

C.D. vanRavensberg

K. Reynders

K. Riet-van Hoof

G. Roodbol

G.L. Schut

B. Stoelinga

M.M.L. Swart

L. Taal

H. Ten Napel

B. Treffers

J. Verhoef

A. Vermeer

J.J.G.M. Verwer

W. Vink

M. Welle Donker

Dirk Wiersma

J.P. Wilken

P.A. van Woudenberg

P.H.M. Wouters

P. Zanstra

Nigeria

Sola Akinbiyi

John Morakinyo

A.O. Odejide

Olayinka Omigbodun

Nicaragua

Elizabeth Aguilar

Angel Bonilla Serrano

Ivette Castillo

Héctor Collado

Hernández

Josefa Conrado

Brenda Espinoza

María Félix Gontol

Mirian Gutiérrez

Rosa Gutiérrez

Carlos Guzmán

Luis Jara

Raúl Jarquin

Norman Lanzas

José R. Leiva

Rafaela Marengo

María Alejandra

Martinez

Marlon Méndez

Mercedes Mendoza

María José Moreno
Alejandra Narváez
Amilkar Obando
Dulce María Olivas
Rosa E. Orellana
Yelba Rosa Orozco
Mirian Ortiz Alvarado
Amanda Pastrana
Marbely Picado
Susana Rappaciolli
Esterlina Reynes
Franklin Rivera
Leda María rodriguez
Humberto Román
Yemira Sequeira
Ivonne Tijerino
Ena Liz Torrez
Rene Urbina
Luis Velásquez

Norge

Kjell Björlo
Torbjörg Hostad
Kjersti Vik
Nina Vollestad
Margret Grotle Soukup
Sigrid Östensjö

Pakistan

S. Khan
Malik H. Mubbashar
Khalid Saeed

Peru

María Esther Araujo
Bazon
Carlos Bejar Vargas
Carmen Cifuentes
Granados
Roxana Cock Huaman
Lily Punguz Vergara
Adriana Rebaza Flores
Nelly Roncal Velazco
Fernando Urcia
Fernández
Rosa Zavallos Piedra

Rumänien

Radu Vraști

Ryssland

Vladimir N. Blondin
Aleksy A. Galianov
I.Y. Gurovich
Mikhail V. Korobov
Alexander V. Kvashin
Pavel A. Makkaveysky
Sergey A. Matveev
N. Mazaeva
Vladimir K. Ovtcharov
S.V. Polubinskaya
Anna G. Ryabokon
Vladimir Y.
Ryasnyansky
Alexander V. Shabrov
Georgy D. Shostka
Sergei Tsirkin
Yuri M. Xomarov
Alexander Y.
Zemtchenkov

Schweiz

André Assimacopoulos
Christoph Heinz
Judith Hollenweger
Hans Peter Rentsch
Thomas Spuhler
Werner Steiner
John Strome
John-Paul Vader
Peter Wehrli
Rudolf Widmer

Slovenien

Andreeja Fatur-Videtic

Spanien

Alvaro Bilbao Bilbao
Encarnación Blanco
Egido
Rosa Bravo rodriguez
María José Cabo
González
Marta Cano Fernández

Laura Cardenal
Villalba
Ana Diez Ruiz
Luis Gaite Pindado
María García José
Ana Gómez Silió
Andres Herran Gómez
Sara Herrera
Castanedo
Ismael Lastra Martinez
Marta Uriarte Ituiño
Elena Vásquez
Bourgon
Antonio León Aguado
Díaz
Carmen Albeza
Contreras
María Angeles Aldana
Berberana
Federico Alonson
Trujillo
Carmen Alvarez
Arbesú
Jesus Artal Simon
Enrique Baca
Baldomero
Julio Bobes Garcia
Antonio Bueno
Alcántara
Tomás Castillo Arenal
Valentin Corces Pando
María teresa Crespo
Abelleira
Roberto Cruz
Hernández
José Armando De
Vierna Amigo
Manuel Desviat Muñoz
Ana Maréa Diaz
Garcia
María José Eizmendi
Apellaniz
Antonio Fernández
Moral
Manuel A. Franco
Martin
Luis Gaite Pinadado
María Mar García

Amigo
 José Manuel Gorospe
 Arocena
 Juana María
 Hernández Rodrigues
 Carmen Leal Cercos
 Marcelino López
 Alvarez
 Juan José Lopez-Ibor
 Ana María López
 Trencó
 Francisco Margallo
 Polo
 Monica Martin Gil
 Miguel Martin
 Zurimendi
 Manuel J. Martinez
 Cardeña
 Juan Carlos
 Miangolarra Page
 Rosa M. Montoliu
 Valls
 Teresa Orihuela
 Villameriel
 Sandra Ortega Mera
 Gracia Parquiña
 Fernández
 Rafael Peñalver
 Castellano
 Jesusa Pertejo
 María Francisca Peydro
 de Moya
 Juan Rafael Prieto
 Lucena
 Miguelö Querejeta
 González
 Miguel Roca Bennasar
 Francisco Rodriguez
 Pulido
 Luis Salvador Carulla
 María vicenta Sánchez
 de la Cruz
 Francisco Torres
 González
 María Triquell Manuel
 José Luis Vásquez-
 Barquero
 Miguel A. Verdugo

Alonso
 Carlos Villaro Díaz-
 Jiménez

**Storbritannien och
 Nordirland**
 Simone Aspis
 Allan Colver
 Edna Conlan
 John E. Cooper
 A. John Fox
 Nick Glozier
 Ann Harding
 Rachel Hurst
 Rachel Jenkins
 Howard Meltzer
 Jane Millar
 Peter Mittler
 Martin Prince
 Angela Roberts
 G. Stewart
 Wendy Thorne
 Andrew Walker
 Brian Williams

Sverige
 Lars Berg
 Eva Björck-Åkesson
 Mats Granlund
 Gunnar Grimby
 Arvid Linden
 Anna Christina Nilsson
 (avliden)
 Anita Nilsson
 Louise Nilunger
 Lennart Nordenfelt
 Adolf Ratzka
 Gunnar Sanner
 Olle Sjögren (avliden)
 Björn Smedby
 Sonja Calais van
 Stokkom
 Gabor Tiroler

Sydafrika
 David Boonzaier
 Gugulethu Gule
 Sebenzile Matsebula

Pam McLaren
 Siphokazi Gcaza
 Phillip Thompson

Thailand
 Poonpit Amatuakul
 Pattariya Jarutat
 C. Panpreecha
 K. Roongruangmaairat
 Pichai Tangsin

Tunisien
 Adel Chaker
 Hayet Baachaoui
 A. Ben Salem
 Najeh Daly
 Saïda Douki
 Ridha Limam
 Mhalla Nejia
 Jamil Taktak

Turkiet
 Ahmet Göğüs
 Elif Iyriboz
 Kultegin Ogel
 Berna Ulug

Tyskland
 Helmi Böse- Younes
 Horst Dilling
 Thomas Ewert
 Kurt Maurer
 Jürgen Rehm
 H.M. Schian
 Michael F.
 Schuntermann
 Ute Siebel
 Gerold Stucki

Ungern
 Lajos Kullmann

Uruguay
 Paulo Alterway
 Marta Barera
 Margot Barrios
 Daniela Bilbao
 Gladys Curbelo

Ana M. Frappola	Vietnam	Österrike
Ana M. Fosatti Pons	Nguyen Duc Truyen	Gerhard S. Barolin
Angélica Etcheñique		Klemens Fheodoroff
Rosa Gervasio	Zimbabwe	Christiane Meyer-
Mariela Irigoin	Jennifer Jelsma	Bornsen
Fernando Lavie	Dorcas Madzivire	
Silvia Núñez	Gillian Marks	
Rossana Pipplol	Jennifer Muderredzi	
Silvana Toledo	Useh Ushotanefe	

Organisationer inom Förenta Nationerna

International Labour Organization (ILO)
Susan Parker

Förenta Nationernas Barnfond (UNICEF)
Habibi Gulbadan
Förenta Nationernas Statistikavdelning
Margot Mbogoni
Joann Vanek

Förenta Nationernas Statistiska Institut för Asien och Stilla havsregionen
Lau Kak En

Förenta Nationernas Ekonomiska och sociala kommission för Asien och Stilla havsregionen
Bijoy Chaudhari

Världshälsoorganisationen (WHO)

Regionala kontor

Afrika: C. Mandlhate

Amerika (Den panamerikanska hälsoorganisationen): Carlos Castillo-Salgado, Roberto Becker, Margaret Haxlewood, Armando Vázquez

Mellanöstern: A. Mohit, Abdel Aziz Saleh, Kassem Sara, M. Haytham Al Khayat

Europa: B. Serdar Savas, Anatoli Nossikov

Sydostasien: Than Sein, Myint Htwe

Västra Stillahavsområdet: R. Nesbit, Y.C. Chong

Huvudkontor

Olika avdelningar inom WHO:s huvudkontor har varit engagerade i revisionsprocessen. Enskilda medarbetare som har bidragit till revisionsprocessen är nedan uppräknade med sin respektive avdelningstillhörighet.

M. Argandoña, tidigare vid Department of Substance Abuse

Z. Bankowski, Council for International Organizations of Medical Sciences

J.A. Costa e Silva, tidigare vid Division of Mental Health and Prevention of Substance Abuse

S. Clark, Department of Health Information, Management and Dissemination

C. Djeddah, Department of Injuries and Violence Prevention

A. Goerdts, tidigare vid Department of Health Promotion

M. Goracci, tidigare vid Department of Injury Prevention and Rehabilitation

M.A. Jansen, tidigare vid Department of Mental Health and Substance Dependence

A.L'Hours, Global Programme on Evidence for Health Policy

A. Lopez, Global Programme on Evidence for Health Policy

J. Matsumoto, Department of External Cooperation and Partnerships

C. Mathers, Global Programme on Evidence for Health Policy

C. Murray, Global Programme on Evidence for Health Policy

H. Nabulsi, tidigare vid IMPACT

E. Pupulin, Department of Management of Noncommunicable Diseases

C. Romer, Department of Injuries and Violence Prevention

R. Sadana, Global Programme on Evidence for Health Policy

B. Saraceno, Department of Mental Health and Substance Dependence

A. Smith, Department of Management of Noncommunicable Diseases

J. Salomon, Global Programme on Evidence for Health Policy

M. Subramanian, tidigare vid World Health Reporting

M. Thuriaux, tidigare vid Division of Emerging and other Communicable diseases

B. Thylefors, tidigare vid Department of Disability/Injury Prevention and Rehabilitation

M. Weber, Department of Child and Adolescent Health and Development.

Sibel Volkan och Grazia Motturi har skött administration och sekreteraruppgifter.

Can Celik, Pierre Lewalle, Matilde Leonardi, Senda Bennaissa och Luis Prieto har arbetat med specialuppgifter i revisionsarbetet.

Somnath Chatterji, Shekhar Saxena, Nenad Kostanjsek och Margie Schneider har genomfört revisionen grundat på alla mottagna synpunkter.

T. Bedirhan Üstün har lett och koordinerat revisionsprocessen och hela ICF-projektet.

ICF-CY

Index över inledning och bilagor

Detta index är avsett som en hjälp att hitta till nyckelbegrepp i klassifikationens inledning och bilagor.

Aktivitet 9-10, 15, 17-18, 21, 24-28, 30-31, 37, 42, 44-45, 47-51, 54, 56, 59, 295, 297, 299, 301, 304-305, 307-311, 314, 320-323, 325, 328

Aktiviteter och delaktighet

-komponenten 44-45, 48, 295, 300-301

Aktivitetsbegränsning 9, 17, 26, 37, 42, 44, 48, 50, 57, 297-298, 308, 314

Anatomiska delar 44, 46, 297

Bedömning, klinisk 24-25, 39, 57-58,

306-307, 314-316, 328, 330, 337-338

Bedömningsfaktor 10, 15, 21, 24, 26-27, 42, 45, 47-50, 56-57, 59, 301, 307-308

-aktivitet och delaktighet 177-178

-kroppsfunction 83

-kroppsstruktur 153-154

-omgivningsfaktorer 249-250

Bedömningsinstrument, generella 50, 54, 56-57

Begreppskonstruktioner i ICF 42, 45, 47-54, 56-59, 297-301, 307, 313-314, 321, 323, 338

Bestämnings- och riskfaktorer 38-39

Copingsätt 52, 55

Delaktighet 9-10, 15, 19-22, 24-28, 30-31, 37, 40, 44, 48, 51, 55-57, 59, 295, 297-298, 305, 307, 309, 311, 314, 320, 322-323, 328-329

Delaktighetsinskränkning 24, 26, 44, 48, 50, 297-298, 308, 310, 314, 328

Domäner av funktionshinder 24, 27, 37, 41-43, 48, 50, 56-57, 301

Engagemang i livssituationer 22, 44, 297, 299, 314, 320, 323

Fallbeskrivningar 29-31, 324-327

FN:s standardregler för att tillförsäkra människor med funktionsnedsättning delaktighet och jämlikhet 19, 40

Funktionshinder 9, 15, 18-22, 24-25, 37-39, 41-42, 44-45, 51-56, 295, 297-298, 301, 318, 325-326, 328-330, 337-338

Funktionsnedsättning 9, 21, 23-24, 26, 37-38, 40, 42, 44-48, 50, 54, 57, 297-298, 308-309, 311-312, 324-329

Funktionstillstånd 9, 15, 17-18, 21-25, 27, 29, 37-38, 41-42, 44-45, 47, 50, 53-56, 296-299, 301, 306-309, 314, 318, 320, 322, 325, 328, 330-331, 335, 338, 341

Genetisk avvikelse 47

Genomförande 42, 44-45, 48-52, 54, 57-59, 297-299, 301, 305, 307-308, 310-311, 314-317, 320-327

Geriatrisk 58, 305

Gott liv 296

Hinder, hindrande faktorer 9, 15, 18-21, 24-26, 30-31, 37-42, 44-45, 52-57, 59, 295, 297-298, 301, 307-309, 315, 318-319, 324-326, 328-330, 337-338

Hälsa, hälsotillstånd 9, 24, 31, 41, 47, 51-52, 54-55, 57, 296, 298, 304-305, 309-310, 331, 338

Hälsobetingelse 37-38, 41, 50, 54, 296-298, 309, 318, 328-329, 332-333

Hälsodomäner 37, 41, 56-58, 295-296

Hälsokomponenter 38

Hälsorelaterade domäner 37, 41, 43, 56, 58, 296

Hälsovård 9, 18-19, 23, 37, 40-41, 55

Informationsmatris 49, 314, 321-323

Kapacitet 21, 42, 45, 48-51, 54, 57-59, 298-299, 301, 305, 307-308, 310-311, 314-317, 321-326, 329-330

Kategorier i ICF 42, 45, 47, 51, 56, 295, 301-302, 306, 309-310, 314, 316, 320-323, 338

Kodning i ICF

-aktiviteter och delaktighet 314, 320-323

-kroppsfunktioner 311

-kroppsstrukturer 313

-omgivningsfaktorer 318

Kontextuella faktorer 41-42, 44-45, 51, 54, 297-298, 301, 318, 322, 328, 333-334

Kroppsfunktioner 10, 21, 24-25, 27-28, 30-31, 37, 42, 44-48, 51, 56-59, 295, 297, 301, 303-305, 307-312, 326, 340

Kroppsstruktur(er) 10, 21, 24-28, 37, 42, 44-47, 51, 56-58, 295, 297, 301, 304-305, 307, 310, 312-313, 326

Kulturell tillämpbarhet 334

Kulturell variation och klassifikation 331, 333

Livsstil 52, 55

Modell över funktionshinder

-biopsykosocial 55

-ICF 53

-interaktiv 42, 51-54

-medicinsk 55

-social 55

Mänskliga rättigheter 18, 20, 40, 55

Neutrala termer i ICF 303

Omgivning

-aktuell 49, 314, 317, 339

-standardiserad, standard 49, 314, 317, 339

-enhetlig, likformig 49-50, 314, 317

Omgivningsfaktorer 10, 22-28, 37-38, 42, 44-45, 48-59, 298, 301, 304, 310-311, 318-319

Orsak, etiologisk 47

Personer med funktionshinder 18-20, 39, 328-330

Personfaktorer, personliga faktorer 42, 44, 51-54, 298, 301, 304

Sjukdom 9, 23, 37-38, 42, 47, 50, 54-55, 296, 332-333, 335

Sjukdomskonsekvenser 38

Social bakgrund 52

Socialt perspektiv på funktionshinder 40, 42, 50, 297

Stigma 50, 54, 325

Störning 37-38, 47, 50, 296, 333

Tillgång, tillgänglighet 318, 326

Underlättande faktorer 24, 26, 30, 40, 45, 52, 57, 59, 298, 301, 308, 318-319, 325, 329

Uppgift, 29-30, 41, 44-45, 48-49, 51, 297, 314

Vanor 52

Välbefinnande 9, 23-24, 37, 295-296, 339

Ålder, åldrande 10, 15, 17, 20-23, 25-26, 29, 52, 55, 296

ICF-CY

Index över kategorier

Detta index är avsett som hjälp för att hitta till klassifikationens kategorier. Endast ord och fraser som kan återfinnas i koddelen av ICF-CY är medtagna i detta index. När referens till ett sökord anges på en högre nivå så kan ordet även förekomma i underliggande koder. Detta index ska inte användas för kodning varvid kodens hela beskrivning ska beaktas. WHO har förhoppning om att ett mer fullständigt index av ICF-CY kommer att publiceras separat och att detta kommer att innehålla mer utförliga korsreferenser till de items som ingår i klassifikationen. För detta ändamål välkomnar WHO förslag från användare till termer och fraser som skulle kunna tillfogas ett sådant index för att öka användbarheten.

Indexet är uppbyggt på ord och fraser i alfabetisk ordning. För att undvika onödig upprepning av ett huvudord (t.ex. Brocas afasi, expressiv afasi) har följande skrivsätt använts:

Afasi	Mun
- Brocas	-gommen
- expressiv	- - hårda
	- - mjuka

Detta innebär att varje ord som föregås av ett eller två streck ska ses som en bestämning till huvudordet och måste således läsas tillsammans med detta.

Abort b660	Affekt b152
Absorption av näringsämnen b515	Affärsrörelse d845, d850
Abstraktion b164	Afoni b310
Abstrakt tänkande b164, d1632	Aggression d720
Abstrakta idéer d1702	Agitation b1470
Abstrakta värdesystem e465	Akillesreflex b750
Acceptans, att visa d7102	Akinetisk mutism b7306
Accessoriska andningsmuskelfunktioner b445	Akustisk b1560
Ackommodering b215	Akut fara d2402
Addera b172	Akutvård e5800
Adopterad d7600	Alfabet d130
Adoption d7602	Algebra d1721
Adoptivfamilj d760	Alkohol d57022
Adoptivförälder d7600, e310	Allergiska reaktioner b435
Aerob kapacitet b4551	Allopatisk medicin e1101
Aerofagi b510	Allmänna nyttigheter e530
Afasi	- policies e5302
- Brocas b167	- service och tjänster e5300
- expressiv b167	- system e5301
- receptiv b167	Allmänna uppgifter och krav d2
- Wernickes b167	Allodyn b2703
	Alveoler s43011

- Ambitendens b147
Ambulanstjänst e5450, e5451, e5452
Aminosyror b5402
Anabolism b540
Anaesthesia dolorosa b2703
Analgesi b2703, b280
Analysera b1646, d175
Anartri b320
Andfådd b4551
Andlig d9301
Andlighet d930, e145
Andning
- grund eller ytlig b4402
- oregelbunden b4401
- paradoxal b440
- rosslande b460
Andningsfunktioner b440
- andningsdjup b4402
- andningsfrekvens b4400
- andningsrytm b4401
Andningsmuskelfunktioner b445
- accessoriska andningsmuskler b4452
- bröstorgans andningsmuskler b4450
- diafragman b4451
Andningsmuskler s4303
- diafragma s43031
- revbensmuskler s43030
Andningsmönster d3100
Andningssystem, struktur b430
Andnöd b460
Anemi b430
Anknytning b122
Anopsi b2101
Anpassa aktivitetsnivå d230, d2504
Anpassning b125, b21020, e1201, e1401, e215
Anseende d7400, d7401, d7402
Ansikte d1600, d510, d520
Ansiktsben s7101
Ansiktshår s8401
Ansiktsuttryck d130, d3150
Ansträngning b1254, b220, b4, b455
Anställning d8, d8203, d825, d8303, d840, d845, d850, e5900, e5901, e5902
Anställningsintervju, delta i d8450
Anställningstrygghet e5901, e5902
Ansvar d240, d6302, d6406, d6507, d6606, d820, e330
Antagning d8200, d8250, d8300
Antigener b4351
Antikropp b435
Antikviteter d9204
Anuri b610
Apné b440
Apraxi
- ideatorisk b176
- ideomotorisk b176
- ockulumotorisk b176
- talapraxi b176
- vid påklädning b176
Aptit b130
Arbete och sysselsättning
- arbete som egen företagare d8500
- avsluta ett arbete d8452
- behålla ett arbete d8451
- betald sysselsättning d850
- deltidsanställning d8501
- heltidsanställning d8502
- lärlingskap d840
- obetald sysselsättning d855
- policies e5902
- service och tjänster e5900
- system e5901
- söka anställning d8450
Arbetsgivare d740, d845, e330
Arbetsledare e330
Arbetsplacering e5900
Arbetsplats e1500, e3, e5800, e5801, d6601, d8450
Arbetssterapeut e355
Aritmetisk kalkylering b1720
Arkitekter e360
Arkitektur och konstruktion
- policies e5152
- service och tjänster e5150
- system e5151
Arm b1474, b7301, b7351, b760, b7611, d3350, d430, d445, d4550, d4554, d5400, d5401
Armbåge b710, b7603, s73001
Armbågsled s73001
Armhåla s8402
Arrangera resa eller tillställning d2200, d2203, d2205
Arterioskleros b415
Artikuleringsfunktioner b320

- Artist d8500
Artrit b710
Artärer b415, b420, s4101
Arytmi b410
Asocial b1267
Aspiration b510
Assistenter e340, e440
Astigmatism b210
Asymmetrisk gång b770
Ateroskleros b415
Atetos b765
Atmosfär e2252, e230, e260
Attityder, personliga, hos
- bekanta e425
- grannar e425
- kamrater e425
- kollegor e425
- medlemmar av den utvidgade familjen e415
- nära familjemedlemmar e410
- okända människor e445
- personer i maktposition e430
- personer i umgängeskretsen e425
- personer i underordnad ställning e435
- personliga assistenter e440
- personliga vårdgivare e440
- vänner e420
- yrkesutövare inom hälso- och sjukvården e450
Attityder, samhälleliga e460
Attraktion d7700
Audionom e355
Auditiv diskriminering b2301
Auditiv perception b1560
Auktoritet e5500, e5951
Autoimmunitet b435
Autonomi d940
Avancera d845, e590
Avföring b525, d530
Avkodning av språk b167
Avkoppling b134
Avmagring b530
Avslappning b1343, b640, b6700, b7651, d920
Avvisande b1250
Axel b715
Axill s8402
Azoospermi b660
Bada b510, d6600
Badrum d6402
Bakgrund b21022, b2301, d750, e2501
Baklänges d450
Balans b235, b2402, b545, b555, b755, d570
Balkong d4600
Banka d131
Banker e5650
Bankkonto, bibehålla d865
Banta b530
Barnafödsel b660
Barnflicka e340
Barn-förälderrelation d7601
Barnvagn d470, e1200
Basalmetabolism (BMR) b540
Be d930
Bedövning b265
Befolkning e5300, e2, e215
Befordras d8451
Begravning, delta i d9102
Begär b130, b1303, b1304
Behov b130, b144, b460, d2303, d4101, d415, d530, d550, d560, d570, d6600, d870, e5, e5700, e5851, e5852, e5854, e5855
Behärska d250
Bekanta d750, e320, e325, e345, e425
Belysning b21022, d5700, e1602, e1601, e240
Beläggning e1502, e1552
Ben b1474, b720, b7301, b7351, b760, b7611, s7102, s7200, s73020, s7400, s75000, s75010, s75020, s7700, d4102, d4103, d4152, d4153, d435, d4553, d4554, d4556
Benmärg b430, s4204
Bereda måltid d630, d6404, d6604
Beredskap b1101, b1102, b1301
Beräkna d150, d172, d230
Berätta d115, d330
Beröring b1564, b265, b2702, d1600
Besatthetstillstånd b110
Beskydd e545
Beslut b164, d1, d177, e330, e5201, e5202
Bestraffning e5500
Besvara d7100, d7101, d7102, d7103

- Besök d7201
Besöka d9205
Betala d6200
Betoningsmönster b3301
Bicepsreflex b750
Bidrag e5, e570
Bil d131, d1314, d470, d475, d6503, e11521, e1200, e1201
Bilder d163, d3352, d9204, e2401
Bildförvrängning b21023
Bildläsare e1151, e1351
Bilsäte d4200
Bindehinna s2200
Bindor d5302
Binjure b555, s5803
Binokulär synskärpa b21000, b21002
Bisköldkörtel b555, s5802
Bistå andra, med d660
- att bistå andra d6606
- att sköta sin hälsa d6605
- förflyttning d6601
- kommunikation d6602
- mellanmänskliga relationer d6603
- näringstillförsel d6604
- personlig vård d6600
Bitar d1203, b510
Bjuda d2205
Blinkreflex b2151
Blindhet b210
Blissbord d3351
Blixt b21023
Blodbildningsfunktioner b430
- blodbildning b4300
- koagulering b4303
- transport av syre b4301
- transport av ämnesomsättningsprodukter b4302
Blodbrist b430
Blodkärlsfunktioner, hos b415
- artärer b4150
- kapillärer b4151
- vener b4152
Blodpropp b415
Blodtryck b420
Blyg b1260, b1266
Blygdläppar s63031, s63032
Blåmärke b820
Blåsa b450
Blödarsjuka b430
Blödning b650
BMI (Body Mass Index) b530
Boende d610, d7503, e310, e5251, e5300
Boendeform d7503
Boll d1551, d4455, d4454, d435, d4351, d9201, e11520, e1400
Bona d640
Bord, skrivbord, anpassbara e1351
Borsta tänder d5201
Boskapsdjur e2201
Bostad
- hyra d6101
- köpa d6100
- möblera d6102
- städa d5402
- underhålla d6501
Bostadsbyggnader e5150, e5151, e5152
Bostadsområden d7501
Bostadsorganisationer e5250
Bostäder
- policies e5252
- service och tjänster e5250
- system e5251
Bowling d9201
Brachioradialisreflex b750
Bradykardi b410
Bradylali b330
Bradypné b4400
Brailleskrivare d1450
Brandförsvar e5450
Brandskydd e5151, e5152, e5451, e5452
Brev d170, d2100, d2104, d345
Bris e2254
Bronkträd s43010
Bruxism b7652
Bränsle, att skaffa d6201
Bräss s4202
Bröst och bröstvårta s6302
Bröstkorg, struktur s4302
Bröstkorgens andningsmuskelfunktioner b4450
Bröstkotpelare s76001
Bröstmjolk e110
Bröstuppfödning d560
Buk b28012, b535, b5351, b5352
Bukspottkörtel s550
Buss d470, e1200, e1201

- Byggnader d460, e1500, e1501, e1502, e1503, e1550, e1551, e1552, e1553, e255, e260, e515
Byggnadsregler e5150, e5151, e5152
Byteshandel d860
Båggångar s2602
Bål s760
- bålmskler s7601
- ledband s7602
- muskelhinnor s7602
- ryggrad s7600
Bäckenbotten s620
Bäckenets rörlighet b7201
Bäckenregion s740
- ben s7400
- ledband s7403
- leder s7401
- muskelhinnor s7403
- muskler s7402
Bära föremål – se Lyfta
Böcker och handböcker d166, e1451, e1300
Böja d410, d4453, d4553
Bön d4102, d4152, e1450
Bönematta e1450
- Cauda equina s12003
Cell b435, b660, e2200
Cellulosa e2200
Ceremonier d910, d9300
Chorea b765
Civil e5500
Claudicatio intermittens b4150
Cochlea s2600
Cochleaimplantat e1251
Corpus callosum s11070
Curriculum vitae d845
Cykel b117, b122, b134, b650, b670, d435, d475, e5200
Cykelvägar e5200
Cykla d4750
- Dag-, nattcykler e2450
Dagcenter e57502
Daghem e57501
Daglig rutin
- att genomföra d230
- att anpassa sig till tid d2306
- att följa rutiner d2300
- att hantera förändringar i d2304
- att hantera sin egen aktivitetsnivå d2303
- att hantera sin tid d2305
- att klara d2301
- att slutföra d2302
Damma d6402
Dammsugare d640
Dansa d9202
Darrning b2152, b765, b7651
Datorbaserade system e5350, e5351, e5352
Datorer och dataprogram e1300
Debatt d355
Déjà vu b1802
Dekorera d6102
Delirium b110
Demens b117
Depersonalisering b1800
Derealisering b1800
Dermatom b280
Design, konstruktion, byggnadsteknik och byggnadsprodukter för allmänt bruk e150
Desorientering b114
Diafragma b445, s43031
Dialog d3500, d3501, d3502, d3503, d3504
Diarré b525
Diet d570
Diska d4453, d6401
Diskussion d3504, d355
Dislokation b715
Distraherbarhet b140
Division b1720
Djur e2201
- för personlig förflyttning e350
- ta hand om d6506
Djurdrivna fordon, användning d4752
Djäv b1266
Docka d1313, d1314
Doft b1562, b255, e2600
Dokumentskåp e1351
Domningskänsla b265, b2702
Domstol e5500
Dricka b535, d5, d560
Dricksglas d4301
Driftfunktioner b130

- Drivkraft b1301
Droger b110, d5702
Drogpåverkan b1102
Dräglings b510
Drömma b1344
Dubbelseende b210
Duscha d510
Dvärgväxt b560
Dygnsrytm b1340
Dyka d4553
Dysartri
- ataktisk b320
- slapp b320
- spastisk b320
Dysdiadokokinesi b760
Dysfagi b510
Dysfoni b310
Dyskinesi b765
Dysmenorré b670
Dyspareuni b670
Dyspné b460
Dyster b1265
Dystoni b7350
Dystoniska rörelser b765
Dörr d4450, e1500, e1550, e2401
Dörrhandtag d4401, d445, e1500, e1550
Dörröppnare e1500, e1550
Dövhet b230
- Egendom d865, e165, e545
Ejakulation b640
Ekolali b147
Ekonomi
- policies e5652
- service och tjänster e5650
- system e5651
Ekonomiskt liv
- ekonomiska transaktioner
- - grundläggande d860
- - komplexa d865
- ekonomisk självförsörjning d870
- - allmänna ekonomiska rättigheter d8701
- - egna ekonomiska resurser d8700
Ekopraxi b147
Eld d571, e240
Elektricitet e530, e240
Elektrolytbalans b545
- Elektromagnetisk e240
Elektronisk post d3600
Elev d750, d820, d8251, d835, e560
Elimineringsfunktioner b525
Embryo e2200
Emfysem b440
Emotionell b126, b152, e3, e350
Emotionslabilitet b152
Endokrina funktioner b555
Endokrina körtlar
- binjure s580
- bisköldkörtel s580
- hypofys s580
- sköldkörtel s580
Energi b1, b1252, b130, b540, d2303, d2504, e2400, e2500, e5300
Engagemang i
- arbete d850
- ekonomiska transaktioner d860, d865
- rekreation och fritid d920
- religion och andlighet d930
- samhällsgemenskap d910
Entré e1351, e150, e155
Enzym b515
Erektion b640
Ergonomi e5900
Ersättning e5700, e5702, e5801, e5802
Etikett e465
Etnicitet e325
Etniska grupper d9100
Examination d240, d8202, d8302
Exekutiva funktioner b164
Extremitet b28014, b28015, b730, b735, s730, s750, s8102, s8104
Extroversion b1260
- Fackliga organisationer e5901, e5902
Familjerelationer
- barn-förälder d7601
- förälder-barn d7600
- i utvidgad familj d7603
- med lagliga vårdnadshavare d760
- mellan syskon d7602
Fantasifull b1264
Fantisera d1314, d163
Fantomkänsla b1801
Far- och morföräldrar d7603, e310
Farynx s3300, s3301

- Fastrar, farbröder d7603, e315
Fatta beslut b1645, d177
Fauna e220
Fax d3600, e5350, e5351, e5352
Fertilitet b660
Fetma b530
Fett b540
Filtrum (näs-läpp fåran) s3205
Finansiella tillgångar e165
Finansiering e5801, e5802
Finger b7611, s8300, d520
Fingernaglar d5203, s8300
Fingrar s73021, d1201, d440, d4450, d4451, d4453, d4454, d4455
Firanden d816
Fjärrkontroll e1351
Fjärrmanövreringssystem e1151
Flanera d450
Flaskor d550, d560
Flexibilitet b164, e5801, e5802
Flora e220
Flyga
- som passagerare d4701, d4702
- som pilot d4751
Flygplan d470, d4751, e255
Flytta föremål med hjälp av benen d435
- skjuta på med benen d4350
- sparka d4351
FM-hörseltränare e1251
FN:s standardregler d940
Fokusera uppmärksamhet d160
Folkträngsel d4503
Fonation b310
Fonemartikulering b320
Fonetisk d1660
Fontaneller s71001
Fordon d240, d4503, d470, d475, d650, e1200, e1201, e5401
Formgivare e360
Fortplantningsfunktioner b660
- funktioner som hänger samman med
- - fertilitet b6600
- - förlossning b6602
- - havandeskap b6601
- mjölkproduktion b6603
Fosterföräldrar d760, e310
Fotboll d1551, d9201
Fotled och fot s7502
- ben s75020
- fotled och leder i fot och tår s75021
- ledband s75023
- muskelhinnor s75023
- muskler s75022
Fotosyntes e2200, e2201
Framstupa förflyttning d4550
Framställningar d3152
Fraser d133, d134, d1402, d145, d330
Frigiditet b640
Friheter, medborgerliga d950
Frisyr d5202
Fritid d6504, d920, e325, e5200, e5550, e5552
Frivillig d855, d910, e340, e5
Frontallob b164
Frukost d2302
Frusen skuldra b710
Frysa d6404
Fråga, ställa frågor d3500
Frågevis b1264
Fuguetillstånd b1101
Fukt e2253
Fuktbevarande d5200
Fuktighet e225, e2600, e2601
Funktionshinder e1, e570, e5750, e5751, e5752
Funktionsnedsättning b1601, b1602, b1603, b176, b1800, b1801, b1802, b210, b215, b230, b250, b255, b265, b2702, b2703, b280, b310, b330, b410, b415, b420, b430, b435, b440, b510, b515, b525, b530, b5400, b545, b550, b610, b620, b640, b650, b660, b710, b715, b720, b730, b735, b740, b760, b765, b70, b810, b840, b850, d940, e1
Funktionsstimulator e1151
Fysisk geografi e210
- landformer e2100
- vattenmassor e2101
Fysisk träning d920
Fysisk uthållighet b4550
Fånga d445, d4455
Färdigheter d1400, d1401, d1402, d1450, d1451, d1452, d1500, d1501, d1502, d155, d1660, d1700, d1702, d1720, d1721, d810, d815, e130, e1652, e585
Färgseende b21021

- Fästanordningar d6500
Föda b5, b510, b515, b525, b5401, b5402, b5403, b6602
Födointag, funktioner b510
- bita b5101
- hantera föda i munnen b5103
- idissla b5107
- salivavsöndring b5104
- suga b5100
- svälja b5105
- tugga b5102
- uppstötning eller kräkning b5106
Födoämnestolerans b5153
Fönster, tvätta d6402
Fönstertittarsjuka b4150
Förare av transportmedel d475
- djurdrivna fordon d4752
- motoriserade fordon d4751
- mänskligt drivna transportmedel d4750
Förflytta sig med hjälp av utrustning d465, d470, d475, e120
Förflytta sig själv d420
- i liggande ställning d4201
- i sittande ställning d4200
Förflyttning och transport e120
Förhandla d6200
Förhårdning b810
Förlossning, förtidig eller försenad b660
Förmak, hjärta s41000
Förmyndare e330
Förmån e5701, e5702
Förnimmelser, förenade med
- andningsfunktioner b460
- genitala och reproduktiva funktioner b670
- hjärt-kärlfunktioner b460
- huden b840
- hörsel och vestibulära funktioner b240
- matsmältningssystemet b535
- muskel- och rörelsefunktioner b780
- urinfunktioner b630
- öga och angränsande strukturer b220
Förnödenheter, anskaffa d6, d6102, d620, d629, d640
Föroreningar e235
Förort e160, e520
Förskoleutbildning d815
Förstopning b525
Förståelse b1644, d1661, d7102
Försäkringstjänster e5650, e570
Förträngning b415
Förutse d5302
Förutsägbarhet b125
Förvara d620, d640
Förverkliga d177, d930
Förvirrande e240, e250, e260
Förvrängning b21023
Förväntningar d2501, d2503, d2504
Föräldrar d240, d760, d810, e310
Föräldra-barnrelation d7600
Fötter b1470, b28015, b730, b7603, d4103, d4153, d435, d446, d4552, d4556, d510
Gallblåsa och gallgångar s570
Gallproduktion b515
Ganglier s1103
Gas b535, e2600
Gastroesofageal b5106
Gata d4503, d455, d460, d465
Gatubelysning e1601, e1602
Genitala b670, b679
Genomförande b640, d2, d2400, d2401, d6406, d6600, d6606, d845
Geometri d1721
Gest b152, d130
Gester b16703, b16713, d315, d335
Gestikulerande b1470
Giftermål d7602, d9102
Giftutsläpp e235
Gigantism b560
Gladlynt b1265
Glaskropp s2205
Glasögon e1251
Glukos b5401
Glutenintolerans b5153
Glädje, känna b152
Gnola b340
Gnugga d315
God man e330
Golv d4151, d4153, d4555, d4556, d4601, d4602, e1502, e1551, e1552
Gom s3202
Grammatik d1332, d145, d1701
Grammatikalisk struktur b1672
Grannar d750, e325, e425

- Grannskap d6601, d4602
 Gravid b6601
 Gripa d440, d4452, d4455
 Grundskola d820, e5850, e5853
 Grus, gå på d4502
 Gungning b7653
 Gungor e11520
 Gurgla b3401
 Gymnasieskola d820, e5850, e5853
 Gymnastik d9201
 Gå b1641, d2201, d4, d450, d455, d460, d469, d815, d8151, d820, d920, e1500, e1502, e1550, e1552
 Gånghjälpmedel e120
 Gångmönster b770
 Gångvägar e5200
 Gäspa b450
 Göda växter d6505
 Gömma d2103, d9200

 Hallucinerings b156
 Hals b28010, b535, s12000, s6710, s8100
 Halsbränna b535
 Halskotpelare s76000
 Hand b1471, b710, b720, b760, s73021, s73029, d440, d445
 Hand och arm, användning d445
 - dra d4450
 - fånga d4455
 - föra d4451
 - kasta d4454
 - knuffa d4451
 - sträcka sig efter d4452
 - vända eller vrida händer eller armar d4453
 Hand, finmotorik d440
 - gripa d4401
 - hantera d4402
 - manipulera d4402
 - plocka upp d4400
 - släppa d4403
 Hand s7302
 - ben s73020
 - ledband s73023
 - leder i hand och fingrar s73021
 - muskelhinnor s73023
 - muskler s73022
 Handduk d510

 Handel d825, d865, e5200
 Handikapptoalett e1501, e1551
 Handla b1301, b1641, d2102, d2201, d620, d720
 Handled b710, s73011
 Handleda d6200, d6201, d850, d855
 Handskar d540
 Handskrift e1251
 Hantera föda i munnen b5103
 Hantverk d810, d920
 Hantverkare d8500
 Hasa d455
 Hastighet b1470, b1600, b2352, b330, b5105, b540
 Hat b152
 Havandeskap b660
 Hem d2302, d4600, d4601, d4602, e155, e235, e3, e5800, e5801, e5802
 Hemarbete d855, e5100
 Hemipares b7302, b7352, b7401
 Hemiplegi b730, b7352, b7401
 Hemiplegisk gång b770
 Hemliv d6, d698, d699
 Hemlös e5250
 Hemmets föremål, ta hand om d650
 - hjälpa till att ta hand om saker i hushållet d6507
 - sköta om djur d6506
 - sköta om växter d6505
 - tillverka och laga kläder d6500
 - underhålla bostad och möblemang d6501
 - underhålla fordon d6503
 - underhålla hjälpmedel d6504
 - underhålla hushållsapparater d6502
 Heshet b310
 Heta vallningar b670
 Hinder b610, d450, d455
 Hissar e1501, e1551
 Hitta d163, d2304, d8450, e1502, e1552
 Hjälpa d6, d6302, d6406, d6507, d660, e1502, e1552, e340
 Hjälpmedel d2305, d3, d465, d4703, d650, e1, e1151, e1201, e1250, e1251, e1401, e5801, e5802
 Hjärna(n) b1, s110
 - basala ganglier och relaterade strukturer s1103

- centrala hjärnan s1101
- hjärnbalkens lobar s1100
- hjärnbryggan s11051
- hjärnstammen s1105
- kranialnerv s1106
- lilla hjärnan s1104
- mellanhjärnan s1102
- Hjärnhinnor s130
- Hjärta b4, b410, b429, b460, b469, b498, b499, s4, s410, s498, s499
- Hjärtfrekvens b410, e1151
- Hjärtklappning b460
- Hjärtklaff b415, b410
- Hjärtslag b4100, b4101, b4102
- Hjärtsvikt b410
- Hjärt-kärlsystem s410
- artärer s4101
- hjärta s4100
- - förmak s41000
- - kammare s41001
- kapillärer s4103
- vener s4102
- Hjärtmuskelfunktion, försvagad b4102
- Hjässlob s11002
- Hobby d920
- Hoppa b1601, b460, d455
- Hoppfull b1265
- Hormonbalansfunktioner b555
- Hornhinna s2201
- Hosta b450
- Hud b2702, b280, b8, b810, b820, b830, b840, b849, b898, b899, s8, s810, s820, s898, s899, d520
- Hudförtunning b810
- Hudkörtlar s820
- svettkörtlar s8200
- talgkörtlar s8201
- Hudområde b2804, s810
- Hudsegment b280
- Hudvård d5200
- Huksittande d4101, d415
- Hus d460, d610, d6505, d7503, e1651, e5250
- Husdjur d2204, d4302, d4403, d650, e350
- Hushållsapparater d640, d650
- Hushållsarbete d640, e575
- Hushållsredskap d620
- Hushållsskötsel d6504
- Hustru d770
- Huvud b28010, b7653, s710, s8100, d335, d4155, d430, d5202, d5400, d5401, e525
- Huvud och halsregion
- ansiktsben s7101
- ben i halsregion s7102
- ledband i huvudet och halsregion s7105
- leder i huvudet och halsregion s7103
- muskelhinnor i huvudet och halsregion s7105
- muskler i huvudet och halsregion s7104
- skallben s7100
- Huvudbonad d5400, d5401, e1450
- Hydramnios b660
- Hydrografi e210
- Hydronefros b610
- Hygien d5201, d5205
- Hypalgesi b2703
- Hyperaciditet b515
- Hyperalgesi b280
- Hyperestesi b265, b2702
- Hyperkalcemi b545
- Hyperkalemi b545
- Hypermenorré b6502
- Hypernasalering b310
- Hypernatremi b545
- Hyperpati b2703
- Hypersömn b134
- Hypertyreodism b5400
- Hyperventilering b440
- Hypestesi b2702
- Hypofys b555, s5800
- Hypokalcemi b545
- Hypokalemi b545
- Hypomenorré b6502
- Hyponasalering b310
- Hyponatremi b545
- Hyposensitivitet b21020
- Hypoteser d1632
- Hypoton b610
- Hypotyreodism b5400
- Hyra en bostad d6101
- Hår b55500, b8, b850, b869, s840, d510, d520
- Håravfall, hårförlust b850
- Hårbotten d520

- Hårfärg b850
Hårvård d5202
Hårväxt b850
Hälla d560
Hälsokontroller d570
Hälsoproblem e580
Hälsorisker d570
Hälsoråd, att följa d5702
Hälsosam e580
Hälsotillstånd e570, e5750, e5751, e5752
Hälsovård
- policies e5802
- service och tjänster e5800
- system e5801
Hälta b770
Hämmad b1260
Händer b1470, b16702, b16712, b16713, b28014, b730, b7603, d1201, d430, d4400, d4401, d4402, d4403, d445, d4550, d510
Hänga tvätt d6400
Härma d130
Höft b28016, b710, b715, s75001, d430
Höftled b715, s75001
Högskola d830
Höjd e1500, e1550, e210, e2252
Hörsel b2, b230, b240, b249, d115
Hörselben s2502
Hörselfunktioner
- auditiv diskriminering b2301
- lateralisering av ljud b2303
- lokalisera ljud b2302
- upptäcka ljud b2300
- urskiljning av tal b2304
Hörselgång s2603
Hörselhjälpmedel e1250, e1251
Hörselskada b230
Hörselslingor e1501, e1551
Höst, årstid e2255
- Idéer b1602, b1640, b1672, d1452, d163, d170, d350
Idissla b5107
Idrott d9201
Ikoner d1400, d166, d3151, d3351
Illamående b5350
- i samband med yrsel eller svindel b2403
Illusion b156
- Ilkska b152
Imitera d130
Immunologiska funktioner b435
Immunreaktion b4350
- icke specifik b43501
- specifik b43500
Immunrespons b435
Immunsystemet s420
- benmärg s4204
- lymfknutor s4201
- lymfkärl s4200
- mjälte s4203
- thymus (brässa) s4202
Implantat e1251
Impotens b640
Impulskontroll b1304
Inaktivitet b1252
Inbjudas b1255
Infektioner b435
Inflytande e330
Information b144, b1646, d132, d1631, d166, d170, d730, e125, e240, e250, e260, e535, e5601, e5602
Infrastruktur e235
Inhalation av föda b510
Initiera d155, d3500, d3550, d3551, d71040
Inkomst e570
Inkontinens b525, b620
Inköp d6200, d730, e575
Innerörat s260
- bäggångar s2602
- cochlea (snäcka) s2600
- inre hörselgången s2603
- labyrinth s2601
Insomning b1341
Instabil b715
Institutioner e5850, e5853
Instruera d6200, d6201
Instrument d2103, d920, e1, e1400, e1650
Intagande av föda b5, b510, b5451, b5452
Integrera b117, b122, b1646, d155
Intellectuella funktioner b117
Interaktioner, grundläggande d710
- fysisk kontakt i relationer d7105
- kritik i relationer d7103

- respekt och värme i relationer d7100
- sociala signaler i relationer d7104
- tolerans i relationer d7102
- uppskattning i relationer d7101
- Interaktioner, sammansatta d720
 - avsluta relationer d7201
 - bibehålla socialt utrymme d7204
 - bygga upp relationer d7200
 - interagera i överensstämmelse med sociala regler d7203
 - reglera beteenden i interaktioner d7202
- Internettjänster e5350
- Intima relationer d770
 - romantiska d7700
 - sexuella d7702
 - äktenskapliga d7701
- Intolerans b515
- Intonation b330
- Intresse b640, d7500, d7504, d9100, d9204, e325, e555
- Inåtvändhet b126
- Irritation b220, b240
- Irriterad b1263
- ISCED e585
- Ischemi b4103

- Jag-erfarenhet b1800
- Jamais vu b1802
- Jogga d455
- Jollra b340, d331, d3503
- Jordbävning e230
- Jämlighet d940
- Jämvikt b5451, b5452, b755
- Järnbrist b545

- Kakexi b530
- Kalcium b545
- Kalkylera, kalkyleringsfunktioner b172
 - enkel aritmetisk kalkylering b1720
 - sammansatt kalkylering b1721
- Kall d2200, d570, d630
- Kamma sig d5202
- Kammare s41001
- Kammarmuskulernas kontraktionskraft b4102
- Kamrater d750, d8151, d8201, d8251, d8301, e325, e425
- Kapillär s4103
- Kapillärfunktioner b4151
- Kapitalvaror e1650, e1651, e1652
- Karaktär b1102, b1471, e520
- Kardiomyopati b410
- Kardiovaskulär b455
- Kasta, boll eller föremål d445, d640
- Katabolism b540
- Katastrofer e230, e235, e5302
- Katatonni b147
- Katter e350
- Keloid b820
- Kinder b5100
- Kinestesi b260
- Kjol d540
- Klang e250
- Klia b860
- Klimat e225, d540
 - atmosfäriskt tryck e2252
 - fuktighet e2251
 - nederbörd e2253
 - temperatur e2250
 - vind e2254
 - årstidsvariationer e2255
- Klippa sig d5202
- Klitoris s63030
- Klitoriserektion b640
- Kloroplaster e2200
- Klossar d131, d2102, e11520
- Klumpighet b147
- Klumpkänsla b535
- Klåda b220, b2404, b840
- Kläder e1150
- Klä sig d540
 - klä av sig d5401
 - klä på sig d5400
 - sätta på sig fotbeklädnad d5402
 - ta av sig fotbeklädnad d5403
 - välja lämplig klädsel d5404
- Klättra d4, d455, d460
- Knapp d440
- Knappar d6500
- Kniv d4402
- Knuffa d445
- Knyta d4402, e5550
- Knåda d6301
- Knä b710, b7603, s75011, d410, d415
- Knäled s75011
- Knän b7603, d4101, d4102, d4152,

- d4550
Knästående d4102, d415
Koagulationsfunktioner b4303
Kognitiva funktioner b164
Kognitiv flexibilitet b1643
Koka mat d6300
Koldioxid b5401
Kolhydrater b540
Kollegor d7201, d750, e425, e325
Koma b1100
Kommunicera, vara mottagare av
- icke-verbala meddelanden d315
- - allmänna tecken och symboler d3151
- - kroppsliga gester d3150
- - teckningar och fotografier d3152
- meddelanden på teckenspråk d320
- skrivna meddelanden d325
- talade meddelanden d310
Kommunicera, vara sändare av
- icke verbala meddelanden d335
- - kroppsspråk d3350
- - tecken och symboler d3351
- - teckningar och fotografier d3352
- meddelanden på teckenspråk d340
- preverbal vokalisation d331
- sjunga d332
- skrivna meddelanden d345
- talade meddelanden d330
Kommunikation, att kommunicera d3
Kommunikation
- policies e5352
- produkter och teknik e125
- service e5350
- system e5351
Kommunikationsutrustning och kommunikationsteknik
- användning av d360
- - kommunikationsteknik d3602
- - telekommunikationsutrustning d3600
- - skrivmaskin d3601
- produkter e125
Koncentration b140
Koncentrationsförflyttning b1401
Kondition b455
Kondom d570
Konduktionsafasi b167
Konflikt, lösa e235, d175
Kongruens b1520
Konkurrenskraftig e5902
Konservera d6404
Konstgalleri, besöka d9202
Konsthantverk d9203
Konsumtionsvaror, produktion e510
- policies e5102
- service och tjänster e5100
- system e5101
Kontaktlinser e1251
Kontinens b620, b525
Kontorsutrustning e1350
Kontrakt d8500
Kontraktion b410
Kontrastkänslighet b21022
Konventioner d5404, d720, e4, e465, e5302, e5501, e5502
Konversation d350
- avsluta konversation d3502
- hålla igång en konversation d3501
- konversera med en person d3503
- konversera med många personer d3504
- starta en konversation d3500
Kooperativ e5650
Koordination b1471, b3100, b760
Kopp d1312, d430
Koprolali b7652
Koreatiska rörelser b7650
Korporationer e5650
Korridor d4500, e1502, e1552
Korsben s76003
Kosmetika d5200
Kraft b1300, b1301, b410, b5100, b730, d4350, d4454, d4750, d940, e4, e5902
Krampkänsla i buken b5352
Krampaktig b5352
Kranialnerver s1106
Kriminalvård e5500
Kris d240
Kritik d710
Krishantering d2402
Kroppsbild b180
Kroppslukt b830
Kroppens tyngdpunkt, förskjutning av d4106
Kroppsspråk d3150, d3350
Kroppsställning, bibehållande av d415
- huksittande d4151
- huvudets ställning d4155

- knästående d4152
- liggande d4150
- sittande d4153
- stående d4154
- Kroppsställning, ändring av d410
- böja sig d4105
- förskjuta tyngdpunkten d4106
- ligga ner d4100
- sitta d4103
- sitta på huk d4101
- stå d4104
- stå på knä d4102
- Kroppstemperatur b550
- Kroppsvikt b530, b7603, d410
- Kroppsvård d520
- hudvård d5200
- hårvård d5202
- sköta fingernaglar d5203
- sköta näsan d5205
- sköta tånaglar d5204
- tandvård d5201
- Krypa b2702, d455, d460
- Krypningar b265, b840
- Kräkas b2403, b510, b5350
- Kullerbytta d455
- Kultur d9202
- Kulturella händelser, delta i d9202
- Kulturella organisationer e555
- Kunskap b163, d1, d166, d179, d198, d199, e130, e1652, e585
- Kurator e355
- Kurragömma d2103, d9200
- Kusiner d760, e315
- Kuttra b3401
- Kvast d640
- Kvävningskänsla b460
- Kyla b2700, b5501, b830, e2250
- Kyrka d4152, d930
- Känna sig uppsvälld b5351
- Kännetecken b1143, b5550, d1312, e2100, e2101, e2201, e2601
- Känsel b265, b2700, b2701, b2702, d1201
- Känsellöshet b265
- Känsla av att falla b2402
- Känsla av att vara för smal eller tjock b1801
- Känsla av fylld blåsa b630

Känsla av ofullständig tömning av urin b630

Känslor b1264, b1522, b1801, d133, d134, d710, d720

Känslouttryck d2500, d2501, d2502, d2503, d2504

Käpp d6504

Kärl b4, b415, b429, b435, b460, b498, b499, s4, s410, s4200, s498, s499

Kärlek b152

Kärnfamilj d760

Kö d4154

Kök e1551, d640

Kön b5550, e325

Könskörtlar, förhöjd eller för låg funktion b555

Könsorgansystem, kvinnligt

- bröst och bröstvårta s6302
- livmoder s6301
- - livmoderhals s63011
- - livmoderkropp s63010
- - äggledare s63012
- slida och yttre könsorgan s6303
- - inre blygdläppar s63032
- - klitoris s63030
- - slidgången s63033
- - yttre blygdläppar s63031
- äggstockar s6300

Könsorgansystem, manligt, struktur

- penis s6305
- - ollon s63050
- - skaft s63051
- prostata s6306
- testiklar s6304

Köpa en bostad d6100

Labyrint s2601

Lackera d5204, d5203

Lagreglering e550

- policies e5502
- service och tjänster e5500
- system e5501

Lagstiftande e5951

Lagstiftning e5102, e5152, e5202, e5252, e5302, e5352, e5402, e5452, e550, e5552, e5602, e5652, e5702, e5752, e5801, e5802, e5852, e5855, e5901, e5902, e5952

- Lat b1262
Le, att le d3350
Ledare b610, s6101, s63012, e330, e5950
Ledband s7105, s7203, s73003, s73013, s73023, s7403, s75003, s75013, s75023, s7602, s7703
Leder, stela b710
Leder b1343, b1522, b28016, b7, b710, b715, b729, s7103, s7201, s73001, s73011, s73021, s7401, s75001, s75011, s7502, s7701, d3500, e1603
Ledrörlighet, funktioner b710
- allmän rörlighet i leder b7102
- rörlighet i enstaka led b7100
- rörlighet i flera leder b7101
Ledspel b7201, b7202, b7203
Ledstabilitetsfunktion, i b715
- en enstaka led b7150
- flera leder b7151
- leder i allmänhet b7152
Ledare b610, s6101, s63012, e330, e5950
Lek d131, d163, d2101, d2103, d2105, d720, d8802, d9200
Lek och spel d9200
Lekkamrater d750
Lekplats d9103, e11521
Leksak d1310, d1311, d1312, d1313, d155, d2101, d2105, d430, d4451, d880, d9203, e11520, e11521, e1300, e1400, d1403
Leksaksdjur d1313
Leta d2401
Lever, struktur s560
Ligga, ligga ner d4100, d4103, d4104
Liggande d410, d415, d420, d4555
Liggsår b810
Lillhjärnan s1104
Lins b2150, s2204
Liv b117, b122, b7610, d6, d620, d6404, d698, d699, d8, d816, d835, d879, d898, d899, d9, d940, d950, d998, d999, e115, e235, e325, e335, e340, e345, e4, e580
Livscykel b117, b122
Livlig b1265
Livmoder s6301
Livmoderhals s63011
Livsområden, viktiga d8
- arbete och sysselsättning d840, d845, d850, d855, d859
- ekonomiskt liv d860, d865, d870, d879
- utbildning d810, d815, d820, d825, d830, d839
Livssammanhang e325
Livsstil e580
Ljud b1560, b230, b2400, b3, b310, b320, b3300, b340, d130, d145, d160, d315, d331, e1250, e250
- kvalitet b230, e250
- styrka b230, b310, e250
- tonhöjd b1560, b230, b310, b3303, b3400
Ljudinspelnings- och ljudmottagningsapparater e1250
Ljudlateralisering b230
Ljudlokalisering b230
Ljuduppfattning b2300
Ljus e240
- intensitet e2400
- kvalitet e2401
Ljuskänslighet b2102, b810
Ljusskygghet b21020
Lober b164, s1100
Logik b160
Logoped e355
Lokal b280, b750, d9100, e5, e5201, e5202, e5800, e5851, e5852, e5854, e5855, e5900, e5950
Lokalisera b230, e1502, e1552, e5250
Lugn b1263
Luftflöde b440
Luftfuktighet e2600, e2601
Luftkonditionering e2600
Luftkvalitet e260
- inomhus e2600
- utomhus e2601
Luftrörsspasm b440
Luftstrupe b310, s4300
Luftvägar b440, b4500, b4501
Lufttryck e225
Lukt b156, b255, b830, e2600, e2601
Lukta b255, d120
Luktfunktion b255
Luktperception b1562
Luktsinne, förlorat eller nedsatt b255
Lumbosakral s12002
Lungblåsor s43011

- Lungemfysem b440
Lungor b415, b440, s4301
Lycka, känna b152
Lyfta och bära föremål d430
- bära i armarna d4302
- bära i händerna d4301
- bära på huvudet d4304
- bära på höft d4303
- bära på rygg d4303
- bära på skuldror d4303
- lyfta d4300
- sätta ner föremål d4305
Lungkretslopp b410
Lymfknotor s4201
Lymfkärl b435, s4200
Lymfkärlsfunktioner b4352
Lymfkörtelfunktioner b4353
Lymfkörtelinflammation b435
Lymfkörtlar b435
Lyssna d115
Långsamhet, psykomotorisk b1470
Långtidsvård e5800
Lår s7500
- ben s75000
- höftled s75001
- ledband s75003
- muskelhinnor s75003
- muskler s75002
Låsning
- i bäcken b720
- i skulderblad b720
Låtsas d131, d1630, d2101, d2105
Läckage b620
Lägga sig d410
Lägenhet d610
Läka b820, b830
Läkare d9101, e355
Läkarutbildning d830
Läkemedel e110
Ländkotpelare s76002
Ländryggssmärta b28013
Längd b1802, b6501, d1370, d3152
Längtan b1302
Läpp s3204, s3205
Läppar b5100, d1200
Läppavläsning d3602
Lära b144, d131, d1330, d1331, d1332, d1370, d1371, d140, d145, d150, d1550, d1551, d830
Lärande och att tillämpa kunskap d1
Lärare d740, d8151, d820, d8251, d8301, e330, e345, e360
Lära sig
- beräkna d150
- läsa d140
- räkna d150
- skriva d145
Läringskap (arbetsförberedelse) d840, e5850, e5853
Läroplan e5851, e5852, e5853, e5855
Läsa d140, d166, d2100, d2104, d6602, d920, e1151, e1351
Lättirriterad b1263
Läxor d2202, d2204, d820
Löpning b770
Lösa problem d175
- enkla d1750
- komplexa d1751
Lösningsmedel e1553
Mage b28012, d4100, d4107, d4150, d4555, d4556
Magister d830
Magsäck b5105, b5106, b515, b535, s530
Maka d7702
Make d7702
Makt d7402, d930, e330, e5951
Makthavare d740
Maktposition d7400, e330, e335, e430
Mala b5102
Manér b765
Manifestation b5550
Manipulera b5107, d1310, d440
Mark d4101, d4305, d450, d4553, e160, e1651, e235, e520
Markutveckling e160
Markytor e160
Massmedia e560
- policies e5602
- service och tjänster e5600
- system e5601
Mat b1302, b5105, d1203, d2204, d4403, d550, d5601, d5602, d6, d620, d630, d640, d650, d860, e110, e1651

- Mat, köpa, handla d620
Matbestick d1550, d550
Matematiska b172, d150, d172, d3351
Matsmältningsfunktioner b515
- absorption av näringsämnen b5152
- födoämnestolerans b5153
- nedbrytning av föda b5151
- transport av föda genom magsäck och tarmar b5150
Matstrupe b5105, b5106, s520
Medarbetare d750, d850, d855, e345
Medborgarskap 950
Medborgarskydd e545
- policies e5452
- service och tjänster e5450
- system e5451
Meddelanden b16700, b16701, b16702, b16703, b16710, b16711, b16713, d310, d315, d320, d325, d329, d330, d335, d340, d345, d349
Media e560
Medicin d2305, d57020, d6605, e1101
Medicinsk d5702, d6605, e1101, e580
Medlemmar d660, d7, d760, d810, e335, e410, e415
Medlemskap e555
Medling e5500
Medvetandefunktioner b110
- medvetandetillstånd b1100
- medvetandets beskaffenhet b1102
- medvetandets kontinuitet b1101
Medvetenhet b110, b1140, b1141, b1142, b1143, b1144, b1442, b1644, b180, d331
Medvetslöshet b110
Mekanismer b130
Mellanhand d6200, d6201
Mellanhjärnan s1102
Mellanmänskliga interaktioner och relationer d7
- familjerelationer – se Familjerelationer
- intima relationer – se Intima relationer
Mellanörat s250
- hörselben s2502
- trumhinna s2500
- örontrumpet s2501
Melodi b330, d332, d3351, e2501
Menarche b650
Meningar d133, d134, d1702, d3102
Meningsskiljaktighet d7103
Meningsutbyte d3550, d3551
Menopaus b650, b670
Menstruation, att sköta d530
Menstruationsfunktioner b650
- grad av menstruationsblödning b650
- intervall mellan menstruationer b650
- regelbundenhet i menstruationscykeln b650
Menstruationsstart b6503
Metabolism b540, e2201
Metoder d1721, d3, d510, e130, e5352, e5351, e5350, e5602, e5601
Metodisk b1262
Middag d2202, d2204
Migration e2150
Milstolpar b560
Mimik d3350
Mineralbalans b545
Mineral b545, e1100
Minibuss d470, e1200, e1201
Minnesfunktioner b144
- korttidsminne b1440
- långtidsminne b1441
- återkallande av minne b1442
Minnesförlust b144
- dissociativ b144
- selektiv b144
Minnesomfång b144
Missbruk b130, d57022
Missfall b660
Misströstande b1265
Mittlinje b7611
Mjukvara e1
Mjälte b430, s4203
Mjölk b660, s32000, d5601, d5602, e110
Mjölkproduktion b660
Mjölktänder s32000
Mjölksöndring, avsaknad eller upphörd b660
Modulera b3400
Modulering b3303
Molarer b5102
Monokulär b21001, b21003
Monopares b7301, b7351, b7401
Monoplegi b730, b7351, b7401
Monoton b3303
Moralnorm e465

- Morfem d1451
 Morföräldrar d7603, e310
 Moské d930
 Mostrar, morbröder d7603
 Motivation b130
 Motorbåt, köra d4751
 Motorcykel, köra d4751
 Motorisk kontroll b760
 Motorisk koordination b147, b760
 Motorisk oro, 56
 Motoriska reflexfunktioner – se
 Reflexfunktioner
 Motsats b1260, b1261, b1262, b1263,
 b1264, b1265, b1266, b1267, d1370,
 d1371
 Motstridig b1646
 Mottagning av språk b1670
 - skrivet b16701
 - talat b16700
 - tecknat b16702
 Multiplikation b1720, d1502
 Mun b450, b460, b510, s320, d1200,
 d330, d550, d560
 - gommen s3202
 - - hårda s32020
 - - mjuka s32021
 - läpp s3204
 - - underläpp s32041
 - - överläpp s32040
 - tandkött s3201
 - tunga s3203
 - tänder s3200
 Munandning b450
 Munhåla b5105, s3301
 Museum, besöka d9202
 Musikaliska b3400, d3151, d3351, e1401
 Musikinstrument d920, e1400
 Muskel b280, b4102, b4103, b445, b525,
 b730, b735, b740, b749, b765, b780,
 s43031, s43038, s43039, s7105, s7203,
 s73003, s73013, s73023, s7403, s75003,
 s75013, s75023, s7602, s7703
 Muskelhinna s7105, s7203, s73003,
 s73013, s73023, s7403, s75003, s75013,
 s75023, s7602, s7703
 Muskelkraft b730
 - bålmskler b7305
 - enskilda muskler och muskelgrupper
 b7300
 - kroppens samtliga muskler b7306
 - musklerna i en extremitet b7301
 - musklerna i ena sidan av kroppen b7302
 - musklerna i nedre kroppshalvan b7303
 - musklerna i samtliga extremiteter b7304
 Muskelmotstånd b735
 Muskelsammandragningar, ofrivilliga
 b7650
 Muskelspasm b780
 Muskelstelhet b780
 Muskeltonus b735
 - bålmskler b7355
 - enskilda muskler och muskelgrupper
 b7350
 - kroppens samtliga muskler b7356
 - musklerna i en extremitet b7351
 - musklerna i ena sidan av kroppen b7352
 - musklerna i nedre kroppshalvan b7353
 - musklerna i samtliga extremiteter b7354
 Muskeltonus, minskad eller ökad b735
 Muskeluthållighet, i b740
 - enskilda muskler b7400
 - kroppens samtliga muskler b7402
 - muskelgrupper b7401
 Muskler b215, b3100, b4102, b445,
 b5250, b7, b730, b735, b740, b750, b755,
 b765, b780, s2303, s4303, s7104, s7202,
 s73002, s73012, s73022, s7402, s75002,
 s75012, s75022, s7601, s7702
 Muskulatur b410, b5352
 Muskuloskeletal b7, b798, b799, s770
 Mutism b7306
 Myalgi b280
 Myasthenia gravis b740
 Myndigheter e5, e5351, e5950
 Myndighetsorgan e5851, e5852, e5854,
 e5855
 Myokardit b410
 Myotoni b735
 Mål b130, b2152, d6601, d8152, d8202,
 d8252, d8302
 Måla d3352, d650
 Målinriktad b1472, b160, b176, b765,
 d129, d1550, d163
 Målinriktade sinnesupplevelser d110,
 d115, d120, d129
 Målinriktat beteende b164

- Målmedvetet d880
Måltidsberedning d630
- enkla måltider d6300
- sammansatta måltider d6301
Månfaser e245
Mänskliga rättigheter d940
Mänskligt orsakade katastrofer e235
Märg b430, s11050, s120, s4204
Mättnad d5602, d5601
Möbler d6102, d6402, d650, e1150
Möblera sitt rum d2101, d2105
Möblera en bostad d610
- Nacklob s11003
Nagelvård d5203, d5204
Naglar b8, s830, d5100, d520
- fingernaglar s8300
- tånaglar s8301
Naglar, funktioner b860
Narkolepsi b134
Nasalt uttal b310
Nasopharynx s3300
Natrium b545
Nattblindhet b210
Nattsvettning b670
Natur b125, d1661, d7701, d7702, e160, e2, e230, e298, e299, e5200, e5201, e5202, e5302
Naturkatastrofer e230, e5302
Naturläkemedel e1101
Naturmiljö och mänskligt skapade miljöförändringar e2
Naturminne e5201, e5202
Naturreservat e160, e5201, e5202
Naturvårdsområden e160, e5201, e5202
Nederbörd e225
Nedre extremitet b28015, s750, s8104
- fotled och fot s7502
- lår s7500
- underben s7501
Nedstämd b1265
Negativism b147
Nerver s1106, s1201
Nervrot b2803, b2804
Nervstimulator e1151
Nervsystemet, struktur s1
Neurogen blåsa b620
- Neuromuskuloskeletal och rörelserelaterade funktioner b7
Njure s6100
Njurinsufficiens b610
Notariattjänster e5500
NREM-sömn b1344
Nyckfull b1263
Nyfiken b1264
Nynna b340
Nysa b450
Nystagmus b215
Närfamilj e310
Näringsämnen b515, d7600
Näringsriktig d5701
Näringstillförsel d660
Näringsupptag b520
Närstående d5602, d57021, d7
Närsynthet b210
Näsa s310, d1202, d520
- näshålor s3102
- nässkiljevägg s3101
- ytternäsa s3100
Näthinna s2203
Nödssignal e1503, e1553
Nödsituation e5300
Nöje d920
- Oansvarig b1262
Obehag, i samband med
- menopaus b6702
- menstruation b6701
- samlag b6700
Obekanta e345
Oberäknelig b1263
Odlad d6505
Odlingsmark e1600
Okulomotorisk b176
Oliguri b610
Ollon s63050
Omdöme b164
Omfamna d3350
Omgivning b114, b134, b1565, b1800, b2401, b5501, s230, d1601, e1, e1151, e1351, e160, e2, e215, e230, e2401, e3, e4
Omgivningsfaktorer e1, e2, e3, e4, e5
Omhändertagande e5851, e5852, e5854, e5855

- Omplacering e5900
Omyndiga e165
Onani b640
Oorganiserad lek d9200
Oppositionell b1261
Optimal b1343, b54501, b5501
Optimism b126
Optiska hjälpmedel e1251
Opålitlig b1262
Ord b1721, b3300, d133, d134, d140, d145, d163, d1660, d1700, d1702, d172, d3101, d3102, d330, d3502
Orienteringsfunktioner, orientering till b114
- andra b11421
- jaget b11420
- person b1142
- rum b1141
- tid b1140
Organisationer d910, d930, e5, e5101, e5250, e5351, e555, e5650, e5900, e5901, e5902, e595
Organisationer och sammanslutningar
- policies e5552
- service och tjänster e5550
- system e5551
Organisera b163, b164, b176, d1551, d2, d210, d6300, d6301, d820, e5, e5951
Organismer e2201
Orgasm b640, b6700
Orkan e230
Oro, emotionell b1263, b1522, d240
Oro, psykomotorisk b147
Orolig b1263
Ortopedtekniker e355
Ortos d6504, e1151
Osammanhängande b160
Osmält b525
Ostrukturerad d9200, e1152
Osäker b1266
Otillfredsställelse b6403
Otvungna d750
Ouppmärksam b1264
Ovänlig b1261
Ozon e2601

Pannlob s11000
Paralys b730, b7356, b7402
Paramyotoni b735
Parapares b7303, b7353, b7401
Paraplegi b730, b7353, b7401
Paraplegisk gång b770
Parasympatiska nervsystemet s150
Pares b730, b7351, b7352, b7353, b7354, b7356, b7401, b7402
Parestesi b265, b2702
Parker d9103, e160, e520
Parkinsons sjukdom b7356
Partner d770
Passagerare d470
Patellarreflex b750
Pedagogiska leksaker e1300
Peka d3350
Pengar d6200, d6201, d860, e165
Penis b55502, b640, s6305
Penna d1450, d4400
Pension e5700, e5701, e5702
Perceptuella funktioner b156
- auditiv perception b1560
- luktperception b1562
- smakperception b1563
- taktil perception b1564
- visuell perception b1561
- visuospacial perception b1565
Peristaltikfunktioner b515
Perseveration, motorisk b147, b765
Perseveration, idémässig b1601
Personlig assistent e340
Personlig vård d5
Personlig vårdgivare e340
Personligt stöd och personliga relationer, givna av e3
- advokater e360
- bekanta e325
- grannar e325
- husdjur e350
- kamrater e325
- kollegor e325
- lärare e360
- människor i maktposition e330
- människor i underordnad position e335
- närfamilj e310
- okända människor e345
- personer i umgänget e325
- personliga assistenter e340
- personliga vårdgivare e340

- socialarbetare e360
- storfamilj e315
- utvidgad familj e315
- vänner e320
- yrkesutövare inom hälso- och sjukvård e355
- Personlighetsfunktioner b125, b126
- Pigmentering b810
- Piktogram d3152
- Planera d210, d2205, d230, d530, d630, d6506, e150, e155, e520
- Planering b164, d6302, d6406, e160, e5151, e5152, e520, e5402
- Planering av
 - öppna områden e520
 - policies e5202
 - service och tjänster e5200
 - system e5201
- Plantera d6505
- Plikter d2301, d2302, d2303, d950
- Plocka upp d440
- Policies e5, e510, e515, e520, e525, e530, e535, e540, e545, e550, e555, e560, e565, e570, e575, e580, e585, e590, e595, e598, e599
- Polis e5450, e5451, e5452
- Politiska policies, system och tjänster e595
 - policies e5952
 - service och tjänster e5950
 - system e5951
- Politiskt liv och medborgerskap d950
- Pons s11051
- Post e5350, e5351, e5352
- Postural b420, b755
- Praktiktjänst d840
- Premenstruella besvär b650
- Pressbevakning e5600, e5601, e5602
- Primärvård e5800
- Privat d4601, d4602, d470, d7503, d870, e155, e340, e5, e515, e520, e5400, 5650, e57502, e5800, e5851, e5852, e5854, e5855, e5900
- Privilegier d820, d950
- Problem b1721, b760, d172, d175, d2402
- Problemlösning b1643, b1646, d1, d150, d1758, d1759
- Produkter eller substanser för egen konsumtion e110
 - läkemedel e1101
 - mat och dryck e1100
- Produkter och teknik e1
- Produkter och teknik, allmänna och stödjande, för
 - eget bruk i det dagliga livet e115
 - kommunikation e125
 - kultur e140
 - personlig förflyttning och transport inomhus och utomhus e120
 - rekreation e140
 - sport e140
 - sysselsättning e135
 - utbildning e130
 - utövande av religion och andlighet e145
- Produkter och teknik för markutveckling e160
 - förortsutveckling e1601
 - landsbygdsutveckling e1600
 - parker, naturvårdsområden och naturreservat e1603
 - stadsutveckling e1602
- Profession d845, d850
- Professionell d5702, d7200, d7201, d830, d910, e5850, e5853
- Promenera d450
- Proprioceptiv funktion b260
- Prosodi b330
- Prostata s6306
- Protein b540
- Protes d5201, d6504, e1151, e1251
- Protraktion b7200
- Prov, vid utbildning d8252
- Psykiska funktioner b1
- Psykomotoriska funktioner b147
 - psykomotorisk kontroll b1470
 - psykomotoriska funktioners kvalitet b1471
 - organisation av b1472
 - handdominans b1473
 - lateral dominans b1474
- Psykisk stabilitet b1263
- Psykiska språkfunktioner b167
- Psykisk utvecklingshämning b117
- Psykosociala funktioner, övergripande b122

- Ptos b215
 Pubertet b5550
 Pubis b55500, s8403
 Pung b55502, s6304
 Punktering d1701
 Punktskrift d140, d145, d166, d325, d3601, e1451, e1502, e1552, e5600, e5601
 Pupill b2150
 Pupillreflex b215
 Putsa skor d640, d6500
 Pylorostenos b5106
 Påhittade personer d1630
 Pålitlighet b1267

 Quadricepsreflex b750

 Radio d115, e560
 Raka sig d5202
 Ramp, flyttbar eller stationär e1602, e1500, e1550
 Rapa b510
 Rastlöshet b1470
 Reaktion b125, b435, b4351, b755, d5601, d5602
 Reaktionsmönster b125
 Receptiv b167
 Recitera d135
 Redskap d1450, d620, d640, e1150
 Reflektera d163
 Reflex b215, b620, b7, b750
 Reflexblåsa b620
 Reflexfunktioner, motoriska b750
 - reflexer som genereras genom icke skadliga stimuli b7502
 - reflexer som genereras genom skadliga stimuli b7501
 - sträckreflex b7500
 Reflux b5106
 Regering e5652, e5950, e5951
 Regler d1551, d2103, d720, d9200, d940, e465,
 Regler, lagar och föreskrifter e5150, e5151, e5152, e5201, e5202, e5402, e5501, e5701, e5751
 Reglera b1103, b1304, b1470, b1600, b550, d720, e5, e510

 Reglering b1103, b152, b540, b545, b550, b555, e1351, e1501, e550
 Regn e2253, e2601
 Regnbågshinna b2150, s2202
 Rehabilitering e580
 Rekreation och fritid d6504, d920, e140, e325, e5200, e5550, e5552
 Relation b114, b1565, b260, d7200, d7400, d7401, d7600, d7602, d7603, d7700, d7701, e2252, e345, e4
 Relationer d660, d7, d7100, d7101, d7102, d7103, d7104, d7105, d720, d740, d750, d760, d770, d779, d798, d799, e3, e310, e315, e398, e399, e4, e5551, e5552
 Relationer, mellanmänskliga, särskilda
 - att ha kontakt med okända personer d730
 - formella relationer, med d740
 - - jämställda d7402
 - - makthavare d7400
 - - underordnade d7401
 - informella sociala relationer, med d750
 - - bekanta d7502
 - - grannar d7501
 - - kamrater d7504
 - - personer man delar boende med d7503
 - - vänner d7500
 Religion och andlighet d950, d930, e145
 Religiös d9102, d855, d325, d930, e5552, e5550, e5502, e5501, e1450, e1451, e335, e330, e325, e4, e465
 Religiösa ledare e330
 Religiösa ceremonier d9300
 REM-sömn b1344
 Rengöra d5100, d5101, d5201, d5203, d5204, d5300, d5301, d640, d6506
 Rengöringsmedel d6200, e1150
 Renhållning e530
 Reparera d6, d650
 Repertoar b7610, b7611
 Repetera d135
 Representation b160, b163, e5500
 Reproduktion b6
 Reproduktiv b6, b670, b679, b698, b699
 Resonemang b163
 Resor d920
 Respekt d710
 Respons b125, b1470, b435, e2201

- Responsivitet b125
Restprodukter b525, b530
Retinakel s7703
Retraktion b7200
Revbensmuskler s43030
Rida d480
Riter d9102
Ritualer e465
Rollator d465, d6504
Ropa b340
Rosslande andning b460
Rotationskänsla b2401
Roterat d4453
Rulla d455, d410
Rullstol d4200, d465, d6504, e1201, e1451
Rulltrappa e1501
Rum b114, d210, d2200, d2202, d2203, d430, d4500, d460, d610, d640, d650, e525
Rygg b28013, b710, s11051, s120, s7600, s8105, d4107, d4150, d430, d4556, d4703, d5201, d870, e5901, e5902
Ryggmärg s120
- bröstdel s12001
- halsdel s12000
- lumbosakraldel s12002
- cauda equina s12003
Ryggrad b710, s7600
- bröstkotpelare s76001
- halskotpelare s76000
- korsben s76003
- ländkotpelare s76002
- svansben s76004
Ryggmärgsnerv s1201
Ryggsäck d4703
Rynka pannan d3350
Ryt b330, b410, b440
Räcka fram d445
Räcken e1553
Räddningstjänst e5450
Rädsla b152
Räkna och beräkna d172
Rättegångar vid brott e5500
Rättighet d870, d940, d950
Rättstvister, civila e5500
Rök e2601, e2600
Röra sig d455
- dra sig fram d4555
- gå i trappa d4551
- hasa d4556
- hoppa d4553
- klättra d4551
- krypa d4550
- simma d4554
- springa d4552
Röra sig omkring d460
- inom andra byggnader d4601
- inom hemmet d4600
- utanför andra byggnader d4602
- utanför hemmet d4602
Rörelser, dystoniska b765
Rörelser, icke viljemässiga b765
- manér b7652
- motoriska perseverationer b7653
- ofrivilliga muskelsammandragningar b7650
- stereotypier b7653
- tics b7652
- tremor b7651
Rörelsereaktioner, icke viljemässiga b755
Rörelserelaterade funktioner b7
Rörlighet i leder – se Ledrörlighet
Rörlighet mellan skelettdelar, funktioner b720
- bäckenets rörlighet b7201
- rörlighet mellan fotledsbenen b7203
- rörlighet mellan handlovsbenen b7202
- skulderbladets rörlighet b7200
Röst, reagera och fokusera på d1600, d3100
Röst, strukturer involverade i s3
Rösta d950, e595
Röstfunktioner b3, b310, b398, b399
- röstkvalitet b310
- röstproduktion b310
- röststyrka b3100
Röstkontrollerad e1151, e1351
Röstproteser e1251
Sackaderade ögonrörelser b2152
Salivavsöndring b510
Samarbetslek d8803
Samarbetsvillig b1261
Sambo d7701, e310

- Samhälle d4601, d810, d9100, e330, e4, e460, e465, e5302, e5450, e575, e5951
Samhälleliga attityder e4, e460
Samhällsarbete d855
Samhällsgemenskap d9, d910, d998, d999
- ceremonier d9102
- formella sammanslutningar d9101
- informella sammanslutningar d9100
Samhällssektorer e5
Samlag b670
Sammanslutningar d910, d950, e4, e555
- politiska d950
- religiösa d930
Sammanslutningar och organisationer
- policies e5552
- service och tjänster e5550
- system e5551
Samspel d3504, d71040, d71041, d3500, d3501, d3502, d3503, d3504
Samspela d5601, d5602, d710, d8151, d8201, d8251, d8301
Samtal – se Konversation
Samverkan b2152
Samvetsgrannhet b126
Schack d1551, d9200
Se, titta b210
Seder och bruk e4, e465
Sekretion b640
Sekvenser b1472, d1332
Semantisk b1441, b1672
Senhinna s2200
Sensibilisering b4350, b4351
Servera d550, d560, d630
Sedvanerätt e5501, e5502
Service och tjänster d620, d7201, d740, d860, d910, e1650, e1651, e1652, e340, e5, e510, e515, e520, e525, e530, e535, e540, e545, e550, e555, e560, e565, e570, e575, e580, e585, e590, e595, e598, e599
Servicegivare d7201, d740
Sexualvanor d570, d770
Sexuella funktioner b640
- avslappningsfas b6403
- förberedelsefas b6401
- orgasmfas b6402
- upphetsningsfas b6400
Sidled, att gå i d450
Siffror b1720, b1721, d150
Signalsystem e1251
Samma d455, d465
Sinnesfunktioner b2
Sinnesintryck, utnyttjande av målinriktade d110, d115, d120, d129
Sitta d410, d415, d420, d4555
Sitta på huk d410
Sittplats d4153, d4200, e1501
Situationer b126, d175, d250, d460, d571, e335, e340, e5300
Sjukdom b7356, d5702, e5800
Sjukgymnaster e355
Sjukhem e5800, e5801, e5802
Sjukhus e5801, e5801, e5802
Sjuksköterskor e355
Sjukvårdssystem e355, e360
Sjunga b340, d332, d9202
Självbestämmande d940
Självförsörjning d870
Självförtroende b126
Självsäker b1266
Självutplånande b1266
Skadlig b270, b7501, b7502
Skakning b270
Skala matingredienser d6301
Skallben s7100
Skatt e570
Skiva matingredienser d6301
Sko d2100, d2104
Skogsbrand e230
Skola d2201, d2302, d2304, d415, d6601, d810, d820, d835, e3, e325, e335, e5800, e5801, e5802, e5850, e5851, e5852, e5853, e5854, e5855
Skolor e1500, e5851, e5852, e5854, e5855
Skor, putsa och laga d6500
Skosnöre d4402
Skotom b2101
Skrika e250, b340
Skriva d145, d170, d2100, d2104, d345, d3601, d6602
Skrivbord d4153, e1351
Skrivmaskin d360
Skulderbladets rörlighet b720

- Skulderregion s720, s8101
 - ben s7200
 - ledband s7203
 - leder s7201
 - muskelhinnor s7203
 - muskler s7202
 Skuldra b28016, b710, d430, d5400, d5401
 Skura d6402
 Skutta d455
 Skydd b435, b810, b850, b860, d950, e1451, e3, e5451, e5452, e5458, e5459
 Skyddsreaktion b755
 Skyldigheter d8151, d8201, d8251, d8301
 Skylt e1502, e1552, e1600, e1601, e1602, e1603
 Skära, mat d550, d6300
 Sköldkörtel b5400, b555, s5801
 Skörda d6201
 Sköta om finger- och tånaglar d5203, d5204
 Sköta om hemmets föremål d650
 Sköta om hår d5202
 Sköta om tänder d5201
 Sköta sin egen hälsa d570
 - försäkra sig om sin egen fysiska bekvämlighet d5700
 - tänka på sin kondition d5701
 - upprätthålla sin hälsa d5702
 - vara medveten om sin diet d5701
 Sköta toalettbehov d530
 Slem b450, s7703
 Slemsäck s7703
 Slida s6303
 Slidgång s63033
 Slidkramp b640
 Slingrande rörelser b7610
 Slutmuskel b525
 Släkting d6605, d7, d760, d9205, e415
 Släktskap d760, e315, e345
 Släppa, föremål d1310, d440
 Smak b156, b2, b250
 Smaka d120
 Smakfunktion b250
 Smak, förlorad eller nedsatt b250
 Smakperception b1563
 Smidighet b710, b720, b761
 Smittosam d5702
 Smärta b2, b2703, b280, b289, b298, b299, b670, b750
 - generell b2800
 - i en kroppsdel b2801
 - - bröstkorgen b28011
 - - buken b28012
 - - halsen b28010
 - - huvudet b28010
 - - led b28016
 - - magen b28012
 - - nedre extremitet b28015
 - - ryggen b28013
 - - övre extremitet b28014
 - i ett dermatom b2803
 - i flera delar av kroppen b2802
 - utstrålande b2804
 Smärtförmimelse b2, b280
 Snö d4502, e2253
 Snöglopp e2253
 Snöre d4450
 Snöstorm e230
 Social, att vara b1260
 Socialarbetare e360
 Sociala normer, konventioner och ideologier e465
 Sociala stödinsatser, allmänna e575
 - policies e5752
 - service och tjänster e5750
 - system e5751
 Socialförsäkring e570
 Socialt liv d9
 Somatisering b1602
 Sorg b152
 Sparka b7611, d435
 Sparkcyklar d6504, e1201
 Spasm b440, b780
 Spastisk artikulering b320
 Spasticitet b735
 Spastisk gång b770
 Spela i ett skådespel d9202
 Spela kort, schack eller spel d9200
 Spela musikinstrument d9202
 Spekulera d163
 Spel d1551, d2103, d3504, d880, d920, e11520
 Spontan abort b660
 Spontanitet b1470
 Sporta d9201

- Spotta b510
Spottkörtel s510
Springa d2306, d4, d455, d571
Språk b1, b1441, b167, b2304, b320, b330, d133, d134, d166, d170, d3, d3150, d320, d325, d3350, d340, d345, d350, d355, d815
Språkfunktioner, speciella psykiska b167
Språk, mottagning av b1670
- skrivet språk b16701
- talat språk b16700
- tecknat språk b16702
Språk, uttryckande av b1671
- skrivet språk b16711
- talat språk b16710
- tecknat språk b16712
Språkfunktioner, integrerande b1672
Spädbarn b761
Spänning b1470, b152, b525, b735
Stabilitet, emotionell b126
Stabilitet, psykisk b126
Standardregler – se FN:s standardregler
Stad b1141, d4501, d460, d6601, e1602
Staket d4551
Stamning b330
Statestesesi b260
Stava d145
Stenos b5106
Sterilitet b660
Stereotypa b3301
Stereotypier b147, b7653
Stereotypisering e4
Stickningar b265
Stigar e5400, e5402
Stigmatisering e4
Stimulering e1151
Stimuli b1402, b156, b750, b755, d110, d115, d120, d160, e2201, e2401
Stimulus b270, b140
Stol d410, d420, d4350
Stormande b2400
Storfamilj e315
Stramhet b780
Strategier b1643, d1660, d1700, d1702, d1720, d1721
Stresshantering d240
Stressinkontinens b6202
Struktur – se respektive organ eller system
Strukturavvikelse, 9, 13–17, 22, 25, 27, 99, 193
Struphuvud b3100, s340
Stryka tvätt d640
Strålning b810, e240
Sträcka, att sträcka sig efter d4452, d7106
Sträckning b7500
Sträckreflex b750
Strömbrytare e1151, e1351
Student d8301, d835
Studerande e335
Studier d820
Stupor b110
Stå d4104
Stå på knä d4102
Städa d640
Stämband s3400
Stämbildning b310
Stöd b7603, d2101, d2202, d2204, d2305, d4103, d4153, d4554, e570, e575
Stödjande e1, e115, e120, e125, e130, e135, e140, e145
Störning b1470, b7350, b7356, b7650, e255
Störningar b430, b7650, e235
Stöta upp b510
Subtrahera b172
Subtraktion b1720, d150
Suga b510, d1203, d5601, d5602
Suturer s71000
Svaghet i muskel b7300
Svalg b5105, s330
- nasofarynx s3300
- orofarynx s3301
Svansben s76004
Sveckfull b1267
Svettkörtlar s8200
Svettningsfunktioner b830
Svindel b240
Svälja b5105
- genom matstrupen b51052
- genom svalget b51051
- oralt b51050
Sy d6500
Symboler b167, b172, d133, d134, d135, d140, d145, d1500, d166, d170, d3, d315, d335

- Sympati d7100
Sympatiska nervsystemet s140
Syn b210, b2152, e1250, e1251
Synagoga d930
Synfältsfunktioner b2101
Synhjälpmedel e1250, e1251
Synkvalitet b2102
- färgseende b21021
- kontrastkänslighet b21022
- ljuskänslighet b21020
- visuell bildkvalitet b21023
Synskärpefunktioner b2100
- binokulär synskärpa
- - på långt avstånd b21000
- - vid närseende b21002
- monokulär synskärpa
- - på långt avstånd b21001
- - vid närseende b21003
Syntax d1332
Syre b145, b430, b455, b5400
Syretransport b430, b455
Syskon d760, e310, e315
Syskonbarn e315
System och policies e5
Systematisera b1641
Systematiskt d2401
Systoliskt b4200, b4201
Sång d332
Sår b810, b820
Sädsceller b660
Säkerhet d571, e1503, e1553, e5151, e5152, e5301, e5302, e5401, e545, e5900
Sällskap d2103, d3504, d650, d9101, d9200, e350
Sällskapsdjur d650, e350
Sända information e1250, e1251
Säng d2100, d2104, d410, d4150, d420
Sänggrind e1503
Söka
- arbete d845, d850
- nyheter b126
- vårdgivare d5702
Sömncykel b134
Sömnfunktioner b134
- insomning b1341
- sömnkvalitet b1343
- sömnmängd b1340
- sömnunderhåll b1342
Sömnlöshet b134
Taktil perception b156
Takykardi b410
Takylali b330
Takypné b4400
Tal b167, b176, b230, b3, b330, s3, s399, d115, d331
- flytande b3300
- rörligt b3300
Tala b1470, b167, b2304, d2401, d310, d330, d350, d355, d6602
Talfunktioner b330
- flytande tal b3300
- talhastighet b3302
- talmelodi b3303
- talrytm b3301
Talföljd d1501
Talgkörtlar s8201
Talmönster b330
Tandkött s3201
Tandborstning d5201
Tandbryggor d5201
Tandprotes d5201
Tandtråd d5201
Tanduppsättning s32000, s32001
Tandvård d5201
Tangentbord d1450
Tankar b160, b164, d350
Tanke b152, b160, d163, d7100
Tankefunktioner b160
- tankeform b1601
- tankeinhåll b1602
- tankekontroll b1603
- tanketempo b1600
Tapetsera d650
Tarm b515, b5254, s540, d53010, d53011, e1151
- tjocktarm s5401
- tunntarm s5400
Tarmförslämning b515
Tarmgaser b5254
Tarmrörlighet b515
Tarmvred b515
Tarotkort e1451
Taxi d4701
Teckenspråk b167, d320, d340
Teckning d315, d335, d845, e1251

- Teknik d360, d369, e1, e115, e120, e125, e130, e135, e140, e145, e150, e155, e160, e355, e5100
Teknologi e1, e1301, e198, e199
Telefon d360, e1250, e1501, e1551, e5350, e5351, e5352
Telefonnummer d440
Telefonförmedlingstjänster e5350
Telekommunikationsutrustning d360, e5352
Teletext e5350, e5601
Teletype e5350
Television e1250, e560
Telexmaskiner d3600
Tempel d930, e1451
Temperament b125, b126
Temperatur b270, b5400, b550, e1501, e225
Temperaturkänslighet b2700
Testiklar b55502, s6304
Tetrapares b7304, b7354, b7402
Tetraplegi b730, b7354, b7402
Textilier d6400, e1150
Thymus s4202
Tics b765
Tid b114, b1340, b1344, b140, b164, b180, b6501, b740, d161, d210, d2200, d2202, d2203, d2205, d230, d240, d4150, d4151, d4152, d4153, d4154, d4155, d7200, d850, d855, e245
Tidningar d166, e560
Tidsplanering b164
Tidsrelaterade förändringar e245
- dag-, nattcykler e2450
- månfaser e2451
Tidsupplevelse b1802
Tidsåtgång, beräkna d230
Tidsåtgång, fördela b1642
Tillfredsställelse b6403, d7101
Tillgång, tillgänglighet, 159, 164, 185, 212, 220
Tillgång e165
- finansiella tillgångar e1650
- immateriella tillgångar e1652
- materiella tillgångar e1651
Tillit e320
Tillmötesgående b1261
Tillsynssystem e5101, e5151, e5201, e5251, e5301, e5351, e5401, e5451, e5501, e5551, e5601, e5651, e5701, e5751, e5801, e5851, e5854, e5901
Tillväxt b5, b560, e2201
Tillväxtkurva b560
Tillämpa kunskap d1
Tinninglob s11001
Tinnitus b240
Toalett d6402, e150, e155,
Toalettbehov, att sköta d530
- kontrollera avföring d5301
- kontrollera urinering d5300
- sköta menstruation d5302
Toalettsits d4200
Tolerans b4, b455, b515, b5501, d710
Tolka b156, b1670, d1400, d166
Tonhöjd b1560, b230, b310, b3303, b3400
Tonproduktion b3400
Torka sig d5102
Tornado e230
Torticollis b7350
Trafik d240, d3151, d4503, d571
Trainee-tjänst d840
Transaktioner d8, d860, d865
Transport d2205, d2304, d480, e120, e340, e350, e5100, e540, e575
- policies e5402
- service och tjänster e5400
- system e5401
Transportera b415, b430, b4352, b4501, d620, e1200
Transportmedel d4, d4602, d475, d489, e1200, e530
Transportmedel, användning av (som passagerare) d470
- motoriserat transportmedel, privat d4701
- mänskligt drivna fordon d4700
- offentligt transportmedel d4702
Transtillstånd b1101
Trappa d4551, e2401
Trehjuling d4750, e1200
Tremor b765
Tromboembolism b415
Trotsig b1261
Trovärdighet b126, e4

- Trumhinna s2500
Tryckkänsl b2702
Trycksår b810
Trygghet d870, e5901, e5902
Tränare e1251
Tröskel e1500, e1550
Trötthet b1252, b220, d315
Tugga b510, d1203
Tunga b1563, b5100, b5103, s3203
Tunnelbana d470
Tunnelseende b210
Tvångsföreställning b160
Tvångstankar b160
Tvätta kläder d640
Tvätta sig d510
- delar av kroppen d5100
- hela kroppen d5101
- torka sig d5102
Tåg d2306, d4502
Tåg, åka d470
Tånaglar s8301, d520
Tår s75021, d446
Tårkanaler b2153
Tårkörtel
- funktioner b215
- struktur s2300
Tänder b5101, b5102, b5103, s3200, d4453, d520

Umgänge, 155
Underarm s7301
- ben s73010
- handled s73011
- ledband s73013
- muskelhinnor s73013
- muskler s73012
Underben s7501
- ben s75010
- knäled s75011
- ledband s75013
- muskelhinnor s75013
- muskler s75012
Underkläder d540
Understöd e5851, e5852, e5854, e5855
Undersöka d1200, d1201, d950
Undervikt b530
Undervisning d810, d815
Undvika d4503, d570, d571

UNESCO e585
Universitet d830
Uppehålla b530, d880
Uppfostran e3
Uppgift, att företa d210
- enkel uppgift d2100
- enstaka uppgift i grupp d2103
- enstaka uppgift självständigt d2102
- komplicerad uppgift d2101
- slutföra enkel d2104
- slutföra komplex d2105
Uppgifter, mångfaldiga d220
- företa i grupp d2203
- företa självständigt d2202
- genomföra d2200
- slutföra d2201
Upphetsning b640, b670
Uppmärksamhet b110, b140, d160, d161, d3350
Uppmärksamhet, att fokusera d160
Uppmärksamhetsfunktioner b140
- delad uppmärksamhet b1402
- gemensam uppmärksamhet b1403
- skifta uppmärksamhet b1401
- vidmakthålla uppmärksamhet b1400
Uppmärksamhet d5702, d660
Uppnå b560, b6402
Upprepa d130, d135
Uppprepning b3300
Uppskattning d710, d7500
Uppstötning b51060
Uppsvälld b535
Uppväxt b125
Uriner, att kontrollera d5300
Urineringsfunktioner b620
- uriner b6200
- urineringsfrekvens b6201
- urinkontinens b6202
Urinledare, hinder i b610
Urinorgan b6, s6, s610
- njure s6100
- urinblåsa s6102
- urinledare s6101
- urinrör s6103
Urinträngning b620
Urinutsöndring b6, b610, b620

- Urinutsöndringsfunktioner b610
- urinfiltrering b6100
 - urinuppsamling b6101
- Urskilja b1560, b1561, b1562, b1563, b1564, b1565, b21022, b230
- Utandning b440
- Utbildning d8, d810, d815, d820, d825, d830, d839, e130, e340, e5100, e585
- förskoleutbildning d815
 - högre utbildning d830
 - informell utbildning d810
 - skolutbildning d820
 - yrkesutbildning d825
- Utbildning och yrkesförberedelse e585
- policies e5852
 - service och tjänster e5850
 - system e5851
- Utbytesmedel e1652, e1651, e1650
- Utflykt d816
- Utforska d1200, d1201, d1202, d1203
- Utförande b164, e135, e140
- Uthållighet b125, b1300, b455, b740
- Utomhus d4601, d6505, e120, e150, e155, e260
- Utomkvedshavandeskap b660
- Utseende b850, b860
- Utslätning, av affekt b152
- Utspändhet b5351
- Utsöndring b5, b5451, b5452, b6, b610, b620, b660
- Uttal d140
- Uttorkning b545
- Uttrycka sig – se Kommunícera
- Uttröttbarhet b455
- Utveckling b117, b122, b1473, b1474, b163, b55500, b55501, b55502, b750, d815, e160, e5201, e5202
- Utvecklingshämning
- intellektuell b117
 - psykisk b117
- Utvecklingsperiod b530
- Utvidgad familj d760, e315, e415
- Utvärdera d175, d177
- Utåtriktad b1260
- Utåtvändhet b126
- Vaccinerad d570
- Vaginal b640
- Vaginism b640
- Vakenhet b110, b1341
- Vakenhetstillstånd b1103
- Vakna d2302
- Valkar, ta bort d5200
- Valkbildning b810
- Vallningar b670
- Vanföreställningar b160
- Vapen e1553
- Varor och tjänster, att anskaffa d620
- Vasomotorisk b415
- Vatten, att skaffa d6201
- Vattenbalans b545
- bibehållande av vattenbalans b54501
 - vattenretention b54500
- Vattna d650
- Vegetativa tillstånd b110
- Venfunktioner b4152
- venförträngning b4152
 - venutvidgning b4152
- Ven, struktur s4102
- Veranda d4600
- Verktyg d155, d4401, d620, d6501, d6502, d6504, e1150, e1350
- Vestibulära funktioner b235
- balansfunktion b2351
 - positionsfunktion b2350
 - rörelsefunktion b2352
- Vibration b270, e255
- Vibrationskänsl b2701
- Vika kläder d640
- Vikarie e345
- Viktuppehållande funktioner b530
- Vila b1343, b260, b735
- Viljemässig b1603, b215, b5253, b7306, b750, b755, b760, b765
- Viljemässiga rörelser, kontroll av b760
- isolerade rörelser b7600
 - koordination av rörelser b7602
 - sammansatta rörelser b7601
 - stödfunktioner i arm och ben b7603
- Vilotillstånd b5400
- Vind e225
- Vinka d1550
- Vissla b450, e250
- Visuell bildkvalitet b21023
- Visuell perception b1561
- Visuospatial perception b156

- Vitaminer e1100
 Vokaliseringsfunktioner b340, d331
 Vrida b1470, d445
 Vuxenliv d8203, d8253, d8303
 Våglängd e2501
 Vågmönster e2501
 Vår, årstid e2255
 Vård d5, d520, d5702, d598, d599, d6504, d6506, d660, e340, e345, e355, e440, e360, e440, e450, e5301, e575, e580
 Vårdnadshavare d760
 Väder e225, e230
 Väderspänning b5254
 Vägar, vägskyltar e1600, e1601, e1602
 Vägbeskrivning d3352
 Vägledning e1502
 Välbefinnande d570, d660, e5800, e5801, e5802
 Välgörenhet d855
 Välgörenhetsarbete d855
 Vän d2201, d345, d3503, d360
 Vänlig b1261
 Vänner d7, d7201, d750, d9205, e320, e420, e57500
 Vänskap d7200, d7500
 Vänta på sin tur d2401
 Värk b280
 Världsåskådning e465
 Värma mat d6300
 Värme b2700, b550, d710, e2250
 Värmereglerande funktioner b550
 - bibehållande av kroppstemperatur b5501
 - kroppstemperatur b5500
 Vätska b650, d5602
 Växter d650, e220

 Withdrawal-reflex b750

 Yrke d750, d825, d845, d850, e355, e360, e5901, e5902
 Yrkesförberedelse e585
 Yrkesutbildning d825, d830
 Yrkesutövande d740
 Yrkesutövare inom hälso- och sjukvård e355, e450
 Yrkesutövare, andra e360, e455

 Yrsel b240
 Ytenhet e2151
 Ytor b265, d640, e1551, e160
 Yttrandefrihet d950

 Zink b545

 Åderbräck b415
 Åderhinna s2200
 Åka skidor d465
 Åka skridskor d465
 Ålder b4200, b4201, b7610, d475, d7504, e1150, e1152, e1200, e1450, e325, e570, e5750, e5751, e5752
 Åldrande e2150
 Ångest b152
 Årstidsvariationer e2255
 Åsikter e410, e415, e420, e425, e430, e435, e440, e445, e450, e455, e460
 Återanställning e5900
 Återhållen b1260

 Äga d8500
 Äggceller b6600
 Äggledare s63012
 Äggstockar s6300
 Äktenskap d770, e310, e315
 Ämnesomsättning b5, b540, b569, b598, b599, s5, s598, s599
 Ämnesomsättningsfunktioner b540
 - basalmetabolism (BMR) b5400
 - omsättning av fett b5403
 - omsättning av kolhydrater b5401
 - omsättning av protein b5402
 Ämnesomsättningsprodukter b430
 Ändtarms inkontinens b525
 Ärrbildning b820
 Äta d550, d6604, b535, d6600, d2302, d5
 Ätpinnar d4402

 Ödeläggelse e235
 Öga-fot-koordination b760
 Öga-hand-koordination b760
 Öga, struktur
 - ögonglob s220
 - ögonhåla s210
 - ögats omgivning s230

- Ögats muskler, funktioner
- inre muskler b2150
 - yttre muskler b2152
- Ögon, fixering b2152
- Ögon, samverkan b2152
- Ögonbryn s2302
- Ögonglob s220
- bindhinna s2200
 - glaskropp s2205
 - hornhinna s2201
 - näthinna s2203
 - regnbågshinna s2202
 - senhinna s2200
 - åderhinna s2200
 - ögonlins s2204
- Ögonhåla s210
- Ögonirritation b215
- Ögonlock b215, s2301
- funktioner b2151
 - nedhängande b2151
- Ögonmuskler, yttre s2303
- Ögonrörelser b1344
- Ögontorrhet b215
- Ömsesidig b122, d7500, e320, e5550, e5552
- Öppen, social b1260
- Öppenhet för upplevelser b1264
- Öra b235, b240, s2
- inneröra s260
 - mellanöra s250
 - ytteröra s240
- Öronirritation b240
- Öronsus b240
- Örontrumpet s2501
- Örontryck b240
- Örter e1100, e2200
- Överarm s7300
- armbågsled s73001
 - ben s73000
 - ledband s73003
 - muskelhinnor s73003
 - muskler s73002
- Överbringa d170, d315, d325, e535
- Överensstämmelse d720
- Överflyttning d8300, d8250, d8200, d420
- Överföra d1452, d1451, e5352
- Övergång b1341
- Överkänslighet b265, b2702, b280, b435, b5153
- Överkänslighetsreaktioner b4351
- Överretning, psykomotorisk b1470
- Överrörlighet, i leder b710
- Översvämning e230
- Översynthet b210
- Översätta b1721
- Övervaka e1, e5, e5251, e5501, e5651
- Övervikt b530
- Övre extremitet s730
- hand s7302
 - underarm s7301
 - överarm s7300